SUD BOSNE I HERCEGOVINE **СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Predmet br.: **S1 1 K 026829 18 Kri**

Datum objavljivanja **27.11.2023. godine**
Datum pismenog otpravka **29.12.2023. godine**

Pred sudskim Vijećem u sastavu:

sudija Davorin Jukić, predsjednik vijeća
sudija Braco Stupar, član vijeća
sudija Tatjana Kosović, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
Protiv optuženih

PREDRAGA MARKOČEVIĆA
MARINKA ĐUKIĆA

PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Enisa Adrović
Branioci optuženog Predraga Markočevića: advokati Duško Panić i Ratko Kesić
Branioci optuženog Marinka Đukića: advokati Branko Lukić i Branko Ristić

SADRŽAJ

I. KRIVIČNI POSTUPAK **12**

A. OPTUŽNICA I GLAVNI PRETRES 12
B. DOKAZNI POSTUPAK 13
1. DOKAZI TUŽILAŠTVA 13
2. DOKAZI ODBRANE OPTUŽENOG D.K. 14
3. DOKAZI ODBRANE OPTUŽENOG PREDRAGA MARKOČEVIĆA 14
4. DOKAZI ODBRANE OPTUŽENOG MARINKA ĐUKIĆA 14
C. PROCESNE ODLUKE 15
1. Izmjena člana vijeća 15
2. Protek roka od 30 dana 15
3. Isključenje javnosti sa glavnog pretresa i dodatne mjere zaštite za svjedoke 16
4. Izmjena redoslijeda izvođenja dokaza 18
5. Izuzetak od neposrednog izvođenja dokaza 19
6. Obilazak lica mjesta 21
7. Rješenje o djelimičnom prihvatanju utvrđenih činjenica, odnosno odbijanju takvog prijedloga 22
8. Odluka kojom se nalaže odbrani da redukuje broj predloženih svjedoka koji svjedoče na iste okolnosti (kumulativni svjedoci) te odluka o odbijanju pojedinih prijedloga odbrana za izvođenje dokaza 22
9. Odluka o razdvajanju postupka u odnosu na optuženog D.K. 24
D. ZAVRŠNE RIJEČI 25
1. Tužilaštvo BiH 25
2. Optuženi Predrag Markočević 27
3. Optuženi Marinko Đukić 28

II. STANDARDI DOKAZIVANJA **29**

III. NALAZI VIJEĆA **35**

A. OPŠTI ELEMENTI KRIVIČNOG DJELA ZLOČINI PROTIV ČOVJEČNOSTI IZ ČLANA 172. KZ BiH 35
B. OCJENA IZVEDENIH DOKAZA - RAZLOZI ZA DONOŠENJE OSLOBAĐAJUĆE PRESUDE 43
1. Optuženi zajedno s vojno- policijskom formacijom „Miće“ (kao saizvršioci) 44
(a) Tačka 1. oslobađajućeg dijela presude (tačka 1. optužnice) 53
(b) Tačka 2. oslobađajućeg dijela presude (tačka 2. optužnice) 60
(c) Tačka 3. oslobađajućeg dijela presude (tačka 3. optužnice) 69
(d) Tačka 4. oslobađajućeg dijela presude (tačka 4. optužnice) 73
(e) Tačka 5. oslobađajućeg dijela presude (tačka 5. optužnice) 78
2. Pojedinačne inkriminacije. 81
(a) Tačka 7. oslobađajućeg dijela presude (tačka 7. optužnice) 81
(b) Tačka 8. a) oslobađajućeg dijela presude (tačka 8. a) optužnice) 83
(c) Tačka 8. b) oslobađajućeg dijela presude (tačka 8. b) optužnice) 84

IV. ZAKLJUČAK **85**

ODLUKA O TROŠKOVIMA I IMOVINSKOPRAVNOM ZAHTJEVU **86**

1. ANEKS I 87
(i) Uloženi materijalni dokazi Tužilaštva 87
(ii) Uloženi materijalni dokazi odbrane optuženog D.K. 104
(iii) Uloženi materijalni dokazi odbrane optuženog Predraga Markočevića 109
(iv) Uloženi materijalni dokazi odbrane optuženog Marinka Đukića 117
2. ANEKS II 119
(i) Rješenje o prihvatanju utvrđenih činjenica na prijedlog Tužilaštva BiH 119
(ii) Rješenje kojim se odbija prijedlog odbrane optuženog Predraga Markočevića za prihvatanja utvrđenih činjenica 135

Broj: S1 1 K 026829 18 Kri
Sarajevo, 27.11.2023. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, u Vijeću sastavljenom od sudija Davorina Jukića, kao predsjednika vijeća, te sudija Brace Stupara i Tatjane Kosović, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika- asistenta Teodore Koroman, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Predraga Markočevića i Marinka Đukića, zbog krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi sa tačkama a), e), f) i k) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članovima 21. i 29. KZ BiH, povodom optužnice Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KTRZ 00003241 06 od 22.08.2018. godine, potvrđene dana 06.09.2018. godine, nakon održanog javnog glavnog pretresa na kojem je u jednom dijelu bila isključena javnost, u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Enise Adrović, optuženog Predraga Markočevića i njegovih branilaca, advokata Duška Panića i Ratka Kesića, donio je i dana 27.11.2023. godine, javno objavio slijedeću:

P R E S U D U

Optuženi:

1. **Predrag Markočević,** sin Nenada i majke Danice, rođene Gojić, rođen u Tesliću, nastanjen u Tesliću, ul. Karađorđeva br. 21, rođen 11.07.1957. godine, po narodnosti ..., državljanin BiH, JMBG ..., po zanimanju diplomirani politolog, oženjen, otac troje djece, pismen, završena VSS, nije služio vojsku, bez čina, vodi se u vojnoj evidenciji Teslić, bez odlikovanja, slabog imovnog stanja, neosuđivan,

2. **Marinko Đukić,** sin Stojića i majke Mileve, rođene Kovačević, rođen u mjestu Ukrinica, opština Teslić, nastanjen u mjestu …, rođen 06.04.1964. godine, po narodnosti …, državljanin BiH/RS, JMBG …, po zanimanju profesor, oženjen, otac troje djece, pismen, završen Fakultet političkih nauka, nije služio vojsku, bez čina, vodi se u vojnoj evidenciji Teslić, bez odlikovanja, srednjeg imovnog stanja, neosuđivan,

na osnovu odredbe člana 284. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH)

OSLOBAĐAJU SE OD OPTUŽBE

Da su:

U vremenskom periodu od mjeseca aprila do kraja decembra 1992. godine, za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, u okviru širokog i sistematičnog napada vojnih i policijskih snaga Srpske Republike Bosne i Hercegovine, a potom Republike Srpske, usmjerenog protiv civilnog muslimanskog i hrvatskog stanovništva sa područja opštine Teslić, znajući za takav napad i da njihove radnje čine dio tog napada, D.K. u svojstvu načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i člana Kriznog štaba, opštine Teslić, Predrag Markočević, u svojstvu komandira Stanice javne bezbjednosti Teslić i Marinko Đukić u svojstvu šefa Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, kao rukovodni kadar Stanice javne bezbjednosti Teslić, rukovodili i nadzirali pripadnike redovnog i rezervnog sastava Stanice javne bezbjednosti Teslić, koji su zajedno sa odjeljenjem vojno-policijske formacije pod nazivom „Miće“, koji su došli po prethodnom pozivu predstavnika Kriznog štaba opštine Teslić, upućenom Kriznom štabu Srpske opštine Doboj, po naredbi Kriznog štaba srpske opštine Doboj, u cilju pomaganja realizacije strateških ciljeva srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, a koje odjeljenje je od 03.06.1992. godine djelovalo u sastavu čete Vojne policije Teslićke brigade Vojske Republike Srpske i civilnim i vojnim rukovodstvom opštine Teslić, postupajući sa diskriminatorskom namjerom realizacije zajedničkog cilja da se provođenjem državne politike koja je planirana Odlukom o strateškim ciljevima srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, usvojenim 12.05.1992.godine, na Skupštini Srpske Republike Bosne i Hercegovine, izvrši progon muslimanskog i hrvatskog stanovništva na nacionalnoj i vjerskoj osnovi, s obzirom da je prvi strateški cilj „razdvajanje od druge dvije nacionalne zajednice – državno razdvajanje“ označavao i trajno uklanjanje većeg dijela muslimanskog i hrvatskog stanovništva sa teritorije zamišljene države bosanskih Srba, pa su u cilju realizacije tog cilja, svjesno učestvovali u planiranju, pripremanju i izvršenju progona civilnog muslimanskog i hrvatskog stanovništva opštine Teslić, na nacionalnoj, etničkoj i vjerskoj osnovi, ubistvima, zatvaranjem i drugim teškim oduzimanjem fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava, mučenjem i drugim nečovječnim djelima slične prirode, učinjenim u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja, tako što su;

D. K., Predrag Markočević i Marinko Đukić, zajedno;

1. U vremenskom periodu od 04.06.1992. – 11.06.1992.godine, rukovodili i nadzirali pripadnike redovnog i rezervnog sastava Stanice javne bezbjednosti Teslić, koji su zajedno sa Vojnom policijom Teslićke brigade Vojske Republike Srpske, u okviru kojeg je djelovalo i odjeljenje vojnopolicijske formacije „Miće“, učestvovali u planiranom i organizovanom artiljerijskom i pješadijskom napadu na naselja i mjesta na području opštine Teslić, Stenjak, Ranković, Ruževići, Gomjenica, Barići i Irice, koja su bila naseljena pretežno muslimanskim i hrvatskim stanovništvom, na način da su pripadnici rezervnog i redovnog sastava Stanice javne bezbjednosti

Teslić, naoružani automatskim i poluautomatskim oružjem, kojim je na terenu, neposredno, komandovao Predrag Markočević, komandir Stanice javne bezbjednosti Teslić, u kojim napadima je učestvovao Marinko Đukić, šef Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, a koji su na teren upućeni po naredbi D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić, s ciljem progona muslimaskog i hrvatskog stanovništva sa područja opštine Teslić, u kojim selima nisu postojali legitimni vojni ciljevi, nakon čega su pripadnici Stanice javne bezbjednosti Teslić kojim je na terenu komandovao Predrag Markočević, a po prethodnoj naredbi D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić, zajedno sa odjeljenjem vojnopolicijske formacije „Miće“ i Vojnom policijom Teslićke brigade Vojske Republike Srpske, izvršili pretrese kuća i pomoćnih objekata vlasništvo civilnog stanovništva muslimanske i hrvatske nacionalnosti, pljačkanje i nezakonito oduzimanje njihove imovine, paljenje kuća, fizičko i psihičko zlostavljanje civila, prilikom kojih pretresa je izvršeno nezakonito lišenje slobode velikog broja civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti, prema unaprijed pripremljenom spisku civila koje je trebalo uhapsiti, bez uručenja rješenja o lišenju slobode, koji civili su potom odvođeni u različite zatočeničke objekte koji su za tu namjenu bili oformljeni na području teslićke opštine, pa tako i u prostorije Stanice javne bezbjednosti Teslić, koja je od 03.06.1992.godine imala funkciju logora čiji upravnik je bio D.K., načelnik Stanice javne bezbjednosti Teslić, zamjenik upravnika je bio Markočević Predrag, komandir Stanice javne bezbjednosti Teslić, a šef Kriminalističke službe i isljednik, Marinko Đukić, kao i u magacinsku salu Teritorijalne odbrane, koja je funkcionisala kao logor, a koje objekte su obezbjeđivali pripadnici redovnog i rezervnog sastava policije po naredbi upravnika logora D.K., pa su nakon izvršenih pretresa, u naznačenim selima, od strane pripadnika rezervnog i redovnog sastava policije Stanice javne bezbjednosti Teslić, a po naredbi rukovodnog kadra Stanice javne bezbjednosti Teslić, nametnuti teški životni uslovi, tako što je muškarcima zabranjeno da se udaljavaju iz svojih kuća, uz obavezu svakodnevnog javljanja na određenim sabirnim mjestima, dva puta dnevno u jutarnjim i večernjim satima, pa su tako odredili, da u selu Ranković, sabirno mjesto bude kod džamije, gdje su zatočenici dolazili u jutarnjim i večernjim satima u određeno vrijeme, radi prozivke i provjere prisutnosti, a koje zabrane je lično vojno sposobnim muškarcima, u starosnoj dobi od 18 do 60 godina, civilima muslimanske i hrvatske nacionalnosti, po naredbi pretpostavljenog D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić, saopštio komandir Markočević Predrag, prilikom držanja prijetećeg govora u sali Omladinskog doma u selu Ranković, gdje je okupljenim vojnosposobnim muškarcima dat ultimatum da moraju biti lojalni i pokorni srpskoj policiji Srpske Republike Bosne i Hercegovine, da moraju predati naoružanje ako ga imaju, te im je ustanovljena radna obaveza koja se sastojala u obavljanju najtežih fizičkih poslova i radova na kopanju rovova na prvim linijama, gdje su prilikom svakodnevnih prozivki u džamijskoj kući u kojoj je bilo smješteno Odjeljenje stanice policije, muškarci bili izloženi teškom fizičkom zlostavljanju i vrijeđanju na nacionalnoj osnovi.

2. Tokom mjeseca juna 1992. godine, počevši od 03. juna 1992.godine, komandovali, nadzirali i koordinirali aktivnostima redovnog i rezervnog sastava policije, na način

da je naredbe izdavao D.K., načelnik Stanice javne bezbjednosti Teslić, dok je njemu podređeni Markočević Predrag, komandir Stanice javne bezbjednosti Teslić, na terenu provodio naredbu i rukovodio, a Marinko Đukić, šef Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić učestvovao u nezakonitim hapšenjima civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti sa područja opštine Teslić, prema unaprijed pripremljenom spisku lica koje je trebalo lišiti slobode i dovesti u Stanicu javne bezbjednosti Teslić, koji spisak je pripadnicima policije lično predao Markočević Predrag naredivši hapšenje lica sa spiska, a koja hapšenja su izvršavale mješovite patrole redovnog i rezervnog sastava policije i vojnopolicijske formacije „Miće“, kojom prilikom se prema civilima postupalo na okrutan način, upotrebom fizičke sile, bez uručenja rješenja o lišenju slobode, nakon čega su civili muslimanske i hrvatske nacionalnosti dovođeni u Stanicu javne bezbjednosti Teslić, koja je od 03.06.1992. godine imala funkciju logora čiji upravnik je bio D.K., načelnik Stanice javne bezbjednosti Teslić, zamjenik upravnika je bio Markočević Predrag, komandir Stanice javne bezbjednosti Teslić, a šef Kriminalističke službe i isljednik, Marinko Đukić, gdje su obično zatvorenici vođeni na ispitivanje u prostoriju u kojoj je bila smještena Kriminalistička služba, gdje su ispitivanja i brutalna premlaćivanja vršili isljednici podređeni Đukić Marinku, šefu Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Tesić, a nakon toga su nezakonito, zatvarani i držani pod ključem u prostoriji za zadržavanje koja se nalazila preko puta dežurane i u podrumskoj prostoriji Stanice javne bezbjednosti Teslić, gdje su zatočeni civili boravili u krajnje nehumanim i ponižavajućim uvjetima, bez dovoljno hrane i vode, u skučenim prostorijama, obzirom na broj osoba lišenih slobode, nehigijeniskim uslovima, izloženi nesnosnom smradu, usljed visokih temperatura i nemogućnosti obavljanja nužde izvan prostorija zatočenja, bez dovoljno hrane, bez ljekarske pomoći, te svakodnevnom fizičkom i psihičkom zlostavljanju, tako što su prilikom ulaska pripadnika policije i drugih vojnih i policijskih formacija u zatočeničke prostorije, zatočenici morali ustati, licem se okrenuti prema zidu s podignutim rukama i sa ispružena tri prsta, te istovremeno pjevati nacionalističke srpske pjesme, dok su ih pripadnici policije i vojnopolicijske formacije „Miće“ udarali rukama, nogama obuvenim u vojničke čizme, kundacima pušaka, drvenim palicama i drugim sličnim predmetima podesnim za nanošenje tjelesnih povreda, tako da su mnogi zatočenici od siline udaraca gubili svijest i padali na tlo, nakon čega su poljevani vodom i ponovo premlaćivani, a koja premlaćivanja su se dešavala kako u dnevnim, tako i u noćnim satima, pa su na ovaj način teško fizičko i psihičko zlostavljanje pretrpjeli zatočenici; Mehmed Kopić zvani „Ico“, Mujo Zukanović, Rasim Galijašević, Hasan Iriškić, Sead Iriškić, Ramo Lugonjić, Zijad Redžić, Stipo Čosić, Aširr Kopić, Štefo Tomić, Fadil Resulović, Faruk Resulović, Jozo Martinović, Midhat Gilić, Sabahudin Šišić, svjedok KD- 4, svjedok KD- 7, Sejfudin Topčagić, Besim Kopić zvani „Rambo“, svjedok KD- 10, Mujo Šačirović, Drago Frank, Anto Dujmović, Sunija Ahmetašević, Zijad Draganović, Hrvoje Vrdoljak, svjedok KD- 8, Sabahudin Mehmedović, Smajil Sadiković, Osman Begović, Ibrahim Begović, Fahro Begović, Juso Begović, Mahmutović Ibrahim i drugi.

3. Oko 7. juna 1992.godine, iz prostorije za zadržavanje koja se nalazila preko puta dežurane i iz podrumske prostorije Stanice javne bezbjednosti Teslić, koja je od

03.06.1992.godine imala funkciju logora čiji upravnik je bio D.K., načelnik Stanice javne bezbjednosti Teslić, zamjenik upravnika je bio Markočević Predrag, komandir Stanice javne bezbjednosti Teslić, a šef Kriminalističke službe i isljednik, Marinko Đukić, kao rukovodni kadar Stanice javne bezbjednosti Teslić, zajedno sa Savić Milanom, zamjenikom načelnika Centra javne bezbjednosti Doboj, koji je komandovao Odjeljenjem vojnopolicijske formacije „Miće“, koje je činilo 10 – 15 pripadnika, organizovali i rukovodili prebacivanje oko 50 civila, autobusom, koji autobus su po naredbi D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i upravnika logora, obezbjeđivali pripadnici redovnog i rezervnog sastava policije Stanice javne bezbjednosti Teslić, naoružani automatskim naoružanjem, do magacinske sale zgrade Teritorijalne odbrane u kojoj je već bio zatočen veći broj civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti, a koji objekat je po naredbi D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i upravnika logora, obezbjeđivao rezervni sastav policije Stanice javne bezbjednosti Teslić, tako da je u toj sali nezakonito zatvoreno više od 200 civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti, koji su držani u nehumanim uslovima, bez dovoljno hrane i vode, a nuždu su bili primorani vršiti u kanistere, gdje su od strane pripadnika policije Stanice javne bezbjednosti Teslić i vojno-policijske formacije „Miće“ svakodnevno izlagani prozivkama, primoravani da pjevaju nacionalističke srpske pjesme, ispitivanju, psihičkom zlostavljanju i provokacijama na nacionalnoj osnovi, te teškom fizičkom zlostavljanju na način što su, udarani rukama, nogama obuvenim u vojničke čizme, kundacima pušaka, drvenim palicama i drugim sličnim predmetima podesnim za nanošenje tjelesnih povreda, pa su mnogi zatvorenici od posljedica surovog premlaćivanja gubili svijest, na taj način su premlaćivani, pored ostalih i civili: Ramiz Skopljak, Hasan Iriškić, Mehmed Kopić, Rastić Abdulmedžid, Muris Hadžihasanović, Amir Sadiković, svjedok KD- 10, Senad Rahić, Osman Begović, Zijad Redžić, Fahro Begović, Juso Begović, Sabinko Mehmedović i drugi, a od posljedica teškog premlaćivanja preminuli su civili: Ibrahim Mehmedović, Zlatan Džinić, Besim Kopić, Ramo Lugonjić i Himzo Jašarević.

4. Dana 08. juna 1992.godine, nakon završenog napada na selo Ranković, koji je bio nastanjen pretežno civilnim muslimanskim stanovništvom, u popodnevnim satima, u prisutnosti i uz saglasnost rukovodnog kadra Stanice javne bezbjednosti Teslić, D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i upravnika logora, Predraga Markočevića, komandira Stanice javne bezbjednosti Teslić i zamjenik upravnika logora, te Đukić Marinka, šefa Kriminalističke službe i isljednika u logoru Stanice javne bezbjednosti Teslić, obzirom da nisu preduzeli niti jednu radnju kako bi spriječili zlostavljanje zatočenih civila, dozvolili su da iz podrumske prostorije Stanice javne bezbjednosti Teslić, bude izvedeno više desetina zatočenih civila, koji su potom u dvorištu, ispred zgrade policije, bili izloženi brutalnom premlaćivanju od strane pripadnika redovnog i rezervnog sastava policije Stanice javne bezbjednosti Teslić i pripadnika vojno- policijske formacije „Miće“, gdje su, oko pola sata, udarani drvenim palicama, koje su za tu namjenu bile prethodno oduzete od Muje Šaćirovića, tako da su jauci i krici premlaćivanih zatočenika „odzvanjali“ dvorištem, pa je od posljedica tog premlaćivanja preminulo ukupno šest zatočenih civila i to: Rasim Galijašević, Fadil Isić, Dževad Redžić, Memija Šaćirović, Miro

Medović, Dragan Rašić, dok je Mithat Gilić ubijen vatrenim oružjem, nakon čega je, u večernjim satima, u kancelariji načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić, rukovodni kadar Stanice javne bezbjednosti Teslić, zajedno sa Savić Milanom pomoćnikom načelnika Centra službi bezbjednosti Doboj, u cilju prikrivanja počinjenog zločina, isplanirali i organizovali izmještanje tijela ubijenih civila, na način da je u kasnim noćnim satima, prema naređenju D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i upravnika logora i Predraga Markočevića, komandira Stanice javne bezbjednosti Teslić i zamjenika upravnika logora, dovezen kamion u dvorište Stanice javne bezbjednosti Teslić, koji je obezbijedio Đukić Marinko, šef Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, i to kamion marke „FAP 13“, vlasništvo „Sirovina produkta“, sa hidrauličnom dizalicom „grajfer“, a koji je parkiran zadnjim dijelom do stepenica koje vode u zgradu Stanice javne bezbjednosti Teslić u kojoj su bili zatvoreni civili, nakon čega je, nekolicini zatočenih civila, bilo naređeno da iznose tijela ubijenih i ubacuju ih na kamion, što su po naredbi D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i upravnika logora, obezbijeđivali pripadnici policije Stanice javne bezbjednosti Teslić, nakon čega su, prema naređenju rukovodnog kadra Stanice javne bezbjednosti Teslić, pripadnici Stanice javne bezbjednosti Teslić, Radivoje Nesterović, Tomislav Mihajlović, Dušan Marković i Neđo Mihajlović, transportovali ubijene civile na Vlajiće, lokalitet Pijeskovo, gdje su tijela ubijenih iskipovali, u ranije pripremljenu jamu, a potom na tijela ubijenih, kašikom kamiona, je „nabačen“ sloj zemlje i pjeska, a koji posmrtni ostaci su ekshumirani u periodu od 27. – 29.01.2014.godine i naknadno identificirani.,

5. U noći između 17. i 18. juna 1992.godine, D.K. u svojstvu načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i upravnika logora, Predrag Markočević u svojstvu komandira Stanice javne bezbjednosti Teslić i zamjenika upravnika i Marinko Đukić u svojstvu šefa kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, postupajući suprotno odredbama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji RSUP SR BiH od 29.01.1990.godine, Zakona o unutrašnjim poslovima MUP-a RS („Službeni glasnik srpskog naroda u BiH“, br.4 od 23.03.1992.godine) i protivno odredbama Međunarodnog humanitarnog prava, po kojim su bili dužni postupati, omogućili i dozvolili pripadnicima vojno- policijske formacije „Miće“ izvođenje iz podrumske prostorije Stanice javne bezbjednosti Teslić, preostalih osamnaest živih zatočenika, koji su prethodno bili izloženi brutalnom premlaćivanju i mučenju i koji su bili svjedoci premlaćivanja zatočenika u dvorištu Stanice javne bezbjednosti Teslić, kada je sedam zatočenika preminulo od posljedica mučenja, a koji bi o tim zločinima mogli kasnije svjedočiti, da se zajedno sa deset zatočenih civila iz logora Pribinić, odvezu kamionom marke „Zastava“, sa ceradom, na planinu Borje, znajući da će zatočenici tamo biti ubijeni i ne preduzimajući ništa, iz okvira svojih ovlaštenja, da zaštite živote zatočenika, kojim zatočenicima, kada su bili dovezeni na lokalitet Borje je bilo naređeno da izađu iz kamiona i poredaju se u jednu vrstu, nakon čega je izvršeno strijeljanje istih od strane pripadnika vojno- policijske formacije „Miće“, a tijela ubijenih civila su ubačena i zakopana, u za to prethodno pripremljenu jamu, dok je u Stanici javne bezbjednosti Teslić, prema naređenju rukovodnog kadra Stanice javne bezbjednosti Teslić, organizovano pranje zidova u

prostorijama u kojima su prethodno držani zatočeni civili i čišćenje dvorišta, kako bi se uklonili tragovi krvi i prikrio počinjeni zločin, a tijela likvidiranih zatočenika su naknadno ekshumirana 1999.godine iz masovne grobnice na planini Borje, lokalitet „Bebe“, i to: Kopić Besim, sin Emke iz sela Barići, Tatarević Safet, sin Hasana iz mjesta G. Teslić, Jašarević Himzo, sin Šabana iz sela Ružević, Lugonjić Ramo, sin Hasana iz sela Stenjak, Botić Fehim, sin Dede iz sela Gomjenica, Botić Salkan, sin Salke iz sela Gomjenica, Botić Ibrahim, sin Ibrahima iz sela Gomjenica, Rašić Alija, sin Alije iz sela Gomjenica, Gibić Fadil, sin Hasana iz sela Irice, Garić Đulaga, sin Hajde iz sela Irice, Gibić Ramiz, sin Nazifa iz sela Irice, Begović Fahrudin, sin Saliha iz sela Osivica, Begović Suljo, sin Hakije iz sela Osivica, Memić Munir, sin Osmana iz sela Ranković, Memić Dževad, sin Ismeta iz sela Ranković, Begović Enes, sin Ibrahima iz sela Osivica, Salkičević Nihad, sin Mehmeda iz sela Ranković, Begović Senad, sin Ibrahima iz sela Osivica, Pastuhović Borislav iz Teslića, Glancer Viktor, sin Franje iz Teslića, Pašić Sedad, sin Smaje iz Teslića, Šaćirović Husein, Isić Numan, sin Ibrahima iz sela Ranković, Garić Amir, Memić Jasmin, Šaćirović Mustafa, a kao nestali još uvijek se vode Muhidin Hodžić i Enes Hodžić,

Predrag Markočević sam,

7. Tokom mjeseca juna 1992.godine, počevši od 03.juna 1992.godine, u svojstvu komandira Stanice javne bezbjednosti Teslić, naređivao i koordinirao aktivnosti hapšenja civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti sa područja opštine Teslić, na način što je njemu podređenim pripadnicima redovnog i rezervnog sastava policije predao spisak sa imenima civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti koje treba lišiti slobode i izdao naredbe za hapšenje i privođenje, pa je oko 04.juna 1992.godine, naredio njemu podređenom policajcu Petrović Aleksi da liši slobode i privede u Stanicu javne bezbjednosti Teslić civile, Glancer Viktora i Pastuhović Borislava, iako je znao da nema pravnog osnova za njihovo privođenje, koji civili su u prostorijama Stanice javne bezbjednosti Teslić nezakonito zatvoreni i držani zajedno sa ostalim civilima muslimanske i hrvatske nacionalnosti, gdje su fizički i psihički zlostavljani, a njihova tijela su naknadno ekshumirana 1999.godine iz masovne grobnice na planini Borje, lokalitet „Bebe“.

Marinko Đukić sam,

8. a) Tokom mjeseca juna 1992.godine, u svojstvu šefa Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, lično učestvovao, rukovodio i nadzirao rad kriminalističkih inspektora Stanice javne bezbjednosti Teslić koji su u prostorijama Kriminalističke službe, na spratu Stanice javne bezbjednosti Teslić, zajedno s njim, vršili ispitivanje nezakonito uhapšenih civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti, prilikom kojih ispitivanja se sa zatočenicima nečovječno postupalo, uz primjenu fizičke sile i psihičkih provokacija na nacionalnoj osnovi, pa je tako 11.juna 1992.godine, zajedno sa

još jednim policajcem, ispred zgrade policije u Tesliću udarao zatočenika Redžić Zijada, nakon čega su ga odveli u prostoriju koja se nalazila na spratu Stanice javne bezbjednosti Teslić, gdje se Marinko Đukić, Redžić Zijadu obratio riječima :"Ti si zelen, ali ne kao ova uniforma, nego znaš ti šta ja mislim!", nakon čega je u prostoriju ušao isljednik podređen Marinku Đukiću, šefu Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić i u njegovoj prisutnosti fizički zlostavljao Redžić Zijada, udarivši ga više puta šakama u predjelu grudnog koša i stomaka, a ovo nehumano postupanje prema zatočeniku je Marinko Đukić svjesno odobrio, ne preduzimajući ništa da se mučenje zatočenika spriječi, što mu je bila dužnost.

b) Tačno neutvrđenog datuma, početkom juna mjeseca 1992.godine, u svojstvu šefa Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, ušao u prostoriju Kriminalističke službe, koja se nalazila na spratu Stanice javne bezbjednosti Teslić, gdje su isljednici, među kojima i Milan Nedić, podređeni Đukić Marinku, šefu Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, vršili ispitivanje zatvorenika KD- 8, te ga, vidjevši da je pretučen, počeo provocirati riječima: "Đe si ..., tuku li ovi moji dobro", nakon čega je rekao: „Milane, dobro ga pitaj gdje su bombe iz Komušine, gdje je oružje, dobro ga pitaj!", nakon čega je izašao iz prostorije svjestan da će nakon ovih izgovorenih riječi njemu podređeni isljednici još jače fizički zlostavljati zatvorenika KD- 8, izazvavši kod zatvorenika KD- 8 strah za sopstveni život i ne preduzimajući ništa da se spriječi dalje mučenje zatvorenika, što mu je bila dužnost,

Čime bi:

D.K., Predrag Markočević i Marinko Đukić – zajedno počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, i to:

- radnjama opisanim pod tačkom 1. optužnice, zatvaranjem ili drugim teškim oduzimanjem fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava, namjernim nanošenjem snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje i drugim nečovječnim djelima slične prirode, učinjenim u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja, iz člana 172. stav 1. tačka e), f) i k), a sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine;

- radnjama opisanim pod tačkom 2. optužnice, zatvaranjem ili drugim teškim oduzimanjem fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava, namjernim nanošenjem snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje i drugim nečovječnim djelima slične prirode, učinjenim u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja, iz člana 172. stav. 1. tačka e), f) i k), a sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine;

- radnjama opisanim pod tačkom 3 optužnice, lišenjem druge osobe života, zatvaranjem ili drugim teškim oduzimanjem fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava, namjernim nanošenjem snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje i drugim nečovječnim djelima slične prirode, učinjenim u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja iz člana 172. stav. 1. tačka a) e), f) i k), a sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine;

- radnjama opisanim pod tačkom 4. optužnice, lišenjem druge osobe života, zatvaranjem ili drugim teškim oduzimanjem fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava, namjernim nanošenjem snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje i drugim nečovječnim djelima slične prirode, učinjenim u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja, iz člana 172. stav. 1. tačka a) e), f) i k), a sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine;

- radnjama opisanim pod tačkom 5. optužnice, lišenjem druge osobe života, zatvaranjem ili drugim teškim oduzimanjem fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava i drugim nečovječnim djelima slične prirode, učinjenim u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja, iz člana 172. stav 1. tačka a) e), f) i k), a sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članovima 21. stav 1. i stav 2. i članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

Predrag Markočević – sam, bi počinio krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, i to:

- radnjama opisanim pod tačkom 7. zatvaranjem ili drugim teškim oduzimanjem slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava, namjernim nanošenjem snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje iz člana 172. stav 1. tačka e) i f), a sve u vezi sa članom 180. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

Marinko Đukić – sam, bi počinio krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, i to:

- radnjama opisanim pod tačkom 8a), namjernim nanošenjem snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje i drugim nečovječnim djelima slične prirode, učinjenim u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja iz člana 172. stav. 1. tačka f) i k), a sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članovima 21. stav 1. i stav 2. i članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine;

- radnjama opisanim pod tačkom 8b), namjernim nanošenjem snažnog tjelesnog ili duševnog bola ili patnje i drugim nečovječnim djelima slične prirode, učinjenim u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja

zdravlja, iz člana 172 stav 1. tačka f) i k), a sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članovima 21. stav 1. i stav 2. i članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

II

Na osnovu odredbe člana 189. stav 1. ZKP BiH optuženi se oslobađaju dužnosti da nadoknade troškove krivičnog postupka.

III

Na osnovu odredbe člana 198. stav 3. ZKP BiH oštećeni Sabahudin Mehmedović, KD-8, Hasan Iriškić, Sadmir Kopić, Aširr Kopić, Jasminka Vrdoljak, Jozo Martinović, Hanka Pašić, Osman Begović, Smajil Sadiković, Zijad Redžić, KD- 10, Ibro Aličković, Emir Jašarević, Sunija Ahmetašević, Ramiz Skopljak, Ibrahim Gibić, Sadika Botić, Niza Rahić, Zulejha Gibić i Sejdo Karahodžić se sa imovinskopravnim zahtjevom upućuju na parnicu.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. K R I V I Č N I P O S T U P A K

A. O P T U Ž N I C A I G L A V N I P R E T R E S

1. Dana 22.08.2018. godine, Sud Bosne i Hercegovine (Sud) je zaprimio optužnicu Tužilaštva Bosne i Hercegovine (Tužilaštvo) broj: T20 0 KTRZ 00003241 06 od 22.08.2018. godine, kojom se D.K., Predrag Markočević i Marinko Đukić terete za počinjenje krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačke h), u vezi sa tačkama a), e), f) i k), a sve u vezi sa članom 21., 29. i 180. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), koja je od strane sudije za prethodno saslušanje, potvrđena dana 06.09.2018. godine

2. Optuženi su pred sudijom za prethodno saslušanje dana 17.10.2018. godine, izjasnili da nisu krivi za djelo koje im se stavlja na teret predmetnom optužnicom, nakon čega je predmet upućen pretresnom vijeću, radi zakazivanja glavnog pretresa.

3. Glavni pretres u ovom krivičnom predmetu je počeo dana 27.11.2018. godine, čitanjem optužnice i izlaganjem uvodnih riječi Tužilaštva, dok su se odbrane koristile pravom da uvodnu riječ ne iznose.

4. U toku glavnog pretresa krivični postupak je u odnosu na D.K. razdvojen.[1]

B. DOKAZNI POSTUPAK

1. DOKAZI TUŽILAŠTVA

5. U toku dokaznog postupka, Tužilaštvo je izvelo dokaze saslušanjem svjedoka: Živojina Vukadinovića, Ibrahima Aličkovića, Sabahudina Mehmedovića, Adila Osmanovića, Dušana Živkovića, Vase Vukmana, Miroslava Gotovca, Predraga Subotića, Borislava Dujkovića, Dušana Markovića, Hasana Iriškića, Radivoja Nesterovića, Tome Mihajlovića, Neđe Mihajlovića, Alekse Petrovića, Miroslava Jovića, Sadmira Kopića, Rajka Perišića, Stojana Lukića, Ante Dujmovića, Mirka Bubića, Ranka Miljića, Boška Filipovića, Aširа Kopića, Jasminke Vrdoljak, Joze Martinovića, Rose Radišić, Nenada Devića, Hanke Pašić, Rade Aleksić, Osmana Begovića, Smajila Sadikovića, Adema Hodžića, Ibre Aličkovića, Edhema Jašarevića, Emira Jašarevića, Milenka Stojanovića, Marte Reljić, Vitomira Devića, Adema Sadikovića, Živka Spasojevića, Simeuna Jorgića, Sunije Ahmetašević, Jovana Kuprešaka, Ramiza Skopljaka, Ibrahima Gibića, Sinana Huskića, Zijada Redžića, Sadike Botić, Abdulaha Garića, Nize Rahić, Zulejhe Gibić, Halila Dubravca, Šabana Hodžića, te svjedoka KD-1, KD- 2, KD- 3, KD- 4, KD- 6, KD- 7, KD- 8, KD- 9, KD- 10, KD- 11, kojima su, odlukom Suda, dodijeljene mjere zaštite.

6. Na glavnom pretresu su, u skladu s članom 273. ZKP BiH, pročitani i iskazi svjedoka optužbe koji su preminuli, i to svjedoka Salka Kopića, Alije Aličkovića, Rahmana Iriškića, Mata Medovića, Safeta Hodžića, Seada Iriškića, Saliha Begovića, Mine Redžić, Rahime Rašić, te svjedoka KD- 5. Takođe, na glavnom pretresu su, skladu s članom 273. ZKP BiH, pročitani i iskazi svjedoka Tužilaštva čiji dolazak pred Sud je bio znatno otežan iz važnih uzroka, i to svjedoka Milice Ignjić, Asima Haušića, Samira Kurtovića, Damira Glancer, Amira Sadikovića.

7. Tužilaštvo je kao dopunu dokaznog postupka saslušalo i svjedoka Sejdu Karahodžića te nakon čitanja u spis uložilo iskaz preminulog svjedoka Josipa Petrovića.

8. Konačno, u toku dokaznog postupka, Tužilaštvo je izvelo dokaze saslušanjem vještaka dr Sabihe Brkić Silajdžić i dr Željka Karana.

---

[1] Rješenje Suda broj: S1 1 K 026829 18 Kri i broj: S1 1 K 046470 23 Kri od 25.09.2023. godine;

9. Spisak materijalnih dokaza koje je tužilac prezentirao i uveo u spis dati su u Aneksu I i. presude i čine njen sastavni dio.

2. DOKAZI ODBRANE OPTUŽENOG D.K.

10. U toku dokaznog postupka odbrana je izvela dokaze saslušanjem svjedoka: Miroslava Lazića, Drage Anteševića, Dušana Kosa, Rade Aleksić (koja je saslušana i kao svjedok Tužilaštva), Vida Stojanovića, Nikole Jerinića, Dragutina Nedića, Milorada Stojanovića (koji je saslušan i kao svjedok odbrane Marinka Đukića), Mila Dušanića, Radovana Dušanića, Marinka Kuprešaka, Dragana Nunića i Miladina Gotovca.

11. Spisak materijalnih dokaza koje je odbrana optuženog D.K. prezentovala i uvela u spis dati su u prilogu Aneksu I ii) presude i čine njen sastavni dio.

3. DOKAZI ODBRANE OPTUŽENOG PREDRAGA MARKOČEVIĆA

12. U toku dokaznog postupka odbrana je izvela dokaze saslušanjem svjedoka: Rista Kovačevića, KD- 1 (koji je saslušan i kao svjedok Tužilaštva), Mirka Bubića(koji je saslušan i kao svjedok Tužilaštva), MP-1, MP-2, Milivoja Tomića, Danice Pejić i Nenada Devića (koji je saslušan i kao svjedok odbrane Marinka Đukića).

13. Spisak materijalnih dokaza koje je odbrana optuženog Predraga Markočevića prezentirala i uvela u spis dati su u Aneksu I iii) presude i čine njen sastavni dio.

4. DOKAZI ODBRANE OPTUŽENOG MARINKA ĐUKIĆA

14. U toku dokaznog postupka odbrana je izvela dokaze saslušanjem svjedoka: Milorada Stojanovića, MP-1, Nenada Devića, Momčila Ristića, Vasa Vukmana, Duška Suvajca i Draga Letića.

15. Spisak materijalnih dokaza koje je odbrana optuženog Marinka Đukića prezentirala i uvela u spis dati su u Aneksu I iv) presude i čine njen sastavni dio.

16. U toku dokaznog postupka izveden je dokaz saslušanjem vještaka policijske struke, prof. dr Mile Matijevića, na zajednički prijedlog svih odbrana.

C. PROCESNE ODLUKE

1. Izmjena člana vijeća

17. Na statusnoj konferenciji održanoj dana 22.11.2021. godine, Sud je strankama i braniocima saopštio da je došlo do promjene u sastavu sudećeg vijeća, tako da je umjesto dotadašnjeg predsjednika vijeća - sudije Lejle Konjić Dragović, predsjednik vijeća postao sudija Davorin Jukić, a član vijeća je postao sudija Braco Stupar. Naime, sudija Konjić Dragović je u, to vrijeme, zbog opravdanih razloga bila duže vrijeme odsutna i bilo je izvjesno da će odsustvo trajati duži period (jednu godinu), te je, prevashodno iz razloga ekonomičnosti i prava optuženih na suđenje u razumnom roku, napravljena izmjena u sastavu vijeća tako da je dosadašnji član vijeća postao predsjednik, a sudija Supar novi član vijeća. Tužilaštvo i odbrane optuženih nisu imale primjedbe na sastav vijeća, a sudiji Stuparu ostavljeno dovoljno vremena da se upozna sa spisom i do tada izvedenim dokazima. Dana 20.12.2021. godine, nakon što se sudija Stupar u potpunosti upoznao sa predmetom, održan je nastavak glavnog pretresa, te je glavni pretres zbog navedene procesne situacije, krenuo iznova, s tim da su se saglasile da nema potrebe da se ponovo čita optužnica niti da se iznose uvodna izlaganja

2. Protek roka od 30 dana

18. Članom 251. stav 2. ZKP BiH propisano je: *„Glavni pretres koji je odgođen mora ponovo početi ako se izmjenio sastav vijeća ili ako je odgađanje trajalo duže od 30 dana, ali uz saglasnost stranaka i branioca vijeće može odlučiti da se u ovakvom slučaju svjedoci i vještaci ne saslušavaju ponovo i da se ne vrši novi uviđaj, nego da se koriste iskazi svjedoka i vještaka dati na ranijem glavnom pretresu, odnosno da se koristi zapisnik o uviđaju“.*

19. U nekoliko navrata, došlo je do odlaganja pretresa na period duži od 30 dana. Tom prilikom, kada je pretres bilo nužno odložiti na period duži od 30 dana, vijeće je od stranaka i branilaca zatražilo izjašnjenje povodom prekoračenja zakonskog roka. Stranke i branioci su se tom prilikom izjasnili da ne osporavaju odluku Suda o nastavku glavnog pretresa, odnosno početka glavnog pretresa iznova, nakon proteka roka od 30 dana, na osnovu čega je vijeće donijelo odluku o nastavku glavnog pretresa.

20. Tako je dana 04.02.2019. godine, nakon što glavni pretres otpočeo 27.11.2018. godine, zbog proteka roka od 30 dana, došlo do otvaranja glavnog pretresa iznova, a stranke su bile saglasne da nema potrebe da im se ponovo čita optužnica i daju pouke date na početku pretresa. Nadalje, dana 13.05.2019. godine (nakon što je posljednji nastavak glavnog pretresa održan 01.04.2019. godine), zbog proteka roka od 30 dana glavni pretres počeo iznova, a uz saglasnost stranaka i odbrana odlučeno da će se koristiti ranije dati iskazi svjedoka na ovom glavnom

pretresu, te je tabela sa do tada saslušanim svjedocima i izvedenim dokazima, prezentovana na grafoskopu. Nadalje, dana 01.07.2019. godine (nakon što je posljednji nastvak glavnog pretresa održan 20.05.2019. godine), takođe zbog proteka roka od 30 dana, glavni pretres krenuo je iznova. Stranke su se i tom prilikom izjasnile da nemaju primjedbi na sastav vijeća i nadležnost suda, da nema potrebe za ponovnim čitanjem optužnice nizi iznošenjem uvodnih riječi. Nije bilo izmjena u ličnim podacima optuženih, te su se svi saglasilii da se iznova ne provode do sada izvedeni dokazi. Na grafoskop je prezentova tabela do tada izvedenih dokaza.

21. Identična situacija bila je i na nastavku glavnog pretresa održanog dana 14.10.2019. godine (prethodni nastavak održan 09.09.2019. godine), kao i na nastavcima glavnih pretresa održanih na dane 02.12.2019. godine (prethodni nastavak održan 28.10.2019. godine), 27.01.2020. godine (prethodni nastavak održan 02.12.2019. godine), 08.06.2020. godine (prethodni nastavak održan 09.03.2020. godine), 28.09.2020. godine (prethodni nastavak održan 08.06.2020. godine), 25.01.2021. godine (prethodni nastavak održan 26.10.2020. godine), 24.05.2021. godine (prethodni nastavak održan 25.01.2020. godine), 06.09.2021. godine (prethodni nastavak održan 14.07.2021. godine), 20.12.2021. godine (prethodni nastavak održan 08.11.2021. godine), 07.02.2022. godine (prethodni nastavak održan 20.12.2021. godine), 16.05.2022. godine (prethodni nastavak održan 11.04.2022. godine), 12.09.2022. godine (prethodni nastavak održan 25.07.2022. godine), 16.01.2023. godine (prethodni nastavak održan 28.11.2022. godine), 24.04.2023. godine (prethodni nastavak održan 20.03.2023. godine), 28.08.2023. godine (prethodni nastavak održan 10.07.2023. godine), kada je glavni pretres, uz saglasnost stranaka i branilaca i uz prezentovanje tabele do tada izvedenih dokaza na grafoskopu, krenuo iznova.

22. Konačno glavni pretres je krenuo iznova i na dan 20.12.2021. godine, uz saglasnost stranaka i branilaca, a zbog izmjene u sastavu vijeća, kako je to prethodno navedeno.

3. <u>Isključenje javnosti sa glavnog pretresa i dodatne mjere zaštite za svjedoke</u>

23. Vijeće prije svega ističe da je samo jedan od saslušanih svjedoka i to svjedok KD- 9, svjedočio na suđenju na kome je u potpunosti – tokom cijelog suđenja, javnost bila isključena. Navedena mjera je preuzeta rješenjem suda u fazi istrage, s obzirom na to da je svjedok na isti način svjedočio i na suđenju pred MKSJ- om, i obaveza je Suda, uz saglasnost svjedoka, primjenjivati identične mjere koje je imao i tamo. O odnosu na ostale svjedoke, u skladu sa načelom javnosti glavnog pretresa, isti su saslušavani javno, a javnost je u pojedinim dijelovima suđenja bila isključena samo u situacijama kada je odlučivano o prijedlozima svjedoka za neobjelodanjivanje njihovog iskaza javnosti ili kada su, svjedoci sa mjerama zaštite (pseudonimima), govorili o informacijama/ činjenicama kojima bi mogli otkriti svoj identitet, a što će biti pojedinačno navedeno u nastavku. Sud je u svakom pojedinom slučaju našao opravdanim zahtjeve svjedoka da se sadržaj njihovih iskaza ne objavljuje u medijima,

niti u javnosti, nalazeći da su za takve svoje zahtjeve iznijeli jasne i konkretne činjenice, koje je vijeće prihvatilo. Odlučujući na ovaj način, imajući u vidu da su svjedoci svjedočili javno, Sud nalazi da dokazna snaga njihovih iskaza nije umanjena, te da je mjera nebjelodanjivanja njihovog iskaza javnosti u svakom slučaju jasno određena i precizna, a s druge strane manje striktna i ograničavajuća od potpunog isključena javnosti tokom njihovog svjedočenja, čime je uspostavljena ravnoteža između osnovnih načela krivičnog postupka i obaveze suda da zaštiti svjedoke.

24. S tim u vezi, rješenjem suda broj: S1 1 K 026829 18 Krn 6 od 31.01.2018. godine, svjedoku KD- 1 je određen pseudonim. Istim rješenjem određeno je da će ime, prezime i ostali lični podaci svjedoka identifikovanog pod gore navedenim pseudonimom ostati povjerljivi dok Sud ne odluči drugačije, a najduže 15 (petnaest) godina nakon pravosnažnosti odluke u ovom predmetu. Na nastavku glavnog pretresa održanog dana 18.02.2019. godine, vijeće je donijelo odluku da se isključi javnost, ali samo za vrijeme izlaganje prijedloga tužioca za dodatne mjere zaštite svjedoka KD- 1, i izjašnjenja odbrana u tom pogledu. Navedeni svjedok saslušan je na glavnom pretresu održanom dana 09.09.2019. godine, kada su, na prijedlog tužilaštva, a nakon očitovanja svjedoka, istome dodijeljene dodatne mjere zaštite – i to svjedočenje iz druge prostorije uz izmjenu slike. Naime, sud je u potpunosti uvažio razloge koje je svjedok naveo, da osjeća strah od optuženih za sebe i svoju porodicu, sa kojima je ranije imao problema. Odlučivši na ovaj način, bez obzira na protivljenje odbrane, sud nalazi da dokazana snaga iskaza navedenog svjedoka, nije umanjena dodatno određenim mjerama zaštite, jer je svjedok svjedočio javno, te je ispitan od strane stranaka i branilaca.

25. Rješenjem Suda BiH broj: S1 1 K 026829 18 Krn 11 od 11.05.2018. godine, svjedoku KD- 9 dodijeljen je pseudonim. Proglašeni su povjerljivim svi lični podaci svjedoka koji je pod pseudonimom svjedočio pred Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u predmetu broj IT-99-36-T, Tužilac protiv Radoslava Brđanina. U navedenom rješenju je određeno da će isti biti saslušan u sjednici zatvorenoj za javnost, te da će pravo ime, prezime i ostali lični podaci svjedoka identifikovanog pod gore navedenim pseudonimom ostat povjerljivi dok ovaj Sud ne odluči drugačije, a najduže 15 (petnaest) godina nakon pravosnažnosti odluke u ovom predmetu. Zabranjeno je, bez odobrenja Suda, objava ili emitovanje fotografskog, video i audio zapisa lika svjedoka, kao i sadržaja njegovog svjedočenja putem elektronskih ili printanih medija. Sve navedene mjere su zadržane i tokom svjedočenja svjedoka na glavnom pretresu, s obzirom na to da je svjedok pod istim obimom zaštitnih mjera svjedočio i pred MKSJ- om u predmetu Tužilac protiv Radoslava Brđanina. Takođe, u spisu postoji odluka Rezidualnog mehanizma od 10.04.2018. godine iz koje proizlazi da je svjedok pred MKSJ- om imao mjere zaštite: pseudonim i vođenje postupka na zatvorenoj sjednici, sa odobrenjem da svjedok svjedoči sa navedenim mjerama i pred ovim sudom. S obzirom na navedeno, svjedok je saslušan na sjedinici zatvorenoj za javnost.

26. Na nastavku glavnog pretresa održanog dana 16.09.2021. godine, sud je uz saglasnot stranaka i branilaca, na kratko isključio javnost s glavnog pretresa, kako bi

se raspravilo o zahtjevu svjedoka za dodjeljivanje mjera zaštite. Nakon što je svjedok obrazložio razloge zbog kojih traži određivanje mjera, i nakon saslušanja stranaka i branilaca, Sud je ponovo uključio javnost, te javno saopštio odluku da je svjedoku dodijeljena mjera zaštite pseudonim KD- 11, s obzirom na to da svjedok smatra da postoji razumna osnova za bojazan da bi opasnost za njega ili njegove članove porodice vjerovatno proistekla kao posljedica njegovog svjedočenja, odnosno da je riječ o svjedoku pod prijetnjom, kao i zbog činjenice da je imao pseudonim i u drugom postupku. Svjedok je svjedočio na glavnom pretresu na kome javnost nije bila isključena, dakle javno, uz zaštitu njegovog identiteta.

27. Takođe, na nastavcima glavnog pretresa održanim na dane 29.05.2023. godine i 12.06.2023 godine, Sud je uz saglasnot stranaka i branilaca, nakratko isključio javnost s glavnog pretresa, kako bi se raspravilo o zahtjevu svjedoka za dodjeljivanje mjera zaštite (svjedoci MP- 1 i MP- 2). Nakon što su oba svjedoka obrazložila razloge zbog kojih tražeo dređivanje mjera, i nakon saslušanja stranaka i branilaca, sud je ponovo uključio javnost, te javno saopštio odluku da je svjedocima dodijeljena mjera zaštite - pseudonimi MP- 1 i MP- 2, te da se lični podaci svjedoka ne objavljuju u javnosti kao i sadržaj njihovih iskaza i njihov lik, s obzirom na to da svjedci smatraju da postoji razumna osnova za bojazan da bi opasnost za njih ili njihove članove porodice vjerovatno proistekla kao posljedica njihovog svjedočenja, dakle, da se radi o svjedocima pod prijetnjom. Svjedoci su svjedočili na nastavcima glavnog pretresa na kojima javnost nije bila isključena, dakle javno, uz zaštitu njihovih identiteta.

4. Izmjena redoslijeda izvođenja dokaza

28. Na nastavku glavnog pretresa održanog dana 24.02.2020. godine, prilikom saslušanja svjedoka Ranka Mijića, Sud je donio odluku da se odstupi od redovnog toka izvođenja dokaza u cilju ekonomičnosti postupka, te je odbrani drugooptuženog dozvolio da postavi direktna pitanja navedenom svjedoku. Sud je nastojao ubrzati i pojednostaviti izvođenje dokaza, sve kako bi se suđenje završilo u razumnom roku, kako je to i obaveza suda.

29. Nadalje, na nastavku glavnog pretresa održanog dana 24.10.2022. godine, sud je takođe donio odluku o izmjeni redosljeda izvođenja dokaza, kada je saslušan svjedok odbrane prvooptuženog D.K., Miroslav Lazić, budući da u tom trenutku tužilaštvo nije bilo završilo sa izvođenjem svih svojih dokaza (ostao je prijedlog za čitanje iskaza nedostupnih svjedoka). Budući da u tom procesnom trenutku Sud još uvijek nije donio odluku o načinu izvođenja jedinih preostalih dokaza tužilaštva (pozivanje neposredno pred sud ili čitanje iskaza), Sud je donio odluku da odbrana izvodi svoje dokaze, kako postupak ne bi mirovao, te kako bi se održao kontiuitet u suđenju.

30. Na nastavku glavnog pretresa održanom dana 08.05.2023. godine, u dijelu glavnog pretresa kada je odbrana izvodila svoje dokaze, pročitani su iskazi nedostupnih svjedoka tužlaštva (kako je navedeno u dijelu odluke Izuzetak od

neposrednog izvođenja dokaza). Sud je pri tome, ponovno donio odluku o izmjeni redoslijeda izvođenja dokaza, te izveo navedene dokaze Tužilaštva, iako je postupak bio u fazi izvođenja dokaza odbrane, nalazeći da je to opravdano jer su se tek u tom procesnom trenutku stekli uslovi za izvođenje navedenih dokaza tužilaštva.

5. Izuzetak od neposrednog izvođenja dokaza

31. U članu 273. stav 2. ZKP BiH, navodi se da se „*zapisnici o iskazima datim u istrazi mogu se po odluci sudije, odnosno vijeća pročitati i koristiti kao dokaz na glavnom pretresu samo u slučaju ako su ispitana lica umrla, duševno oboljela, ili se ne mogu pronaći, ili je njihov dolazak pred Sud nemoguć, ili je znatno otežan iz važnih uzroka*“.

32. Na nastavku glavnog pretresa održang dana 22.06.2021. godine, Sud je donio odluku da se proičtaju iskazi svjedoka Stjepana Tomića, Vjere Galijašević i Muharema Lugonjića, budući da je tužilac u spis uložila dokaze da su navedeni svjedoci preminuli (Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Teslić na ime Vjera Galijašević broj: 03/1-202-1-208/18 od 04.04.2018. godine;[2] Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Stenjak na ime Muharem Lugonjić broj: 03/1-202-1-168/18 od 20.03.2018. godine[3] i Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Doboja na ime Stjepan Tomić broj: 03/1-202-1-209/18 od 04.04.2018. godine[4]), te su time ispunjeni uslovi kako je to naprijed navedeno.

33. Nadalje, na nastavku glavnog pretresa održanog dana 06.09.2021. godine, sud je na osnovu člana 273. ZKP BiH, odstupio od načela neposrednog izvođenja dokaza i dozvolio da se pročitaju iskazi svjedoka Salke Kopića, Rahmana Iriškića i Alije Aličkovića, s obzirom da je tužilac u spis uložio izvode iz matične knjige umrlih za navedene svjedoke (Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Doboj na ime Salko Kopić, broj: 03/1-202-1-152/18 od 13.03.2018. godine;[5] Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Doboj na ime Rahman Iriškić, broj: 03/1-202-1-629/19 od 17.12.2019. godine;[6] Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Tešanj na ime Alija Aličković, broj: 08-10-1-3-1524/21 od 03.06.2021. godine[7]), iz kojeg jasno proizilazi da su navedeni svjedoci preminuli čime su se stekli uslovi za čitanje njihovih izjava datih u istrazi, na osnovu zakona.

34. Na nastavku glavnog pretresa održanog dana 13.09.2021. godine, na osnovu člana 273. ZKP BiH, pročitan je iskaz svjedoka KD- 5, budući da je tužilaštvo

---

[2] Dokaz T-15 b);
[3] Dokaz T-16 a);
[4] Dokaz T-17 a);
[5] Dokaz T-18 a);
[6] Dokaz T-19 a);
[7] Dokaz T-20 a);

kao dokaz uložilo Izvod iz matične knjige umrlih za svjedoka KD- 5 od 01.02.2019. godine,[8] iz kojeg jasno proizilazi da je isti preminuo, čime su ispunjeni zakonski uslovi za čitanje iskaza. Takođe, na nastavku glavnog pretresa održanog dana 04.07.2022. godine, pročitani su iskazi svjedoka Saliha Begovića, Rahime Rašić, Safeta Hodžića, Seada Iriškića, Mine Redžić i Mate Medovića, budući da je tužilaštvo u spis uložilo dokaze da su svi navedeni svjedoci preminuli (Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Osivica na ime Salih Begović broj: 03/1-202-1-654/21 od 28.09.2021. godine;[9] Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Doboj na ime Rahima Rašić broj: 03/1-202-1-652/21 od 28.09.2021. godine;[10] Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Lijevča na ime Safet Hodžić broj: 04-10-10-2802/2021 od 16.09.2021. godine;[11] Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Barići na ime Sead Iriškić, broj: 03-1-202-1-713/21 od 18.10.2021. godine;[12] Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Teslić na ime Mina Redžić, broj: 03/1-202-1-653/21 od 28.09.2021. godine,[13] te Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Doboj na ime Mato Medović, broj:03/1-202-1-169/18 od 20.03.2018. godine).[14]

35. Na nastavku glavnog pretresa održanom dana 24.04.2023. godine, Sud je donio odluku da usvaja se prijedlog Tužilaštva da se pročitaju iskazi koje su svjedoci Samir Kurtović, Amir Sadiković, Asim Haušić, Damir Glancer i Milica Ignjić, dali u fazi istrage (na temelju člana 273. ZKP BiH), s tim da će se iskazi svjedoka Kurtović, Sadiković, Haušić i Glancer čitati samo u relevantnim dijelovima, s obzirom na to da nisu dati u istrazi u ovom krivičnom postupku. Navedeni iskazi svjedoka pročitani su na glavnom pretresu održanom dana 08.05.2023. godine. Sud je donio navedenu odluku, iako su se odbrane svih optuženih protivile istoj, nalazeći da je dolazak ovih svjedoka pred sud nemoguć ili je znatno otežan iz važnih razloga. Pri tom, Sud napominje da je u nekoliko navrta odlagao donošenje ovakve odluke, dajući Tužilaštvu u obavezu i zadatak, u nekoliko navrata (na pretresima održanim na dane: 28.11.2022. godine, 13.02.2023. godine, 13.03.2023. godine te 20.03.2023. godine), da pokušaju sa navedenim svjedocima stupiti u kontakt te obezbjediti njihov dolazak pred sud. S obzirom na to da je Tužilaštvo u više navrata pokušalo kontaktirati svjedoke i pozvati ih na Sud, o čemu su dostavljali službene zabilješke, koji pokušaji su bili neuspješni, sud je donio odluku kako je to naprijed navedeno. U odnosu na Milicu Ignjić, utvrđeno je da svjedok živi u Njemačkoj i rijetko dolazi u Bosnu i Hercegovinu. Svjedok je kontaktirana putem tefona 14.02.2023. godine, te je izjavila, kako je u proteklih mjesec dana imala tri operacije, zbog čega je njeno kretanje ograničeno, iz kojeg razloga nema namjeru skorijeg dolaska u Bosnu i Hercegovinu. O ostvarenom kontaktu sa svjedokom, sačinjena je službena zabilješka dostavljena

[8] Dokaz T-21 a);
[9] Dokaz T-36 a);
[10] Dokaz T-37 a);
[11]Dokaz T-38 a);
[12]Dokaz T-39 a);
[13]Dokaz T-40 a);
[14]Dokaz T-41 a);

sudu, kao i medicinska dokumentacija. U odnosu na Damira Glancera, Sud je u aprilu mjesecu 2022. godine uputio zamolnicu za pružanje međunarodne pravne pomoći za saslušanje svjedoka putem video- linka iz Izraela, na koju molbu do donošenja odluke o čitanju iskaza, nije dobio odgovor. Dana 14.02.2023. godine, Tužilaštvo je pokušalo kontaktirati svjedoka putem aplikacije Whats App, na koju poruku svjedok nije odgovorio, o čemu je sačinjena službena zabilješka dostavljena Sudu. U odnosu na svjedoka Samira Kurtovića, posljednje informacije sa kojima je Sud i Tužilaštvo raspolagalo je da se svjedok nalati na privremenom radu u Njemačkoj, ali kontakt sa svjedokom nije ostvaren, što je identična situacija sa svjedokom Amirom Sadikovićem. Konačno, u odnosu na svjedoka Asima Haušića, sud je utvrdio da je svjedok starije životne dobi (ima 82 godine) i teškog zdravstvenog stanja, o čemu je službenik Odjeljenja za podršku svjedocima suda sačinio službenu zabilješku, koja je dostavljena i Tužilaštvu.

36. Konačno, na nastavku glavnog pretresa od 02.10.2023. godine, kao dokaz replike, Tužilaštvo je pročitalo iskaz svjedoka Josipa Petrovića, koji svjedok je, prema saznanjima optužbe preminuo u Republici Hrvatskoj. S obzirom na to da činjenica smrti, po kazivanju postupajućeg tužioca, nije evidentirana u matičnim knjigama na području Bosne i Hercegovine, te da je zatraženo dostavljanje izvoda iz matične knjige umrlih kako redovnim diplomatskim putem, tako I putem Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, koje pribavljanje bi, po ocjeni Suda znatno uticalo na odugovlačenje postupka, Sud je prihvatio da se iskaz svjedoka Petrovića pročita, nakon što je tužilac, na istom nastavku glavnog pretresa pročitala Viber prepisku sa suprugom svjedoka Petrovića, iz koje proizlazi da je svjedok preminuo dana 10.12.2022. godine.

6. Obilazak lica mjesta

37. Dana 21.10.2020. godine, na područje opštine Teslić, sud je izvršio oblizaka lica mjesta, u prisustvu tužioca, saradnika tužioca, optuženih (D.K. i Predraga Markočevića), branilaca optuženih (advokati Vesna Tupajić Škiljević, Petko Pavlović, Duško Panić, Ratko Kesić i Branko Ristić), u to vrijeme predsjednika sudećeg vijeća, sudije Lejle Konjić Dragović, te člana vijeća sudije Tatjana Kosović, te uz prisustvo saradnika suda, pripadnika Sudske policije Suda BiH i audio video tehničara. Mjesto obilaska bilo je zgrada policijske stanice Teslić i zgrada nekadašnje Teritorijalne odbrane. Obilazak lica mjesta vodio je postupajući tužilac, te je Sud imao prilku neposredno vidjeti prostorije i magacin u kojima su, po vlastitom kazivanju, boravili svjedoci koji su zatvarani, kao i kancelarije u kojima su boravili optuženi. Tokom obilaska, i optuženi su iznijeli svoja opažanja i objašnjenja, te je u spis, kao dokaz Suda, uložen i DVD snimak obilaska lica mjesta.[15]

[15] Dokaz S-1;

7. Rješenje o djelimičnom prihvatanju utvrđenih činjenica, odnosno odbijanju takvog prijedloga

38. Dana 14.10.2020. godine, Sud je donio rješenje kojim je djelimično prihvaćen prijedlog Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: 20 0 KTRZ 00003241 06 od 28.11.2018. godine, za prihvatanje utvrđenih činjenica, te su se činjenice utvrđene od strane pretresnih vijeća u predmetima: *Tužilac protiv Radoslava Brđanina* (predmet br. IT-99-36-T, presuda od 01.09.2004. godine), *Tužilac protiv Momčila Krajišnika* (predmet br. IT-00-39-T, presuda od 27.09.2006. godine), *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina* (predmet br. IT-08-91-T, presuda od 27.03.2013. godine), *Tužilac protiv Duška Tadića* (predmet br. IT-94-1-T, presuda od od 07.05.1997. godine), *Tužilac protiv Miroslava Kvočke i dr.* (predmet br. IT-98-30/1-T, presuda od 02.11.2001. godine) i *Tužilac protiv Milomira Stakića* (predmet br. IT-97-24-T, presuda od 31.07.2003. godine), prihvatile kao utvrđene, u obimu kako je to navedeno u navedenom rješenju, koje se nalazi u Aneksu II i) ove presude i čini njen sastavni dio. Pri donošenju odluke, vijeće je primjenjivalo kriterije koje je MKSJ utvrdio u predmetu Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih (predmet br. IT-05-88-T) i Tužilac protiv Momčila Krajišnika (predmet br. IT-00-39-T), te je u rješenju dao jasne i argumentovane razloge za prihvatanje odnosno neprihvatanje pojedinih činjenica.

39. Takođe, dana 03.04.2023. godine, Sud je donio odluku kojom je odbijen prijedlog odbrane drugooptuženog Predraga Markočevića za prihvatanje utvrđenih činjenica. Vijeće je razmotrilo prijedlog odbrane, te ocijenilo da se isti ima odbiti, imajući u vidu da je ovaj postupak u odmakloj fazi (fazi izvođenja dokaza odbrane drugooptuženog), da je na okolnosti na koje su predložene činjenice, saslušan veliki broj svjedoka u dosadašnjem toku postupka, kako tužilaštva, tako i odbrana, ali takođe i da je odbrana drugooptuženog predložila određene svjedoke na iste okolnosti. Rješenje o odbijanju predmetnog prijedloga sa detaljnim obrazloženjem takođe se nalazi u Aneksu II ii) ove presude i čini sastavni dio presude.

8. Odluka kojom se nalaže odbrani da redukuje broj predloženih svjedoka koji svjedoče na iste okolnosti (kumulativni svjedoci) te odluka o odbijanju pojedinih prijedloga odbrana za izvođenje dokaza

40. Prije nego je donijelo odluku o dokazima odbrane, vijeće je pozvalo sve odbrane da Sudu dostave prijedlog dokaza koje namjeravaju izvesti, detaljno obrazložen u odnosu na svaki predloženi dokaz. Nakon što su odbrane dostavile takve prijedloge, vijeće je naložilo odbranama (posebno odbrani optuženog Predraga Markočevića) da redukuju broj predloženih svjedoka ukoliko su predloženi da svjedoče na iste okolnosti, a koje okolnosti nisu bile od odlučujućeg značaja za utvrđivanje činjeničnog stanja i donošenje zakonite i pravilne odluke (npr. svjedoci koji su predloženi na okolnosti ličnih prilika optuženih), ili su već dovoljno razjašnjene do tada izvedenim dokazima.

41. Međutim, analizirajući prijedlog odbrana, vijeće je primjetilo da su reducirani prijedlozi odbrana za saslušanje svjedoka i dalje sadržavali veliki broj predloženih svjedoka, zbog čega je Sud donio odluku o neprihvatanju pojedinih dokaza – prvenstveno svjedoka, u odnosu na sve odbrane, a sve u skladu s principima ekonomičnosti i efikasnosti krivičnog postupka. Postupajući na ovaj način, vijeće ni u kom slučaju nije radilo protivno interesima odbrane, nego naprotiv, vodeći računa da se svjedoci ne ponavljaju, da se ne utvrđuju okolnosti, činjenice i saznanja koja su prethodno više puta utvrđivana. Primjera radi, sve odbrane su u svojim prijedlozima predlagale svjedoke na okolnosti dolaska Mića, njihovog ponašanja, radnji, autoriteta, o čemu su prethodno govorili skoro svi svjedoci Tužilaštva, koji su detaljno ispitani od strane odbrane.

42. Pri tome, vijeće je imalo u vidu da je dana 01.02.2023. godine, po zajedničkom prijedlogu odbrane, izdata naredba za vještačenje, po vještaku policijske struke, Miletu Matijeviću, sa vrlo jasnim, obimnim i detaljnim zadacima, a vještak Matijević je svoj nalaz i mišljenje iznio na nastavku glavnog pretresa održanom 15.05.2023. godine, te je vijeće cijenilo da nema potrebe niti svrhe na okolnosti na koje je vještak sačinio nalaz, saslušavati dodatno i svjedoke.

43. Da je Sud vodio računa da odbrana optuženih ne bude „oštećena“, po pitanju odbijanju njihovih dokaznih prijedloga, govori u prilog i činjenica da je Sud dozvolio da se kao svjedoci odbrane pozovu svjedoci koji su prethodno već bili saslušani pred sudom, u svojstvu svjedoka Tužilaštva, pri tome dajući uputu odbrani da se ovi svjedoci saslušaju samo na okolnosti o kojima nisu dali svoj iskaz, dakle na nove okolnosti.

44. Na nastavku glavnog pretresa od 02.10.2023. godine, nakon izvođenja dokaza replike čitanjem iskaza svjedoka Jospia Petrovića, Sud je odbio prijedlog odbrane optuženog Predraga Markočevića za izvođenje dokaza duplike. Vijeće napominje da je odredbom člana 261. stav 2. tačka d) propisano da odbrana može izvesti dokaze (duplika) kao odgovor na pobijanje navoda odbrane (replika). Međutim, usmeno izneseni prijedlog odbrane, po ocjeni vijeća, nije se odnosio na izvedeni dokaz replike, tačnije, odbrana je predložila da se u spis ulože određeni dokazi koji su se ticali svjedočenja Sejde Karahodžića, kojeg je optužba saslušala u dopuni dokaznog postupka, kao i izvjesne potvrde i uvjerenja za Nenada Kovačevića, koji po prethodnoj odluci vijeća nije saslušan, s obzirom da je vijeće takav prijedlog ocijenilo nepotrebnim. Dodatno, vijeće ovakav prijedlog nije našlo osnovanim niti kao eventualnu dopunu dokaznog postupka, cijeneći da je stanje stvari već dovoljno razjašnjeno.

45. Pri donošenju naprijed navedenih odluka, vijeće je imalo u vidu da je, shodno odredbi člana 239. stav 2. ZKP BiH, dužnost sudije, odnosno predsjednika vijeća da se stara za svestrano pretresanje predmeta i otklanjanje svega što odugovlači postupak, a ne doprinosi razjašnjenju stvari, što implicira da je dužnost predsjednika vijeća da se stara i o ekonomičnosti postupka. Osim toga, vijeće je u konkretnom slučaju našlo primjenjivom i odredbu člana 263. stav 2. ZKP BiH, kojom je

propisano da će u slučaju ako sudija, odnosno predsjednik vijeća zaključi da okolnosti koje stranka i branitelj želi da dokaže nemaju značaja za predmet ili da je ponuđeni dokaz nepotreban, odbiti izvođenje takvog dokaza.

46. Vijeće se pri odlučivanju o rukovodilo i stavom Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP), kao vrhovnog tumača EKLJP, koja ima primat u primjeni u našem zakonodavstvu, po ovom pitanju, a koji je sud u predmetu *Perna protiv Italije* zaključio: *"kao generalno pravilo, na domaćim je sudovima da ocjenjuju dokaze koji su pred njima, kao i relevantnost dokaza koje žele izvesti […]. Konkretnije, član 6, stav 3.d, njima prepušta, opet kao generalno pravilo, da ocijene da li je primjereno pozivati svjedoke. …*".

47. Dakle, iz naprijed navedenog moguće je zaključiti da ni odredbama ZKP-a BiH, a ni odredbama EKLJP nije zagarantovano da svi dokazni prijedlozi budu prihvaćeni, budući da domaći sudovi, odnosno sudovi pred kojima se provode dokazi treba da ocijene prijedloge koji su im izneseni i značaj dokaza na koje se optuženi žele pozvati[1]. Pritom, kako to konstatuje i Ustavni sud BiH, „*domaći sudovi uživaju diskreciono ovlaštenje da sami odluče da saslušaju svjedoke za koje smatraju da će im pomoći u utvrđivanju istine, odnosno da ocijene da li je nužno da se pozovu predloženi svjedoci ili sprovedu drugi predloženi dokazi, pazeći da se ne naruše smisao i cilj prava na pravično suđenje koji obavezuju da se suđenje odvija pod jednakim uslovima i uz jednakost oružja. Član 6. stav 3. EKLJP zahtijeva samo da sud navede razloge zbog kojih je odlučio da ne sprovede predložene dokaze koje je optuženi izričito zahtijevao*[2]".

9. Odluka o razdvajanju postupka u odnosu na optuženog D.K.

U toku glavnog pretresa, vijeće je temeljem člana 26. ZKP BiH donijelo odluku da se postupak protiv optuženog D.K. iz razloga cjelishodnosti razdvoji i posebno dovrši.

Na nastavak glavnog pretresa, koji je u ovom krivičnom predmetu bio zakazan za 18.09.2023. godine, nije pristupio optuženi D.K. Navedeni nastavak glavnog pretresa je odgođen za dan 25.09.2023. godine, s obzirom na neispunjenje procesnih pretpostavki za održavanje istog, a braniocima optuženog D.K. naloženo da obavijeste Sud o razlozima nedolaska optuženog. Postupajući po uputi Suda, branioci su usmeno obavijestili Sud da je optuženi i dalje nedostupan i ne odgovara na telefonske pozive.[16]

Imajući u vidu okolnosti da se optuženi D.K. nije pojavio na nastavku glavnog pretresa kao i da branioci nisu uspjeli stupiti u komunikaciju s istim, Sud je naložio policijskoj

---

[1] Vidjeti *inter alia* odluku ESLJP u predmetu Barbera, Messequr i Jabardo protiv Španije, presuda od 06.12.1988. godine, Serija A, broj 146, tačka 68
[2] Odluka Ustavnog suda BiH broj: AP 2126/16 od 23.04.2018. godine
[16] Službene zabilješke Suda broj: S1 1 K 016829 18 Kri od 18.09.2023. godine i 21.09.2023. godine;

stanici Teslić da optuženom uruči poziv za naredni nastavak glavnog pretresa, koja dostava je bila bezuspješna.[17] Budući da poziv optuženom nije uručen, niti su službenici policijske stanice Teslić optuženog pronašli na adresi stanovanja, Sud je izdao naredbu Sudskoj policiji za dovođenje optuženog na zakazani nastavak glavnog pretresa. Takođe, Sud je u međuvremenu od Granične policije zatražio I dobio obavijest da je optuženi D.K. na dan 14.09.2023. prešao državnu granicu BiH i R. Srbije, na graničnom prelazu Karakaj.

Postupajući po naredbi za dovođenje, Sudska policija Suda BiH optuženog nije zatekla na adresi, te je o tome izvijestila Sud. Optuženi D.K. se nije pojavio ni na nastavku glavnog pretresa zakazanom za dan 25.09.2023. godine. Branilac optuženog, na istom ročištu obavijestio je Sud da je u međuvremenu dva puta kontaktirao suprugu optuženog, koja je u oba navrata istakla da joj je suprug ostavio poruku da je otišao u Rusiju.

Slijedom navedenog, vijeće je na istom ročištu donijelo odluku da se prema optuženom D.K., temeljem člana 132. stav 1. tačka a) ZKP BiH, odredi pritvor. Nadalje, a s obzirom na nastalu procesnu situaciju, vijeće je, u smislu odredbe člana 26. stav 1., u vezi sa stavom 2. ZKP BiH, nakon izjašnjenja stranaka i odbrana, donijelo odluku da se krivični postupak u odnosu na D.K. razdvoji i posebno dovrši po novim poslovnim brojem.

D. ZAVRŠNE RIJEČI

1. Tužilaštvo BiH

48. U završnoj riječi, Tužilaštvo je navelo kako smatra da je u toku glavnog pretresa nesumnjivo dokazalo da su optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić počinili krivično djelo koje im se stavlja na teret.

49. Tužilaštvo se, prije svega, osvrnulo na opšta obilježja krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. KZ BiH. U tom smislu, navodi se da je postojanje širokog i sistematičnog napada pripadnika srpske vojske, policije i paravojnih formacija, usmjerenog protiv civilnog stanovništva muslimanske i hrvatske nacionalnosti, u prvom redu dokazano na osnovu izjava saslušanih svjedoka, a zatim i materijalnim dokazima, te sadržajem prihvaćenih činjenica utvrđenih pravomoćnim presudama MKSJ.

50. Kada je u pitanju svijest optuženih Predraga Markočevića i Marinka Đukića o postojanju napada na nesrpsko stanovništvo opštine Teslić, Tužilaštvo smatra da su

[17] Podnesak policijske stanice Teslić broj: 14-1/01-207.1-1511/23 od 21.09.2023. godine; Podnesak policijske stanice Teslić broj: 14-1/01-230.1-393/23 od 22.09.2023. godine.

optuženi znali za takav napad i da postupaju u okviru tog napada. Ovakav zaključak Tužilaštvo temelji na tvrdnji da su optuženi u inkriminisano vrijeme činili rukovodni kadar Stanice javne bezbjednosti Teslić, i to Predrag Markočević kao komandir, a Marinko Đukić kao šef kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti (SJB) Teslić, a što je potvrđeno iskazima brojnih svjedoka, kako pripadnika redovnog i rezervnog sastava policije, tako i svjedoka oštećenih ali i materijalnim dokazima (T-51, T-52, T-99 i T-100). Upravo funkcije koje su obavljali u inkriminisanom periodu, a koje su obavljali u punom kapacitetu, po mišljenju optužbe ukazuje na to da su optuženi znali i aktivno doprinijeli realizaciji tog napada.

51. Zatim, Tužilaštvo je poseban dio završne riječi posvetilo tvrdnji da su optuženi krivičnopravne radnje koje im se stavljaju na teret počinili zajedno s vojno-policijskom formacijom „Miće“. U tom smislu, navodi se kako je dolazak pripadnika jedinice „Miće“ bio pripremljen, očekivan i organizovan od strane Kriznog štaba Teslića, te da iz sadržaja iskaza svjedoka, prije svega svjedoka policajaca u inkriminisanom periodu, proizlazi da su optuženi Markočević i Đukić na nekoliko dana prije, kolegama policajcima govorili o dolasku neke jedinice „u ispomoć“ odnosno „kako bi se sredilo stanje u Tesliću“. Dalje, Tužilaštvo navodi da rukovodni sastav stanice ostaje nepromijenjen za sve vrijeme boravka jedinice „Miće“ na području opštine Teslić, te da su nakon hapšenja ove jedinice i optuženi suspendovani s funkcija koje su obnašali. Tužilaštvo je istaklo i to da je redovni i rezervni sastav policije bio brojčano nadmoćan nad „Mićama“, kao i da su svjedoci koji su bili policajci u inkriminisano vrijeme, negirali da su ikada dobili naredbe od pripadnika ove formacije. Upravo suprotno, Tužilaštvo je iznijelo tvrdnju da je za svako privođenje i zadržavanje lica u pritvoru SJB Teslić naredbu morao izdati načelnik ili komandir stanice, bez čijeg odobrenja niko nije mogao privoditi niti zatvarati. U tom smislu, tužilac je istakla da su rukovodioci SJB Teslić bili tijesno povezani s Centrom službi bezbjednosti (CSB) Doboj, koje su o svakoj preduzetoj radnji i izvještavali, te da su u inkrininisanom periodu sve protivpravne radnje preduzimali zajedno s vojno-policijskom formacijom „Miće“.

52. U pogledu pojedinačnih inkriminacija, tužilac se u toku svog izlaganja osvrnula i elaborirala pojedine iskaze svjedoka i materijalne dokaze za svaku tačku optužnice ponaosob. S tim u vezi, tužilac je istakla da su saslušani svjedoci optužbe potvrdili niz činjenica na kojima Tužilaštvo temelji optužnicu, te se osvrnula na izjave saslušanih svjedoka u relevantnim dijelovima, ističući da su njihova svjedočenja uvjerljiva, smislena i međusobno saglasna, zbog čega je za Tužilaštvo nesporno da su optuženi počinili djela opisana u činjeničnom sadržaju optužnice.

53. Konačno, tužilac se na kraju svog izlaganja osvrnula i na dokaze odbrane, prije svega iskaze pojedinih svjedoka smatrajući ih neobjektivnim i irelevantnim, kao i na nalaz i mišljenje vještaka policijske struke, prof. dr Mileta Matijevića, navodeći da isti nije utemeljen na relevantnim dokumentima, te da obiluje pravnim zaključcima, što nije zadatak vještaka, već suda.

54. Slijedom iznesenog, Tužilaštvo je predložilo da se optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić oglase krivim.

2. Optuženi Predrag Markočević

55. U završnoj riječi, odbrana optuženog Predraga Markočevića, osvrnula se najprije na funkciju koju je optuženi obnašao, navodeći da je od 1976. godine bio postavljen kao komandir stanice milicije OSUP- a Teslić u kojem je ostao do 28. jula 1991. godine, kada je na mjesto komandira postavljen Sabahudin Mehmedović. U tom smislu odbrana ističe da je Mehmedović, svjedočeći kao svjedok optužbe, potvrdio da Predsjedništvo SR BiH dana 19. septembra 1991. godine naredilo mobilizaciju rezervnog sastava policije, nakon čega je "marginalizovan" i uopšte nije bio uključen u rad s rezervnom policijom. U tom smislu, branilac je ukazao i na mišljenje vještaka da su komandiri rezervnog sastava milicije komunuicirali sa načelnikom D.K., a da Predrag Markočević nije bio jedan od njih, kao i da je funkcija komandira stanice milicije Teslić ugašena mobilizacijom rezervnog sastava. U tom smislu, branilac je osporio dokaz optužbe T-52, navodeći da iz istog proizlazi da je samo započeta procedura za imenovanje optuženog na mjesto komandira, koje imenovanje bi eventualno stupilo na snagu po demobilizaciji rezervnih stanica milicije. Takođe, branilac je naveo i to da ne postoji nijedan pisani akt u kome se Markočević označava kao komandir, već da takvu tezu Tužilaštvo bazira na iskazima svjedoka zasnovanim na pretpostavkama. Nasuprot tezi Tužilaštva da su nakon hapšenja "Mića" optuženi Đukić, Markočević i D.K. smijenjeni s funkcija i premješteni u VRS, odbrana je istakla da Markočević nije bio običan vojnik već zamjenik komadanta bataljona, što mu je bio ratni raspored, a u random odnosu u MUP- u je ostao sve do 31. decembra 1992. godine na koju okolnost su uloženi materijalni dokazi (O2- 51, O2- 52).

56. U nastavku završnih riječi, branilac je osporio postojao širokog i sistematičnog napada spominjući detalje sukoba VRS- a i Armije BiH kao dokaz da nije bilo napada takvog karaktera.

57. U pogledu tačke 1. optužnice, a kada su u pitanju sela Irice, Barići i Ružević branilac analizira iskaze svjedoka navodeći kako nije bilo nikakvog napada, te ističe da ni svjedoci, stanovnici sela Gomjenica ne spominju bilo kakav napad, već da se radilo o pretresu sela u kojem se tražilo oružje. Odbrana tvrdi da su svjedoci optužbe saglasni da u selu Stenjak nije učestvovala policija već vojska, te navodi da su vojni ciljevi u selu Stenjak bili upravo pripadnici VRS- a od strane vojno angažovanih pripadnika Armije BiH. U selu Rankovići su, po mišljenju odbrane, formirane seoske straže pod komandom Sulje Beginovića, što je imalo za posljedicu da 08. juna 1992. godine vojno rukovodstvo izda naredbu da se selo Rankovići blokira od strane VRS-a, koji sukob je trajao 4 dana, a u kojem ne spori da je učestvovala i policija SJB Teslića, u skladu s principom "pretpotčinjenosti".

58. Branilac je u nastavku završnih riječi posebno analizirao iskaze svjedoka za svaku od pojedinačnih tačaka optužnice, s naročitim osvrtom na terror i silu koju su

pripadnici Mića zaveli na području opštine Teslić, te poziciju njegovog branjenika u takvim uslovima.

59. U tom smislu odbrana je naročitu pažnju u završnim riječima posvetila osporavanju bilo kakvog učešća optuženog Markočevića u sačinjavanju i predaji spiska civila nesrpske nacionalnosti policajcima, po kojem spisku su ti civili kasnije hapšeni. Takođe, odbrana je naročito ukazala na uložene materijalne dokaze (O2-48, O2- 49, O2- 50) koji upućuju na namjeru optuženog Markočevića da postupi ispravno u situaciji kada je po premlaćivanju civila u dvorištu stanice preminulo ukupno sedam civila, provede uviđaj i pozove istražnog sudiju, u čemu je spriječen od Milana Savića.

60. Slijedom detaljne analize provedenih dokaza s aspekta ove odbrane, branilac je predložio da Sudu u odnosu na optuženog Predraga Markočevića donese oslobađajuću presudu.

61. Optuženi Predrag Markočević se saglasio sa završnim riječima branioca.

3. <u>Optuženi Marinko Đukić</u>

62. U završnoj riječi, odbrana optuženog Marinka Đukića osporila je postojanje opštih elemenata krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti, navodeći da Tužilaštvo nije dokazalo postojanje širokog ili sistematičnog napada na području opštine Teslić, iz čega proizilazi da je optužba propustila da utvrdi okvir za primjenu predmetnih inkriminacija, te da nije pokazala ni za razumijevanje same organizacije i sistematizacije organa MUP- a, razdvajanja i nadležnosti po liniji rada, a samim tim i odgovornostima po okviru datih ovlaštenja.

63. Navela je odbrana i to kako Tužilaštvo nije konkretizovala oblik vinosti kod optuženog, nego se njegova krivična odgovornost koncipira kroz udruženi zločinački poduhvat, što i jeste vid odgovornosti, ali koji nije sadržan u potvrđenoj optužnici, niti je propisan kako materijalnim krivičnim zakonom iz perioda koji obuhvata optužnica, ali tako ni pozitivnim Krivičnim zakonom BiH.

64. Što se tiče statusnog položaja optuženog, odbrana osporava činjenicu da je otpuženi Marinko Đukić, kako je to izraženo u optužnici, u vrijeme inkiminisanog događaja postupao u svojstvu ‘’šefa’’ kriminalističke službe SJB Teslić, a sve to na osnovu sadržaja isprava i iskaza svjedoka koji su koji su potvrdili mogućnost da optuženi jeste obavljao tu dužnost u nekom periodu 1992. godine, međutim da taj period nije preciziran.

65. I odbrana optuženog Marinka Đukića u završnim riječima dala je iscrpnu analizu provedenih dokaza za svaku pojedinačnu tačku optužnice, s osvrtom na status i moć formacije “Miće” u civilnim i vojnim strukturama.

66. Naročito iscrpnu analizu odbrana daje za pojedinačne inkriminacije koje se optuženom Đukiću optužnicom stavljaju na teret. Tako, u pogledu navoda optužnice iz tačke 8. a), kojima se optuženom Marinku Đukiću stavlja na teret da je, lično, tokom

mjeseca juna 1992. godine učestvovao, rukovodio i nadzirao rad kriminalističkih inspektora SJB Teslić, te 11. juna 1992. godine, zajedno sa još jednim policajcem, ispred zgrade policije u Tesliću udarao zatočenika Zijada Redžića, branilac u završnoj riječi ukazuje na protivrječnosti koje postoje u iskazima svjedoka (Mirko Bubić, Sedjo Karahodžić) u vezi istog događaja, te u samoj tendeciji svjedoka Zijada Redžića da prema optuženom izrazi netrepeljivost. Iz svega toga, proizilazi da je svjedoka Redžića Zijada ispred zgrade policije tukao Piko, prije nego što je uveden u zgradu.

67. U pogledu tačke optužnice 8. b), kojom se optuženom stavlja na teret da je neutvrđenog datuma, početkom mjeseca juna 1992. godine u svojstvu šefa kriminalističke službe SJB Teslić, ušao u prostoriju kriminalističke službe koja se nalazi na spratu, gdje su isljednici među kojima je i Milan Nedić, podređeni Đukić Marinku vršili ispitivanje zatvorenika KD- 8, kada mu je optuženi uputio provokativne riječi i izašao iz kancelarija, a bio je svjestan da će nakon toga njemu podređeni isljednici još jače fizički zlostavljati zatvorenika KD- 8, odbrana je istakla da optuženi nije preduzeo ništa da dalje muče zatvorenika, te da nakon odlaska Marinka Đukića, događaj je okončan, jer niti je u kancelariju iko ulazio niti svjedoka KD- 8 fizički zlostavljao.

68. Takođe, odbrana je osporila i primjenu materijalnog zakona, s pozivom na princip zakonitosti i princip vremenskog važenja prava, te osporavala pojedine materijalne dokaze Tužilaštva, ističući da nisu pribavljeni u skladu sa pozitivnim krivičnopravnim načelima i obligatornim normama, koje predviđaju odgovarajuću procesnu formu. Odbrana se u završnoj riječi poziva i na princip *in dubio pro reo,* prema kome svaka nejasnoća ili sumnja koja proističe iz dokaza izvedenih na pretresu, mora se razriješiti u korist optuženog.

69. Slijedom iznesenih razloga, odbrana je predložila da se optuženi Marinko Đukić, na osnovu člana 284. ZKP BiH, oslobodi od optužbe.

70. Optuženi Marinko Đukić se saglasio sa završnim riječima branioca.

II. S T A N D A R D I D O K A Z I V A NJ A

71. Prilikom razmatranja i ocjene dokaza koji su provedeni na glavnom pretresu, vijeće se rukovodilo nekim osnovnim načelima propisanim u ZKP BiH kao i u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (EKLJP), a koji će u nastavku biti navedeni.

72. Član 3. stav 1. ZKP BiH određuje da se svako smatra nevinim dok se ne utvrdi njegova krivica za krivično djelo koje mu se stavlja na teret.

73. Svrha sudskog postupka jeste da se osigura da niko nevin ne bude osuđen, a da se učinitelju krivičnog djela izrekne krivičnopravna sankcija pod uslovima

propisanim Krivičnim zakonom BiH i u zakonom propisanom postupku (član 2. stav 1. ZKP BiH).

74. Odredbom člana 3. stav 1. ZKP BiH određena je pretpostavka nevinosti, koja predviđa da se svako smatra nevinim za krivično djelo dok se pravomoćnom presudom ne utvrdi njegova krivnja.

75. Procesna pretpostavka nevinosti je tzv. privremena pretpostavka (*praesumptio iuris tantum*) koja vrijedi dok se suprotno ne dokaže. Zbog usvajanja ove pretpostavke, optuženi je oslobođen tereta dokazivanja svoje nevinosti. Teret dokazivanja suprotnog od onog što predviđa pretpostavka nevinosti je na tužiocu. Pretpostavka nevinosti ne odnosi se samo na krivnju optuženog, već i na sve druge bitne elemente koji stoje u međusobnoj vezi u pojmu krivičnog djela (radnja izvršenja, protupravnost ili kažnjivost).

76. Smatra se, a što potvrđuju i judikati ESLJP, da presumcija nevinosti ima, između ostalog, sljedeće posljedice:

> *(i) optuženi nije dužan dokazivati svoju nevinost i teret dokazivanja leži na suprotnoj strani, dakle tužiocu i*
>
> *(ii) sud mora donijeti oslobađajuću presudu ne samo kad je uvjeren u nevinost optuženog, nego i u situaciji kad o tome postoji razumna sumnja.*
> *Jedna od neposrednih posljedica presumpcije nevinosti je izričita zakonska odredba sadržana u članu 3. stav (2) ZKP BiH prema kojoj „sumnju u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, sud rješava presudom na način koji je povoljniji za optuženog.“*

77. Riječ je o načelu *in dubio pro reo*, ili načelu koje je izraz pogodovanja optuženog. Neku činjenicu sud može na temelju ocjene dokaza smatrati utvrđenom kada se uvjerio u njezino postojanje koje mora proizilaziti iz dokaza izvedenih na glavnom pretresu i kad u tom pogledu postupajuće vijeće nema više nikakvih dvojbi. Pri tome, sve činjenice koje su *in peius* (na štetu) optuženog, moraju se utvrditi sa apsolutnom sigurnošću, odnosno, moraju se dokazati. Ako se to ne postigne, uzima se kao da one i ne postoje. Sve činjenice koje su *in favorem* (u korist) optužene osobe uzimaju se kao da postoje i onda i kad su utvrđene samo sa vjerovatnošću (znači, ne sa sigurnošću). Ako se i nakon savjesne ocjene dokaza *„pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima“* sumnje ne daju otkloniti, prema normi iz navedenog člana, u sumnji sud rješava na način povoljniji za optuženog.

78. Rezultat primjene pravila *in dubio pro reo* uvijek mora biti izricanje presude *„u korist optuženog*“, što u slučaju sumnje oko pravno relevantnih činjenica, predviđenih materijalnim krivičnim pravom, uključuje, ne samo blažu kaznu kada je krivica utvrđena, nego i oslobađajuću presudu u slučajevima u kojima glavni pretres nije mogao razjasniti sumnju oko pitanja je li optuženi počinio krivično djelo iz optužbe.

79. U ovom smislu je i odredba člana 284. tačka c) ZKP BiH „*ako nije dokazano da je optuženi učinio krivično djelo za koje se optužuje*“ što znači, ne samo u slučajevima u kojima uopšte nisu izvedeni dokazi za optužbu, nego i u takvim u kojima bi ih bilo, ali bi oni bili nedovoljni da sud iz njih, na osnovu ocjene na glavnom pretresu, izvuče zaključke o nedvojbenom postojanju činjenica iznesenih u optužbi.

80. Činjenica da odbrana nije osporavala određene činjenične navode sadržane u optužnici ne znači da ih je vijeće prihvatilo kao dokazane. Teret dokazivanja ostao je na tužiocu za svaku optužbu tokom cijelog suđenja. Shodno tome, u utvrđivanju da li je tužilac dokazao predmet izvan svake razumne sumnje, vijeće je pažljivo razmotrilo da li postoji bilo kakva druga razložna interpretacija uvrštenih dokaza osim one koju je prihvatilo, kada je odlučilo da su ispunjena obilježja krivičnog djela za koje su optuženi oglašeni krivim.

81. Član 14. ZKP BiH nalaže da je Sud dužan razmatrati i ocjenjivati dokaze koji idu u korist optuženog sa jednakom pažnjom kao i dokaze koji mu idu na teret.

82. Član 6. stav 1. EKLJP nameće obavezu svim sudovima da “*ukažu dovoljno jasno na osnove na kojima oni zasnivaju svoju odluku*”. Iako priznaje primat domaćih sudskih organa u davanju ocjene šta je relevantno i prihvatljivo, ova odredba nameće domaćim sudovima obavezu da na odgovarajući način izvrše ispitivanje podnesaka, argumenata i dokaza koje su podnijele strane. U vezi s navedenim, sudovi moraju razmotriti i raščistiti sve značajne nepodudarnosti u iskazima strana u postupku, ukazati da li je neki od osporenih dokaza neprihvatljiv, te ako jeste, navesti po kom osnovu i iz kojih razloga.

83. Prilikom ocjene iskaza saslušanih svjedoka, vijeće je nastojalo sagledati njihovo svjedočenje u cjelini, misleći pri tome kako na sadržinu samog iskaza, tako i na njihovo držanje i ponašanje tokom davanja iskaza. Kredibilitet svjedoka zavisi ne samo od toga u kojoj mjeri poznaju događaj o kojem svjedoče, nego i od iskrenosti svjedoka, njegove pouzdanosti, kao i svijesti da se polaganjem zakletve pred sudom obavezao da govori istinu.

84. Za iskaz svjedoka nije isključivo bitno da je on dat iskreno, bitno je i da je iskaz pouzdan. Vijeće je imalo u vidu da pouzdanost iskaza jednog svjedoka zavisi od njegovog poznavanja činjenica, ali i da na istu u velikoj mjeri može uticati protek vremena, nestalnost ljudske percepcije kao i traumatičnost samog događaja o kome svjedok svjedoči. Vijeće je uporedilo činjenice o kojima je svjedok svjedočio sa činjenicama koje su utvrđene od strane drugih svjedoka, te materijalnim dokazima kako bi se utvrdilo da li su potkrijepljeni ili osporeni drugim dokazima u ovom predmetu.

85. Ponekad se usmeno svjedočenje svjedoka razlikovalo od izjave koju su isti dali u istražnoj fazi. Međutim, treba imati u vidu da je prošlo više od 30 (trideset) godina od događaja navedenih u optužnici, te je opravdano očekivati da je protek vremena uticao na tačnost i vjerodostojnost sjećanja svjedoka. Ipak, i u takvoj situaciji,

vijeće je vodilo računa o kakvim se razlikama radi, te kakvo je objašnjenje svjedoka u tom pravcu, budući da sve razlike nemaju jednaku dokaznu vrijednost.

86. Takođe, činjenica je da se zbog prirode krivičnog postupka, svjedoku na glavnom pretresu mogu postaviti drugačija pitanja od onih koja su postavljena u prethodnim saslušanjima, pa je nakon konkretizacije pojedinih pitanja logično očekivati da se svjedok sjeti dodatnih detalja. Naravno, ovakve situacije je vijeće pažljivo razmatralo prilikom utvrđivanja težine koja se treba dati takvim dokazima.

87. Vijeće je ispitalo uložene materijalne dokaze kako bi odlučilo o njihovoj pouzdanosti i dokaznoj vrijednosti, posebno imajući u vidu prigovore odbrane iznesene u tom pravcu. Vijeće je cijenilo istaknute prigovore u okviru obrazlaganja pojedinih tačaka izreke ove presude uzimajući u obzir da li se pojedini od tih materijalnih dokaza odnose na odlučne činjenice koje je bilo neophodno utvrditi u ovom krivičnom predmetu.

88. Na temelju odredbe člana 15. ZKP BiH, sud ima pravo da slobodno ocjenjuje dokaze. Vijeće je pažljivo cijenilo sve izvedene dokaze, te će ocjenu istih, a naročito dokaza na kojima je temeljilo svoju odluku, dati u dijelu presude u kojem je obrazložena činjenična i pravna analiza optužbi koje su optuženim stavljene na teret.

89. Vijeće je prilikom donošenja presude cijenilo sve dokaze provedene na glavnom pretresu, ali će u presudi obrazlagati samo one dokaze na kojima je utemeljilo svoju odluku, dok dokaze koji na odlučujući način nisu uticali na utvrđivanje činjeničnog stanja i izvedene zaključke, vijeće neće detaljnije obrazlagati.

90. U vezi s tim, vijeće ukazuje da i ne postoji zakonska obaveza da se u presudi izlože svi pojedini dokazi. Zakonska obaveza je razmatranje svih iznesenih dokaza prilikom donošenja odluke. Bilo bi nesvrsishodno nametati bilo kojem sudećem vijeću obavezu da svaki pojedinačni dokaz, dakle, svako svjedočenje i svaki materijalni dokaz koji su izneseni tokom glavnog pretresa, pojedinačno obrazlaže u presudi.

91. Ovo stajalište je potvrđeno i detaljno obrazloženo i u praksi Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ-a): *„Žalbeno Vijeće podsjeća da svaki optuženi na osnovu člana 23. Statuta i pravila 98 ter (C) Pravilnika, ima pravo da mu se predoči obrazloženo mišljenje. Međutim ovaj uslov se odnosi na presudu pretresnog Vijeća. Pretresno Vijeće nije obavezno da obrazlaže svoje zaključke u vezi sa svim argumentima iznesenim na glavnom pretresu*“, “..*Žalbeno Vijeće podsjeća na to da je stvar diskrecione ocjene pretresnog Vijeća koje će pravne argumente razmotriti. Što se tiče zaključaka o činjenicama, pretresno Vijeće je dužno da izvede samo one zaključke o činjenicama koje su od suštinske važnosti za utvđivanje krivice po optužnici. Nije nužno osvrtati se na svaki iskaz svjedoka ili svaki uloženi dokaz u sudskom spisu*“.

92. Vijeće je vodilo računa da u ovoj presudi navede jasne i razumljive razloge na kojima zasniva svoju odluku, pri tome imajući u vidu da nije u obavezi da daje

detaljne odgovore na svako pitanje ako isto nije od suštinske važnosti za donesenu odluku. Osim toga, pri odlučivanju vijeće je imao u vidu da saglasno praksi ESLJP, Sud, iako je obavezan dati razloge za svoju odluku, ne mora se detaljno baviti svakim argumentom koji je iznijela neka od strana u postupku, iz čega proizilazi da se Sud nije dužan baviti svakim dokazom, već je u smislu odredaba članova 15. i 281. ZKP BiH dužan da se bavi u prvom redu onim dokazima na kojima je utemeljio svoju odluku.

93. Dakle, iz naprijed navedenih standarda uspostavljenih judikaturom ESLJP i MKSJ, proizilazi da je obaveza Suda da, iako presudu donosi na temelju savjesne ocjene svih izvedenih dokaza, u obrazloženju izloži samo one dokaze koji su bili od odlučnog značaja za njeno donošenje.

94. U konkretnom slučaju, vijeće je u smislu odredbe člana 281. ZKP BiH cijenilo svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene izvelo zaključak da li je neka činjenica dokazana ili nije. Dokazi koji nisu posebno obrazlagani u ovoj presudi, po mišljenju vijeća, nisu ni bili pravno relevantni za utvrđivanje činjeničnog stanja koje je izneseno u presudi i zaključke do kojih je vijeće u tom smislu došlo.[18]

P R I M J E N A M A T E R I J A L N O G P R A V A

95. Vijeće je na samom početku razmotrilo pitanje primjene materijalnog prava na konkretan slučaj. Naime, iz optužnice Tužilaštva proizilazi da su inkriminisana djela počinjena u periodu od maja 1992. godine pa najmanje do septembra 1992. godine, kada je na snazi bio KZ SFRJ.

96. Iako KZ SFRJ sadrži poglavlje pod nazivom „Zločini protiv čovječnosti i međunarodno pravo“, nije sadržavao odredbe koje bi se odnosile direktno na zločine protiv čovječnosti.

97. Pravna kvalifikacija krivičnih dijela u optužnici, a analogno tome i u presudi, data je u skladu sa KZ BiH iz 2003. godine, dakle, krivičnim zakonom koji je stupio na snagu nakon inkriminisanog perioda. U članu 4. ovog Zakona, propisano je vremensko važenje krivčnog zakona što podrazumijeva da se na učinitelja krivičnog djela primjenjuje zakon koji je bio na snazi u vrijeme učinjenja krivičnog djela, osim u slučajevima kada se poslije učinjenja krivičnog djela jednom ili više puta izmijeni zakon, jer se tada na učinitelja primjenjuje blaži zakon.

---

[18] Ovo stajalište je potvrđeno i detaljno obrazloženo i u praksi Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ-a): „Žalbeno Vijeće podsjeća da svaki optuženi na osnovu člana 23. Statuta i pravila 98 ter (C) Pravilnika, ima pravo da mu se predoči obrazloženo mišljenje. Međutim ovaj uslov se odnosi na presudu pretresnog Vijeća. Pretresno Vijeće nije obavezno da obrazlaže svoje zaključke u vezi sa svim argumentima iznesenim na glavnom pretresu“

98. Član 3. KZ BiH propisuje načelo legaliteta, odnosno da nikome ne može biti izrečena kazna ili druga krivičnopravna sankcija za djelo koje, prije nego što je učinjeno, nije bilo zakonom ili međunarodnim pravom propisano kao krivično djelo i za koje zakonom nije bila propisana kazna *(nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege).*

99. Međutim, članovi 3. i 4. ovog Zakona ne sprječavaju suđenje ili kažnjavanje bilo kojeg lica za bilo koje činjenje ili nečinjenje koje je u vrijeme kada je počinjeno predstavljalo krivično djelo u skladu s općim načelima međunarodnog prava (član 4a. KZ BiH).

100. Na isti način pitanje principa legaliteta i izuzeci od istog, propisani su i odredbama Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, čiji član 7. glasi: ,,*(1) Niko se ne može smatrati krivim za krivično djelo nastalo činjenjem ili nečinjenjem koje nije predstavljalo krivično djelo u vrijeme izvršenja, prema nacionalnom ili međunarodnom pravu. Isto tako, izrečena kazna neće biti teža od one koja se primjenjivala u vrijeme izvršenja krivičnog djela. (2) Ovaj član ne utječe na suđenje ili kažnjavanje bilo koje osobe koja je kriva za činjenje ili nečinjenje, ako je to djelo u vrijeme izvršenja predstavljalo krivično djelo prema općim pravnim načelima priznatim kod civiliziranih naroda*."

101. Prema izričitoj odredbi člana II (2) Ustava BiH, prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini i imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

102. Analizirajući konkretnu situaciju, jasnim se nameće zaključak da su Zločini protiv čovječnosti nesumnjivo i u inkriminisanom periodu predstavljali krivično djelo prema *,,opštim pravnim načelima priznatim kod civiliziranih naroda"*, odnosno ,,*opštim načelima međunarodnog prava*". Prema tome, iako u krivičnom zakonu koji je važio u vrijeme počinjenja krivčnih dijela koja su predmet optužnice, Zločini protiv čovječnosti nisu bili izričito propisani kao krivično djelo, ipak je postojala obaveza njihovog procesuiranja.

103. Vijeće je, u tom smislu, imalo u vidu presudu Ustavnog suda BiH broj AP-1785-06 (*A. Maktouf*), kojom je jasno utvrđeno da su ratni zločini „zločini po međunarodnom pravu“ te osuda za takva djela, prema zakonu koji je naknadno propisao i utvrdio određena djela kao krivična i propisao posebnu krivičnu sankciju, ne bi bila suprotna članu 7. stav 1. Konvencije, a analogno tome i Ustavu BiH.

104. Teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava koja spadaju u nadležnost Suda BiH mogu se podijeliti u dvije kategorije. Neki zločini, konkretno zločini protiv čovječnosti, su u domaći zakon uvedeni 2003. godine. Sud BiH i

entitetski sudovi stoga nemaju nikakve druge mogućnosti nego da primjenjuju Krivični zakon iz 2003. godine u takvim predmetima.[19]

105. Nadalje, vijeće je imalo u vidu i da KZ SFRJ nije predviđao postojanje dugotrajnog niti doživotnog zatvora, nego je za najteža krivična djela propisivao smrtnu kaznu, a za lakše oblike maksimalne zatvorske kazne do 15 godina zatvora. Ukidanjem smrtne kazne, cjelokupan sistem kažnjavanja KZ SFRJ je postao neprimjenjiv, jer kako ranije pomenuta odluka Ustavnog suda BiH naglašava „*ne može se odvojiti jedna sankcija od cjelokupnosti cilja koji se želio postići kaznenom politikom u vrijeme važenja tog zakona*“.[20]

106. Iz svega naprijed navedenog, vijeće zaključuje da je u konkretnom slučaju bilo potrebno i opravdano primijeniti Krivični zakon Bosne i Hercegovine.

III. NALAZI VIJEĆA

A. OPŠTI ELEMENTI KRIVIČNOG DJELA ZLOČINI PROTIV ČOVJEČNOSTI IZ ČLANA 172. KZ BIH

107. Optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić, na način preciziran u izreci ove presude, oslobođeni su od optužbe da su počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi sa tačkama a), e), f) i k) KZ BiH, sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članovima 21. i 29. KZ BiH.

108. Navedena odredba materijalnog zakona glasi:

> *„Ko, kao dio širokog ili sistematičnog napada usmjerenog bilo protiv kojeg civilnog stanovništva, znajući za takav napad, učini koje od ovih djela:*
>
> ***a)*** *lišenje druge osobe života (ubistvo).....*
>
> ***d)*** *deportacija ili prisilno preseljenje stanovništva.....*
>
> ***f)*** *mučenje.....*

---

[19] S tim u vezi, Sud naglašava da se u predmetu ESLJP- *Šimšić protiv Bosne i Hercegovine* (dec.), br. 51552/10, 10. april 2012, aplikant žalio na osuđujuću presudu iz 2007. godine za zločine protiv čovječnosti, a u odnosu na djela koja su se dogodila 1992. godine. Sud je ispitao taj predmet, između ostalog, i prema Članu 7. Konvencije proglasio ga očigledno neutemeljenim. Sud je smatrao irelevantnom činjenicu da zločini protiv čovječnosti nisu predstavljali krivično djelo prema domaćem zakonu tokom rata 1992-95. obzirom da su ta djela u to vrijeme predstavljala krivično djelo prema međunarodnom pravu. Suprotno tome, ratni zločini koje su počinili aplikanti u ovom predmetu su predstavljali su krivična djela prema domaćem zakonu u vrijeme kada su počinjeni. Ovaj predmet, stoga, pokreće potpuno različita pitanja od onih u predmetu *Šimšić*. (Maktouf i Damjanović protiv Bosne i Hercegovine (Aplikacije br. 2312/08 i 34179/08), strana 23. par. 55.

[20] Odluka Ustavnog suda broj AP-1785-06 (*A. Maktouf*), od 30.03.2007. godine, par. 68.

h) *progon bilo koje grupe ljudi ili kolektiva na političkoj, rasnoj, nacionalnoj, etničkoj, kulturnoj, vjerskoj, spolnoj ili drugoj osnovi koja je univerzalno prihvaćena kao nedopustiva po međunarodnom pravu, u vezi sa bilo kojim krivičnim djelom iz ovog stava ovog člana, bilo kojim krivičnim djelom propisanim zakonom ili bilo kojim krivičnim djelom u nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine.....*

k) *druga nečovječna djela slične prirode, učinjena u namjeri nanošenja velike patnje.....*

kazniće se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora."

109. Kako je to dalje navedeno u optužnici, optuženi se terete i za individualnu krivičnu odgovornost po članu 180. stav 1. KZ BiH, koja je jedno od temeljnih načela i međunarodnog krivičnog prava, predviđena posebno za počinjenje najtežih krivičnih djela iz glave XVII KZ BiH.

110. Navedena odredba u relevantnom dijelu glasi: *„Osoba koja planira, pokrene, naredi, učini ili podstrekava ili pomaže u planiranju, pripremanju ili učinjenju krivičnih djela iz člana 171. (Genocid), 172. (Zločini protiv čovječnosti), 173. (Ratni zločin protiv civilnog stanovništva), 174. (Ratni zločin protiv ranjenika i bolesnika), 175. (Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika), 177. (Protupravno ubijanje i ranjavanje neprijatelja), 178. (Protupravno oduzimanje stvari od ubijenih i ranjenih na ratištu) i 179. (Povrede zakona ili običaja rata) ovog zakona, individualno je odgovorna za to krivično djelo."*

111. Stav 1. citirane odredbe KZ BiH predviđa različite oblike saučesništva u širem smislu pri izvršenju navedene kategorije krivičnih djela. Prije svega, radi se o oblicima počinjenja krivičnih djela, ali i većem broju radnji saizvršilaštva koje karakterizuje bitno drugačiji način određenja nego je to slučaj kod tzv. „opštih krivičnih djela".

112. Imajući u vidu prirodu odluke koja je u konkretnom slučaju donesena, odnosno, kako nije van svake razumne sumnje dokazano da su optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić počinili krivično djelo koje im je optužnicom stavljeno na teret, vijeće se neće detaljno upuštati u obrazlaganje postojanja opštih elemenata predmetnog krivičnog djela, već će se ukratko osvrnuti na postojanje istih, što je po ocjeni vijeća van razumne sumnje utvrđeno.

113. Dakle, za vijeće nije sporno da je, u periodu obuhvaćenom predmetnom optužnicom (od mjeseca aprila do kraja decembra 1992. godine), na području opštine Teslić postojao širok i sistematičan napad vojnih i policijskih snaga Srpske Republike Bosne i Hercegovine, a potom Republike Srpske, usmjerenog protiv muslimanskog i hrvatskog stanovništva. Navedeno je dokazano kako materijalnim dokazima i iskazima saslušanih svjedoka, koji su svjedočili na okolnost faktičkih dešavanja na području opštine Teslić u inkriminisanom periodu, tako i sadržajem utvrđenih činjenica.

114. Da se međunacionalne tenzije javljaju već 1991. godine, potvrđuje svjedok Sabahudin Mehmedović. Tako je svjedok naveo da je nakon višestranačkih izbora prihvatio ponuđeno mjesto komandira stanice policije Teslić. Svjedok se prisjeća događaja kada je zapaljen Omladinski dom u selu Đulići, te kružila priča da su krivci Muslimani, međutim, specifično za taj događaj navodi kako je naknadno od vođe sektora, koji je u to vrijeme bio Musliman, dobio informaciju da je istraga u tom slučaju opstruisana, a sve u cilju podizanja međunacionalnih tenzija.[21] Istakao je svjedok i to da su dolaskom momaka sa hrvatskih ratišta, srpskih dobrovoljaca, počeli da se dešavaju "određeni teroristički akti" prema imovini lica nesrpske nacionalnosti, a što se dešavalo već krajem 1991, početkom 1992. godine.[22]

115. Da je rezervni sastav milicije mobilisan u septembru 1991. godine, potvrđeno je sadržajem utvrđenih činjenica ali i iskazima svjedoka.

116. *Rezervni sastav milicije u Tesliću mobilisan je već u septembru 1991. godine, a srpski funkcioneri i pripadnici milicije pomogli su da se naoružanje i oprema uklone iz vojnih skladišta i smjeste na za to predviđenim mjestima u okolnim selima. To je bio način da se pruži pomoć SDS- u u njegovom radu i da se izvrše pripreme za odbranu srpskog naroda. (paragraf 824. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);*[23]

117. Na okolnost aktiviranja i sastava rezervnog sastava "milicije" svjedočio je svjedok optužbe KD- 3,[24] komandir gradske stanice rezervne policije u inkriminisanom periodu. Tako je svjedok istakao da je i „prije rasula" koje će uslijediti, nacionalni sastav redovne i rezervne policije bio mješovit, a da je takva struktura bila i u septembru 1991. godine kada je Republički SUP Sarajevo "digao rezervni sastav policije" na čitavom području Republike (BiH). Svjedok dalje navodi kako su aktiviranjem rezervnog sastava, na području opštine Teslić formirane četiri stanice rezervne policije (Čečava, Blatnica, Pribinić i gradska stanica), na čijem čelu su, u prvo vrijeme, bili predstavnici različitih nacionalnosti, pa je tako, primjera radi, komandir gradske stanice bio Mato Martinović, po nacionalnosti Hrvat.

118. 19. decembra 1991. godine, Glavni odbor SDS- a je donio Uputstvo o organizovanju i djelovanju srpskog naroda u Bosni i Hercegovini u vanrednim okolnostima (u daljnjem tekstu: Uputstvo).[25] Iz ovog Uputstva proizlaze mjere i aktivnosti na čijem provođenju se insistiralo, a koje su zavisile od nacionalne strukture stanovništva u pojedinim opštinama. Mjere i aktivnosti koje su se odnosile na opštine gdje je većinski srpski narod u Uputstvu su nazvane „Varijanta A", a mjere i aktivnosti gdje je srpski narod bio manjinski u općinama tzv. „Varijanta B".

---

[21] Transkript s nastavka glavnog pretresa od 18.02.2019. godine, strana 11;
[22] Transkript s nastavka glavnog pretresa od 18.02.2019. godine, strana 15;
[23] Utvrđena činjenica broj 57;
[24] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa od 27.01.2020. godine;
[25] Dokaz T-71;

119. *Prema popisu stanovništva Bosne i Hercegovine iz 1991. godine, u nacionalnom sastavu stanovništva opštine Teslić bilo je 32.962 (55%) Srba, 12.802 (21%) Muslimana, 9.525 (16%) Hrvata, 3.465 Jugoslovena i 1.100 osoba druge ili nepoznate nacionalnosti. (paragraf 534. presude u predmetu Krajišnik).*[26] Na okolnost nacionalnog sastava u spis je uložen i materijalni dokaz optužbe T-78 koji potvrđuje sadržaj navedene utvrđene činjenice.

120. S obzirom na to da je Teslić bio opština u kojoj su Srbi bili većinski narod, „Varijanta A“ je, prema Uputstvu, bila primijenjena na tu opštinu. Varijantom „A“, između ostalog, data je uputa da opštinski odbori SDS- a odmah formiraju Krizni štab srpskog naroda, sazovu i proglase skupštinu srpskog naroda u takvim opštinama, te izvrše pripremne radnje za formiranje opštinskih državnih organa.

121. Iz sadržaja provedenih dokaza optužbe i utvrđenih činjenica nadalje proizlazi da se bezbjedonosna situacija u Tesliću pogoršava od aprila 1992. godine, kada dolazi do postavljanja barikada,[27] stanovnici nesrpske nacionalnosti ostaju bez posla,[28] a u gradu se pojavljuju različite paravojne grupe.[29]

122. *Na 15. redovnoj sjednici Skupštine opštine Teslić, održanoj 2. aprila 1992. godine, predsjednik Skupštine opštine insistirao je na tome da Teslić mora da bude dio srpskog kantona zbog svog nacionalnog sastava. (paragraf 825. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);*[30]

123. *Dana 6. aprila 1992. godine, Skupština opštine Teslić je usvojila odluku kojom je ta opština proglašena sastavnim dijelom RS- a. Sve javne ustanove trebale su da djeluju u sastavu organa ARK- a, a SJB Teslić je postao dio CSB- a Banja Luka. Poslije te odluke, zaposlenici SJB- a Teslić muslimanske i hrvatske nacionalnosti napustili su SJB. (paragraf 824. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);*[31]

124. Sadržaj naprijed navedenih utvrđenih činjenica potvrđuje materijalni dokaz T-73[32], kao i brojni svjedoci optužbe, koji su saglasno posvjedočili o pripajanju opštine Teslić SAO Krajina i sastanku koji je održan u mjesecu aprilu, na kojem je zatraženo da potpišu izjavu lojalnosti Srpskoj republici, što većina nesrba nije prihvatila, a što je za posljedicu imalo da izgube svoja radna mjesta.

---

[26] Utvrđena činjenica broj 48;
[27] Utvrđena činjenica broj 49;
[28] Potvrdili svjedoci Emir Jašarević, Sabahudin Mehmedović, Adil Osmanović id r.
[29] Utvrđena činjenica broj 52;
[30] Utvrđena činjenica broj 59;
[31] Utvrđena činjenica broj 58;
[32] Odluka o proglašenju područja opštine Teslić sastavnim dijelom Srpske Republike Bosne i Hercegovine od 06.04.1992.godine, ERN br. 0100465;

125. Tako je svjedok Tužilaštva Borislav Dujković[33] potvrdio kako mu je poznato da su u aprilu mjesecu, na sjednici skupštine opštine u Tesliću, donijete odluke o pripajanju Teslića SAO Krajina, te da je formirana srpska opština Teslić.

126. Takođe, svjedok optužbe Adil Osmanović,[34] bivši sekretar skupštine opštine Teslić, istakao je da je nakon proglašavanja srpskih autotomnih oblasti (SAO) do njega došao faks da se Teslić prikloni SAO Krajina. Odluku Skupštine opštine Teslić da se treba prikloniti SAO Krajina pratilo je nametanje potpisivanja izjave lojalnosti, kojom je bilo uslovljeno zadržavanje radnih mjesta. Pritiscima su naročito bili izloženi Bošnjaci, Hrvati i narodi iz reda ostalih, navodeći da on lično lojalnost nije potpisao.

127. Svjedok Sabahudin Mehmedović,[35] takođe je govorio o sastanku na kojem je zatraženo da se policajci izjasne da li su lojalni Srpskoj Republici koja je ranije proglašena, a s obzirom da on na to nije pristao, razriješen je dužnosti (komandira stanice policije), kao i svi drugi koji nisu potpisali lojalnost „tzv. Srpskoj Republici“. U tom periodu, kako svjedok navodi, nije bilo oružanih sukoba, ali je bilo napada na imovinu nesrba miniranjem vikendica i porodičinih kuća (uključujući i njegovu kuću), uglavnom kada nema nikoga u kućama, i da je to bio period vršenja pritiska na lica nesrpske nacionalnosti.

128. I svjedok Tužilaštva Hasan Iriškić,[36] posvjedočio je da je u miliciji radio sve do navedenog sastanka, koji je održan u sali zgrade policije. Sastankom je, po kazivanju svjedoka, rukovodio Nikola Perišić, predsjednik skupštine opštine, koje prilike je uposlenicima rečeno da ne mogu nastaviti raditi, ukoliko ne prihvate „njihova“ obilježja srpske policije, navodeći da su nakon toga Hrvati i Muslimani napustili policiju.[37] Saglasno svjedočenju svjedoka Iriškića, i svjedok KD- 1[38] govorio je o potpisivanju lojalnosti i napuštanju stanice svih onih koji lojalnost nisu potpisali.

129. Takođe, svjedok KD- 3,[39] koji je svjedočio o aktiviranju i sastavu rezervne milicije, naveo je kako je nakon sastanka na kojem je zatraženo potpisivanje izjava lojalnosti većina policajaca muslimanske i hrvatske nacionalnosti prestalo s radom, uključujući i rukovodioce, navodeći da je nakon odlaska Mate Martinovića s mjesta komandira gradske stanice rezervne milicije, upravo on preuzeo navedenu poziciju.

130. *U aprilu 1992., u gradu Tesliću postavljene su barikade i pojavili su se saobraćajni znakovi pisani ćirilicom. (paragraf 535. presude u predmetu Krajišnik).*[40]

131. Da su na području opštine Teslić postavljani punktovi, saglasno potvrđuju, između ostalih, svjedoci optužbe Sabahudin Mehmedović,[41] Adil Osmanović,[42] Adem

---

[33] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa od 13.05.2019. godine;
[34] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 18.02.2019 godine;
[35] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 18.02.2019 godine;
[36] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.09.2019. godine;
[37] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 22.07.2019. godine;
[38] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.09.2019. godine;
[39] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 27.01.2020. godine;

Hodžić,[43] Emir Jašarević,[44] Halil Dubravac[45] i svjedok odbrane Momčilo Ristić,[46] dok svjedok Tužilaštva KD- 9[47] navodi da su punktovi postavljeni tako da se kontrolisao ulaz i izlaz iz Teslića.

132. Kako bi uspostavili potpunu kontrolu nad teritorijom za koju smatraju da pripada srpskom narodu, Skupština srpskog naroda je 12. maja 1992. godine donijela odluku o Strateškim ciljevima Srpskog naroda u BiH u kojoj je kao prvi strateški cilj postavljeno "državno razgraničenje od druge dvije nacionalne zajednice".[48]

133. *U maju 1992. ili približno u to vrijeme, u grad Teslić došle su mnoge paravojne grupe, poput arkanovaca, "Belih orlova" i "Crvenih beretki". Njihovi pripadnici su tukli i ubijali ljude po gradu, uništavali imovinu Muslimana i Hrvata i nanosili joj štetu, uključujući pet- šest džamija u gradu Tesliću i okolnim selima, kao i katoličke crkve. (paragraf 536. presude u predmetu Krajišnik);[49] U maju 1992. nanesena je šteta poslovnim prostorima bosanskih Muslimana u Tesliću. (paragraf 635. presude u predmetu Brđanin).[50]*

134. Brojni svjedoci su posvjedočili o dolasku formacije Crvene beretke, kao i grupe zvane "Miće" u maju 1992. godine, mnogi ih i poistovjećuju (svjedoci KD- 8,[51] Hasan Iriškić[52] itd.) ali saglasno za njihov dolazak vežu pogoršanje bezbjedonosne situacije. Tako, primjera radi, svjedok Adem Hodžić[53] navodi da je od ljudi koji su u to vrijeme odlazili u grad čuo <u>kao se po dolasku Crvenih beretki situacija u Tesliću pogoršala, da su počeli da terorišu, napadaju i Srbe, te da su bili su ko neka otuđena i nekontrolisana formacija.</u> I svjedok Živojin Vukadinović[54] (komandir rezervne stanice u Čečavi) govori o komplikovanju situacije od mjeseca aprila, navodeći da su počele pristizati izbjeglice, a da je u gradu bilo dosta kriminalaca u šarenim uniformama.

135. O miniranju džamija u Iricama, Gomjenici, Stenjaku, Ruževićima i Gornjim Rankovićima posvjedočili su svjedoci optužbe Abdulah Garić,[55] KD- 9,[56] Nenad Dević,[57] Niza Rahić,[58] KD- 10,[59] te svjedok KD- 1,[60] koji govori i o rušenju poslovnih

---

[40] Utvrđena činjenica broj 49;
[41] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 18.02.2019. godine;
[42] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 18.02.2019. godine;
[43] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 25.01.2021. godine;
[44] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 05.07.2021. godine;
[45] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 12.09.2022. godine;
[46] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 28.08.2023. godine;
[47] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 21.10.2019. godine;
[48] Dokaz T-70;
[49] Utvrđena činjenica broj 52;
[50] Utvrđena činjenica broj 27;
[51] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 01.07.2019. godine;
[52] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 22.07.2019. godine;
[53] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 25.01.2021. godine;
[54] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 04.02.2019. godine;
[55] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 11.07.2022. godine;
[56] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 21.10.2019. godine;
[57] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 28.09.2020. godine;
[58] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 11.07.2022. godine;

(kafić „Frap“ vlasništvo Seferovića, ćevabdžinica u vlasništvu Dipić Seade) i drugih objekata (kuća Kikaš Nevena na Banji) u vlasništvu nesrpskog stanovništva, kao i rušenju katoličke crkve u centru grada.

136. *Izvršni odbor opštine Teslić uveo je 5. maja 1992. godine policijski čas, shodno kojem su civili od 23:00 do 05:00 sati morali da budu u svojim domovima i svako kretanje, bilo pješke ili u prevoznim sredstvima, tokom tih sati bilo je zabranjeno; a SJB je bio ovlašten da postavi kontrolne punktove u svrhu provođenja policijskog časa na cijelom području opštine, u saradnji s organizovanim noćnim stražama u mjesnim zajednicama. (paragraf 830. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);*[61]

137. O postrožavanju tako zavedenog policjskog časa dolaskom “Mića”, tako da je građanima kretanje bilo ograničeno na svega tri sata u toku dana posvjedočio je svjedok Živojin Vukadinović. [62]

138. Takođe, gotovo svi saslušani svjedoci optužbe, prije svega oštećeni, svjedočeći na okolnost faktičkog stanja i dešavanja na teritoriji opštine Teslić u inkriminisanom periodu, govore i o masovnim lišenjima slobode te odvođenju u zatočeničke centre formirane u SJB Teslić, kasnije u zgradi TO, te logor u Pribiniću, gdje su boravili u lošim uslovima, bili izloženi ispitivanju, fizičkom i psihičkom zlostavljanju i ubistvima.

139. Slijedom provedenih dokaza, vijeće je utvrdilo da je zatočenički centar u SJB Teslić bio u funkciji od 03. juna do najkasnije 18. juna 1992. godine, dok je logor u magacinskoj zgradi Teritorijalne odbrane formiran oko 07. juna 1992. godine i nastavio funkciju logora prethodno formirnog u SJB- u Teslić, iz kojeg su zatočena lica puštana postepeno nakon hapšenja vojno- policijske formacije“ Miće“, o čemu će više riječi biti u obrazloženju odluke koji se tiče razloga za donošenje oslobađajuće presude (poglavlje III.B 1). Logor u Pribiniću, koji je bio pod ingerencijom vojske, funkcionisao je sve do mjeseca oktobra 1992. godine, što jasno potvrđuje i sadržaj utvrđenih činjenica.

140. „*U periodu od kraja juna do oktobra 1992., otprilike 200 bosanskih Muslimana i Hrvata, muškaraca, među njima i jedna mentalno hendikepirana osoba, prošlo je kroz logor u Pribiniću. (paragraf 899. presude u predmetu Brđanin)”*[63] *“Osoblje logora u Pribiniću činili su pripadnici vojne policije bosanskih Srba. (paragraf 900. presude u predmetu Brđanin)“.*[64]

---

[59] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 30.05.2022. godine;
[60] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 09.09.2019. godine;
[61] Utvrđena činjenica broj 64;
[62] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 04.02.209. godine;
[63] Utvrđena činjenica broj 29;
[64] Utvrđena činjenica broj 30;

141. *„Neki zatočenici u logoru u Pribiniću proveli su 105 dana. U prostorijama dimenzija približno 3 x 4 metra držano je od pet do sedam zatočenika. U nekim prostorijama prozori su bili pokriveni tako da nije bilo svjetla. Zatočenici su spavali na drvenim paletama. Cijelo vrijeme boravili su unutra, izlazili bi samo na nužnik. (paragraf 955. presude u predmetu Brđanin)“.*[65] *„Logor (u Pribiniću) je ostao otvoren do oktobra (1992. godine). (paragraf 900. presude u predmetu Brđanin).“*[66]

142. Da je nakon ratnih zbivanja zanemariv procenat nesrpskog stanovništva ostao na teritoriji opštine Teslić (svega 2,2% od 21% Muslimana i 0.9% Hrvata od 16 %, koliko ih je, prema popisu stanovništva bilo prije ratnih zbivanja), kojem je za vrijeme ratnih zbivanja bilo gotovo onemogućen povratak u svoje domove, jasno proizlazi iz sadržaja utvrđenih činjenica kako slijede, a koje u toku ovog postupka odbrane nisu svojim dokazima dovele u pitanje.

143. *Do 1997. godine, broj Muslimana koji su živjeli u Tesliću opao je na 3.726 (2,2%), a broj Hrvata na 347 (0,9%). (paragraf 823. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);*[67]

144. *U oktobru 1992., lokalni srpski TO izdao je jednom od bivših zatočenika dokument u kojem je stajalo da mu je zabranjeno da uđe u svoj dom i iz njega bilo što iznese, jer ti predmeti sada pripadaju opštini Teslić. (paragraf 538. presude u predmetu Krajišnik);*[68]

145. Slijedom navedenog, vijeće je van razumne sumnje zaključilo da je u vrijeme obuhvaćeno optužnicom, na području opštine Teslić postojao širok i sistematičan napad.

146. Takođe, iz provedenih dokaza van razumne sumnje proizlazi da su lica prema kojima je bio usmjeren navedeni napad, pa tako i oštećeni iz izreke presude, bili civili i da kao takva kategorija uživaju apsolutnu zaštitu, shodno pravilima humanitarnog prava. Svi svjedoci Tužilaštva su potvrdili da se napad odvijao isključivo prema civilnom nesrpskom stanovništvu Hrvatima i Muslimanima opštine Teslić, koje nije bilo uniformisano i nije djelovalo unutar borbenog konteksta.

147. Suprotno tezi optužbe, vijeće nakon ocjene svih provedenih dokaza, nije utvrdilo da su od strane Tužilaštva van razumne sumnje dokazane radnje optuženih Predraga Markočevića i Marinka Đukića, koje bi predstavljale dio širokog i sistematičnog napada, kako sa aspekta *actus reus* tako i *mens rea*, odnosno vijeće nije našlo dokazanim da su optuženi radnjama koje su im stavljene na teret, učestvovali, odnosno dali odlučujući doprinos u pripremi, organizovanju izvršenju tog napada.

---

[65] Utvrđena činjenica broj 34;
[66] Utvrđena činjenica broj 31;
[67] Utvrđena činjenica broj 56;
[68] Utvrđena činjenica broj 54;

148. Naime, kada je u pitanju povezanost radnji optuženih Markočevića i Đukića i napada usmjerenog protiv civilnog stanovništva nesrpske nacionalnosti na području opštine Teslić, kao i njihovo znanje za napad, te učestvovanje, kao saizvršilaca s vojno- policijskom formacijom „Miće“ (u odnosu na tačke od 1. do 5. optužnice), odnosno kao izvršilaca ili saučesnika s drugim licima (u odnosu na tačke 7, 8. a) i 8. b) optužnice) u pripremi, organizovanju i izvršenju istog, Tužilaštvo temelji prije svega na funkcijama koju su u inkriminisano vrijeme obnašali, i to optuženi Predrag Markočević kao komandir, a Marinko Đukić kao šef kriminalističke službe u SJBTeslić.

149. Međutim, vijeće cijeni da sama činjenica da su u inkriminisanom periodu optuženi (*de facto*) obnašali navedene funkcije na području na kojem se odvijao široki i sistematičan napad u okviru kojeg je došlo do počinjenja zločina, samo po sebi, a suprotno tezi Tužilaštva, nije dovoljna da bi se van razumne sumnje dokazala njihova povezanost s tim napadom, pa samim tim, takva činjenica *a priori* ne može predstavljati osnov za njihovu krivičnu odgovornost.

150. Slijedom navedenog, ocjena je vijeća da je izlišno upuštati se u detaljnu elaboraciju po pitanju postojanja širokog ili sistematičnog napada i subjektivnog elementa na strani optuženih, iz kojeg razloga će se vijeće u nastavku presude baviti pojedinačnim inkriminacijama na strani optuženih, te će iznijeti svoje nalaze i ocjene u pogledu istih.

B. OCJENA IZVEDENIH DOKAZA - RAZLOZI ZA DONOŠENJE OSLOBAĐAJUĆE PRESUDE

151. Optužnicom Tužilaštva, optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić se terete da su u periodu obuhvaćenom optuženicom (od mjeseca aprila do kraja decembra 1992. godine), za vrijeme oružanog sukoba u BiH, u okviru širokog i sistematičnog napada, i to Predrag Markočević u svojstvu komandira SJB Teslić i Marinko Đukić u svojstvu šefa Kriminalističke službe SJB Teslić, **zajedno s odjeljenjem vojno- policijske formacije pod nazivom “Miće”,** postupajući s diskriminatornom namjerom, svjesno učestvovali u **planiranju, pripremanju i izvršenju progona** civilnog muslimanskog i hrvatskog stanovništva opštine Teslić, na nacionalnoj, etničkoj i vjerskoj osnovi, ubistvima, zatvaranjem i drugim teškim oduzimanjem fizičke slobode, suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava, mučenjem i drugim nečovječnim djelima slične prirode, učinjenim u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja, a koje su inkriminacije detaljno opisane u tačkama od 1. do 8. b) optužnice.

152. Tačnije, tačkama od 1. do 5. optužnice, optuženi se terete da su, kao saizvršioci, učestvovali u inkriminisanim događajima zajedno s odjeljenjem vojno-policijske formacije „Miće“, dok se tačke 7, 8. a) i 8. b) odnose na pojadinačne inkriminacije optuženih Predraga Markočevića i Marinka Đukića. Međutim, ono što je za vijeće bitno, a što je provedenim dokazima van razumne sumnje utvrđeno, što će posebno i biti analizirano, da su se sve inkriminisane radnje, kako one koje se optuženima na teret stavljaju kao saizvršiocima, tako i pojedinačne inkriminacije,

počinjene za vrijeme boravka navedene vojno- policijske formacije na području opštine Teslić.

153. Nakon svestrane analize svih provedenih dokaza, vijeće nalazi da Tužilaštvo nije van razumne sumnje dokazalo da su optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić počinili krivična djela na način na koji im se predmetnom optužnicom stavlja na teret.

1. Optuženi zajedno s vojno- policijskom formacijom „Miće“ (kao saizvršioci)

154. Kako je to i prethodno navedeno, tačkama od 1. do 5. optužnice, optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić, terete se da su **kao saizvršioci, zajedno s vojno- policijskom formacijom „Miće“,** postupajući s diskriminatornom namjerom, svjesno učestvovali u **planiranju, pripremanju i izvršenju progona** civilnog muslimanskog i hrvatskog stanovništva opštine Teslić, na nacionalnoj, etničkoj i vjerskoj osnovi, ubistvima, zatvaranjem i drugim teškim oduzimanjem fizičke slobode suprotno osnovnim pravilima međunarodnog prava, mučenjem i drugim nečovječnim djelima slične prirode, učinjenim u namjeri nanošenja velike patnje ili ozbiljne fizičke ili psihičke povrede ili narušenja zdravlja.

155. Prije nego što se upusti daljnje obrazloženje, vijeće ističe da je na temelju provedenih dokaza najprije utvrdillo da su optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić *de facto* bili na pozicijama komandira i šefa Kriminalističke službe SJB Teslić. Na okolnost svojstva odnosno funkcije optuženih u inkriminsano vrijeme, saslušani su brojni svjedoci.

156. Tako je svjedok optužbe Živojin Vukadinović[69], komandir staničnog odjeljenja rezervne policije u Blatnici, naveo da je komandir SJB Teslić bio Markočević, a šef kriminalističke službe Marinko Đukić. Svjedok Tužilaštva Miroslav Gotovac,[70] koji je radio kao policajac u SJB Teslić, naveo je da je njegov komadir bio Predrag Markočević, a da je šef kriminalističke službe, koliko se može sjetiti, bio Marinko Đukić. Navedeno su potvrdili i svjedok optužbe Borislav Dujković[71] koji je naveo da je načelnik stanice bio D.K., komandir je bio Predo Markočević, a poslove krim. službe je obavljao Marinko Đukić, te svjedok optužbe Hasan Iriškić[72] koji je do aprila 1992. godine radio kao milicioner u stanici milicije Teslić, naveo je da je komandir stanice bio Predo Markočević, načelnik D.K., a šef kriminalističke službe Marinko Đukić. Da su optuženi bili na funkcijama komandira i šefa kriminalističke službe potvrdili su i svjedoci Tužilaštva Simeun Jorgić,[73] Rajko Perišić,[74] Emir Jašarević[75], te svjedokinja Rada Aleksić.[76]

---

[69] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 04.02.2019. godine;
[70] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 01.04.2019. godine;
[71] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 13.05.2019. godine;
[72] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 22.07.2019. godine;
[73] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 20.12.2021. godine;

157. Konačno i svjedok optužbe "KD- 9",[77] naveo je: „*Od aprila 1992. godine promijenjen je rukovodni sastav u policiji, kada su lica nesrpske nacionalnosti odbili potpisati izjave lojalnosti, nakon čega su samoinicijativno izostajali sa posla, pa im je prestao radni odnos. Rukovodna struktura od 01. aprila 1992. godine je sljedeća: načelnik stanice je bio D.K., komandir stanice Predrag Markočević, zamjenik komandira stanice Živojin Vukadinović, a načelnik krim. policije Marinko Đukić*". Ovaj svjedok je, međutim, potvrdio da rješenja o postavljenju optuženima nikada nisu uručena, već da mu je njihova rješenja nakon hapšenja vojno- policijske formacije „Miće" lično predao Stojan Župljanin, koja rješenja im nikada nisu niti uručena, jer je procjena bila da ne mogu obavljati te funkcije.

158. Tužilaštvo je u sudski spis uložilo dokaz T- 52 (Zaključak SR Bosna i Hercegovina, Opština Teslić Izvršni odbor opštine Teslić, br. 01-013-103/92 od 22.05.1992. godine) iz kojeg proizlazi da procedura imenovanja Predraga Markočevića na mjesto komandira i Marinka Đukića na mjesto šefa kriminalističke službe u SJB Teslić započeta, dok pisanog rješenja o postavljenju optuženih na funkcije komandira i šefa kriminalističke službe nema.

159. Odbrane su osporavale da su optuženi i *de facto* obavljali funkcije načelnika i šefa kriminalističke službe i na tu okolnost izvodile dokaze. Međutim, s obzirom na vrstu odluke i razloge za oslobađanje optuženih, vijeće ne nalazi bitnim u tom pravcu posebno analizirati provedene dokaze.

160. Takođe, za vijeće je van razumne sumnje dokazano da su se inkriminisani događaji iz tačaka od 1. do 5. optužnice zaista desili.

161. Međutim, radi boljeg shvatanja odluke, vijeće će najprije analizirati provedene dokaze iz kojih proizlazi stanje koje je vladalo na području opštine i stanici policije Teslić u vrijeme u koje su se inkriminisani događaji desili, a koji su za vijeće bili od odlučujućeg značaja za tačke od 1. do 5. optužnice. Dakle, zaključak je vijeća da Tužilaštvo nije provelo dokaze na osnovu kojih bi vijeće, van razumne sumnje, moglo utvrditi da su optuženi, kao saizvršioci, zajedno s vojno- policijskom formacijom „Miće" učestvovali u inkriminisanim radnjama, odnosno nije dokazalo njihov odlučujući doprinos.

162. U pogledu saizvršilaštva kao oblika odgovornosti koji se optuženima stavlja na teret, vijeće napominje da prema zakonskoj definiciji, da bi osoba bila oglašena krivom kao saizvršilac, njene radnje moraju biti takve težine da su na odlučujući način doprinijele izvršenju djela. Bitan element saizvršilaštva jeste taj odlučujući doprinos, doprinos bez kojeg djelo ne bi bilo moguće izvršiti, a što je po ocjeni vijeća, iz provedenih dokaza nije van razumne sumnje utvrđeno. U tom smislu, za vijeće je od

---

[74] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 02.12.2019. godine;
[75] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 05.07.2021. godine;
[76] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 12.10.2020. godine;
[77] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 21.10.2019. godine;

odlučujućeg značaja bila okolnost što su se sve inkriminisane radnje desile u periodu boravka „Mića“ na području opštine Teslić.

163. Na temelju provedenih dokaza, vijeće utvrdilo da je imenovana formacija na području opštine Teslić došla 03. juna 1992. godine, gdje boravi sve do neutvrđenog dana krajem juna, početka jula 1992. godine, kada su u akciji Centra službi bezbjednosti Banja Luka njeni pripadnici lišeni slobode. Na ovu okolnost saglasno su svjedočili brojni svjedoci, kako Tužilaštva, tako i odbrane.

164. Tako su, između ostalih, svjedoci optužbe Aširi Kopić,[78] KD- 4,[79] KD- 2,[80] te svjedoci odbrana Milenko Stojanović[81] i MP-1,[82] saglasno posvjedočili da je grupa iz Doboja, za koju je uvriježen naziv „Miće“, na područje opštine Teslić došla 03. juna 1992. godine. Kao datum hapšenja „Mića“ pojedini svjedoci navode 30. jun (svjedoci optužbe Miroslav Gotovac[83] i Stojan Lukić[84]), dok neki svjedoci govore da je akcija hapšenja bila početkom jula 1992. godine (svjedoci odbrane Milorad Stojanović[85] i Miroslav Lazić[86]). Da je akciju hapšenja vršio Centar službi bezbjednosti Banja Luka, na čelu s Predragom Radulovićem zv. Pile saglasno su posvjedočili brojni svjedoci, što nije osporavala niti jedna strana u postupku.

165. Takođe, saglasne su izjave svjedoka optužbe i odbrane da se bezbjednosna situacija u opštini Teslić dolaskom „Mića“ pogoršava, da je postrožen ranije uveden policijski sat, da su se pripadnici „Mića“ ponašali drsko, bezobrazno i nasilno, da su bili van kontrole, da su sijali strah i da im se niko nije smio suprostaviti. Kako navode svjedoci, „Miće“ su vršile postrojavanja redovnih i aktivnih policajaca SJB Teslić i rezervista, a njihovim dolaskom počela su i privođenja i zatvaranja nesrpskog stanovništva.

166. U tom smislu, vijeće naročito ističe iskaz svjedoka odbrane Momčila Ristića,[87] koji je u inkriminisanom periodu bio komandant Teritorijalne odbrane Teslić, te bio prisutan na sastanku u opštini na dan kad su došle „Miće“, koji na jasan, detaljan i uvjerljiv način opisuje ponižavajuće postupke i nametanje sile svim učesnicima sastanka, kojem su prisustvovali viđeniji ljudi, potvrđujući da je i sam maltretiran te prilike. Ovaj svjedok je potvrdio kako je lično vidio dokument, pisano ovlaštenje komandanta Operativne grupe Doboj za Ljubišu Petričevića da može hapsiti, zatvarati i kontrolisati takoreći sve, odnosno da je **navedeni dokument predstavljao ovlaštenje za preuzimaje vlasti u Tesliću.** O postojanju ovakvog ovlaštenja govorili su i brojni drugi svjedoci, iznoseći posredna saznanja. Svjedok je

---

[78] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.03.2020. godine;
[79] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 16.05.2022. godine;
[80] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 11.10.2021. godine;
[81] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 05.07.2021. godine;
[82] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 29.05.2023. godine;
[83] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 01.04.2019. godine;
[84] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 02.12.2019. godine;
[85] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 23.01.2023. godine;
[86] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 24.10.2022. godine;

naveo i to da je dio „Mića“ preuzeo vlast u MUP- u na čelu s Milanom Savićem, a dio otišao kod Bilanovića u komandu na čelu s Ljubišom Petričevićem, nakon čega su „upravljali svim“, koju činjenicu su takođe, saglasnim izjavama potvrdili i svjedoci Tužilaštva.

167. Tako je, saglasno iskazu svjedoka Ristića i svjedok optužbe Rajko Perišić,[88] uposlenik SJB Teslić na poslovima veze i kripto zaštite u inkriminisanom periodu, istakao je kako je po njegovim saznanjima jedan dio lica koje je angažovala državna bezbjednost vodio Milan Savić, a da je drugu grupu lica, koji su bili samo jedan dio vojne bezbjednosti koju su činili oni koji su htjeli da rade taj prljavi posao, vodio Ljubiša Petričević. U tom smislu svjedok navodi da su Milan Savić i Ljubiša Petričević bili glavni koordinatori, a da je naknadno došao do saznanja da je Milan Savić bio komandant “Mićama”. Naveo je svjedok da im se ispočetka neko možda i mogao suprotstaviti ali da kasnije, kada su pale prve žrtve, više nije.

168. Svjedok Tužilaštva Borislav Dujković[89], koji je do 04. juna bio načelnik bezbjednosti u teslićkoj brigadi, posvjedočio kako je bio prisutan na sastanku kod Nikole Perišića, na koji su pozvani predstavnici civilne i vojne vlasti, kada je došla grupa iz Doboja koje prilike su se ponašali siledžijski i prema učesnicima sastanka odnosili kao da su *„nula bodova“*. Saglasno iskazu svjedoka odbrane Momčila Ristića, opisao je svjedok Dujković da na pomenutom sastanku jedan iz pomenute grupe udario svjedoka Ristića, drugi od D.K. oduzeo hekler, a predsjedniku opštine Nikoli Perišiću rekao da radi sklekove, te da su svi, kako kaže, *„ostali zgranuti“*. Sutradan se svjedok susreo s Ljubišom Petričevićem koji je navodno donio neki dokument, za koji je svjedoku Dejan Bilalović reko da ga je ispred Oprativne grupe Doboj poslao komadant Simić. Naveo je svjedok i to da je njegovu dužnost preuzeo Rodoljub Šljivić.

169. Da je drsko, bezobzirno i naredbodavno ponašanje “Mića” nastavljeno istog dana i ispred stanice policije, saglasno potvrđuju brojni svjedoci. Da su tom prilikom postrojeni svi policajci uključujući i rukovodioce D.K, Predraga Markočevića i Marinka Đukića istakao je svjedok optužbe Dušan Marković.[90] Svjedokinja Tužilaštva Rosa Radišić,[91] koja je postrojavanje gledala iz kancelarija centra veze, istakla je da su postrojeni svi policajci, da su “Miće” vikale na starješine, te da joj se čini da su Đukića i šamarali. Svjedok optužbe Simeun Jorgić[92] posvjedočio je kako je postrojavanje naredio čovjek koji je nosio crvenu beretku koji je izvadio neki papir i rekao da ga šalje Simić.

170. Ovaj događaj, na detaljan i uvjerljiv način, saglasno iskazima prethodno navedenih svjedoka optužbe, opisao je i svjedok odbrane D.K. Miladin Gotovac.[93] U

---

[87] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 28.08.2023. godine;
[88] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 02.12.2019. godine;
[89] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 13.05.2019. godine;
[90] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 20.05.2019. godine;
[91] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 08.06.2020. godine;
[92] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 20.12.2021. godine;
[93] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 20.02.2023. godine;

tom smislu, svjedok je naveo kako je jednog dana došla specijalna jedinica koja je vršila postrojavanje. Svi prisutni policajci uključujući komplet rukovodstvo SJB- a bili su u stroju. Navodi da je prisutan bio i predsjednik opštine, drhtao je, bio je tu i Milorad Marković, zatim komandant brigade Bilanović, predsjednik SDS- a, bio je i komandant odbrane grada, te još nekih ljudi. Na čelu je bio Ranko Šljuka, vršio je poravnanje vrste, bilo je udaranje i šamaranje. Jedan policajac, po nacionalnosti Hrvat, dobio je batine od Ranka Šljuke. Pogrdno su zvali komandira i načelnika. Naveo je da će taj stroj pamtiti čitav život, a da su u stroju bili i Markočević i Đukić. Markočeviću su počupali palete s činovima. Ispred stroja je bilo 10- ak ljudi, od kojih nikoga nije poznavao, to su sve bili vojni policajci, imali su bijele opasače, puške su bile na gotovs. Niko od policajaca se nije, kako kaže, *"smio javiti*". Prisjetio se svjedok kako je tog dana s pauze kasnio jedan visok momak, misli da je bilo riječ o vezisti Suvajacu, imao je naočare na glavi i nije imao kod sebe ličnu kartu. Šljuka mu je opalio šamar tako da mu je slomio naočare. Ovaj navod svjedoka, potvrdio je i svjedok Suvajac, svjedočeći kao svjedok odbrane.[94] Svjedok Gotovac dalje navodi da je potom uslijedilo vrijeđanje rukovodstva policije. Rekli su da će doći ljudi iz SJB Doboj i da će ih naučiti kako postati srpski policajci. Naredili su im da skinu remnike i da moraju imati metak u cijevi, a Šljuka rekao i da će oformiti specijalnu jedinicu. Mahao je Šljuka papirom i pomenuo izvjesnog Petričevića navodeći da će se njega sve pitati i da će doći jedinica koja će vršiti obuku i birati mlađe ljude za specijalni vod policije, među kojima je bio i svjedok. Na strani policije je, kako navodi, bilo 25- 30 ljudi. Kada je odabrao pojedine, morali su izaći dva koraka naprijed. Načelnik kriminalističke službe Marinko Đukić je istupio i rekao da nije sposoban. Tada je dobio naređenje da uradi 3 seta sklekova. To je bio signal svima da se ne smiju javiti.

171. Svjedok optužbe Živojin Vukadinović[95] posvjedočio je da prije dolaska „Mića" bio uveden policijski sat od 22,00 do 06,00 h ujutru, koji je njihovim dolaskom postrožen tako da je kretanje bilo dozvoljeno samo po danu od 08,00 do 11,00 h.

172. Svjedok Tužilaštva Neđo Mihajlović,[96] posvjedočio je kako su „Miće" bili ***„bog i batina u Teslići"****, te* da ih je svako od policajaca mogao doživjeti kao ***„starješine svima njima".*** Svjedok optužbe Dušan Marković[97] je prilikom unakrsnog ispitivanja potvrdio navode iz iskaza koji je Tužilaštvu dao u fazi istrage u dijelu gdje navodi*: „Do podruma smo mogli doći samo krišom, kada nema niko od "Mića" u blizini i doturiti vode, a da su oni to znali bili bismo sigurno strogo kažnjeni.* ***U tom momentu niko od odgovornih ljudi u stanici milicije nije se mogao suprotstaviti Mićama".*** I oštećeni svjedok KD- 8[98] na unakrsna pitanja branioca optuženog Marinka Đukića potvrdio je **da su se pripadnici "Mića" naredbodavno ponašali prema policajcima.**

---

[94] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 28.08.2023. godine;
[95] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 04.02.209. godine;
[96] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 26.08.2019. godine;
[97] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 20.05.2019. godine;
[98] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 01.07.2019. godine;

173. Svjedok optužbe KD- 9[99] navodi kako je policija prije dolaska “Mića” radila stručno i profesionalno, a da nakon dolaska Milana Savića i te jedinice **nastaje opšti metež**, te da nema informaciju da je prije njihovog dovođenja neko bezrazložno privođen. Nakon hapšenja “Mića” svjedok postaje inspektor kriminalističke službe, te ističe da mu je **kroz kasniji operativni rad poznato da je gotovo sve odluke u stanici donosio Milan Savić.** Saglasno iskazu svjedoka KD- 9 i svjedok Tužilaštva Miroslav Jović[100] potvrdio je da je do dolaska “Mića” policija radila u skladu sa zakonom, te da su dolaskom preuzeli glavnu ulogu u policiji, a policajci su ih se bojali. Brojni drugi svjedoci, pripadnici redovnog i rezervnog sastava policije, potvrdili su da su se plašili “Mića”.

174. Pojedini uposlenici SJB Teslić posvjedočili su da su lično maltretirani od strane “Mića”, tako je svjedok Tužilaštva Nenad Dević,[101] inspektor u to doba, opisao događaj kada mu je jednog dana, na putu do posla, jedan od pripadnika “Mića” u parku stavio pištolj pod grlo i tražio ličnu kartu. Čudno mu je bilo takvo postupanje jer je i sam bio u uniformi, te naveo da je zahvaljujući vlastitoj hladnokrvnosti izbjegao sukob. I svjedokinja Rada Aleksić,[102] sekretarica načelnika SJB Teslić u inkriminisanom periodu, posvjedočila je kako je od strane grupe “Mića” presretnuta kada je s koleginicom krenula na pauzu, koje prilike su joj stavili pušku na prsa. Brojni svjedoci među pripadnicima “Mića” koji su bili u SJB Teslić na čelu s Milanom Savićem pominju Miroslava Pijunovića zv. Piko, Vitomira Devića iz Mladikovina, Dobrivoja Ćulibrka, Raku, Šljuku i druge, od kojih se Piko naročito isticao po surovosti.

175. Dakle, iz saglasnih iskaza svjedoka optužbe i odbrana, vijeće je utvrdilo da su „Miće“ u potpunosti preuzele kontrolu nad SJB Teslić, te da je cjelokupno rukovodstvo stanice kao i ostali radnici - policajci, moralo raditi u skladu sa njihovim naredbama. U tom pravcu, i vještak policijske struke, prof. dr Mile Matijević, dao je mišljenje da su „***optuženi pripadnici SJB Teslić dolaskom Milana Savića bili faktički suspendovani u primjeni ovlašćenja u opisu poslova i zadataka na koje su raspoređeni“.*** Da je dotadašnji rukovodni kadar izgubio vlast nad stanicom, po ocjeni ovog vijeća, potvrđuje i iskaz svjedokinje Rade Aleksić.[103] Svjedočeći u korist odbrane optuženog D.K., svjedokinja je govorila o činjenici preseljenja načelnika D.K. i Marinka Đukića iz zgrade policije, po dolasku „Mića“. Tako je svjedokinja istakla da je načelnik D.K. bio pod prismotrom “tih lica”, a ne samo on već i Đukić i Markočević. Opisuje da je po njihovom dolasku bilo straha među uposlenicima, a shvatila je da su ih se i D.K., Markočević i Đukić bojali. Vidjela je da D.K., Predrag Markočević i Marinko Đukić, kako kaže “nisu ništa pitani”, i da su ovi “drugi bili glavni”. U tom jednom periodu, možda po povratku s Rankovića, Milan Savić joj je rekao da ode do prostorija komiteta i da ih pripremi za preseljenje, nakon čega su u zgradu bivšeg

---

[99] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 21.10.2019. godine;
[100] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 28.10.2019. godine;
[101] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 28.09.2020. godine;
[102] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 12.10.2020. godine;
[103] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 14.11.2022. godine;

komiteta prešli ona, načelnik i Marinko Đukić. Ističe da su tada "**odahnuli"** su jer su "Miće", kako kaže, bile **"jednostavno strah i trepet".**

176. Takođe, na vijeće je naročit utisak ostavila činjenica što su u toku trajanja ovog krivičnog postupka skoro svi svjedoci i optužbe i odbrana, govoreći o stanju u Tesliću, početak pogoršanja sigurnosne situacije vezivali za dolazak „Mića", potvrđujući saglasno da se po njihovom hapšenju situacija stabilizovala.

177. Tako, između ostalih, svjedok optužbe Živojin Vukadinović,[104] navodi „kada su došle Miće iz Doboja situacija se pogoršala". I svjedok Tužilaštva Adem Hodžić[105] posvjedočio je kako je da se dolaskom "Crvenih beretki" situacija u Tesliću pogoršala, navodeći da je čuo kako su počeli su da terorišu, napadaju i Srbe, te da su bili kao neka otuđena i nekontrolisana formacija. Da je nakon hapšenja te grupe stanje u gradu, pa i policijskoj stanici stanje normalizovano, posvjedočio je svjedok Rajko Perišić.[106] Saglasno iskazu svjedoka Perišića i svjedok Stojan Lukić[107] je istakao da se može reći da je stanje normalizovano u stanici i gradu nakon hapšenja "Mića". Da je hapšenjem "Mića" došao kraj maltretiranjima saglasno potvrđuju i svjedoci oštećeni, koji su u tom trenutku još uvijek bili zatočeni u prostorijama magacinske sale TO (Zijad Redžić,[108] Osman Begović[109] i dr.).

178. U tom smislu, vijeće ukazuje i na mišljenje vještaka, prof. dr Mileta Matijevića koji u tački 14. zaključka navodi: ***„Miće su značajno pogoršale bezbjednosnu situaciju u opštini, a posebno kroz primjenu kriminalnih radnji u smislu nezakonitog lišavanja slobode lica, protivpravnom zatvaranju i drugim radnjama".***[110]

179. Hapšenje „Mića" ključan je momenat i za zatvaranje logora koji je formiran u magacinskoj sali zgrade Teritorijalne odbrane, o čemu su saglasno svjedočili brojni svjedoci oštećeni navodeći da su odmah nakon hapšenja „Mića" ili kroz nekoliko dana po njihovom hapšenju pušteni iz logora (svjedoci Tužilaštva Jozo Martinović, Osman Begović, Hasan Iriškić, Zijad Redžić i KD- 7).

180. Tako je svjedok Jozo Martinović[111] istakao je da je ostao u magacinu Teritorijalne odbrane dok nisu pohapsili "Miće". I svjedokinja Marta Reljić,[112] potvrdila je kako je njen brat Jozo iz zatočeničkog centra – magacin Teritorijalne odbrane, pušten 30. juna 1992. godine, **"kada su pohapšene Miće"**.

---

[104] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 04.02.2019. godine;
[105] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 25.01.2021. godine;
[106] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 02.12.2019. godine;
[107] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 02.12.2019. godine;
[108] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 23.05.2022. godine;
[109] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 12.10.2020. godine;
[110] Dokaz O1-60;
[111] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 08.06.2020. godine;
[112] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa od 14.07.2021. godine;

181. Svjedok Osman Begović[113] istakao je da je u zgradi Teritorijalne odbrane bio nekih dvadesetak dana i da su maltretiranja bila svakodnevna dok jednog dana nije došao Pile Radulović. Tog dana su se vrata otvorila, svi su se okrenuli uza zid, ali je tada rečeno da se okrenu na drugu stranu, tu je bilo Muslimana i pokoji Hrvat. Kada su se okrenuli sjeća se kako mu je jedan stariji čovjek rekao "evo nama spasa". Pile je te prilike rekao da je došao da ih spasi, a u prostorijama magacina su ostali još 3- 4 dana. I svjedok Hasan Iriškić[114] istakao je kako je njegov brat preživio, a da je u logoru ostao do poslije 30. juna. Svjedok Zijad Redžić[115] posvjedočio je kako je dolaskom Pileta Radulovića prestalo zlostavljanje u zgradi Teritorijalne odbrane, a da je logor raspušten 07. jula, što je potvrdio i svjedok KD- 7 navodeći *"Mi smo 07.07. pušteni... Imao sam 15- ak kg manje.. U magacinu Teritorijalne odbrane sam bio mjesec dana."*[116]

182. Teza Tužilaštva bila je da je dolazak formacije iz Doboja unaprijed bio pripremljen, očekivan i organizovan od strane Kriznog štaba Teslića, te da iz sadržaja iskaza svjedoka, prije svega svjedoka policajaca u inkriminisanom periodu, proizlazi da su optuženi za dolazak takve jedne formacije znali. Tačno je da su pojedini svjedoci svjedočili o vlastitom znanju za dolazak neke jedinice koja će pružiti pomoć u mobilizaciji. Ni odbrane nisu sporile znanje optuženih da će takva jedna jedinica doći na područje Teslića, budući da je D.K. bio po funkciji predsjednik Kriznog štaba te o najavljenoj ispomoći za mobilizaciju bio upućen. Međutim, ovakva činjenica za vijeće nije bila od odlučujućeg značaja s obzirom na to da je upravo ponašanje pripadnika formacije "Miće", kako prema civilnim i vojnim vlastima, tako i prema cjelokupnom stanovništvu Teslića, kod vijeća stvorilo uvjerenje da optuženi nisu mogli znati kakvom teroru i strahovladi će njihovim dolaskom biti izloženi. Slijedom navedenih razloga, vijeće nije prihvatilo niti tezu optužbe da je policija, zbog brojčane nadmoćnosti, bila u stanju oduprijeti se jednoj takvoj formaciji.

183. S obzirom na to da se optuženi (tačkama od 1. do 5. optužnice) terete da su djelovali kao saizvršioci s „Mićama", vijeće napominje da je članom 29. KZ BiH propisano: *"Ako više lica, učestvovanjem u učinjenju krivičnog djela ili preduzimajući što drugo čime se na odlučujući način doprinosi učinjenju krivičnog djela, zajednički učine krivično djelo, svaka od njih kazniće se kaznom propisanom za to krivično djelo."*

184. Saizvršilaštvo je dakle oblik saučesništva koji postoji kada više lica, koja ispunjavaju sve uslove koji se zahtijevaju za izvršioca, na osnovu zajedničke odluke, svjesno i voljno, učine određeno krivično djelo. Za razliku od saučesnika u užem smislu, saizvršoci ne učestvuju u djelu koje ostvaruje neko drugo lice (tuđem djelu), već svi zajednički ostvaruju (svoje) zajedničko djelo, pri čemu svaki od njih u tome daje svoj prilog koji je bitan i bez kojeg krivično djelo ne bi bilo ostvareno ili ne bi bilo ostvareno na zamišljeni način. To znači da svaki od učesnika u ostvarenju datog djela

---

[113] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 12.10.2020. godine;
[114] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa od 22.07.2019. godine;
[115] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa od 23.05.2022. godine;
[116] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa od 27.06.2022. godine;

ima takvu ulogu koja je od bitnog značaja u procesu izvršenja djela odnosno ostvarenju zajedničkog plana. Iz takvog značaja njegove uloge, proizilazi i njegova funkcionalna vlast nad djelom kao cjelinom, jer ako bi neko od saizvršilaca propustio da izvrši svoj dio zadatka, djelo ne bi moglo biti realizovano, odnosno ono ne bi moglo biti realizovano onako kako je planirano.[117]

185. Vođeno zakonskom definicijom saizvršilaštva, a nakon analize izvedenih dokaza, zaključak je ovog vijeća da optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić, u okolnostima gdje je došlo do uzurpiranja stanice i uspostavljanja suprotnog režima od režima uobičajnog fikcionisanja i rada stanice, nisu imali stvarnu moć da se odupru takvoj jednoj formaciji, bez obzira na njihovu brojnost, te po ocjeni ovog vijeća nisu mogli niti dali odlučujući doprinos u počinjenim inkriminisanim radnjama.

186. U tom smislu, teza optužbe da su nakon hapšenja „Mića“ optuženi napustili policiju i prešli u vojne strukture, o čemu su svjedočili brojni svjedoci, nije uvjerila vijeće o stvarnoj mogućnosti optuženih Predraga Markočevića i Marinka Đukića da se u inkriminisanom peridu na adekvatan način usprotive „Mićama“.

187. Ovakav zaključak vijeće je zasnovalo na iskazu svjedoka optužbe KD- 9,[118] vozača predsjednika opštine u inkriminisanom periodu, koji je posvjedočio kako rješenje o postavljanju komandira i načelnika, gospodina D.K, Đukića i Markočevića, nisu izdata odmah. Stojan Župljanin je svjedoku lično dao njihova rješenja sa dostavnicama onaj dan kad su hapsili “Miće”. Rekao je tada *„ako mislite da ovi ljudi mogu obnašati ove dužnosti dajte im rješenja, a ako utvrdite da ne mogu, pocijepajte ih“,* što je i na kraju procjena bila, pa su rješenja pocijepali i obavijestili Župljanina o tome. Na temelju iskaza ovog svjedoka, koji je neposredno komunicirao s tadašnjim rukovodiocima povodom pitanja daljnjeg statusa dotadašnjeg rukovodnog kadra stanice Teslić, vijeće je zaključilo da je stav zapravo bio da optuženi, koji su već jednom izgubili kontrolu nad stanicom, ne mogu nastaviti vođenje iste. Dodatno, ovakav zaključak vijeća potvrđuje nesporna činjenica, da optuženi nisu lišeni slobode u akciji hapšenja “Mića”, već su, kako to i svjedok KD- 9 navodi, sačinili službene zabilješke o svojim viđenjima događaja i otišli u vojsku. Svjedok KD- 9 u unakrsnom ispitivanju potvrđuje i to da protiv optuženih tada nisu podnesene krivične prijave. Vijeće je ovakav iskaz svjedoka, zasnovan na neposrednim saznanjima, koji je dat jasno, uvjerljivo i detaljno, ocijenilo vjerodostojnim, naročito uzevši u obzir da je u drugim dijelovima svjedočenja njegov iskaz saglasan iskazima drugih svjedoka. Pojedni svjedoci govorili su o smjeni optuženih koju su povezivali s hapšenjem “Mića”, međutim, takve iskaze bazirane isključivo na pretpostavkama, vijeće nije prihvatilo.

188. Slijedom zaključka vijeća da su svojim dolaskom u Teslić „Miće“ preuzele kontrolu nad radom SJB Teslić, čime su optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić izgubili faktičku vlast koja je proizlazila iz funkcija koje su u to vrijeme *de facto*

---

[117] Komentar krivičnih/ kaznenih zakona BiH, savjet/vijeće Evrope i Evropska komisija, Sarajevo 2005. godine;
[118] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 21.10.2019. godine;

obavljali, koji zaključak je upravo razlog za oslobađanje optuženih po ovim tačkama optužnice.

189. Vijeće će ipak u nastavku dati analizu dokaza optužbe i odbrana izvedenih na okolnosti svake od tačaka od 1. do 5. optužnice, nakon čega će analizirati dokaze izvedene na okolnosti iz tačaka 7, 8. a) i 8. b) optužnice i dati zaključke koji su vijeće opredijelili za oslobađajuću odluku i po tim tačkama optužnice.

(a) <u>Tačka 1. oslobađajućeg dijela presude (tačka 1. optužnice)</u>

190. Tačkom 1. optužnice Tužilaštvo je optuženim Predragu Markočevići i Marinku Đukiću stavilo na teret da su: *U vremenskom periodu od 04.06.1992. – 11.06.1992. godine, rukovodili i nadzirali pripadnike redovnog i rezervnog sastava Stanice javne bezbjednosti Teslić, koji su zajedno sa Vojnom policijom Teslićke brigade Vojske Republike Srpske, u okviru kojeg je djelovalo i odjeljenje vojnopolicijske formacije „Miće“, učestvovali u planiranom i organizovanom artiljerijskom i pješadijskom napadu na naselja i mjesta na području opštine Teslić, Stenjak, Ranković, Ruževići, Gomjenica, Barići i Irice, koja su bila naseljena pretežno muslimanskim i hrvatskim stanovništvom, na način da su pripadnici rezervnog i redovnog sastava Stanice javne bezbjednosti Teslić, naoružani automatskim i poluautomatskim oružjem, kojim je na terenu, neposredno, komandovao Predrag Markočević, komandir Stanice javne bezbjednosti Teslić, u kojim napadima je učestvovao Marinko Đukić, šef Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, a koji su na teren upućeni po naredbi D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić, s ciljem progona muslimaskog i hrvatskog stanovništva sa područja opštine Teslić, u kojim selima nisu postojali legitimni vojni ciljevi, nakon čega su pripadnici Stanice javne bezbjednosti Teslić kojim je na terenu komandovao Predrag Markočević, a po prethodnoj naredbi D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić, zajedno sa odjeljenjem vojnopolicijske formacije „Miće“ i Vojnom policijom Teslićke brigade Vojske Republike Srpske, izvršili pretrese kuća i pomoćnih objekata vlasništvo civilnog stanovništva muslimanske i hrvatske nacionalnosti, pljačkanje i nezakonito oduzimanje njihove imovine, paljenje kuća, fizičko i psihičko zlostavljanje civila, prilikom kojih pretresa je izvršeno nezakonito lišenje slobode velikog broja civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti, prema unaprijed pripremljenom spisku civila koje je trebalo uhapsiti, bez uručenja rješenja o lišenju slobode, koji civili su potom odvođeni u različite zatočeničke objekte koji su za tu namjenu bili oformljeni na području teslićke opštine, pa tako i u prostorije Stanice javne bezbjednosti Teslić, koja je od 03.06.1992. godine imala funkciju logora čiji upravnik je bio D.K., načelnik Stanice javne bezbjednosti Teslić, zamjenik upravnika je bio Markočević Predrag, komandir Stanice javne bezbjednosti Teslić, a šef Kriminalističke službe i isljednik, Marinko Đukić, kao i u magacinsku salu Teritorijalne odbrane, koja je funkcionisala kao logor, a koje objekte su obezbjeđivali pripadnici redovnog i rezervnog sastava policije po naredbi upravnika logora D.K., pa su nakon izvršenih pretresa, u naznačenim selima, od strane pripadnika rezervnog i redovnog sastava policije Stanice javne bezbjednosti Teslić, a po naredbi rukovodnog kadra*

Stanice javne bezbjednosti Teslić, nametnuti teški životni uslovi, tako što je muškarcima zabranjeno da se udaljavaju iz svojih kuća, uz obavezu svakodnevnog javljanja na određenim sabirnim mjestima, dva puta dnevno u jutarnjim i večernjim satima, pa su tako odredili, da u selu Ranković, sabirno mjesto bude kod džamije, gdje su zatočenici dolazili u jutarnjim i večernjim satima u određeno vrijeme, radi prozivke i provjere prisutnosti, a koje zabrane je lično vojno sposobnim muškarcima, u starosnoj dobi od 18 do 60 godina, civilima muslimanske i hrvatske nacionalnosti, po naredbi pretpostavljenog D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić, saopštio komandir Markočević Predrag, prilikom držanja prijetećeg govora u sali Omladinskog doma u selu Ranković, gdje je okupljenim vojnosposobnim muškarcima dat ultimatum da moraju biti lojalni i pokorni srpskoj policiji Srpske Republike Bosne i Hercegovine, da moraju predati naoružanje ako ga imaju, te im je ustanovljena radna obaveza koja se sastojala u obavljanju najtežih fizičkih poslova i radova na kopanju rovova na prvim linijama, gdje su prilikom svakodnevnih prozivki u džamijskoj kući u kojoj je bilo smješteno Odjeljenje stanice policije, muškarci bili izloženi teškom fizičkom zlostavljanju i vrijeđanju na nacionalnoj osnovi, i da su naprijed navedenim radnjama počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi s tačkama e), f) i k), a sve u vezi s članom 180. stav 1. i članom 29. KZ BiH.

191. Prije svega, vijeće primjećuje kako radnje opisane u dispozivitu ove tačke optužnice, predstavljaju svojevrstan nastavak preambule, budući da se jednim dijelom ovakvim činjenjičnim opisom ukazuje na okolnosti koje su od značaja za postojanje širokog i sistematičnog napada na području opštine Teslić, dok s druge strane predstavljaju uvod za inkriminisane radnje koje se u narednim tačkama optužnice stavljaju na teret optuženima.

192. Ipak, slijedom provedenih dokaza, prije svega iskaza svjedoka, potkrepljenih sadržajem utvrđenih činjenica, za vijeće je utvrđeno da su se inkriminisani događaji opisani ovom tačkom optužnice dogodili ali vijeće nije van razumne sumnje moglo utvrditi krivicu optuženih za počinjenje istih.

193. U tom smislu, vijeće najprije ukazuje da provedeni dokazi upućuju na to da su se, u periodu od 04. juna do 11. juna 1992. godine, u akciji vojske, u okviru kojeg je djelovalo i odjeljenje vojno- policijske formacije „Miće“, i policije, desio napad na naselja i mjesta na području opštine Teslić, Stenjak, Ranković, Ruževići, Gomjenica, Barići i Irice, koja su bila naseljena pretežno muslimanskim i hrvatskim stanovništvom, nakon čega su uslijedili pretresi kuća i pomoćnih objekata u vlasništvu civilnog stanovništva muslimanske i hrvatske nacionalnosti, pljačkanje i nezakonito oduzimanje njihove imovine, paljenje kuća, fizičko i psihičko zlostavljanje civila.

194. Pri tome, vijeće nije utvrđivalo način na koji je dejstvovano u kojim od navedenih sela/ naselja, niti pojedinačno učešće optuženih u navedenim akcijama, s obzirom na to da je osnov za oslobađanje utemeljen na činjenici koja je za vijeće utvrđena, da je rukovodni kadar policije dolaskom „Mića“ izgubio vlast, te da radnjama optuženih nije niti je mogao biti dat odlučujući doprinos u izvršenju inkriminisanih radnji. Takođe, provedenim dokazima je potvrđeno da je u konkretnom slučaju bilo

riječ o akcijama vojske, u koju je, kako je to ranije utvrđeno, takođe „infiltrirana“ jedna grupa iz Doboja na čelu s Ljubišom Petričevićem. Pripadnici policije jesu na određene načine učestvovali u akcijama i napadima na sela Stenjak, Ranković, Ruževići, Gomjenica, Barići i Irice, a u kojima su prema važećim propisima i bili dužni pretpočiniti se vojsci, o čemu je govorio i vještak policijske struke, prof. dr Mile Matijević u tački 5. svog nalaza.[119] S obzirom na ovakva utvrđenja, zaključak je vijeća da optuženi Predrag Markočević nije mogao biti osoba koja, kako mu se to optužnicom stavlja na teret, neposredno komanduje, niti su u tom pravcu od strane Tužilaštva provedeni dokazi. Samo učešće optuženih u takvim akcijama, po ocjeni vijeća nije dovoljno za izvođenje zaključka o njihovom odlučujućem doprinosu, pa samim tim i o njihovoj krivici.

195. Ipak, vijeće će u nastavku dati kratak osvrt na provedene dokaze iz kojih proizlazi da su se inkriminisani događaji zaista i desili, počev od akcija u selima i naseljenim mjestima nastanjenim pretežno nesrpskim stanovništvom, lišenju slobode određenog broja stanovnika, te utemeljenjem radne obaveze za ostatak nesrpskog stanovništva, kojem je prethodilo i držanje govora od strane optuženog Markočevića u omladinskom domu u Ruževiću.

196. Da su napadi na sela na području opštine Teslić, nastanjenim pretežno nesrpskim stanovništvom, otpočeli 04. juna 1992. godine napadom na Stenjak, saglasnim iskazima potvrdili su, između ostalih, svjedoci optužbe Borislav Dujković,[120] Predrag Subotić, [121] KD- 9, [122] te svjedok odbrane Milorad Stojanović, [123] iznoseći svoja neposredna opažanja i posredna saznanja. U tom pravcu vijeće ističe kako je svjedok Predrag Subotić, koji je lično bio učesnik događaja u Stenjaku, posvjedočio da je u konkretnom bilo riječ o vojnoj akciji.

197. Napad na Stenjak, slijedili su napadi i na sela Ranković, Ruževići, Gomjenica, Barići i Irice.

198. Na okolnost napada na selo Ranković, koji je otpočeo 08. juna 1992. godine, svjedočili su brojni svjedoci optužbe (KD- 10,[124] Predrag Subotić,[125] Živojin Vukadinović,[126] Miroslav Gotovac,[127] KD -3,[128] Boško Filipović[129] i dr.).

199. O akciji u mjestu Ruževići svjedočili su, između ostalih, svjedoci Tužilaštva Ibro Aličković, [130] Sinan Huskić, [131] Emir[132] i Edhem Jašarević, [133] te saglasno

---

[119] Dokaz O1- 60;
[120] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 13.05.2019. godine;
[121] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 01.04.2019. godine;
[122] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 21.10.2019. godine;
[123] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 23.01.2023. godine;
[124] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 30.05.2022. godine;
[125] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 01.04.2019. godine;
[126] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 04.02.2019. godine;
[127] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 01.04.2019. godine;
[128] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 27.01.2020. godine;
[129] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 24.02.2020. godine;

posvjedočili o obaranju kuća i džamije, vršenim pretresima od strane redovne i rezervne policije, nakon čega je stanovništvo upućeno u Omladinski dom i pred džamiju u Ruževiću.

200. O pretresima u selu Gomjenica svjedočili su svjedoci optužbe Sadika Botić, [134] Niza Rahić[135] i Halil Dubravac[136] te saglasno potvrdili da je u selo ušla vojska, a od pripadnika policije prepoznaju izvjesnog Žiksa, potvrđujući da je uslijedilo maltretiranje i odvođenje pojedinih mještana, od kojih se jedan broj nikada nije vratio svojim kućama.

201. Na okolnosti dešavanja u mjestu Barići u inkriminisanom periodu svjedočili su svjedoci optužbe Hasan Iriškić[137] i KD- 1. [138] Hasan Iriškić, posvjedočio je kako je u Barićima obavljen pretres sela, te da je navedene prilike uhapšen. O akciju u Barićima, govorio je i svjedok KD- 1, potvrđujući da je bio učesnik te akcije, pa naveo kako ih the te prilike bilo iz svih stanica, a da ih je KD- 3 predao Gojkoviću. Opisao je da su ušli u selo na vojnički način, u borbenom poretku i naoružani. Ne zna za drugu vojsku ali zna da je bio ovaj Gojković vodio "Miće".

202. Da je akcija provedena i u selu Irice, posvjedočili su, između ostalih, svjedoci Abdulah Garić,[139] KD- 1[140] i KD- 9.[141] U tom smislu svjedok KD- 9 naveo je kako mu je poznato da je pretrese objekata i privođenje lica iz Gomjenice, Brdaci, Irica, vršio odred policije iz Teslića kojim je komandovao Nenad Gojković. Bilo je to kombinovano, vrlo malo aktivnog sastava, a ostalo su bili pripadnici rezervnog sastava.

203. Da su Barićima i Iricama *"snage bosanskih Srba uništili džamije"* proizlazi iz sadržaja utvrđenih činjenica.*"*[142]

204. Nadalje, za vijeće je van razumne sumnje utvrđeno i to da je prilikom navedenih pretresa izvršeno i nezakonito lišenje slobode velikog broja civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti, prema unaprijed pripremljenom spisku civila koje je trebalo uhapsiti, koji civili su potom odvođeni u različite zatočeničke objekte, pa tako i u prostorije SJB Teslić kao i u magacinsku salu Teritorijalne odbrane, koje objekte su obezbjeđivali pripadnici (redovnog i rezervnog) sastava policije.

---

[130] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 24.05.2021. godine;
[131] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 14.03.2022. godine;
[132] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 05.07.2021. godine;
[133] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 24.05.2021. godine;
[134] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 04.07.2022. godine;
[135] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 11.07.2022. godine;
[136] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 12.09.2022. godine;
[137] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 22.02.2023. godine;
[138] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.09.2019. godine;
[139] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 11.07.2022. godine;
[140] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.09.2019. godine;
[141] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 21.10.2019. godine;
[142] Utvrđena činjenica broj 28;

205. Brojni svjedoci optužbe, govorili su o vlastitom hapšenju i odvođenju u policjsku stanicu. Tako je svjedok Hasan Iriškić,[143] bivši policajac, posvjedočio o lišenju slobode u svojoj kući u Barićima. Svjedok Aširi Kopić[144] priveden je nakon akcije u selu Ranković. Svjedok Zijad Redžić,[145] iz mjsta Gornja Osivica priveden je s grupom tzv. ćelavih momaka, odveden najprije u Pribinić, da bi bio prebačen u PS, a kasnije i u TO. Svjedok KD- 7 lišen je slobode nakon odlaska u Stenjak. Svjedok Halil Dubravac[146] odveden je u SJB Teslić iz Gomjenice. Svjedok Smajil Sadiković[147] iz zaseoka Sadikovići u Pribiniću takođe je odveden u JSB Teslić. I rezervi policajac, Neđo Mihajlović,[148] svjedočeći na ove okolnosti potvrdio je da je čuo kako je prilikom vršenja pretresa bilo privođenja. Spominje svjedok i to da su privedeni izvjesni Šaćirovići, jedan profesor istorije, te Fikret Memić, za kojeg je čuo da ga je privelo lice po prezimenu Dević, pripadnik "Mića". Svjedok Boško Filipović,[149] koji je kao redovni policajac bio u akciji u Rankoviću, potvrdio je da su pojedini iz Rankovića hapšeni nakon akcije po spisku.

206. Dakle, za vijeće nije sporno da su civili nesrpske nacionalnosti lišavani slobode i odvođeni u zatočeničke centre, na način opisan optužnicom.

207. Takođe, slijedom provedenih dokaza, vijeće je utvrdilo da su civilnom stanovništvu navedenih sela, nakon izvršenih pretresa, nametnuti teški životni uslovi, tako što je muškarcima zabranjeno da se udaljavaju iz svojih kuća, uz obavezu svakodnevnog javljanja na određenim sabirnim mjestima, dva puta dnevno u jutarnjim i večernjim satima, pa su tako odredili, da u selu Ranković, sabirno mjesto bude kod džamije, o čemu ih je obavijestio optuženi Markočević držeći govor u sali Omladinskog doma.

208. Na ove okolnosti svjedočili su mnogobrojni svjedoci, saglasno govoreći o radnoj obavezi koja je ustanovljena nakon pretresa u njihovim selima (svjedoci KD-11,[150] KD- 10,[151] Niza Rahić[152] i dr.), a što proizlazi i iz iskaza svjedoka Amira Sadikovića, koji je na glavnom pretresu na temelju člana 273. ZKP BiH pročitan.[153] Takođe, brojni oštećeni, koji su bili zatočeni u nekom od zarobljeničkih centara, saglasno su potvrdili da su po puštanju iz logora išli u radnu obavezu: Ramiz Skopljak iz Teslića, Hasan Iriškić iz Barića, Aširi Kopić iz Barića, Osman Begović iz Gornje Osivice, KD- 11 iz Irica itd.

---

[143] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 22.07.2019 godine;
[144] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.03.2020. godine;
[145] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 23.05.2022. godine;
[146] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 12.09.2022. godine;
[147] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 26.10.2020. godine;
[148] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 26.08.2019. godine;
[149] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 24.02.2020. godine;
[150] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 16.09.2021. godine;
[151] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 30.05.2022. godine;
[152] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 11.07.2022. godine;
[153] Dokaz T-158;

209. Potvrdili su svjedoci Edhem Jašarević,[154] Ibro Aličković,[155] Emir Jašarević,[156] i Sinan Huskić[157] i to da je Pedrag Markočević u Omladinskom domu nakon izvršenih pretresa u Ruževiću održao govor u kojem je zatražio predaju oružja, da bi dan nakon održanog govora stanovništvu od 18 do 65 godina bila ustanovljena radna obaveza. Da je na skupu u Omladinskom domu bio prisutan i Piko (pripadnik „Mića“) koji je te prilike lično rekao stanovništvu da izaberu između sebe čovjeka za komunikaciju sa SUP- om posvjedočio je svjedok Sinan Huskić. Suprotno tezi optužbe, činjenica držanja govora od strane optuženog koji je uslijedio nakon jedne od vojno- policijskih akcija, u kojoj su, van razumne sumnje učestvovali pripadnici „Mića“, koji su bili prisutni i imali aktivnu ulogu i za vrijeme držanja govora u Omladinskom domu, nije bila dostatna za zaključak vijeća o postojanju odlučujućeg doprinosa optuženog Markočevića.

210. Da su pripadnici „Mića“ vršili maltretiranje civila koji su išli u radnu obavezu govore brojni svjedoci, prije svega stanovnici sela Ruževići koji su saglasnim iskazima potvrdili da se u maltretiranju naročito isticao izvjesni Srbijanac, pripadnik formacije “Miće”. Tako, iz iskaza preminulog svjedoka Alije Aličkovića[158] koji je pročitan na glavnom pretresu proizlazi: *„Prozivke je vršila policija, među kojima su bili **izvjesni Srbijanac, kojeg su zvali i „Mića**“*. Svjedok Šaban Hodžić[159] istako je da je Srbijanac bio izvjesni Slobodan iz Srbije, te potvrdio da je nosio sivo- maslinastu uniformu. Svjedok Ibrahim Aličković[160] istakao je da razlikuje uniformu JNA i SMB, te da policijske uniforme su plave, te da razlikuje policijsku i vojnu. Na pitanje, da li je Srbijanac nosio policijsku uniformu, kazuje da je nosio maskirnu uniformu. Svjedok Zijad Redžić,[161] govoreći o izvjesnom Srbijancu navodi da je došao iz Srbije i bio vođa “nekih njihovih beretki.” Svjedok Adem Hodžić[162] iz Irica potvrdio je da je Srbijanac bio vojni policajac, takođe potvrdio da su Crvene beretke zvali Mićama kao i da su došli iz Doboja. Iz iskaza svjedoka Asima Haušića,[163] koji je na glavnom pretresu na temelju člana 273. ZKP BiH pročitan, u dijelu koji se odnosi na radnu obavezu *“Kada smo došli gore , čekali smo određeno vrijeme, kada se pojavila policija. Izašli su iz vozila, a mi smo se odmah postrojili. **Tada je Mićo, zvani Srbijanac**, počeo prozivati po zaseocima, tako da je prozvao i mene. Pored Miće bio je prisutan i Vlado Pozderović, kao i ostala ekipa.”* Takođe, i svjedok KD- 10,[164] stanovnik Rankovića, govorio je o drugom danu nakon završetka akcije na Rankovićima, navodeći da su ujutru oko 09,00 sati pred kuću došli ljudi u šarenim i sivim uniformama, te naložili da se krene u Četiće u sabirni centar. Bilo ih je taj dan preko 300 muškaraca, možda i više, starosti od 18 do 60 godina. Opisuje kako su tada

---

[154] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 24.05.2021. godine;
[155] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 24.05.2021. godine;
[156] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 05.07.2021. godine;
[157] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 14.03.2022. godine;
[158] Dokaz T-20;
[159] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 26.09.2022. godine;
[160] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 04.02.2019. godine;
[161] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 23.05.2022. godine;
[162] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 25.01.2021. godine;
[163] Dokaz T-155;
[164] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 30.05.2022. godine;

bili prisutni Piko i Crvene beretke. Zna da je to lice **Piko** jer se predstavio, rekao je ***„od danas sam ja komandir“.*** Piko je izvadio papir i po papiru prozivao neke ljude. Prozvao je dosta ljudi, između ostalih svjedokovog bratića kojeg su ubili na Borju.

211. Dakle, za vijeće nije sporno da su u selima na području opštine Teslić, nastanjena većinski nesrpskim stanovništvom, bili oružani napadi, odnosno da su vršeni pretresi sela, nakon čega je stanovništvu nametnuta radna obaveza, dok je određeni broj lica lišen slobode i odveden u neki od zatočeničkih centara. Za vijeće nije sporno niti učešće policije u akcijama i pretresima. Međutim, ono što je za vijeće bilo od odlučujućeg značaja je činjenica da su se isti odvijali za vrijeme boravka formacije „Miće“ na teritoriji ove opštine, koja je dijelom infiltrirana i u policijske strukture, te rukovodnom kadru oduzela faktičku vlast koja im po funkciji pripada. Takođe, slijedom provedenih dokaza, za vijeće je van razumne sumnje utvrđeno i to da je akcijama na sela rukovodila vojska, kojoj je policija bila „pretpočinjena“, što je potvrdio i vještak Mile Matijević (tačka 5. zaključka).[165]

212. Međutim, suprotno tezi optužbe, vijeće nije moglo van razumne sumnje utvrditi da su optuženi, *de facto* komandir i šef kriminalističke službe, i pored učešća policije u opisanim događajima koji su se u selima nastanjenim nesrpskim stanovništvom odvijali na način i u periodu kako je to optužnicom opisano, svojim radnjama zaista mogli dati i dali odlučujući doprinos u izvršenju krivičnog djela.

213. Dodatno, vijeće na temelju nalaza i mišljenja vještaka policijske struke, zaključuje da se u konkretnom radilo o vojnim akcijama, u kojoj su učestvovali pripadnici vojske i dio formacije “Miće” koja se inkorporirala u vojne strukture, u kojoj akciji su pripadnici policije uzeli učešće na temelju principa pretpočinjavanja. U ovom pravcu zaključak izvodi i vještak policijske struke prof. dr Mile Matijević, te u tački 5. mišljenja navodi: ***„pretpočinjavanje pripadnika MUP- a se odvijao u skladu s odredbama zakona, naredbi“.*** U obrazloženju ovakvog mišljenja, vještak se poziva na naredbu ministra unutrašnjih poslova Srpske Republike BiH od 15.05.1992. godine, kojim je propisana organizacija i djelovanje ovlaštenih službenih lica u uslovima neposredne ratne opasnosti, način rukovođenja i komandovanja snagama policije kao i način sadejstva snaga policije sa oružanim snagama u izvođenju borbenih dejstava i prilikom pretpočinjavanja komandi oružanih snaga. U tom smislu, vještak je naveo da se prema pozitivnim propisima, policija pretpočinjava vojsci u uslovima rata, radi izvršavanja konkretnih zadataka, odnosno da je policija bila dužna, u skladu s važećim principima, pretpočiniti se vojsci, što je i u konkretnom bio slučaj. U usmenom izlaganju na nastavku glavnog pretresa od 15.05.2023. godine, vještak je potvrdio i to da su radnici stanice milicije u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima bili nadležni i dužni na zahtjev državnih organa kojima je bila potrebna pomoć, pružiti bezbjedonosnu pomoć, da bi se ti poslovi završili, pa tako i pružati asistenciju na zahtjeve Civilne zaštite (u kontekstu uspostavljene radne obaveze).

---

[165] Dokaz O1-60;

214. Konačno, vijeće napominje da u toku postupka odbrane nisu sporile postojanje napada na mjesto Stenjak i učešće policije u istom, istovremeno tvrdeći da je policija postupala po naredbi vosjke, kao i da je u konkretnom, suprotno tezi optužbe, u Stenjaku postojao legitiman vojni cilj, budući da su u Stenjaku postojale određene oružane formacije, koje su, između ostalog, učestvovale u zarobljavanju i odvođenju u Tešanj bezbjednjaka Borislava Dujkovića i dva vojna policajca koja su bila u njegovoj pratnji. U tom pravcu odbrane su izvodile (subjektivne) dokaze, a navedenu činjenicu nije sporio ni svjedok optužbe Dujković.

215. Zatim, u odnosu na dešavanja u selu Rankovići, odbrana je nastojala dokazati da se u navedenom selu zapravo odvijao oružani sukob, tvrdeći da je oko izvjesnog Sulje Beginovića oformljena grupa tzv. "Suljinih ćelavaca" koji su predstavljali u to vrijeme bezbjedonosnu opasnost, a ujedno pružili oružani otpor akciji koja je usljedila. Istovremeno, teza odbrane je bila da je povod za akciju na Ranković bio napad na patrolu vojne policije na lokalitetu Memić Brda, koji lokalitet pripada navedenom selu, kada su dva vojna policajca ranjena. Na okolnost postojanja naoružane grupe okupljene oko Sulje Beginovića i napada na patrolu vojne policije, odbrane su, istina, izvodile brojne dokaze (između ostalih svjedoci MP-1,[166] MP-2[167]). Odbrane su izvodile subjektivne i objektivne dokaze i na okolnost dužine trajanje akcije i broju stradalih i ranjenih pripadnika, kako navode, oružanih snaga Republike Srpske, u cilju dokazivanja postojanja oružanog sukoba (O2- 30, O2- 32, O2- 34, O2- 37, O2- 38).

216. Ipak, za vijeće uzrok i cilj napada u Stenjaku, odnosno činjenica oružanog otpora koji je eventualno pružen iz sela Ranković, nije bilo od odlučujućeg značaja. Ono što je za vijeće bilo odlučno je upravo okolnost da su optuženi, kao rukovodni radnici SJB Teslić, u okolnostima preuzimanja stanice od strane dijela formacije „Miće" koji dana 03. juna 1992. godine preuzeli vođenje stanice, s istim danom izgubili faktičku vlast koja im po funkciji pripada, te u takvim okolnostima svojim radnjama nisu mogli odlučujuće doprinijeti izvrđenju inkriminisanih radnji. Ovo naročito kada se uzme u obzir i prethodno navedena obaveza pretpotčinjavanja policije vojsci.

(b) <u>Tačka 2. oslobađajućeg dijela presude (tačka 2. optužnice)</u>

217. Tužilaštvo je tačkom 2. optužnice teretilo optužene Predraga Markočevića i Marinka Đukića teretilo da su: *„Tokom mjeseca juna 1992. godine, počevši od 03. juna 1992. godine, komandovali, nadzirali i koordinirali aktivnostima redovnog i rezervnog sastava policije, na način da je naredbe izdavao D.K., načelnik Stanice javne bezbjednosti Teslić, dok je njemu podređeni Markočević Predrag, komandir Stanice javne bezbjednosti Teslić, na terenu provodio naredbu i rukovodio, a Marinko Đukić, šef Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić učestvovao u nezakonitim*

[166] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 29.05.2023. godine
[167] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 12.06.2023. godine;

hapšenjima civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti sa područja opštine Teslić, prema unaprijed pripremljenom spisku lica koje je trebalo lišiti slobode i dovesti u Stanicu javne bezbjednosti Teslić, koji spisak je pripadnicima policije lično predao Markočević Predrag naredivši hapšenje lica sa spiska, a koja hapšenja su izvršavale mješovite patrole redovnog i rezervnog sastava policije i vojnopolicijske formacije „Miće“, kojom prilikom se prema civilima postupalo na okrutan način, upotrebom fizičke sile, bez uručenja rješenja o lišenju slobode, nakon čega su civili muslimanske i hrvatske nacionalnosti dovođeni u Stanicu javne bezbjednosti Teslić, koja je od 03.06.1992. godine imala funkciju logora čiji upravnik je bio D.K., načelnik Stanice javne bezbjednosti Teslić, zamjenik upravnika je bio Markočević Predrag, komandir Stanice javne bezbjednosti Teslić, a šef Kriminalističke službe i isljednik, Marinko Đukić, gdje su obično zatvorenici vođeni na ispitivanje u prostoriju u kojoj je bila smještena Kriminalistička služba, gdje su ispitivanja i brutalna premlaćivanja vršili isljednici podređeni Đukić Marinku, šefu Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Tesić, a nakon toga su nezakonito, zatvarani i držani pod ključem u prostoriji za zadržavanje koja se nalazila preko puta dežurane i u podrumskoj prostoriji Stanice javne bezbjednosti Teslić, gdje su zatočeni civili boravili u krajnje nehumanim i ponižavajućim uvjetima, izloženi svakodnevnom fizičkom i psihičkom zlostavljanju, tako što su prilikom ulaska pripadnika policije i drugih vojnih i policijskih formacija u zatočeničke prostorije, zatočenici morali ustati, licem se okrenuti prema zidu s podignutim rukama i sa ispružena tri prsta, te istovremeno pjevati nacionalističke srpske pjesme, dok su ih pripadnici policije i vojnopolicijske formacije „Miće“ udarali na ančin opisan ovom tačkom optužnice pa su na ovaj način teško fizičko i psihičko zlostavljanje pretrpjeli zatočenici; Mehmed Kopić zvani „Ico“, Mujo Zukanović, Rasim Galijašević, Hasan Iriškić, Sead Iriškić, Ramo Lugonjić, Zijad Redžić, Stipo Čosić, Aširr Kopić, Štefo Tomić, Fadil Resulović, Faruk Resulović, Jozo Martinović, Midhat Gilić, Sabahudin Šišić, svjedok KD- 4, svjedok KD- 7, Sejfudin Topčagić, Besim Kopić zvani „Rambo“, svjedok KD- 10, Mujo Šačirović, Drago Frank, Anto Dujmović, Sunija Ahmetašević, Zijad Draganović, Hrvoje Vrdoljak, svjedok KD- 8, Sabahudin Mehmedović, Smajil Sadiković, Osman Begović, Ibrahim Begović, Fahro Begović, Juso Begović, Mahmutović Ibrahim i drugi.“ i da su naprijed navedenim radnjama počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi s tačkama e), f) i k), a sve u vezi s članom 180. stav 1. i članom 29. KZ BiH.

218. Na okolnost iz ove tačke optužnice svjedočili su brojni svjedoci i uloženi materijalni dokazi na temelju kojih je Tužilaštvo zasnovalo tezu o učešću optuženih Predraga Markočevića i Marinka Đukića u inkriminisanim događajima na način na koji im se to optužnicom stavlja na teret. Ipak, analizom provedenih dokaza, uzevši u obzir period u kojem i okolnosti pod kojim su se događaji desili, vijeće nije moglo van razumne sumnje izvesti zaključak da su optuženi bili u faktičkoj mogućnosti da daju odlučujući doprinos inkriminisanim radnjama koje su se, van razumne sumnje, po ocjeni vijeća, dogodile.

219. U nastavku će vijeće dati analizu iskaza svjedoka iz kojih van razumne sumnje proizlazi da su se hapšenja i zatvaranja civila nesrpske nacionalnosti u zgradu

policije zaista desili, da su civili boravili u nehumanim uslovima, gdje su maltretirani na način opisan optužnicom.

220. Međutim, prije toga, vijeće nalazi bitnim dati osvrt na dokaze koji su provedeni na okolnosti unaprijed pripremljenog spiska lica koje je trebalo lišiti slobode, a za čiju predaju policiji uz izdavanje naredbe za privođenja lica sa spiska, optužba tereti upravo optuženog Predraga Markočevića.

221. Tako je Tužilaštvo na okolnosti postojanja ovakvog jednog spiska saslušalo svjedokinju Rosu Radišić,[168] koja je u inkriminisanom periodu bila zaposlena kao daktilograf u PS Teslić. Svjedokinja Rosa Radišić, posvjedočila je da je bilo privođenja civila koje su u policiju dovodile „Miće“, uz prisustvo policajaca ali da su „Miće“ bile obavezno prisutne. Na upit tužioca da li joj je poznato da je postojao spisak po kojem su privođeni potvrđuje da jeste i da ga je „vjerovatno“ sačinio komandir policije, zajedno s „Mićama“. Svjedokinji je na glavnom pretresu pokazan dokument otkucan mašinom, sa određenim zabilježbama, na kojem je svjedokinja prepoznala Markočevićev potpis.

222. U spis je na nastavku glavnog pretresa 08.06.2020. godine, nakon saslušanja svjedokinje Radišić, kao dokaz optužbe T- 10 uložen akt bez pečata i potpisa pod naslovom „dovela ih vojska“ - lista imena otkucana na pisaćoj mašini sa pribilješkama dopisanim hemijskom olovkom i ručno sačinjen „spisak lica koje treba lišiti slobode u slučaju da se pojave na području grada“ (spisak od 34 lica). Na istom nastavku glavnog pretresa, odbrana optuženog Markočevića, uložila je kao dokaz ove odbrane (O2- 9) krivičnu prijavu načelnika SJB Teslić, Predraga Radulovića podnesena Osnovnom javnom tužilaštvu Teslić broj: 13-9/01-211-39/92 KU 192 od 09.07.1992. godine uz kopiju akta pod naslovom „dovela ih vojska“ sa pribilješkama. Prilikom ulaganja ovog materijalnog dokaza, odbrana je tvrdila da su pribilješke drukčije u odnosu na dokument koji je u spis uložen od strane optužbe pod oznakom T-10, što je uvidom u oba dokaza nesumnjivo utvrđeno.

223. Iako se optuženom Markočeviću optužnicom ne stavlja na teret sačinjavanje jednog takvog spiska niti dodavanje bilješki na postojeći spisak, već da je spisak lično predao pripadnicima policije, vijeće će dati kraću analizu iskaza drugih svjedoka iz kojih proizlazi porijeklo spiska i veza sačinjenog spiska upravo s pripadnicima formacije “Miće”.

224. Suprotno iskazu svjedokinje Radišić, svjedok Nenad Dević,[169] krim. inspektor u stanici, koji je lično vidio spisak, potvrđujući da je na spisku bilo profesora, inženjera i drugih ljudi iz svih profesija iz Teslića i okoline, navodeći kako je čuo da ga je pravio Borislav Dujković, pripadnik vojske. Svjedok Dević ne spominje da je policiji Markočević predao takav spisak. Ni iz iskaza preminulog svjedoka KD- 5,[170] takođe

---

[168] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 08.06.2020. godine;
[169] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 28.09.2020. godine;
[170] Dokaz T-21;

krim. inspektora u to vrijeme, koji govori o masovnim hapšenjima po dolasku „Mića“ i postojanju izvjesnog spiska, nema pomena o tome da im je spisak predao Markočević. Upravo suprotno, iskaz svjedoka KD- 5 obiluje informacijama iz kojih je vidljiva nadmoć „Mića“ nad policijom, naročito kada govori kako je učestvovao u ispitivanjma ljudi za koje ne zna za šta su privedeni te im postavljao uopštena pitanja, jer ni sam nije znao pravi razlog njihovog dovođenja, a kao osobu koja se za sve u policiji pita navodi upravo Milana Savića. Takođe, svjedok oštećeni Sunija Ahmetašević,[171] na glavnom pretresu je tvrdio kako je jednom prilikom lično vidio spisak kada je doveden kod inspektora Nedića na ispitivanje navodeći da je taj spisak bio identičan onom koji je pronađen kod vojnog starješine Borislava Dujkovića na dan kada je zarobljen u Stenjaku i odveden u Tešanj. Posvjedočio je svjedok Ahmetašević da je vidio spisak koji je bio mašinom otkucan, koji je identičan spisku pronađenom kod Dujkovića, što mu je poznato jer je takav spisak, kako kaže, bio javan u Tešnju.

225. Da je jedan takav spisak pronađen kod bezbjednjaka Borislava Dujkovića, na dan kada je u Stenjaku lišen slobode i odveden u Tešanj, nije sporio ni Dujković, svjedočeći kao svjedok optužbe.[172] Upravo suprotno, svjedok Dujković je posvjedočio kako mu je spisak, dan pred odlazak u Stenjak, dao kapetan Petričević, koji je u Teslić došao s „Mićama“, navodeći da je spisak bio kucan na mašini, bez broja, protokola i memoranduma, te da je na spisku bio 32- 33 lica hrvatske i muslimanske nacionalnosti. Svjedok navodi i to da mu je od Petričevića bilo naloženo da pored imena napiše šta misli o ljudima sa spiska uz prijetnju da će biti isprebijan za svaku grešku. Postupajući po Petričevićevom nalogu, svjedok Dujković se izjasnio po tom spisku i na istom pisao bilješke. Sjeća se da su na spisku, između ostalih, bili Drago Jazbec, koji je bio direktor pošte i Stipo Ćosić, koji je bio direktor u Geofonu. Originalni spisak s bilješkama ujutru, prije odlaska u Stenjak, svjedok je predao kapetanu Petričeviću, dok mu je kopija istog oduzeta prilikom lišenja slobode koje je uslijedilo tog istog dana. Svjedok je potvrdio kako takav spisak ranije nije vidio dok mu ga nije predao kapetan Petričević.

226. Imajući u vidu iskaz svjedoka Dujkovića, koji potvrđuje da je na spisku kucanom mašinom koji je dobio od Petričevića bio prinuđen da pravi i pravio bilješke, kao i posredna saznanja svjedoka Nedića i tvrdnju oštećenog Ahmetaševića o porijeklu takvog spiska, vijeće na temelju iskaza svjedokinje Rose Radišić nije moglo izvesti zaključak da je tvorac spiska zaista optuženi Predrag Markočević. U tom smislu vijeće je cijenilo činjenicu da je i samom Dujkoviću spisak predao pripadnik „Mića“, da su masovna hapšenja otpočela njihovim dolaskom, da i sami krim. inspektori koji su imali uvid u spisak optuženog Markočevića ne navode kao tvorca istog. Način na koji su „Miće“ došle u Teslić, njihov tretman ne samo prema cilima nesrpske nacionalnosti već i pripadnicima policije, o kojima su brojni svjedoci optužbe i odbrana saglasno govorili, vijeće su dovela do zaključka da su u inkrminisanom periodu „Miće“ preuzele stanicu, oduzevši rukovodnom kadru faktičku vlast, što je dodatno učvrstilo zaključak

[171] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 07.02.2022. godine;
[172] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 13.05.2019. godine;

vijeća da optuženi nije tvorac jednog takvog spiska. Dodatno, u navedenom pravcu Tužilaštvo nije predlagalo niti naredilo provođenje vještačenja rukopisa na spisku koji je u sudski spis uložen, već je tvrdnju o porijeklu spiska i rukopisu optuženog Markočevića u zabilješkama zasnovalo isključivo na iskazu svjedokinje Rose Radišić.

227. Konačno, Tužilaštvo je saslušalo i svjedoka Vitomira Devića,[173] koji je u Teslić došao s grupom iz Doboja, koji je posvjedočio kako je optuženi Markočević spisak za privođenje predao policajcu Živku Spasojeviću, nakon čega je svjedok lično sa Živkom išao u privođenja. Dakle, na iskazu svjedoka Devića, Tužilaštvo je temeljilo optužbu da je optuženi Predrag Markočević privođenja civila nespske nacionalnosti po unaprijed pripremljenom spisku i naređivao.

228. Ipak, suprotno iskazu svjedoka Vitomira Devića, svjedok Živko Spasojević[174] negira da je ikada učestvovao u hapšenjima, a spisak ne spominje. Svjedok Milenko Stojanović, redovni policajac u to vrijeme, pak spominje da je s Devićem učestvovao u hapšenjima ali je neodređen ko mu je dao naredbu za to. Osim toga, svjedok Stojanović, kao i gotovo svi saslušani svjedoci, ističe da se sve promijenilo dolaskom „Mića“. Naveo je svjedok Vitomir Dević i to da su za jedan dan priveli 41 ili 42 lica ali da mu nije poznato šta se s njima dalje desilo, jer se poslije vratio u svoju komandu na Đulić. Ipak, suprotno iskazu svjedoka Devića, svjedok KD- 1[175] posvjedočio je kako je upravo Devića vidio da maltretira i udara civile ispred zgrade SJB- a. Svjedok Milenko Stojanović[176] posvjedočio je da je Dević bio pripadnik „Mića“, da je često bio u stanici, a da mu je komandovao izvjesni Šljuka. O maltretiranju od strane Devića, pripadnika „Mića“, govorili su i drugi svjedoci (svjedok odbrane Momčilo Ristić,[177] svjedok optužbe Miroslav Gotovac[178] i dr.). Takođe, svjedok Dević negirao je pripadnost formaciji „Miće“ iako je baš kao pripadnik te formacije pravosnažno osuđen. Upravo tu činjenicu, vijeće je uzelo u obzir prilikom ocjene vjerodostojnosti iskaza ovog svjedoka, kao i njegovu specifičnu ulogu koja se ogleda u činjenici da zbog pravosnažne osude za inkriminisane radnje iz tačke 5. predmetne optužice nije polagao zakletvu, uz to cijeneći naprijed navedene oprečnosti njegovog iskaza s iskazima drugih svjedoka. Slijedom iznesenih razloga, vijeće je ovakav iskaz svjedoka Vitomira Devića ocijenilo nekredibilnim i istom nije poklonilo vjeru. I pored toga, faktička moć naređivanja, kako je to već prethodno navedeno, optuženom Markočeviću, po ocjeni ovog vijeća, dolaskom „Mića“ je oduzeta.

229. Brojni svjedoci oštećeni govorili su o vlastitim lišenjima slobode, bez uručenja rješenja, o svojim iskustvima vezanim za boravak u policijskoj stanici Teslić, nehumanom postupanju, lošim uslovima u kojima su boravili, te ispitivanju kojem su bili podvrgavani. Privođenja su vršena prema ustaljenom obrascu, koje su u većini

---

[173] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 11.10.2021. godine;
[174] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 18.10.2021. godine;
[175] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.09.2019. godine;
[176] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 05.07.2021. godine;
[177] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 28.08.2023. godine;
[178] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 01.04.2019. godine;

slučajeva vršili pripadnici Mića koji su u pratnji imali i nekoga iz civilne policije (koje su ovoj pripadnicima ove formacije koja nije iz Teslića pokazivali gdje žive određena lica, kao što je npr. policajac Milenko Stojanović, koji je potvrdio da je učestvovao u hapšenjima), u stanici su ispitivani od krim. inspektora koji su, svjedočeći u svojstvu svjedoka, navedeno i potvrdili. Međutim, iz saglasnih iskaza brojih svjedoka oštećenih, kao i pripadnika policije u to vrijeme, maltretiranje zatvorenika je bilo rezervisano isključivo za pripadnike „Mića“. Dakle, ono što je za vijeće bilo od odlučujućeg značaja, a o čemu saglasno svjedoče kako svjedoci optužbe tako i odbrana, je da su masovna privođenja i maltretiranja oštećenih dešavala upravo za vrijeme boravka „Mića“ u Tesliću.

230. Tako je svjedok oštećeni Anto Dujmović,[179] posvjedočio je kako je radio na Banji Vrućici u objektu Kardial kao glavni blagajnik do 04. juna 1992. godine kada je došao dotični Piko u pratnji redovnog policajca koji je naredio da mu se stave lisice nakon čega je odveden u PS Teslić. U PS Teslić vidio je Rasima Galijaševića, Ahmetaševića, Jozu Martinovića, Miju Tomića, navodeći da Aširа Kopića nije mogao prepoznati. Opisao je svjedok kako se u prostoriji u kojoj su bili ništa ne događa do večeri, a naveče nije bilo struje, radili su agregati. Jedno veče, kako svjedok navodi, dovode Vrdoljaka, Tomića i Topčagića, a nakon izvjesnog vremena Hadžihasanovića i Redžića, te su ih počeli udarati ali nije vidio ko ih udara. Na pitanje tužiteljice po kojim dijelovima tijela je tučen, svjedok odgovara da su udarani bejzbol palicama i rukohvatima od pištolja, navodeći da je njegova glava bila je “sva u čvorugama”. Opisujuću uslove u kojima je boravio ističe kako su tu bili 5 dana i nisu ništa posebno dobivali već neki sendvič na 36 časova, prvi dan je zatražio da ide u WC i prolazeći u dežurnu kancelariju vidio je Boru Pastuhovića i Vikija Glancera ali pri povratku iz WC više ih ne vidi. Na pitanje tužiteljice zna li šta se sa njima desilo svjedok odgovara da je saznao da ih nema te da se ne pojavljuju. Tužilac dalje pita u kojem vremenskom intervalu je dobijao sendvič svjedok odgovara jednom dnevno od 24 časa do 36 časova.

231. Svjedok Aširа Kopić,[180] posvjedočio je kako je lišen slobode 03. juna 1992. godine i crvenim Golfom doveden u policijsku stanicu Teslić, gdje je smješten u podrumske prostorije. Saglasno iskazu svjedoka Dujmovića i svjedok Kopić je svjedočio o uslovima u toj prostoriji, navodeći da je prostorija bila otprilike 4 x 4 m, polovina poda je bila drvena a druga polovina betonska. U sklopu iste prostorije bio je i improvizovani WC bez vrata. Pri vrhu zida su bili manji prozori koji su gledali na zgradu policijske stanice, ali nisu se smjeli otvarati, pa je u prostoriji bilo zagušljivo. Potvrdio je da je u stanici među zarobljenima vidio i brojne druge oštećene, navodeći poimenično Sejfudina Topčagića, Hrvoja Vrdoljaka, braću Resuloviće, Dragu Franka itd. Opisao je svjedok kako su naveče ulazili u podrumsku prostoriju i izvodili pojedine koji su se vraćali premlaćivani, a zatvoreni u toj prostoriji morali su biti zidu okrenuti, raširenih nogu, na zid naslonjeni s tri prista. Opisao je svjedok i kako je 04. juna

[179] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 03.02.2020. godine;
[180] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.03.2020. godine;

izveden iz podrumske prostorije da bi ga proveli kroz špalir nakon čaga ga je tukao momak Pijunović Milivoje, zvani Piko iz Maglaja, koji, po kazivanju svjedoka, prije rata nije radio u policiji. Svjedok je odgovarajući na unakrsna pitanja odbrane Marinka Đukića istakao da su pripadnici krim. policije prema njemu postupali korektno, osim Rake, pripadnika "Mića", koji ga je tukao i psovao mu.

232. Oštećeni Jozo Martinović,[181] svjedočio je o vlastitom hapšenju koje se desilo 03. Juna 1992. godine kada je pred njegovu kuću došlo 13 ljudi, što u plavoj, što u šarenoj uniformi, a među njima i izvjesni Piko, koji su ga odveli pred SUP gdje ga je Piko tukao pendrekom. Svjedok navodi da je Piko imao oružje i bijeli opasač. Opisao je dalje kako ga je navedeni čovjek odveo na sprat gdje mu je tražio 10.000 maraka, rekavši mu da će ga po predaju novca pustiti ali da se to nije desilo uprkos tome što je njegova supruga traženi novac donijela. Piko je i dalje nastavio tražiti i dobijati novac, pa je tako drugi put uzeo 20.000 maraka, a treći put je poslao Peru Babića, koji je poginuo na Rankoviću, kome je supruga svjedoka predala posuđenih 10.000 maraka. I svjedokinja Marta Reljić,[182] sestra oštećenog Joze Martinovića, potvrdila je da je dio novca dala Peri Babiću, a dio Miroslavu Pijunoviću Piki, o kome je jedino znala da je došao iz Doboja, da je nosio maslinasto zelenu uniform i nosio hekler.

233. Svjedočila je kao svjedok optužbe i Jasminka Vrdoljak,[183] supruga Hrvoja Vrdoljaka, koji je izvjesno vrijeme bilo zatvoren u PS Teslić, navodeći da je od kuće odveden od strane nepoznatih ljudi koji su došli automobilima marke Golf bez bilo kakvih oznaka. Poslije izvjesnog vremena njen suprug je pušten ali je pretrpio takve posljedice, usljed kojih je, prema njenom mišljenju i premino devet mjeseci poslije. Suprug joj je rekao da ga je izvjesni Raka premlaćivao, te zbog toga misli da ga je on i tukao. Takođe, potvrdila je da ovakvih privođenja i hapšenja prije dolaska "Mića" nije bilo. Svjedokinja, koja je u inkriminisanom periodu radila kao ljekar u teslićkoj bolnici, posvjedočila je i o teškom zdravstvenom stanju u kojem je bio oštećeni Aširr Kopić, koji je jedne prilike u mjesecu junu doveden u bolnicu, navodeći da je imao strašne hematome na vratu i leđima.

234. Svjedok Smajil Sadiković,[184] govoreći o svom hapšenju spominje „Miće", navodeći da je bio početak 5. ili 6. mjeseca, da je prvu noć pobjegao u šumu ali kada se ujutru vratio kući, lišen je slobode. Došlo je vozilo u kojem su bila dva uniformisana lica sa crvenim beretkama, i odmah su ga počeli tući, i potegao je pištolj, a govorili su naglaskom srbijanskim, i rečeno je da je kriv zato što je balija, i tu su ga dobro udarali i odveli ga i predali vojnoj policiji. Stavili su ga u jednu prostoriju sa 5- 10 ljudi i jedan od njih mu kaže "odakle ti majstore", bio je sav crn, to je bio Zijad Redžić. Svjedok je tu bio do večeri kada ih dovoze pred policijsku stanicu gdje su ih dočekale Crvene beretke, navodeći da je to bio "špalir smrti". Ulaze u stanicu, u prostoriju od ulaza lijevo s jednim prozorom koji je gledao na dvorište gdje su smješteni.

---

[181] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 08.06.2020. godine;
[182] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 14.07.2021. godine;
[183] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 09.03.2020. godine;
[184] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 26.10.2020. godine;

235. Svjedok oštećeni Sunija Ahmetašević,[185] posvjedočio je da je u junu mjesecu, dan prije borbenih dejstava na Stenjak, uhapšen i iz svoje kuće odveden od strane izvjesnog Šljuke, profesionalnog policajca Stojanovića i još jednog momka kojeg nije poznavao. Najprije je u podrumskim prostorijama SJB- a bio sam, da bi kasnije počeli dovoditi brojne viđenije ljude, mahom Muslimane i Hrvate, te poimenice naveo lica Hrvoje Vrdoljak, Sejfudin Topčagić, Štefo Tomić, Stipo Ćosić, Drago Jazbec, braća Resulovići, Sabinko Mehmedović, kao i da ih je u podrumskim prostorijama bilo 50- ak. Opisao je kako je jedan dan, u petak, odveden na ispitivanje na sprat u kancelariju u kojoj je bio Milan Nedić, koji je bio profesionalac u SUP- u, koji je bio dobar sa njegovim bratom, te bio korektan prema svjedoku. Opisujući šta se tada dešavalo ističe kako ga je Nedić upitao da li je za kafu, te kada je otišao na kafu, svjedok je na njegovom stolu ugledao spisak na kojem je bio njegov brat Esad Ahmetašević pod brojem jedan. Pisalo je da je islamski fundamentalista i da ga treba likvidirati. Pored Esada on lično i još jedan njegov brat su bili na spisku. Navodi nadalje da je popodne po Nedića došao Gagović iz Doboja i zvao ga na ručak. Nedić ga je samo pitao zna li gdje mu je brat Esad, na šta je svjedok rekao da nije u Tesliću, a Nedić na to rekao ***„uh, dobro je“.*** Vezano za spisak koji je vidio kod Nedića na stolu ističe da je bio mašinom sastavljen, identičan onom koji je pronađen kod Dujkovića u Stenjaku, dodajući da je taj spisak bio u Tešnju javan. Potvrdio je svjedok da je Dujković bio vojni starješina.

236. Svjedok Ramiz Skopljak[186], koji je prije inkriminisanog događaja bio zaposlen u Srednjoškolskom centru Teslić, posvjedočio je kako je dan prije njegovog odvođenja čuo kako hapse neke ljude, da bi sljedeći dan, oko podne, došle tri osobe od kojih je jedan bio Piko i poveli ga na informativni razgovor. U autu u koje su ga uveli već je bio svjedokov direktor Medžid Abdulrastić. Odveli u ih u prizemnu prostoriju u SJB Teslić. Saglasno drugim svjedocima i svjedok Skopljak je posvjedočio o uslovima u kojima su boravili i tretmanu koji su imali o i ostali zatvoreni. I ovaj svjedok je izvođen na ispitivanje kod inspektora Nedića ali navodi da je ispitivanje proteklo korektno.

237. Svjedok KD- 4,[187] saglasno iskazima ostalih svjedoka oštećenih, koji su bili zatvoreni u policijsku stanicu, opisao je uslove i tretman koji su on i ostali imali u pritvoru. Svjedok je u pritvoru ostao tri dana, opisujući događaj kada se utvaraju vrata i njega proziva policajac u zimskoj plavoj uniformi koji mu je rekao da požuri dok “Miće” nisu došle, da ga sklone. Potvrdio je svjedok u unakrsnom ispitivanju da su se policajci prema njemu odnosili korektno, da se prema njemu Milan Nedić prilikom ispitivanja odnosio kao “majka prema djetetu”, a riječi hvale imao je i za optuženog Đukića. U trenutku odlazi iz stanice, tvrdi da je zatočeno bilo njih 38. Svjedok Halil Dubravac[188], koji je po povratku iz Tešnja s još pet lica uhapšen i odveden u policiju opisao je da je udaran od momka u šarenoj uniformi koji ga je ispitivao šta je radio u

[185] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 07.02.2022. godine;
[186] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 21.02.2022. godine;
[187] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 16.05.2022. godine
[188] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 12.09.2022. godine;

Tešnju. U unakrsnom ispitivanju svjedok je potvrdio da ga je tuklo lice po nadimku Srbijanac.

238. O privođenju i zatvaranju civila, uslovima u pritvoru i specifičnim okolnostima koje su u stanici zavladale dolaskom „Mića“, saglasno iskazima svjedoka oštećenih, govorili su i svjedoci koji su u inkriminisano vrijeme bili pripadnici redovnog i rezervnog sastava policije.

239. Svjedok KD- 2,[189] rezervni policajac u inkriminisanom periodu, posvjedočio je kako je čuvao zatvorenike u PS Teslić, navodeći da su to bili civili, Muslimani i Hrvati. Njih 50- ak civila bili su smješteni u pritvoru u podrumu zgrade, u kojoj prostoriji nije bilo kreveta, nisu se kupali, hranu dobijali jednom dnevno, jedino su vodu dobijali redovno. U unakrsnom ispitivanju govoreći o “Mićama” ističe da kada su došli da su svoj su metod „naturili“. Potvrdio je svjedok navode iz istrage *„Vidio sam u nekoliko navrata kada pripadnici “Mića” dovode civile...vidio sam da nekoliko navrata u pritvor ulaze “Miće”...ostalo mi je u sjećanju da je Piko ulazio u pritvor...premlaćivali civile“.* Na upit odbrane iz kojih razloga se dozvoljava pripadnicima Mića da ulaze u pritvorske prostorije svjedok odgovara pitanjem ***“Ko im je mogao zabraniti?”.***

240. Svjedok KD- 1,[190] koji je od aprila 1992. godine bio komandir gradske stanice rezervne policije, potvrdio je da bilo zatvorenih ljudi u prostorijama za zadržavanje, njih preko 30, da ne zna zašto su zatvoreni, te da zna da su ih “Miće” prebijale. Naveo je svjedok i to da se dešavalo da dođu “Miće”, njih po 4- 5 i istjeraju miliciju i rezervne i aktivne, pa tukli te zadržane ljude. Svjedok poznaje Kopić Aširа, navodi da ga je neko tih prvih dana isprebijalo da ga je bilo teško gledati i da je vjerovatno kasnije otišao u TO. Navodi dalje da su Dragu Franka izveli i da je iz kancelarija broj 6 kroz zid slušao kako mu je Pijunović Miroslav zvani Piko naređivao mu je da raširi noge i tukao ga *“tamo gdje ne treba”.* Prostorije za zadržavanje bile su, kako navodi, pored stanice. Navodi dalje svjedok da su “Miće” do ključeva tih prostorija dolazile tako što dođu u dežuranu i uzmu ključ, ne zna da li je to bilo uz saglasnost dežurnog ali ističe i da su imali saglasnost za ulazak. Potvrđuje svjedok da su “Miće” ponekad znale istjerati policiju i da je on lično, kada bi se to desilo, uvijek bježao u prostoriju broj 3 i tu se zaključavao.

241. Iz iskaza preminulog svjedoka KD- 5,[191] krim. inspektora u inkriminisanom periodu, koji je na glavnom pretresu pročitan, proizlazi sljedeće: „*Odmah prvi dan po dolasku „Mića“, koliko se sada mogu sjetiti, počinju i privođenja civila u stanicu policije. Kasnije sam ja vidio da postoji spisak civila koji su se privodili jer smo Milan Nedić i ja s a svakim od njih trebali obaviti razgovore...Ja sam razgovore s ovim ljudima obavljao na način da njih pitam da li su učinili bilo šta što se ne smije raditi. To sam činio jer ni ja nisam znao pravi razlog njihovog dovođenja. Znam da su prvo bili zatvarani u prostorije za zadržavanje, a Milan i ja smo tražili da nam izvedu pritvorene na*

[189] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 11.10.2021. godine;
[190] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.09.2019. godine;
[191] Dokaz T-21;

*razgovor...U privođenju civila je učestvovao Aleksa Petrović, bio je dežurni, ali je dobrovoljno obavljao te poslove. Takođe i Stojanović Milenko učestvovao sa Dević Nenadom u privođenju civila….**Napomenuo bih da sam nakon nekoliko dana od Milana Savića iz Doboja dobio dozvolu da mogu pustiti iz pritvora neke svoje dobre prijatelje ili komšije. Tada sam uspio izvući Sejfudina Topčagića, Tomić Štefu i Vrdoljak Hrvoja. To sam iskoristio jedom prilikom kada nije bilo struje."***

242. Svjedok optužbe Rajko Perišić,[192] u to vrijeme uposlenih SJB Teslić na poslovima veze i kripto zaštite, posvjedočio je kako je prvi dan i prvu noć po dolasku Mića čuo jauke i vrisku u zgradi. Potvrdio je kako je s prozora vidio kada je priveden Viktor Glancer. Posvjedočio je i o prebijanju bejzbol palicom sina Enke Kopića, a kao lice koje ga je udaralo označio Dobrivoja Ćulibrka (pripadnika "Mića").

243. Dakle, slijedom navedenih iskaza, za vijeće je nedvosmisleno utvrđeno da je PS Teslić u inkriminisanom periodu imala funkciju logora za nesrpsko civilno stanovništvo ali da se takav period i pitanje vlasti nad zatvorenicima isključivo vezala za pripadnike vojnopolicijske formacije iz Doboja zv. „Miće". Naročito na ovom mjestu vijeće ukazuje na reakciju krim. inspektora KD- 5 kada je prilikom ispitivanja svjedoka Sunije Ahmetaševića upitao zna li gdje mu je brat Esad, na šta je svjedok rekao da nije u Tesliću, da bi KD- 5 na to rekao ***„uh, dobro je".*** Ovakva reakcija jednog krim. inspektora je za vijeće bila jedan od pokazatelja preuzimanja vlasti nad policijom od strane pripadnika "Mića". Takođe, iz sadržaja iskaza ovog svjedoka proizlazi i to da mu je dozvolu za puštanje pojedinih pritvorenih dao upravo Milan Savić, što jasno ukazuje na nadređen položaj Savića u SJB Teslić.

(c) Tačka 3. oslobađajućeg dijela presude (tačka 3. optužnice)

244. Tačkom 3. optužnice, optuženi Predrag Markočević i Marinko Đukić terete se da su "*oko 7. juna 1992. godine, iz prostorije za zadržavanje koja se nalazila preko puta dežurane i iz podrumske prostorije Stanice javne bezbjednosti Teslić, koja je od 03.06.1992. godine imala funkciju logora čiji upravnik je bio D.K., načelnik Stanice javne bezbjednosti Teslić, zamjenik upravnika je bio Markočević Predrag, komandir Stanice javne bezbjednosti Teslić, a šef Kriminalističke službe i isljednik, Marinko Đukić, kao rukovodni kadar Stanice javne bezbjednosti Teslić, zajedno sa Savić Milanom, zamjenikom načelnika Centra javne bezbjednosti Doboj, koji je komandovao Odjeljenjem vojnopolicijske formacije „Miće", koje je činilo 10 – 15 pripadnika, organizovali i rukovodili prebacivanje oko 50 civila, autobusom, koji autobus su po naredbi D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i upravnika logora, obezbjeđivali pripadnici redovnog i rezervnog sastava policije Stanice javne bezbjednosti Teslić, naoružani automatskim naoružanjem, do magacinske sale zgrade*

[192] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 02.12.2019. godine;

Teritorijalne odbrane u kojoj je već bio zatočen veći broj civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti, a koji objekat je po naredbi D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i upravnika logora, obezbjeđivao rezervni sastav policije Stanice javne bezbjednosti Teslić, tako da je u toj sali nezakonito zatvoreno više od 200 civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti, koji su držani u nehumanim uslovima, bez dovoljno hrane i vode, a nuždu su bili primorani vršiti u kanistere, gdje su od strane pripadnika policije Stanice javne bezbjednosti Teslić i vojno-policijske formacije „Miće“ svakodnevno izlagani prozivkama, primoravani da pjevaju nacionalističke srpske pjesme, ispitivanju, psihičkom zlostavljanju i provokacijama na nacionalnoj osnovi, te teškom fizičkom zlostavljanju na način što su, udarani rukama, nogama obuvenim u vojničke čizme, kundacima pušaka, drvenim palicama i drugim sličnim predmetima podesnim za nanošenje tjelesnih povreda, pa su mnogi zatvorenici od posljedica surovog premlaćivanja gubili svijest, na taj način su premlaćivani, pored ostalih i civili: Ramiz Skopljak, Hasan Iriškić, Mehmed Kopić, Rastić Abdulmedžid, Muris Hadžihasanović, Amir Sadiković, svjedok KD- 10, Senad Rahić, Osman Begović, Zijad Redžić, Fahro Begović, Juso Begović, Sabinko Mehmedović i drugi, a od posljedica teškog premlaćivanja preminuli su civili: Ibrahim Mehmedović, Zlatan Džinić, Besim Kopić, Ramo Lugonjić i Himzo Jašarević,“ i da su naprijed navedenim radnjama počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi s tačkama e), f) i k), a sve u vezi s članom 180. stav 1. i članom 29. KZ BiH.

245. Dakle, iz činjeničnog opisa ove tačke optužnice proizlazi kako se optuženima na teret stavlja da su kao saizvršioci s Milanom Savićem učestvovali u organizovanju i prebacivanju civila do magacinske sale zgrade Teritorijalne odbrane u kojoj je bio zatočen veći broj civila. Opisno se u nastavku ove tačke navodi da je po naredbi D.K. takav logor obezbjeđivala rezervna policija i kakvom tretmanu su bili podvrgavani zatvorenici, međutim, osim prevoženja civila, ne postoje daljnje radnje koje se optuženim Markočeviću i Đukiću ovom tačkom stavljaju na teret, pa u tom smislu vijeće neće ni analizirati iskaze svjedoka u dijelovima u kojim opisuju uslove boravka i maltretiranje kojem su bili podvrgnuti u ovom logoru, osim u dijelovima u kojima govore o maltretiranju i nehumanom postupanju i ubistvima počinjenim od strane Mića, koje je za ovo vijeće od odlučujućeg značaja, kako za ovu, tako i za ostale tačke optužnice po kojima se optuženi terete da su djelovali kao saizvršioci s Milanom Savićem, odnosno vojno- policijskom formacijom „Miće“.

246. Na okolnosti iz ove tačke optužnice svjedočili su brojni svjedoci oštećeni (Anto Dujmović, Sabahudin Mehmedović, KD- 8, Hasan Iriškić, Aširr Kopić, Osman Begović, Sunija Ahmetašević), a na okolnost smrtnog stradanja civila Ibrahima Mehmedovića, Zlatana Džinića, Besima Kopića, Rame Lugonjića i Himze Jašarevića, pored saslušanja pojedinih svjedoka, uloženi su i materijalni dokazi.[193]

[193] Dokazi T-27, T-28 i T-29;

247. Tako je svjedok oštećeni Anto Dujmović[194] posvjedočio da je bila nedelja kada ih iz PS autobusom odvoze u zgradu TO, gdje ih smiještaju u jednu halu, navodeći da su uslovi su bili nikakvi imali su vodu i sendviče, spavali su na betonskom podu. Saglasno iskazu svjedoka Dujmovića i svjedok Sabahudin Mehmedović[195] posvjedočio kako je, zajedno s drugim zatočenicima, iz zgrade PS autobusima, koji je obezbjeđivala policija, prebačen u skladište TO u koji prostor su svakodnevno dovođeni novi ljudi, te da su svi bili Bošnjaci ili Hrvati. I oštećeni KD- 8,[196] bivši radnik MUP- a, posvjedočio je kako je petog dana od dolaska u stanicu, zajedno s drugim licima autobusom prebačen u zgradu Teritorijalne odbrane. Svjedok Hasan Iriškić,[197] saglasno iskazima drugih svjedoka oštećenih, takođe je govorio o prebacivanju autobusom u zgradu TO, o nehumenim uslovima u kojima su boravili i zlostavljanjima koja je pretrpio i kojima je svjedočio. Svjedok Aširi Kopić[198] posvjedočio je kako je u nedelju, 07. juna 1992. godine, u krug policijske stanice došao autobus kojim su prevezeni u zgradu koja se nalazila u blizini zgrade opštine Teslić, a koja je nekad služila kao magacin TO i smjestili ih u prizemnu prostoriju koja je bila 15- tak metara širine i 20- tak metara dužine. Svjedok Osman Begović[199] posvjedočio je kako je u policijskoj stanici bio 5- 6 dana, nakon čega je prebačen u magacin TO, gdje je bilo oko 150 duša.

248. Dakle, svjedoci Anto Dujmović, Sabahudin Mehmedović, KD- 8, Hasan Iriškić, Aširi Kopić, i Osman Begović saglasno su potvrdili da su iz prostorija PS prebačeni autobusom u magacinsku salu zgrade TO, dok je svjedok Aširi Kopić posvjedočio je da u zgradu TO prebačen u nedelju, 07. juna 1992. godine, a saglasno je i svjedok Anto Dujmović posvjedočio da je bila nedelja kada se ovaj događaj desio. Međutim, niko od svjedoka optužene ne spominje u kontekstu organizovanja takvog prebacivanja.

249. Nadalje, oštećeni su svjedočili o nehumanom tretmanu, zlostavljanjima i ubistvima koja su se dešavala u magacinu TO, označavajući kao vinovnike upravo pripadnike Mića.

250. Tako svjedok Sabahudin Mehmedović, bivši načelnik SJB Teslić, od ljudi koji su ulazili u prostorije magacina prepoznao samo Pijunovića, pripadnika "Mića". Svjedok KD- 8 prisjetio se jednog događaja kada je u magacin ušao Piko s čekićem u ruci i upitao "gdje je sandžaklija" misleći na jednog profesora po imenu Mirsad, opisjući kako su se svi skupili oko njega ali da ga je Piko udario čekićem u glavu od čega je profesor preminuo.

251. Svjedok Aširi Kopić, koji je u jednom trenutku iz magacina TO odveden u bolnicu opisao je nekoliko događaja iz bolnice, koji oslikavaju upravo moć koju su

---

[194] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 03.02.2020. godine;
[195] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 18.02.2019. godine;
[196] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 01.07.2019. godine;
[197] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 22.07.2019. godine;
[198] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.03.2020. godine;

pripadnici “Mića” imali u inkriminisanom periodu. Tako svjedok opisuje da je dan- dva od njegovog dolaska u bolnicu začuo Pikin glas koji nekome psuje i urlajući govori da su mu poginula dva borca. Potom je došao na sprat i policajca koji je bio ispred je pitao gdje su “ona dvojica”. Policajac je pokazao na sobu naspram svjedokove, u kojoj je ležao Fadil Isić i mlađi muškarac doveden nekoliko dana prije toga, vidno iscrpljen i isprebijan, po imenu Himzo Jašarević, koji je po zanimanju bio automehaničar. Sa Pikom su tada došli i momci u crvenim beretkama. Izvukli su Himzu, a Fadilu su naredili da ustane. On je ustao i sageo se da uzme cipele koje su bile ispod kreveta, međutim rekao mu je da mu ne trebaju i da izađe bos. Naknadno, svjedok je čuo da je Himzo pronađen na Bebama, a za Fadila ništa nije ni saznao. Takođe, svjedok je naveo kako je još jednog dana došao Piko s doktorom Gotovcem i upitao ga ko je najbolesniji, a kada je doktor pokazao na svjedoka rekavši da on ne može na kućno liječenje, Piko je rekao “Ma neka umre“.

252. Svjedok Jozo Martinović,[200] svjedočeći o svom boravku u zgradi TO, nehumanim uslovima i premlaćivanjima, govorio je o novcu u iznosu od 20.000 maraka koji je bio prinuđen Piki dati. Da je Jozo Martinović dao novac Piki, potvrdio je i svjedok Ramiz Skopljak,[201] zatvorenik u TO magacinu. I sam svjedok je posvjedočio kako je jedne prilike izvođen od strane njemu nepoznatog lica kako bi sa suprugom vidio koliko novca mogu skupiti. I svjedok KD- 8 potvrdio je kako su Jozi Martinoviću najprije polomili ruku, da bi naveče došli Piko i kompanija i tražili od njega novac u zamjenu da ga puste. Kada je obećao i dao 200.000 KM ili 150.000 KM vodili su ga doktoru.

253. Iskazi svjedoka oštećnih, zatočenih u zgradi TO, po ocjeni ovog vijeća ukazuju upravo na surovost jedne formacije koja je harala opštinom Teslić, maltretirala, pljačkala, i dijelila život i smrt.

254. Dakle, po ocjeni vijeća, iz saglasnih iskaza svjedoka, nesumnjivo proizlazi da se prebacivanje zatvorenika u magacinsku zgradu TO desilo desio 07. juna 1992. godine, za vrijeme vlasti vojno- policijske formacije „Miće“ nad stanicom. Da su „Miće“ vedrile i oblačile i zatočeničkim centrom u zgradi TO proizlazi iz iskaza svjedoka oštećenih koji su vjerodostojno i saglasno opisali maltretiranja, pljačkanja i ubistva izvršena od strane pripadnika Mića. Takođe, svi oštećeni saglasno su posvjedočili da su po hapšenju „Mića“ prestala maltretiranja, a logor raspušten ubrzo po dolasku Predraga Radulovića zv. Pile iz CSB Banja Luka. Dodatno, vijeće primjećuje da niko od saslušanih svjedoka nije pomenuo imena optuženih kao organizatora prebacivanja niti ih je lično vidio u momentu kada je prebacivanje u magacinsku zgradu TO izvršeno.

255. Slijedom navedenog, a uzevši u obzir da nijedan od svjedoka ne govori o učešću optuženih u organizovanju prebacivanja civila, vijeće je zaključilo da je svaki

---

[199] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 12.10.2020. godine;
[200] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 08.06.2020. godine;
[201] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 21.02.2022. godine;

mogući, a kamoli odlučujući doprinos optuženih, u konkretnom bio isključen, u okolnostima i vremenu u kojem su optuženi faktički bili suspendovani u obavljanju svojih funkcija.

256. Vijeće nalazi bitnim skrenuti pažnju na još jedan problem s kojim su se optuženi u inkriminisanom periodu suočavali, a to je činjenica da je aktiviranjem rezervnog sastava policije znatno deprofesionalizovan rad policije, kako to zaključuje i vještak Mile Matijević. Pa tako, svjedoci, zatočenici magacina TO, na većinu pripadnika rezervne policije koji su bili u obezbjeđenju objekta nisu imale primjedbu ali ipak saglasno govore o maltretiranju od strane Tome Mihajlovića zv. Kuka, pripadnika rezervnog sastava policije u to vrijeme. Pojedini svjedoci Mihajlovića čak smatraju i pripadnikom "Mića", pa tako, primjera radi, svjedok Jozo Martinović govori kako je Tomo zv. Kuka radio u otpadu, a u ratu se priključio "vojsci ili Pikama", navodeći da je nosio šarenu uniformu. Svjedok Sunija Ahmetašević [202] navodi da je "Toma bio strah i trepet", dok svjedok Smail Sadiković svjedoči da je prebijanja u TO bilo kada bi u smjeni bio upravo Tomo. Svjedok Hasan Iriškić posvjedočio o događaju kada Tomo Mihajlović udara redovnog policajca, inspektora KD- 5, koji inspektor se po kazivanju brojnih svjedoka prilikom ispitivanja prema zatočenim licima ponašao korektno (kako su to naveli Hasan Iriškić, Anto Dujmović i dr). Ovakvo ponašanje jednog pripadnika rezervnog sastava policije, za kojeg pojedini svjedoci navode i kako misle da se pridružio "Mićama" (svjedok Jozo Martinović), po ocjeni ovog vijeća dodatno potkrepljuju zaključak vještaka policijske struke, prof. dr Mileta Matijevića, o znatnoj deprofesionalizaciji rada policije aktiviranjem rezervnog sastava (tačka 4. zaključka).[203]

257. Dakle, u uslovima opšteg haosa, gdje je opština Teslić u zoni borbenih dejstava, gdje vojska ima sve veću vlast, a rad policije, koji je već deprofesionalizovan ulaskom u rezervni sastav većeg broja lica iz kriminogenih struktura, potpuno poremećen oduzimanjem vlasti rukovodnom kadru dolaskom vojno- policijske formacije "Miće".

(d) <u>Tačka 4. oslobađajućeg dijela presude (tačka 4. optužnice)</u>

258. Tačkom 4. optužnice, optuženi se terete da su *"Dana 08. juna 1992. godine, nakon završenog napada na selo Ranković, koji je bio nastanjen pretežno civilnim muslimanskim stanovništvom, u popodnevnim satima, u prisutnosti i uz saglasnost rukovodnog kadra Stanice javne bezbjednosti Teslić, D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i upravnika logora, Predraga Markočevića, komandira Stanice javne bezbjednosti Teslić i zamjenik upravnika logora, te Đukić Marinka, šefa Kriminalističke službe i isljednika u logoru Stanice javne bezbjednosti Teslić, obzirom da nisu preduzeli niti jednu radnju kako bi spriječili zlostavljanje zatočenih civila, dozvolili su da iz podrumske prostorije Stanice javne bezbjednosti Teslić, bude*

---

[202] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 07.02.2022. godine;
[203] Dokaz O1-60;

izvedeno više desetina zatočenih civila, koji su potom u dvorištu, ispred zgrade policije, bili izloženi brutalnom premlaćivanju od strane pripadnika redovnog i rezervnog sastava policije Stanice javne bezbjednosti Teslić i pripadnika vojnopolicijske formacije „Miće“, gdje su, oko pola sata, udarani drvenim palicama, koje su za tu namjenu bile prethodno oduzete od Muje Šaćirovića, tako da su jauci i krici premlaćivanih zatočenika „odzvanjali“ dvorištem, pa je od posljedica tog premlaćivanja preminulo ukupno šest zatočenih civila i to: Rasim Galijašević, Fadil Isić, Dževad Redžić, Memija Šaćirović, Miro Medović, Dragan Rašić, dok je Mithat Gilić ubijen vatrenim oružjem, nakon čega je, u večernjim satima, u kancelariji načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić, rukovodni kadar Stanice javne bezbjednosti Teslić, zajedno sa Savić Milanom pomoćnikom načelnika Centra službi bezbjednosti Doboj, u cilju prikrivanja počinjenog zločina, isplanirali i organizovali izmještanje tijela ubijenih civila, na način da je u kasnim noćnim satima, prema naređenju D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i upravnika logora i Predraga Markočevića, komandira Stanice javne bezbjednosti Teslić i zamjenika upravnika logora, dovezen kamion u dvorište Stanice javne bezbjednosti Teslić, koji je obezbijedio Đukić Marinko, šef Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, i to kamion marke „FAP 13“, vlasništvo „Sirovina produkta“, sa hidrauličnom dizalicom „grajfer“, a koji je parkiran zadnjim dijelom do stepenica koje vode u zgradu Stanice javne bezbjednosti Teslić u kojoj su bili zatvoreni civili, nakon čega je, nekolicini zatočenih civila, bilo naređeno da iznose tijela ubijenih i ubacuju ih na kamion, što su po naredbi D.K., načelnika Stanice javne bezbjednosti Teslić i upravnika logora, obezbijeđivali pripadnici policije Stanice javne bezbjednosti Teslić, nakon čega su, prema naređenju rukovodnog kadra Stanice javne bezbjednosti Teslić, pripadnici Stanice javne bezbjednosti Teslić, Radivoje Nesterović, Tomislav Mihajlović, Dušan Marković i Neđo Mihajlović, transportovali ubijene civile na Vlajiće, lokalitet Pijeskovo, gdje su tijela ubijenih iskipovali, u ranije pripremljenu jamu, a potom na tijela ubijenih, kašikom kamiona, je „nabačen“ sloj zemlje i pjeska, a koji posmrtni ostaci su ekshumirani u periodu od 27. – 29.01.2014.godine i naknadno identificirani“ , te da su naprijed navedenim radnjama počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi s tačkama e), f) i k), a sve u vezi s članom 180. stav 1. i članom 29. KZ BiH.

259. Na okolnost iz ove tačke optužnice svjedočili su brojni svjedoci na čijim iskazima je Tužilaštvo zasnovalo tezu o učešću optuženih Predraga Markočevića i Marinka Đukića u inkriminisanim događajima na način na koji im se to optužnicom stavlja na teret ali analizom njihovih iskaza, cijeneći period u kojem i okolnosti pod kojim su se događaji desili, vijeće nije moglo van razumne sumnje izvesti zaključak da su optuženi bili u faktičkoj mogućnosti da ubistva civila spriječe niti da, kao saizvršioci, daju odlučujući doprinos u organizaciji izmještanja njihovih tijela, a kako im je to optužnicom stavljeno na teret.

260. S obzirom na to da je i teza optužbe postavljena tako da su u dvorištu ispred policijske stanice upravo pripadnici vojno- policijske formacije „Miće“ zlostavljali i ubili ukupno 7 civila, prethodno zatočenih u PS Teslić, što su potvrdili svjedoci koji su lično posmatrali inkriminisani događaj (svjedok Dušan Marković) odnosno čuli jauke u

dvorištu stanice (svjedok KD- 1), vijeće takve iskaze, odnosno dijelove iskaza neće posebno analizirati. Na ove okolnosti Tužilaštvo je izvelo i materijalne dokaze (T-30, T-31, T-32 i T-148) i saslušalo vještaka medicinske struke, specijalistu sudske medicine dr Željka Karana koji je govorio o sačinjavanju forenzičko antropoloških analiza ekshumiranih posmrtnih ostataka na lokalitetu „mjesto Pijeskovo" i kasnijoj identifikaciji tijela. Dakle, slijedom ovako provedenih dokaza optužbe, za vijeće je van razumne sumnje dokazano su civili Rasim Galijašević, Fadil Isić, Dževad Redžić, Memija Šaćirović, Miro Medović, Dragan Rašić i Mithat Gilić zaista smrtno stradali a da je njihova smrt nastala nasilnim putem.

261. Međutim, za vijeće je od odlučujućeg uticaja za donošenje zaključka da optuženi nisu mogli spriječiti inkriminisani događaj, bio upravo vremenski okvir i opšta situacija u kojoj su se optuženi našli u vrijeme izvršenja krivičnog djela. Dakle, ovakav zločin, nesporno počinjen od strane „Mića", desio se 08. juna 1992. godine, upravo za vrijeme njihovog boravka i faktičke vlasti u policijskoj stanici. Provođenje sile, autoritativnost i strah koji su „Miće" izazvale kako kod običnog stanovništva, tako i kod policije, uključujući i dotadašnji rukovodni kadar, vijeće je opredijelio za zaključak o faktičkoj nemogućnosti optuženih da se „Mićama" odupru i ovaj put.

262. Na ove okolnosti, Tužilaštvo je saslušalo i svjedoka KD- 1,[204] koji je posvjedočio da je na dan kada se desio inkriminisani događaj pošao da uđe u stanicu kada je čuo galamu i ugledao je da niz stepenice silazi grupa ljudi, sa desne strane je stajao Nešo Gojković, do njega Mihajlović Tomo zvani Kuka, Đukić Marinko, Markočević Predrag, Spasojević Živko i možda još neko. Čuo je i vidio razgovor koji je trajao od 5 do 7 minuta, pa naveo kako je Dobojlija tada pitao Tomu, "*Tomo zar vi to morate uraditi"*, da bi Tomo rekao "*moram"* , da bi i Marinko postavio isto pitanje ali je dobio identičan odgovor. Naveo je svjedok i to da se Markočević i Spasojević u razgovor nisu uključivali. Dakle, na iskazu ovog svjedoka Tužilaštvo je zasnovalo tezu kako su optuženi znali da će se nešto loše desiti zatvorenicima.

263. Svjedok KD- 1 je opisao u nastavku iskaza kako je čuo najprije da odlazi neko vozilo, zatim da se vozilo vraća, nakon čega čuje i jedan pucanj iz automatske puške. Oko jedanaest sati svjedok je izašao i vidio da je dvorište bilo oprano, kao da se ništa nije dogodilo. U dežurani su tada bila neka nepoznata lica, među kojima je bio je jedan Dobojlija koji je došao, kako svjedok kaže "vjerovatno da proprati to". Opisao je svjedok kako je uzeo ključ pritvorske jedinice, te da je zapeo na 4- 5 leševa u polusjedećem položaju odmah na ulazu. Navodi svjedok da je tada rekao "*ovo nije trebalo da se de*si", a taj Dobojlija koji je imao poluautomatsku pušku je rekao "*jeste trebalo se ovo desiti*" i rekao "*vidi šta oni našim ljudima rade".*

264. Međutim suprotno tezi optužbe, vijeće je i iz iskaza ovog svjedoka samo dodatno učvrstilo zaključak o autoritetu koji je formacija iz Doboja u to vrijeme imala,

[204] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.09.2019. godine;

koji je bio takvog intenziteta da optuženi nisu imali stvarnu mogućnost da mu se odupru i spriječe ovaj inkriminisani događaj.

265. Tužilaštvo istovremeno, pored nesprječavanja, optuženima na teret stavlja da su kao saizvršioci s Milanom Savićem, koji je u Teslić došao iz Doboja, isplanirali i organizovali izmještanje tijela ubijenih civila. Na ove okolnosti Tužilaštvo je saslušalo četiri svjedoka koji su učestvovali u odvoženju i pokopavanju tijela, i to Dušana Markovića, Neđu Mihajlovića, Radivoja Nesterovića i Tomu Mihajlovića, pripadnike rezervnog sastava policije.

266. Iz saglasnih iskaza ovih svjedoka, proizlaze uloge koje su u takvom zadatku ponaosob imali, pa su Dušan Marković i Neđo Mihajlović učestvovali u obezbjeđenju puta, Radivoje Nesterović vozio kamion i istovarao tijela, a Tomo Mihajlović nadzirao provođenje zadatka. Saglasno su svjedoci posvjedočili i to da su tijela zakopana na lokalitetu Pijeskovi u Vlajićima. Konačno, svjedoci Marković, Nesterović i Neđo Mihajlović posvjedočili su da nemaju nikakva saznanja o nalogodavcima zadatka, saglasno potvrđujući da je Tomo Mihajlović poslije obavljanja zadatka otišao u stanicu da podnese izvještaj o izvršenom zadatku.

267. Tomo Mihajlović,[205] svjedočeći na okolnost vlastitog učešća u pokopavanju tijela stradalih, naveo je kako je jedne noći, ne zna tačan datum, bio na dužnosti, a nakon završetka smjene došao pred stanicu, tu je bio radio Teslić, bile su iznad slobodne prostorije gdje su imali smještaj, jer se u to vrijeme nije išlo kući. Navodi da je bilo poslije 10 sati kada je otišao prileći, da bi ga nakon sat, sat i po, pozvao jedan aktivni policajac da dođe kod starješina. Opisao je da su u kancelariji na spratu u koju je upućen sjedili Đukić, Markočević, Piko i još neki iz "Mića" koje prilike mu je rečeno da treba odraditi "jedan posao". Naveo je svjedok da mu se tada obraća neko od njih ali nije mogao potvrditi ko. Opisuje dalje da mu se na njegovo negodovanje jedan iz grupe "Miće" obratio prijetećim glasom i rekao da se posao bez pogovora mora uraditi. Nakon toga i ovaj svjedok, saglasno iskazima svjedoka Markovića, Nesterovića i Neđe Mihajlovića, opisuje način na koji se odvilo prevoženje i zakopavanje tijela ubijenih na lokalitet Pijeskove. Saglasno njihovim iskazima potvrdio je Mihajlović da su po obavljenom zadatku ostali otišli na odmor, a da je on najprije otišao u stanicu da starješinama podnese izvještaj o urađenom poslu. Navodi da su tada u kancelariji bili Đukić i Markočević i 5- 6 "Dobojlija". Svjedok je tada rekao da je posao odrađen kako su naredili, da bi neko od tih Dobojlija, Mića, rekao *"svaka čast momci"* i nasuo čašu vode.

268. Analizom iskaza svjedoka Mihajlovića, vijeće primjećuje da su na donošenje odluke da ode u obavljanje zadatka presudnu ulogu imale prijeteće riječi jednog od pripadnika "Mića", kao i da se svjedoku nakon podnošenja izvještaja pohvalnim riječima obraća upravo jedan od takvih pripadnika. Vijeće primjećuje i to da svjedok pominje veći broj tzv. Dobojlija koji su bili u kancelariji, a među njima i Piku, koji se po

[205] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 26.08.2019. godine;

iskazima brojnih svjedoka oštećenih ali i pripadnika policije, isticao u okrutnom ponašanju.

269. Dakle, suprotno tezi optužbe, iskazom svjedoka Mihajlovića samo je potvrđen zaključak vijeća o preuzimanju stanice od strane pripadnika "Mića", te faktičku nemogućnost optuženih, da u takvim uslovima daju bilo kakav, a kamoli odlučujući doprinos u planiranju i organizovanju premještanja tijela.

270. I svjedok Živko Spasojević, posvjedočio je kako je nakon operacije u Rankoviću, u večernjim satima navratio u kancelariju načelnika SJB Teslić i tu vidio D.K., Milana Savića, Predraga Markočevića i vjerovatno Marinka Đukića kada je neko rekao, a misli da je to bio Markočević ***"Ljudi moji, treba istražnog sudiju obavijestiti i izvršiti uviđaj".***[206]

271. Suprotstavljajući se tezi optužbe da je optuženi Predrag Markočević, kao saizvršilac, dao odlučujući doprinos u prikrivanju tijela, odbrana ovog optuženog saslušala je svjedoka Nenada Devića. Svjedok Dević posvjedočio je da je 08. juna 1992. godine u večernjim satima obaviješten da će on i svjedok KD- 5 vršiti uviđaj lica mjesta ubistva više civila ispred zgrade SJB u Tesliću. Pošto ih niko dalje nije obavještavao šta dalje da rade, otišao je u kancelariju načelnika SJB da pita do kada da čekaju i da li će uviđaja biti, te je tom prilikom zastao na otvorenim vratima te čuo i vidio kada je Milan Savić naredio i objasnio pripadniku rezervne milicije kako će ukoniti leševe.[207]

272. U tom smsilu, odbrana Markočevića je u sudski spis kao materijalne dokaze O2- 49 i O2- 50 uložila i službene zabilješke Predraga Markočevića i Marinka Đukića od 09.07.1992. godine, koje čine sastavni dio krivične prijave Predraga Radulovića Pileta protiv pripadnika "Mića".

273. Prije analize sadržaja ovih dokaza, vijeće će dati razloge zbog kojih je prigovore optužbe u smislu zakonitosti, autentičnosti i relevantnosti ovih materijalnih dokaza ocijenilo neosnovanim. Najprije, uvidom u dokaz odbrane O2- 9, vidljivo je da službene zabilješke uložene pod oznakama O2- 49 i O2- 50 čine upravo dio krivične prijave Predraga Radulovića protiv formacije "Miće" od 09. jula 1992 godine, koji dokument je ovjeren haškom oznakom ERN 0079687 – 0079694. Na dio dokaza O2- 9, koji se odnosi na samu krivičnu prijavu, Tužilaštvo nije prigovaralo. I službene zabilješke, kao dio takvog dokumenta, ovjerene su haškim oznakama i to dokaz O2- 49 oznakama ERN 02117039 – 02117046, a O2- 50 oznakama ERN 2117047 - 02117053. U tom smislu, ispravno je odbrana optuženog Predraga Markočevića u toku postupka ukazala i na činjenicu da je Tužilaštvo u spis uložilo dokaze koji su takođe bili prilog ove krivične prijave a koji su išli u prilog tezi optužbe (T- 85 i T- 86 itd.), za koje je Tužilaštvo smatralo da imaju kvalitet zakonitih, autentičnih i relevantnih dokaza. Takođe, u podnesku optužbe od 12. jula 2023. godine u kojem su istaknuti

---

[206] *Audio zapis od 18.10.2021. godine, 80-84 minuut;*
[207] *Audio zapis od 03.07.2023. godine, 30-35 minut;*

prigovori na materijalne dokaze odbrane optuženog Markočevića, Tužilaštvo ne daje obrazloženje za istaknute prigovore na dokaze O2- 49 i O2-50, već ih samo paušalno navodi. Slijedom navedenog, vijeće je istaknute prigovore zakonitosti i autentičnosti Tužilaštva ocijenilo paušalnim i neosnovanim, istovremeno cijenivši da dokazi svojom sadržinom potkrepljuju iskaze svjedoka Živka Spasojevića i Nenada Devića, slijedom kojih razloga su takvi dokazi za ovo vijeće relevantni.

274. Sadržaj uloženih materijalnih dokaza O2- 49 i O2-50, potkrepljuje i upućuje na zaključak da je nakon dejstava u Rankovićima, u noćnim satima u kancelariji D.K. održan sastanak kojem su prisustvovali D.K., Živko Spasojević, Nenad Gojković, Predrag Markočević i Marinko Đukić, na kojem je optuženi Markočević, nakon saznanja za smrt civila, predložio da se o događaju obavijesti istražni sudija i izvrši uviđaj, što je Savić odbio i naložio da se leševi sklone. Na ovaj način, po ocjeni vijeća, potvrđeni su saglasni iskazi svjedoka Živka Spasojevića i Nenada Devića, te dodatno učvršćeno uvjerenje vijeća o naredbodavnoj i nadređenoj ulozi Milana Savića nad rukovodnim kadrom policije.

(e) <u>Tačka 5. oslobađajućeg dijela presude (tačka 5. optužnice)</u>

275. Tačkom 5. optužnice, optuženi se terete da su *u noći između 17. i 18. juna 1992. godine, omogućili i dozvolili pripadnicima vojnopolicijske formacije „Miće“ izvođenje iz podrumske prostorije Stanice javne bezbjednosti Teslić, preostalih osamnaest živih zatočenika, koji su prethodno bili izloženi brutalnom premlaćivanju i mučenju i koji su bili svjedoci premlaćivanja zatočenika u dvorištu Stanice javne bezbjednosti Teslić, kada je sedam zatočenika preminulo od posljedica mučenja, a koji bi o tim zločinima mogli kasnije svjedočiti, da se zajedno sa deset zatočenih civila iz logora Pribinić, odvezu kamionom marke „Zastava“, sa ceradom, na planinu Borje, znajući da će zatočenici tamo biti ubijeni i ne preduzimajući ništa, iz okvira svojih ovlaštenja, da zaštite živote zatočenika, kojim zatočenicima, kada su bili dovezeni na lokalitet Borje je bilo naređeno da izađu iz kamiona i poredaju se u jednu vrstu, nakon čega je izvršeno strijeljanje istih od strane pripadnika vojnopolicijske formacije „Miće“, a tijela ubijenih civila su ubačena i zakopana, u za to prethodno pripremljenu jamu, dok je u Stanici javne bezbjednosti Teslić, prema naređenju rukovodnog kadra Stanice javne bezbjednosti Teslić, organizovano pranje zidova u prostorijama u kojima su prethodno držani zatočeni civili i čišćenje dvorišta, kako bi se uklonili tragovi krvi i prikrio počinjeni zločin, a tijela likvidiranih zatočenika su naknadno ekshumirana 1999.godine iz masovne grobnice na planini Borje, lokalitet „Bebe“, i to: Kopić Besim, sin Emke iz sela Barići, Tatarević Safet, sin Hasana iz mjesta G. Teslić, Jašarević Himzo, sin Šabana iz sela Ružević, Lugonjić Ramo, sin Hasana iz sela Stenjak, Botić Fehim, sin Dede iz sela Gomjenica, Botić Salkan, sin Salke iz sela Gomjenica, Botić Ibrahim, sin Ibrahima iz sela Gomjenica, Rašić Alija, sin Alije iz sela Gomjenica, Gibić Fadil, sin Hasana iz sela Irice, Garić Đulaga, sin Hajde iz sela Irice, Gibić Ramiz, sin Nazifa iz sela Irice, Begović Fahrudin, sin Saliha iz sela Osivica, Begović Suljo, sin Hakije iz sela Osivica, Memić Munir, sin Osmana iz sela Ranković, Memić Dževad, sin Ismeta iz sela Ranković, Begović Enes, sin Ibrahima iz sela Osivica, Salkičević Nihad,*

sin Mehmeda iz sela Ranković, Begović Senad, sin Ibrahima iz sela Osivica, Pastuhović Borislav iz Teslića, Glancer Viktor, sin Franje iz Teslića, Pašić Sedad, sin Smaje iz Teslića, Šaćirović Husein, Isić Numan, sin Ibrahima iz sela Ranković, Garić Amir, Memić Jasmin, Šaćirović Mustafa, a kao nestali još uvijek se vode Muhidin Hodžić i Enes Hodžić, i da su naprijed navedenim radnjama počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačke a), e), f) i k), a u vezi s članom 180. stav 1. i članovima 21. stav 1. i stav 2 i članom 29. KZ BiH.

276. Dakle, Tužilaštvo je kroz tačku 5. optužnice iznijelo tezu da su optuženi **omogućili i dozvolili** pripadnicima Mića da iz prostorija zgrade policije izvedu preostale žive zatočenike, koji su s 10 logoraša iz vojnog logora strijeljanji na lokalitetu Borje, te da je **od strane rukovodnog kadra, uključujući optužene Markočevića i Đukića, organizovano pranje zidova u cilju prikrivanja zločina**.

277. Na okolnosti strijeljanja civila, Tužilaštvo je saslušalo svjedoke Vitomira Devića, neposrednog učesnika inkriminisanog događaja i Predraga Subotića, koji o ovom događaju ima posredna saznanja, te izvelo materijalne dokaze iz kojih nesumnjivo proizlazi da je 18 civila lišeno života.

278. Svjedok Vitomir Dević,[208] koji je kao pripadnik vojno- policijske formacije "Miće" pravosnažno presuđen za streljanja civila na planini Borje, posvjedočio je o načinu kako se ovaj događaj odvio. Svjedok je naveo da je po njega jednog dana došao Dragan Marjanović, kada je natovareno 5- 6 ljudi u kamiončić marke "Zastava" s ceradom. Svjedok je dobio pištolj tetejac, a rečeno mu je da će ići u pratnju s ljudima koji idu u razmjenu. Pored ovih civila, bilo je i lica zatvorenih u logoru Pribinić. Međutim, kada su stigli na Borje, kamion je skrenuo lijevo, te dolaze do mjesta gdje je već bilo ljudi u uniformama, svi su bili naoružani. Izvedeni su ljudi iz kamiona i stavljeni u vrstu, a njima je naređeno da pucaju. Navodi da je, po njegovoj procjeni, bilo oko 40-50 naoružanih i 12- 15 civila.

279. Svjedok Predrag Subotić,[209] koji je u Teslić došao s pripadnicima vojne policije, posvjedočio je o posrednim saznanjima o načinu na koji se inkriminisani događaj desio. Tako je svjedok opisao kako je čuo jedan razgovor između Ranka Šljuke i izvjesnog Joce kada su se jedne prilike zajedno vraćali iz Doboja kako je komandant Dejan Bilanović naredio Šljuki da se izvrši streljanje ali da je on rekao da to njegovi ljudi neće uraditi. Po povratku u jedinicu zatekao je Gavranovića uplakanog, a prilikom prezentovanja dijela iskaza iz istrage u kojem je navedeno da su mu Gavranović i Slavuljica ispričali da su učestvovali noć prije u strijeljanju civila, naveo da je moguće da je to tačno.

280. Suprotstavljajući se tezi optužbe, odbrane su, kao zajedničkog svjedoka, saslušale Milorada Stojanovića,[210] komandira 2. voda čete vojne policije, koji je

---

[208] Svjedočio na nastavcima glavnog pretresa 11.10.2021. godine i 14.03.2022. godine;
[209] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 20.05.2019. godine
[210] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 23.01.2023. godine;

posvjedočio o svojim saznanjima o održanom sastanku na Đulićima, kojem se govorilo o strijeljanju tridesetak "muslimanskih ekstremista" održanom istog dana kada su civili strijeljani, navodeći da su sastanku prisustvovali Bilanović, Šljuka i pripadnici Mića koji su "bili oko Šljuke". Posvjedočio je svjedok da je postojala i pisana naredba za strijeljanje civila koja je stigla iz komande brigade, a da je lično na naredbi video potpis potpukovnika Bilanovića, što je potvrdio i svjedok Mile Dušanić,[211] koji je na glavnom pretresu saslušan na prijedlog odbrane D.K. Čuo je Dušanić kako Šljuka viče "da se najprije pokupe iz SJB Teslić i iz Pribinića", da bi kasnije saznao da su ljudi pokupljeni i pobijeni na Borju. Međusobno saglasni iskazi svjedoka odbrana, iz kojih proizlazi da rukovodstvo policije nije učestvovalo u sastanku koji je održan na dan strijeljanja civila, vijeće je ocijenilo vjerodostojnim i uvjerljivim. Uz određene razlike, ali u odlučujućim dijelovima saglasan iskazima svjedoka Stojanovića i Dušanića, i iz iskaza svjedoka optužbe Predraga Subotića proizlazi da je naredba za strijeljanje stigla iz komande brigade. Pri tome, ni svjedok Subotić ne pominje bilo kakva saznanja o znanju i učešću rukovodstva policije u inkriminisanom događaju.

281. Iskazi svjedoka o stradanju civila iz SJB Teslić i Pribinića potvrđeni su i materijalnim dokazima T- 27, T- 28, T- 29 čiju autentičnost je potvrdila i dr Sabiha Brkić Silajdžić na nastavku glavnog pretresa 11. aprila 2022. godine. Slijedom provedenih dokaza nesumnjivo proizlazi da je svih 18 civila stradalo u inkriminisanom događaju, čija tijela su 2014. godine ekshumirana na planini Borje. Činjenicu da su civili stradali, nije sporila ni odbrana.

282. Tezu da su optuženi učestvovali u prikrivanju tragova boravka zatočenika u stanici, organizovanjem pranja zidova i čišćenje dvorišta, kojeg se optuženima stavlja na teret, Tužilaštvo je saslušalo svjedoke Antu Dujmovića i Hanku Pašić, koji su govorili o svojim posrednim saznanjima o čišćenju i krečenju prostorija policijske stanice.

283. Tako je svjedokinja Hanka Pašić,[212] posvjedočila kako joj je rođak Suad Mekić pričao kako je dobio radnu obavezu da kreči prostorije SUP- a, koje prilike je vidio kamare cipela i mnogo krvi. Rekao joj je rođak da je video cipele krem boje koje su bile vjerovatno od njenog sina Sedada Pašića, koji je u vrijeme stradanja imao 26 godina. Svjedok Anto Dujmović[213] govorio je kako je čuo da su djeca Muje Šaćirovića, njih troje, trebali da čiste prostorije od krvi gdje su boravil. Svjedok navodi kako je kasnije čuo da su oni nestali i da su pobijeni, a da misli da su u vrijeme pogibije bili maloljetni.

284. Analizom provedenih dokaza inkriminisani događaj kada su civili izvedeni iz stanice i strijeljani nesumnjivo se desio. Isto tako van razumne sumnje je dokazano da se događaj desio u periodu kada su "Miće" držale vlast u stanici kao da su kao direktni izvršioci optužnicom navedeni upravo pripadnici "Mića". Optuženi, u takvim uslovima,

---

[211] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 06.02.2023. godine;
[212] Svjedočila na nastavku glavnog pretresa 28.09.2020. godine;
[213] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 20.05.2019. godine;

bez faktičke vlasti da ostvaruju poslove i zadatke koje im funkcije nalažu, po ocjeni ovog vijeća nisu imali tu vlast koja im je bila potrebna da se suprotstave pripadnicima "Mića" i spriječe izvođenje civila, odnosno da njihovo izvođenje dozvole. Dodatno, vijeće napominje da svjedoci optužbe nisu niti spominjali optužene u kontekstu omogućavanja izvođenja i uklanjanja tragova odnosno u tom pravcu nisu provedeni dokazi. Zapažanje je vijeća da je ovakvu tezu Tužilaštvo zasnovalo upravo na funkcijama na kojima su *de facto* optuženi u inkriminisanom periodu bili, te je samim utvrđenjem vijeća o preuzimanju vlasti nad stanicom od strane drugih lica, iscrpljena mogućnost utvrđivanja njihove krivice za radnje koje im se na opisan način stavljaju na teret.

285. Na ovom mjestu, vijeće primjećuje i to kako Tužilaštvo ovom tačkom optužnice optužene tereti po dva oblika odgovornosti, kao saizvršioce i kao pomagače.

286. U tom smislu, vijeće napominje da saučesništvo u krivičnopravnom smislu podrazumijeva samo podstrekavanje i pomaganje odnosno saučesništvo u užem smislu, jer ono pojmovnologički predstavlja radnje kojima se učestvuje u krivičnom djelu koje preduzima neko drugo lice. Saizvršilaštvo je samo jedna posebna vrsta izvršilaštva, saizvršilac je već izvršilac, pa stoga njegovo djelo ne može zavisiti od nečije radnje izvršenja. To proizilazi i iz same teorije vlasti nad djelom koju svojom definicijom saizvršilaštva preferira i sam zakon koji govori o odlučujućem doprinosu saizvršioca u izvršenju krivičnog djela. Takvu poziciju u ostvarenju krivičnog djela saučesnici, odnosno pomagači i podstrekači nemaju; oni samo preduzimaju radnje koje predstavljaju (sa)učestvovanje u tuđem djelu, djelu koje ostvaruje neko drugi. Najzad, saučesnici odgovaraju samo za umišljajno učešće u ostvarenju krivičnog djela, dok saizvršioci odgovaraju i za nehatno učešće.[214]

287. Iako vijeće nije vezano pravnom kvalifikacijom iz optužnice ipak napominje da Tužilaštvo nije ponudilo dokaze iz kojih se može izvesti zaključak da su optuženi s umišljajem učestvovali u pomaganju, odnosno da su mogli i dali bilo kakav, a kamoli odlučujući doprinos u izvršenju djela, koje su, kako je to optužnicom i opisano, počinili pripadnici vojno- policijske formacije "Miće".

2. Pojedinačne inkriminacije.

(a) Tačka 7. oslobađajućeg dijela presude (tačka 7. optužnice)

Tačkom 7. optužnice, optuženi Predrag Markočević se tereti da je: *"Tokom mjeseca juna 1992. godine, počevši od 03. juna 1992.godine, u svojstvu komandira Stanice javne bezbjednosti Teslić, naređivao i koordinirao aktivnosti hapšenja civila*

[214] Komentar krivičnih/ kaznenih zakona BiH, savjet/vijeće Evrope i Evropska komisija, Sarajevo 2005. godine, strana 173;

muslimanske i hrvatske nacionalnosti sa područja opštine Teslić, na način što je njemu podređenim pripadnicima redovnog i rezervnog sastava policije predao spisak sa imenima civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti koje treba lišiti slobode i izdao naredbe za hapšenje i privođenje, pa je oko 04. juna 1992. godine, naredio njemu podređenom policajcu Petrović Aleksi da liši slobode i privede u Stanicu javne bezbjednosti Teslić civile, Glancer Viktora i Pastuhović Borislava, iako je znao da nema pravnog osnova za njihovo privođenje, koji civili su u prostorijama Stanice javne bezbjednosti Teslić nezakonito zatvoreni i držani zajedno sa ostalim civilima muslimanske i hrvatske nacionalnosti, gdje su fizički i psihički zlostavljani, a njihova tijela su naknadno ekshumirana 1999. godine iz masovne grobnice na planini Borje, lokalitet „Bebe“, i da je naprijed navedenim radnjama počinio krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) KZ BiH, u vezi s članom 180. stav 1. istog zakona.

Tužilaštvo je činjenični opis iz tačke 7. optužnice zasnovalo na iskazu svjedoka Alekse Petrovića[215] koji je na glavnom pretresu istakao kako je, kao redovni policajac, učestvovao u privođenju civila Bore Pastuhovića i Viktora Glancera, a da je naredbu za privođenje dobio od Predraga Markočevića.

Suprotno iskazu ovog svjedoka, svjedok KD- 3,[216] koji je u inkriminisanom periodu bio komandir rezervne stanice milicije Teslić, potvrdio je navode iz ranije datog iskaza da je bio prisutan kada je u dežuranu ušao Šljivić i na papiru napisao i dežurnom rekao da se dovedu Pastuhović i Glancer, te da ih je „za obradu“ preuzeo upravo Šljivić (pripadnik „Mića“).

Budući da iskaz svjedoka Petrovića nije potkrijepljen iskazima ostalih svjedoka, vijeće istom nije moglo pokloniti vjeru i na iskazu samo ovog svjedoka zasnovati osuđujuću presudu. Činjenica da je svjedok u istrazi saslušavan tri puta, a da optuženog Predraga Markočevića u kontekstu davanja naredbe za privođenje poimenično spominje tek na glavnom pretresu, uz obrazloženje da ranije „vjerovatno“ nije bio tako direktno pitan, dodatno je učvrstilo zaključak vijeća o neuvjerljivosti njegovog iskaza.

Dodatno, vijeće je imalo u vidu i iskaz svjedoka optužbe KD- 1[217] koji je istakao kako se svjedok Petrović jedne prilike dobrovoljno prijavio da ide s „Mićama“ na teren, što je takođe uticalo na odluku vijeća da ovom svjedoku ne pokloni vjeru. U tom pravcu, vijeće je cijenilo i dio iskaza preminulog svjedoka KD- 5 u kojem je navedeno: “*Mislim da je Aleksa na spisak dodao Boru Pastuhovića i Glancer Viktora zv. „Viki“. To sam čuo od Zdenke Glancer, Viktorove supruge.“*[218]

---

[215] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 21.10.2019. godine;
[216] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 27.01.2020. godine;
[217] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 09.09.2019. godine;
[218] Dokaz T-21;

Vijeće je svjesno da se odluka o krivici može zasnovati i na iskazu samo jednog svjedoka, a na kom stablu stoji praksa kako međunarodnih sudova, tako i Suda BiH, ali samo ukoliko je taj iskaz dovoljno uvjerljiv i logičan, saglasan svim ostalim potkrepljujućim dokazima kao i da je odluka koja se na njemu zasniva jedini mogući razuman zaključak u krivičnom predmetu, a što u konkretnom, po ocjeni ovog vijeća nije slučaj.

(b) <u>Tačka 8. a) oslobađajućeg dijela presude (tačka 8. a) optužnice)</u>

Tačkom 8. a) optužnice, optuženom Marinko Đukiću stavljeno je na teret da je "*Tokom mjeseca juna 1992. godine, u svojstvu šefa Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, lično učestvovao, rukovodio i nadzirao rad kriminalističkih inspektora Stanice javne bezbjednosti Teslić koji su u prostorijama Kriminalističke službe, na spratu Stanice javne bezbjednosti Teslić, zajedno s njim, vršili ispitivanje nezakonito uhapšenih civila muslimanske i hrvatske nacionalnosti, prilikom kojih ispitivanja se sa zatočenicima nečovječno postupalo, uz primjenu fizičke sile i psihičkih provokacija na nacionalnoj osnovi, pa je tako 11. juna 1992. godine, zajedno sa još jednim policajcem,* ***ispred zgrade policije*** *u Tesliću udarao zatočenika Redžić Zijada, nakon čega su ga odveli u prostoriju koja se nalazila na spratu Stanice javne bezbjednosti Teslić, gdje se Marinko Đukić, Redžić Zijadu obratio riječima :"Ti si zelen, ali ne kao ova uniforma, nego znaš ti šta ja mislim!", nakon čega je u prostoriju ušao isljednik podređen Marinku Đukiću, šefu Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić i u njegovoj prisutnosti fizički zlostavljao Redžić Zijada, udarivši ga više puta šakama u predjelu grudnog koša i stomaka, a ovo nehumano postupanje prema zatočeniku je Marinko Đukić svjesno odobrio, ne preduzimajući ništa da se mučenje zatočenika spriječi, što mu je bila dužnost.,* i da je naprijed navedenim radnjama počinio krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačke f) i k) KZ BiH, u vezi s članom 180. stav 1., te članom 21. stav 1. i 2. i članom 29. istog zakona.

Dakle, optuženom Marinku Đukiću stavljeno je na teret da je dana 11. juna 1992. godine, zajedno s još jednim policajcem, ispred zgrade policije udarao zatočenika Zijada Redžića, nakon čega su ga odveli u prostoriju na spratu stanice, gdje mu se Đukić obratio uvredljivim riječima, nakon čega je ušao isljednik podređen Đukiću i fizički zlostavljao oštećenog, što Đukić nije spriječio.

Na okolnosti iz ove tačke saslušan je oštećeni Zijad Redžić[219] koji je opisujući dolazak pred stanicu na glavnom pretresu naveo da ga udaraju Đukić i policajac Milenko Stojanović, opisujući dalje da je na spratu stanice Đukić naredio čovjeku nižeg rasta da ga „podrobi", što je ovaj i uradio, od posljedica kojih udaraca mu je pukla prsna kost, četiri rebra i oštećena kičma. Nakon što je u unakrsnom ispitivanju od strane odbrane svjedok suočen s dijelom iskaza iz istrage, iz kojeg proizlazi da su ih odmah

[219] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 23.05.2022. godine;

po dovođenju ispred stanice počeli tući, gdje među prisutnim spominje Piku (pripadnika „Mića“) navodeći kako ga je odmah počeo tući nogama, svjedok je taj dio iskaza negirao navodeći da ga je Piko tukao drugi dan.

Međutim, suprotno iskazu svjedoka oštećenog, Mirko Bubić, redovni policajac u SJB Teslić, svjedočeći u korist odbrane optuženog Markočevića,[220] posvjedočio je o događaju kada su kombijem dovezeni ljudi, navodeći da je ljude iz te grupe (u kojoj je bio svjedok Redžić) tukao Piko prije nego su uvedeni u zgradu, ne pominjući bilo kakve pripadnike redovnog sastava policije kada se desio taj događaj. Posvjedočio je svjedok i da Đukića tada nije vidio ispred stanice. Takođe, a suprotno iskazu svjedoka Redžića, svjedok optužbe Sejdo Karahodžić,[221] koji je bio prisutan u grupi s oštećenim kada su iz Pribinića dovedeni u SJB Teslić, opisuje zlostavljanje njega i Redžića od strane Pike upravo na taj dan kada su dovedeni u stanicu.

Imajući u vidu nedosljednosti i neuvjerljivosti te manjkavosti i nelogičnosti u pogledu bitnih činjenica u iskazu svjedoka Redžića, tako i u sadejstvu njegovog iskaza s ostalim provedenim dokazima, zaključak je vijeća da svjedočenje svjedoka Redžića ne može predstavljati pouzdanu činjeničnu osnovu kojom bi se izvan razumne sumnje mogla utvrditi krivica optuženog Đukića za inkriminisane radnje koje su mu ovom tačkom stavljene na teret, te ga je uz primjenu načela „*in dubio pro reo*” oslobodilo odgovornosti za ovu tačku.

(c) <u>Tačka 8. b) oslobađajućeg dijela presude (tačka 8. b) optužnice)</u>

Tačkom 8. b) optužnice, optuženom Marinko Đukiću stavljeno je na teret da je “*Tačno neutvrđenog datuma, početkom juna mjeseca 1992. godine, u svojstvu šefa Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, ušao u prostoriju Kriminalističke službe, koja se nalazila na spratu Stanice javne bezbjednosti Teslić, gdje su isljednici, među kojima i Milan Nedić, podređeni Đukić Marinku, šefu Kriminalističke službe Stanice javne bezbjednosti Teslić, vršili ispitivanje zatvorenika KD- 8, te ga, vidjevši da je pretučen, počeo provocirati riječima: “Đe si ..., tuku li ovi moji dobro“, nakon čega je rekao: „Milane, dobro ga pitaj gdje su bombe iz Komušine, gdje je oružje, dobro ga pitaj!“, nakon čega je izašao iz prostorije svjestan da će nakon ovih izgovorenih riječi njemu podređeni isljednici još jače fizički zlostavljati zatvorenika KD- 8, izazvavši kod zatvorenika KD- 8 strah za sopstveni život i ne preduzimajući ništa da se spriječi dalje mučenje zatvorenika, što mu je bila dužnost”,* te da je naprijed navedenim radnjama počinio krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačke f) i k) KZ BiH, u vezi s članom 180. stav 1, te članovima 21. stav 1. i 2. i članom 29. istog zakona.

---

[220] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 08.05.2023. godine;
[221] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 02.10.2023. godine;

Na okolnosti iz ove tačke, Tužilaštvo je kao ključnog svjedoka saslušalo oštećenog KD- 8.[222] Svjedočeći o njegovom dovođenju u SJB Teslić, KD- 8 je opisao prebijanje od strane vojnog policajca (neposredno prije dovođenja u zgradu SJB Teslić), nakon čega je uveden kod policajca Milana Nedića na ispitivanje gdje mu je Piko (pripadnik „Mića“) udario šamar, na šta je Nedić rekao *„nemojte ga, dobro, dobar je priča“,* da bi poslije ušao Đukić koji mu se obratio provokativnim i prijetećim riječima.

Upravo analizom iskaza svjedoka vijeće je utvrdilo da je maltretiranje o kojem govori svjedok pretrpio od strane vojnog policajca i pripadnika „Mića“. Sam način postupanja policajca Nedića, u pokušaju da zaštiti svjedoka, ukazuje na nemoć policije nad „Mićama“ i dodatno potvrđuje uvjerenje vijeća o preuzimanju vlasti nad SJB Teslić od strane pripadnika „Mića“ u inkriminisanom periodu. U nastavku iskaza svjedok, nakon što mu je Piko udario šamar, ne spominje daljnje maltretiranje u zgradi stanice.

Slijedom navedenog, vijeće nije moglo izvesti zaključak da je u konkretnom nastupila posljedica koja je opisana optužnicom, odnosno da su nakon obraćanja optuženog Đukića svjedoku KD- 8, optuženom podređeni isljednici svjedoka još jače fizički zlostavljati.

IV. ZAKLJUČAK

Vijeće podsjeća da je na strani optužbe teret dokazivanja bitnih obilježja krivičnog djela, te elemenata krivične odgovornosti optuženih. Međutim, po ocjeni vijeća, dokazi koje je Tužilaštvo izvelo na glavnom pretresu u cilju dokazivanja krivice optuženih nisu isključujući svaku razumnu sumnju, mogli ovo vijeće dovesti do zaključka da su optuženi počinili krivično djelo Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h), u vezi sa tačkama a), e), f) i k) KZ BiH, sve u vezi sa članom 180. stav 1. i članovima 21. i 29. KZ BiH.

S tim u vezi, vijeće napominje da je Sud dužan donijeti oslobađajuću presudu, ne samo u slučaju kada je dokazana nevinost, već i u slučaju kada nije dokazana krivica optuženog. Svaka sumnja u postojanje neke pravno relevantne činjenice mora se odraziti u korist optuženog.

Činjenice *in peius* koje se odnose na optuženog moraju se utvrditi sa potpunom sigurnošću (isključujući svaku razumnu sumnju). Ako postoji sumnja u odnosu na te činjenice, one se ne mogu uzeti kao utvrđene, već se imaju smatrati neutvrđenim.

Drugo pravilo važi za činjenice koje idu u korist optuženom, odnosno *in favorem*. Te činjenice se uzimaju za utvrđene čak i onda ako su samo vjerovatne, tj. ako se sumnja

[222] Svjedočio na nastavku glavnog pretresa 01.07.2019. godine;

u njihovo postojanje, pa čak i onda ako je postojanje činjenica na štetu optuženog vjerovatnije.[223]

Slijedom navedenog, a u skladu sa odredbom člana 281. stav 2. ZKP BiH, obaveza je Suda da savjesno ocijeni svaki dokaz pojedinačno i u vezi s ostalim dokazima i da na osnovu takve ocjene izvede zaključak da li je neka činjenica dokazana.[224]

Poštujući navedene principe, a imajući u vidu da Tužilaštvo, u konkretnom slučaju nije isključujući svaku razumnu sumnju, dokazalo krivicu optuženih Predraga Markočevića I Marinka Đukića, vijeće je primjenom odredbe člana 284. stav 1. tačka c), a u vezi sa članom 3. ZKP BiH, donijelo presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe.

ODLUKA O TROŠKOVIMA I IMOVINSKOPRAVNOM ZAHTJEVU

Imajući u vidu da je Sud optužene oslobodio od optužbe, na osnovu odredbe člana 189. stav 1. ZKP BiH, troškovi krivičnog postupka iz člana 185. stav 2. tačke a. do f. ZKP BiH, kao i nužni izdaci optuženih i nužni izdaci i nagrade branilaca, padaju na teret budžetskih sredstava.

U skladu sa članom 198. stav 23 ZKP BiH vijeće je oštećene Sabahudina Mehmedovića, KD- 8, Hasana Iriškiać, Sadmira Kopića, Aširа Kopića, Jasminku Vrdoljak, Jozu Martinovića, Hanku Pašić, Osmana Begovića, Smajila Sadikovića, Zijada Redžića, KD- 10, Ibru Aličkovića, Emira Jašarevića, Suniju Ahmetaševića, Ramiza Skopljaka, Ibrahima Gibića, Sadiku Botić, Nizu Rahić, Zulejhu Gibić i Sejdu Karahodžića, sa postavljenim imovinskopravnim zahtjevima uputilo na parnicu.

ZAPISNIČAR	PREDSJEDNIK VIJEĆA
Pravni savjetnik- asistent	**SUDIJA**
Teodora Koroman	**Davorin Jukić**

Pouka o pravnom lijeku: Protiv ove presude dozvoljena je žalba vijeću Apelacionog odjeljenja Suda, u roku od 15 (petnaest) dana od prijema pismenog otpravka presude. U skladu s odredbom člana 293. stav 4. ZKP BiH, oštećeni presudu mogu pobijati žalbom samo u dijelu koji se odnosi na odluku Suda o troškovima krivičnog postupka i odluku o imovinskopravnom zahtjevu.

---

[223] Komentari zakona o krivičnom/kaznenom postupku u Bosni i Hercegovini, Zajednički projekat Vijeća Evrope i Evropske komisije, str. 50

[224] Član 281. stav (2) ZKP BiH: „*Sud je dužan savjesno ocijeniti svaki dokaz pojedinačno i u vezi s ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene izvesti zaključak je li neka činjenica dokazana.*“

1. ANEKS I

(i) Uloženi materijalni dokazi Tužilaštva

Broj dokaza	Sadržaj dokaza	Prigovor
T-1	Zapisnik Tužilaštva BiH o saslušanju svjedoka Živojina Vukadinovića broj: T20 0 KTRZ 0003243 08 od 05.04.2017. godine- neredigovan (povjerljivo);	/
T-2	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka Vukman Vase broj: T20 0 KTRZ 0003236 05 od 29.09.2014. godine;	/
T-3 a)	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o ispitivanju svjedoka Gotovac Miroslava broj: T20 0 KTRZ 0003241 06 od 12.09.2017. godine;	/
T-3 b)	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KTRZ 0003236 05 od 12.09.2014. godine o ispitivanju svjedoka Gotovac Miroslava;	/
T-4	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka Predraga Subotića, broj: T20 0 KTRZ 0003236 05 od 14.09.2015. godine	relevantnosti
T-5	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka Nesterović Radivoja, broj: T20 0 KTRZ 0003236 05 od 20.01.2015. godine (ujedno i dokaz odbrane trećeoptuženog sa oznakom O3-1)	/
T-6	Zapisnik Državne Agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Tomislava Mihajlovića zv. „Tomo Kuka“, broj : 16-04/2-3-04-2-135/14 od 24.03.2014. godine.	/
T-7	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka KD-1 broj: T20 0 KTRZ 0003241 06 od 03.07.2017. godine – neredigovan (povjerljivo)	/
T-8	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka Boška Filipovića broj: T20 0 KTRZ 0003236 05 od 03.07.2014. godine	/
T-9a	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka Rose Radišić broj: T20 0 KTRZ 0003243 08 od 03.10.2017. godine; (povjerljivo)	/
T-9b	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Rose Radišić broj: 16-06/1-04-2-866/15 od 23.10.2015. godine; (povjerljivo)	/
T-10	Akt bez pečata i potpisa pod naslovom „dovela ih vojska“- lista imena otkucana na pisaćoj mašini sa pribilješkama dopisanim hemijskom olovkom i ručno sačinjen „spisak lica koje treba lišiti slobode u slučaju da se pojave na području grada“ (spisak od 34 lica);	prigovor autentičnosti (O3)

T-11	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Hanke Pašić broj: 17-04/2-04-2-128/07 od 29.01.2007. godine;	/
T-12	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Nenada Devića broj: 16-06/1-04-2-49/15 od 05.02.2015. godine;	/
T-13	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka Rade Aleksić broj: T20 0 KTRZ 0003241 06 od 19.10.2017. godine;	/
T-14	Zapisnik Tužiteljstva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka Adem Hodžić broj: 17-04/2-04-2-131/07 od 01.02.2007. godine	/
T-15	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Vjere Galijašević broj: 17-04/2-04-2-173/07 od 13.02.2007. godine (kopija vjerna originalu);	/
T-15a)	Dopis Vjere Galijašević Sekretarijatu unutrašnjih poslova Teslić od 03.07.1992. godine (kopija ovjerene kopije);	/
T-15b)	Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Teslić na ime Vjera Galijašević broj: 03/1-202-1-208/18 od 04.04.2018. godine;	/
T-16	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Muharema Lugonjića broj: 16-06/1-04-2-531/14 od 23.10.2014. godine;	/
T-16a)	Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Stenjak na ime Muharem Lugonjić broj: 03/1-202-1-168/18 od 20.03.2018. godine;	/
T-17	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Stjepana Tomića broj: 17-04/2-04-2-249/07 od 02.03.2007. godine;	/
T-17a)	Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Doboj na ime Stjepan Tomić broj: 03/1-202-1-209/18 od 04.04.2018. godine;	/
T-18	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Kopić Salka broj:17-11/3-04-2-118/06 od dana 31.03.2006. godine;	Prigovor zakonitosti (O2) Prigovor relevantnosti (O3)
T-18a)	Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Doboj na ime Salko Kopić broj: 03/1-202-1-152/18 od 13.03.2018. godine;	/
T-19	Zapisnik Državne agencije za istragu i zaštitu o saslušanju svjedoka Iriškić Rahmana broj: 17-04/2-04-2-129/07 od dana 30.01.2007. godine;	Prigovor zakonitosti (O2) Prigovor relevantnosti (O3)
T-19a)	Izvod iz matične knjige umrlih na ime Rahman Iriškić za matično područje Doboj broj: 03/1-202-1-629/19 od 17.12.2019. godine;	/
T-20	Zapisnik Državne agencije za istragu i zaštitu o saslušanju	Prigovor

	svjedoka Aličković Alije broj: 17-04/2-04-2-564/06 od dana 05.10.2006. godine;	relevantnosti (O3)
T-20a)	Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Tešanj na ime Alija Aličković, broj: 08-10-1-3-1524/21 od 03.06.2021. godine;	/
T-21	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu broj: 16-04/2-3-04-2-307/13 od 23.04.2013. godine o saslušanju svjedoka „KD-5“; povjerljivo!	/
T-21a)	Izvod iz matične knjige umrlih za svjedoka "KD-5“ od 01.02.2019. godine; povjerljivo!	/
T-22	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka „KD-2“ broj: T20 0 KTRZ 0003241 06 od 04.10.2017. godine; povjerljivo! Napomena: dokaz koristili i optužba i odbrane	/
T-23	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Adema Sadikovića broj: 17-04/2-04-2-477/06 od 29.08.2006. godine;	/
T-24	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka Živka Spasojevića broj: T20 0 KTRZ 0003236 05 od 03.06.2015. godine; povjerljivo!	/
T-25	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka „KD-6“ broj: T20 0 KTRZ 0003242 06 od 06.07.2017. godine; povjerljivo!	/
T-26	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka Jovana Kuprešaka, broj: T20 0 KTRZ 0003236 05 od 18.12.2014. godine;	/
T-27	Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 1 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 2. Neovjerena fotokopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Tatarević Safet, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 21.09.1999. godine, Bebe br.2 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 3 Neovjerena fotokopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Begović Fahrudin, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 13.09.1999. godine, Bebe br.3 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 4 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 5 Neovjerena fotokopija Izvještaja o utvrđivanju identiteta Begović Suljo, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 17.09.1999. godine, Bebe br. 5 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”,	O1, O2 i O3 prigovorile zakonitosti (i načinu ulaganja) dokaza

	Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 6 Neovjerena fotokopija Izvještaja o utvrđivanju identiteta Memić Munir, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 13.09.1999. godine, Bebe br. 6 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 7 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Begović Enes, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 17.09.1999. godine, Bebe br. 7 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 8 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Memić Dževad, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 17.09.1999. godine, Bebe br. 8 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 9 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 10 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Lugonjić Ramo, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 17.09.1999. godine, Bebe br. 10 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 11 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Pastuhović Borislav, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 17.09.1999. godine, Bebe br. 11 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 12 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Botić Salkan, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 12.09.1999. godine, Bebe br. 12 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 13 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 14 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Garić Đulaga, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 13.09.1999. godine, Bebe br. 14 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 15 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 16	

	Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Botić Ibrahim, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 12.09.1999. godine, Bebe br. 16 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 17 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Salkičević Nihad, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 13.09.1999. godine, Bebe br. 17 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 18 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Botić Fehim, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 12.09.1999. godine, Bebe br. 18 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 19 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Kopić Besim, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 12.09.1999. godine, Bebe br. 19 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 20 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Gibić Ramiz, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 12.09.1999. godine, Bebe br. 20 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 21 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Gibić Fadil, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 12.09.1999. godine, Bebe br. 21 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 22 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Pašić Sedad, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 12.09.1999. godine, Bebe br. 22 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 23 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Jašarević Himzo, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 12.09.1999. godine, Bebe br. 23 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo”, Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 25 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Isić Numan, JU Dom zdravlja “Izudin Mulabećirović-Izo” Tešanj od 17.09.1999. godine, Bebe br. 25 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj	

	ekspertizi, JU Dom zdravlja "Izudin Mulabećirović-Izo", Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 26 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Glancer Viktor, JU Dom zdravlja "Izudin Mulabećirović-Izo" Tešanj od 27.09.1999. godine, Bebe br. 26 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja "Izudin Mulabećirović-Izo", Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 27 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Rašić Alija, JU Dom zdravlja "Izudin Mulabećirović-Izo" Tešanj od 12.09.1999. godine, Bebe br. 27 Neovjerena fotokopija Izvještaja o sudsko-medicinskoj ekspertizi, JU Dom zdravlja "Izudin Mulabećirović-Izo", Tešanj, br. Kri 59/99 od 18.09.1999. godine Bebe br. 28 Neovjerena fotkopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Begović Senad, JU Dom zdravlja "Izudin Mulabećirović-Izo" Tešanj od 17.09.1999. godine, Bebe br. 28	
T-28	Neovjerena fotokopija Foto-dokumentacija, broj: 10-01/2-4-04-126/99, mjesto: Društveni dom, s.Mrkotić, o. Tešanj, datum fotografiranja: 07.-13.09.1999. godine, MUP Zenica	O1, O2 i O3 prigovorile zakonitosti (i načinu ulaganja) dokaza
T-29	Neovjerena fotokopija Foto-dokumentacija, broj: 10-01/2-4-04-125/99, mjesto Bebe, Teslić, datum fotografiranja: 30.08.-01.09.1999. godine, MUP Zenica	O1, O2 i O3 prigovorile zakonitosti (i načinu ulaganja) dokaza
T-30	Akt JZU Zavoda za sudsku medicinu Republike Srpske naslovljen kao ekshumacija posmrtnih ostataka od 24.-26.01.2014. godine, lokalitet „mjesto Pijeskovo, selo Đulići, na lokalnom putu između sela Đulići i Vlajići, opština Teslić", sa fotodokumentacijom	/
T-31	Akt JZU Zavoda za sudsku medicinu Republike Srpske naslovljen kao forenzičko antropološka analiza ekshumiranih posmrtnih ostataka, lokalitet „mjesto Pijeskovo, selo Đulići, na lokalnom putu između sela Đulići i Vlajići, opština Teslić" od septembra, 2014. godine, sa fotodokumentacijom;	/
T-32	Zapisnik o identifikaciji posmrtnih ostataka JZU Zavoda za sudsku medicinu Republike Srpske broj: ID-01-10-14-01 od 01.10.2014. godine na ime Rasim Galijašević; Zapisnik o identifikaciji posmrtnih ostataka JZU Zavoda za sudsku medicinu Republike Srpske broj: ID-01-10-14-02 od 01.10.2014. godine na ime Mithat Gilić; Zapisnik o identifikaciji posmrtnih ostataka JZU Zavoda za sudsku medicinu Republike Srpske broj: ID-01-10-14-03 od 01.10.2014. godine na ime Enes Hodžić; Zapisnik o identifikaciji posmrtnih ostataka JZU Zavoda za sudsku medicinu Republike Srpske broj: ID-01-10-14-04 od 01.10.2014. godine na ime Fadil Isić; Zapisnik o identifikaciji posmrtnih ostataka JZU Zavoda za sudsku medicinu	/

	Republike Srpske broj: ID-01-10-14-05 od 01.10.2014. godine na ime Miro Medović; Zapisnik o identifikaciji posmrtnih ostataka JZU Zavoda za sudsku medicinu Republike Srpske broj: ID-01-10-14-06 od 01.10.2014. godine na ime Dragan Rašić; Zapisnik o identifikaciji posmrtnih ostataka JZU Zavoda za sudsku medicinu Republike Srpske broj: ID-01-10-14-07 od 01.10.2014. godine na ime Dževad Redžić; Zapisnik o identifikaciji posmrtnih ostataka JZU Zavoda za sudsku medicinu Republike Srpske broj: ID-01-10-14-08 od 01.10.2014. godine na ime Memija Šaćirović;	
T-33	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka „KD-4“ broj: 17-04/2-04-2-144/07 od 08.02.2017. godine; povjerljivo!!! (kopija vjerna originalu)	/
T-34	*Kopija izjave svjedoka „KD-7“ od 12., 14. jula 2000. godine date Međunarodnom sudu za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine, broj haške ovjere: 02910291-02910302;* *Kopija deklaracije osobe (svjedok „KD-7“) koja je dala pismenu izjavu u skladu sa pravilom 92 BIS od 09.05.2003. godine uz akt na engleskom jeziku pod nazivom „Attestation by the presiding officer pursuant to rule 92 BIS (B)“ od 09.04.2003. godine, broj haške ovjere: 02910287-02910290.* *Povjerljivo!!!* *Napomena: Iskaz svjedoka koristile i odbrane optuženih !*	/
T-35	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Sadika Botić, broj: 16-06/1-04-02-533/14 od 22.10.2014. godine;	/
T-36	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Saliha Begovića, broj: 16-04/2-3-04-2-519/14 od 16.10.2014. godine;	/
T-36a)	Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Osivica na ime Salih Begović broj: 03/1-202-1-654/21 od 28.09.2021. godine;	/
T-37	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Rahime Rašić, broj: 17-04/2-04-2-366/09 od 09.04.2009. godine;	/
T-37a)	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Rahime Rašić, broj:16-06/1-04-2-529/14 od 22.10.2014. godine;	/
T-37b)	Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Doboj na ime Rahima Rašić broj: 03/1-202-1-652/21 od 28.09.2021. godine;	/
T-38	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Safet Hodžić, broj: 17-04/2-04-2-502/06 od 06.09.2006. godine;	/
T-38a)	Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Lijevča na ime Safet Hodžić broj: 04-10-10-2802/2021 od 16.09.2021.	/

	godine;	
T-39	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Seada Iriškića, broj: 17-11/3-04-2-120/06 od 30.03.2006. godine;	/
T-39a)	Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Barići na ime Sead Iriškić, broj: 03-1-202-1-713/21 od 18.10.2021. godine;	/
T-40	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Mine Redžić, broj: 16-04/2-3-04-2-517/14 od 15.10.2014. godine;	/
T-40a)	Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Teslić na ime Mina Redžić, broj: 03/1-202-1-653/21 od 28.09.2021. godine;	/
T-41	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Mate Medovića, broj: 16-04/2-3-04-2-521/14 od 17.10.2014. godine;	/
T-41a)	Izvod iz matične knjige umrlih za matično područje Doboj na ime Mato Medović, broj: 03/1-202-1-169/18 od 20.03.2018. godine;	/
T-42	Fotografija zgrade Stanice javne bezbjednosti Teslić, ERN br.0219-4091;	/
T-43	Fotografija zgrade Teritorijalne odbrane ERN br.0219-4096;	/
T-44	Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Republičkog sekretarijata za unutrašnje poslove Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine od 29.01.1990.godine ERN br. od 01137039 do 01137520	/
T-45	Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova u uslovima neposredne ratne opasnosti i rata, septembar 1992.godine, ERN br. od 0324-3783 do 0324-3984;	/
T-46	Zakon o unutrašnjim poslovima „Službeni glasnik srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, Godina I-BROJ 4“, od 23.03.1992.godine, ERN br. od 00184298 do 00184361;	/
T-47	Zaključci sa sjednice Izvršnog odbora Opštine Teslić, br.01-013-87/92 od 05.05.1992.godine (uvodi se policijski sat), ERN br.02072876;	/
T-48	Izvod iz Zapisnika sa 15. redovne sjednice Skupštine opštine Teslić, održane 02.aprila 1992.godine, ERN br. od 02976474 do 02976481;	/
T-49	Zapisnik sa 17.vanredne sjednice Skupštine opštine Teslić, održane 24.07.1992.godine, ENR br.od 02976482 do 02976487;	/
T-50	Informacija Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Opština Teslić, Ratni štab, Predsjednika Nikole Perišića, od 04.07.1992.godine, ERN br. od 0324-6672 do 0324-6673;	/
T-51	Izvještaj o provjeri za Đukić Marinka, MUP-a Republike Srpske, Centar RDB Banja Luka, Detašman CRDB Teslić, Op.radnik: 149 i P.Z., ERN br. od B 0036457 do B 0036459;	/
T-52	Zaključak SR Bosna i Hercegovina, Opština Teslić Izvršni odbor opštine Teslić, br.01-013-103/92 od 22.05.1992.godine;	/

T-53	Sastav Kriznog štaba Mjesne zajednice, Skupštine opštine Teslić, Mjesna zajednica Stenjak, Krizni štab, br.3/92, br.2/92 i br.4/92 od 14.05.1992.godine, ERN br. od 03278833 do 03278837;	/
T-54	Naredba, Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, br.25/92 od 27.06.1992.godine, ERN br. 03562587;	/
T-55	Dopis ministra Stanišić Miće, MUP Republike Srpske, Bijeljina, br.2388 od 31.10.1992.godine, ERN br. P 0043388;	/
T-56	Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, Stanica javne bezbjednosti Teslić, broj 13-9/ od 01.05.1992.godine (Karabegović Hajrudin); original	/
T-57	Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, Stanica javne bezbjednosti Teslić, broj 13-9/ od 12.06.1992.godine (Salkičević Redžo); kopija	/
T-58	Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, Stanica javne bezbjednosti Teslić, broj 13-9/13/92 od 24.6.1992.godine, ERN br. 02117079;	/
T-59	Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, Stanica javne bezbjednosti Teslić, broj 13-9/19/92 od 24.6.1992.godine, ERN br. 02117083;	/
T-60	Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, Stanica javne bezbjednosti Teslić, broj 13-9/ od 11.6.1992.godine, ERN br. 02117091;	/
T-61	Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Srpska Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, Stanica javne bezbjednosti Teslić, br.13-9/- od 10.07.1992.godine (Iveziq Zef); original	/
T-62	Stalna propusnica na ime Iveziq Zef, Odbrana grada Teslića, No 0950; original	/
T-63	Saglasnost za raspored radnika Markočević Predraga, Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Banja Luka, br.11-1/09-120- od 04.06.1992.godine, ERN br.06721044	/
T-64	Odluka o izdavanju dozvole za kretanje, SR Bosna i Hercegovina, Opština Teslić, Krizni štab, od 13.05.1992.godine	/
T-65	Potvrda, Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbijednosti Banja Luka, Stanica javne bezbjednosti Teslić, br.13-9/09-401-7/92	/

	od 14.07.1992.godine; original	
T-66	Potvrda, Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbijednosti Banja Luka, Stanica javne bezbjednosti Teslić, br.13-9/01-211-39 KU 132 od 19.06.1992.godine (Savić Milan);	/
T-67	Potvrda, Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbijednosti Banja Luka, Stanica javne bezbjednosti Teslić, br.13-9/01-221-39 KU 132 od 10.06.1992.godine;	/
T-68	Potvrda, Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbijednosti Banja Luka, Stanica javne bezbjednosti Teslić, br.13-9/01-211-39 KU 132 od 19.06.1992.godine (Ćulibrk Dobrivoje);	/
T-69	Stenografske bilješke sa III sjednice Skupštine srpskog naroda u BiH, Skupština srpskog naroda BiH, Sarajevo 11.decembar 1991.godine, ERN br. Od 00898228 do 00898355	Prigovor relevantnosti O-1;
T-70	Odluka o strateškim ciljevima srpskog naroda u BiH, broj 02-130/92 od 12.05.1992. godine, u potpisu Momčilo Krajišnik, ERN br.02100267;	Prigovor relevantnosti O-1 i O-2; Prigovor autentičnosti O-3;
T-71	Uputstvo o organizovanju i djelovanju organa srpskog naroda u BiH u vanrednim okolnostima, Srpska demokratska stranka BiH - Glavni odbor, Sarajevo 19.decembar 1991.godine sa ERN br. od 00184274 do 00184283	Prigovor relevantnosti O-1 i O-3;
T-72	Odluka o obrazovanju ratnih predsjedništava u opštinama za vrijeme neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja, „Službeni glasnik srpskog naroda u BiH“ broj 8. od 8.juna 1992.godine;	Prigovor relevantnosti O-1 i O-3;
T-73	Odluka o proglašenju područja opštine Teslić sastavnim dijelom Srpske Republike Bosne i Hercegovine od 06.04.1992.godine, sa ERN br.01004650	Prigovor relevantnosti O-1;
T-74	Istraživački izvještaj o kriznim štabovima, Dorothea Hanson predmet Mićo Stanišić (IT-04-79), 15.februar 2008.godine	Prigovor relevantnosti O-1 i O-3;
T-75	Analiza situacije, Vojna situacija u bosanskoj krajini – 1992, Ewan Brown, vojni analitičar 27. Novembar 2002.godine sa ERN br. od 03085780 do 0305977;	Prigovor relevantnosti O-1 i O-3;
T-76	Istraživački izvještaj za predmet Stanišić i Simatović (IT-03-69), Organizacija unutrašnjih poslova u srpskim entitetima u bivšoj Jugoslaviji (1990 – 1995), Christian A.Nielsen i Nena Tromp, 27. jul 2007.godine	Prigovor relevantnosti O-1 i O-3;
T-77	Istraživački izvještaj pripremljen za predmet Krajišnik (IT-00-39), MUP bosanskih Srba: začeci, djelovanje i zapovjedanje i rukovođenje, 1990 – 1992 Christian A. Nielsen, 13. august 2004.godine;	Prigovor relevantnosti O-1 i O-3;

T-78	Nacionalni sastav stanovništva, rezultati za Republiku po opštinama i naseljenim mjestima za 1991., Statistički bilten 234., Republika Bosna i Hercegovina, Državni zavod za statistiku Republike Bosne i Hercegovine, popis stanovništva, domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gazdinstava 1991., ERN br. od 01389905 do 01390034;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-79	Izvod iz uputstva za rad kriznih štabova srpskog naroda u opštinama, Srpska Republika BiH – Vlada od 26.04.1992.godine ERN br. od 00270617 do 00270618;	Prigovor relevantnosti O-1 i O-3; Prigovor autentičnosti O-3;
T-80	Odluka o verifikaciji proglašenih srpskih autonomnih oblasti u BiH, „Službeni glasnik srpskog naroda u BiH“, 15. januar 1992.godine, br.1;	Prigovor relevantnosti O-1 i O-3;
T-81	Odluka o osnivanju skupštine srpskog naroda u BiH, Deklaracija skupštine srpskog naroda u BiH i druge odluke „Službeni glasnik srpskog naroda u BiH“, godina I-broj 1, 15. januar 1992.godine, Sarajevo, ERN br. 00497243;	Prigovor relevantnosti O-1;
T-82	Zapisnik sa 20.sjednice Narodne skupštine Republike Srpske, održane u Bijeljini 14. i 15. septembra 1992.godine, ERN br. od 00565224 do 00565237	Prigovor relevantnosti O-1 i O-3;
T-83	Šematski prikaz Vrhovnih komandi nad vojskom RS i jedinicama MUP-a, ERN br. od 00895247 do 00895256;	Prigovor relevantnosti i autentičnosti O-1 i O-3;
T-84	Izvod iz Zapisnika sa osnivačke Skupštine Srpske autonomne oblasti Sjeverna Bosna, održane u Doboju, dana 14.11.1991.godine, ERN br. od 00273265 do 00273270	Prigovor relevantnosti O-1 i O-3;
T-85	Zapisnik 2. sjednice tzv. Skupštine srpskog naroda BiH, br.02-2-50/91 od 21.11.1991. godine, ERN br. od 00323030 do 00323037	Prigovor relevantnosti O-1; Prigovor autentičnosti O-3;
T-86	Naredba za mobilizaciju Srpska Republika BiH, Opština Teslić, Savjet za narodnu odbranu od 03.05.1992.godine Naredba (broj 01-2/92 od dana 05.10.1992. godine);	Prigovor autentičnosti O-3;
T-87	Dnevni red sastanka Kriznog štaba opštine Teslić, Srpske Republike BiH, Opština Teslić, pov.br.01/1-1 od 06.05.1992.godine, ERN br. od 02072874 do 02072875;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-88	Dnevni red sastanka Kriznog štaba opštine Teslić, Srpske Republike BiH, Opština Teslić, pov.br.01/1-5 od 14.05.1992.godine;	Prigovor relevantnosti O-3;

T-89	Zaključak Izvršnog odbora opštine Teslić, br.01-013-104/92 od 22.05.1992.godine	Prigovor relevantnosti O-3;
T-90	Zapisnik o pregledu i smještaju novca, zlata i ostalih predmeta, CSB – SSJB Banja Luka, Teslić od 03.07.1992.godine, ERN br. od 02117054 do 02117055;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-91	Odluka Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Opštine Teslić, Skupština opštine Teslić, br.01-023-72/92 od 06.07.1992.godine, ERN br. od 02295506 do 02295507	Prigovor autentičnosti O-3;
T-92	Mapa Opštine Teslić, grafički prikaz, ERN br.02925252;	Prigovor autentičnosti i zakonitosti O-3;
T-93	Mapa Narodnosnog sastava Opštine Teslić, po naseljima, ERN br.00482291;	Prigovor autentičnosti i zakonitosti O-3;
T-94	Izvod iz Zapisnika sa 16.vanredne sjednice Skupštine opštine Teslić, održane 24.09.1992.godine, ERN br. od 02976488 do 02976492;	Prigovor autentičnosti i zakonitosti O-3;
T-95	Zapisnik sa 59. redovne sjednice Izvršnog odbora opštine Teslić, održane 27.04.1992.godine, ERN br. od 03278826 do 03278832;	Prigovor autentičnosti O-3;
T-96	Presjek stanja političko-bezbednosne situacije na teritoriji opštine Teslić, ERN br. od 0531-6049 do 0531-6053;	Prigovor autentičnosti i zakonitosti O-2 i O-3;
T-97	Političko bezbednosna situacija na teritoriji SO Teslić, Komanda 1.Krajiškog korpusa, Obaveštajno bezbednosno odelenje, Str. pov. br. 22-600 od 12.10.1992.godine, ERN br. 0531-6060;	Prigovor relevantnosti O-1 i O-3;
T-98	Službena zabilješka, Centar službi bezbjednosti, Sektor SNB Banja Luka, broj: 472/92 od 30.10.1992.godine, ERN br. B 0079612;	Prigovor relevantnosti O-1; Prigovor autentičnosti i zakonitosti O-3;
T-99	Izvještaj o provjeri za Markočević Predraga, MUP-a Republike Srpske, Centar RDB Banja Luka, Detašman CRDB Teslić, Op.radnik: 149 i P.Z., ERN br. od B 0036455 do B 0036456;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-100	Prijedlog za postavljanje načelnika, komandira i šefa kriminalističke službe, Srpska Republika, MUP, CSB Doboj, br.287/1 od 08.09.1992. godine, ERN br. od 0415-4416 do 0415-4418;	Prigovor autentičnosti O-3;

T-101	Spisak nestalih lica, CSB Banja Luka, broj KU 132 – SJB Teslić, sastavljen dana 13.07.1992.godine u prostorijama SJB Teslić, ERN br. od 02117109 do 02117111;	Prigovor autentičnosti O-3;
T-102	Spisak nestalih lica, broj KU 132 – SJB Teslić, od 14.07.1992.g odine, ERN br. 02117172;	Prigovor autentičnosti O-3;
T-103	Izvještaj K diru policijske čete, RJ 1822/1 Teslić, Vojni zatvor Pribinić, ERN br.02117178	Prigovor autentičnosti i zakonitosti O-3;
T-104	Zapisnik o primopredaji novca, Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Teslićka srpska brigada, ERN br.02117198;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-105	Koncentracioni logor formiran u zgradi SJB Teslić, Opština Teslić, Organizaciona struktura logora, ERN br. od 00638987 do 00638988	Prigovor autentičnosti O-1; Prigovor autentičnosti i zakonitosti O-2 i O-3
T-106	Općina Teslić, vojno-politička situacija u periodu 1991. – 1995.godina, ERN br. od 00941051 do 00941054;	Prigovor autentičnosti O-1; Prigovor autentičnosti i zakonitosti O-3;
T-107	Molba Pastuhović Nele od 03.07.1992.godine, upućena Sekretarijatu unutrašnjih poslova Teslić, ERN br. 02117174	Prigovor relevantnosti O-3;
T-108	Molba Glancer Zdenke od 03.07.1992.godine, upućena Sekretarijatu unutrašnjih poslova Teslić, ERN br. 02117173;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-109	Monografija SJB Teslić za period 20.09.1991. do 20.09.1993.godine, Republike Srpske, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Banja Luka, Stanica javne bezbjednosti Teslić, rb.11-26/01- od 25.09.1993.godine, ERN br. od B 0079512 do B 0079515;	Prigovor O-3;
T-110	Urgencija, Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službe bezbjednosti Banja Luka, Stanica javne bezbjednosti Teslić, br.13-9/ od 10.07.1992.godine, ERN br. od B 0079682 do B 0079683;	Prigovor autentičnosti O-3;
T-111	Obavijest, Srpske Republike Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službe bezbjednosti Banja Luka, Stanica javne bezbjednosti Teslić, br.13-9/ od 10.07.1992.godine, ERN br. B 0079686;	Prigovor autentičnosti O-3;
T-112	Izvještaj broj: 197/92 od 07.06.1992.godine, u potpisu Miloš, ERN br.0079833;	Prigovor autentičnosti O-3;

T-113	Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, Stanica javne bezbjednosti Teslić, broj 13-9/ od 12.6.1992.godine, ERN br. 02117093;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-114	Nalog blagajni – Primitak, br.3/92 od 09.06.1992.godine, ERN br.02117061 i Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Srpska Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, Stanica javne bezbjednosti Teslić, br.13-9/7/92 od 09.06.1992.godine, ERN br. 02117062;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-115	Nalog blagajni – Primitak, br.8/92 od 24.06.1992.godine, ERN br.02117067 i Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Srpska Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, Stanica javne bezbjednosti Teslić, br.13-9/-16/92 od 24.06.1992.godine, ERN br. 02117068	Prigovor relevantnosti O-3;
T-116	Nalog blagajni – Primitak, br.9/92 od 24.06.1992.godine, ERN br.02117082;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-117	Nalog blagajni – Primitak, br.1/92 od 08.06.1992.godine i Potvrda, Srpska Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Banja Luka, Stanica javne bezbjednosti Teslić, od 08.06.1992.godine, ERN br. 02117086;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-118	Nalog blagajni – Primitak, br.2/92 od 09.06.1992.godine i Potvrda, Srpska Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Banja Luka, Stanica javne bezbjednosti Teslić, od 09.06.1992.godine, ERN br. 02117087;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-119	Blagajnički izvještaj od 05.06.1992./30.06.1992., ERN br. 02117070;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-120	Blagajnički izvještaj od 05.06.1992./30.06.1992., ERN br. 02117073;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-121	Blagajnički izvještaj od 05.06.1992./30.06.1992., ERN br. 02117074;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-122	Nalog blagajni – isplata, br.3/92 od 17.06.1992.godine, ERN br.02117104 i Priznanica br.912/92 od 17.06.1992.godine;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-123	Nalog blagajni – Primitak, br.6/92 od 24.06.1992.godine, ERN br.02117071;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-124	Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, Stanica javne bezbjednosti Teslić, broj 13-9/17/92 od 24.6.1992.godine, ERN br. 02117072;	Prigovor autentičnosti O-3;
T-125	Blagajnički izvještaj od 05.06.1992./30.06.1992., ERN br. 02117058;	Prigovor relevantnosti

		O-3;
T-126	Blagajnički izvještaj od 05.06.1992./30.06.1992., ERN br. 02117059;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-127	Blagajnički izvještaj od 05.06.1992./30.06.1992., ERN br. 02117069;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-128	Blagajnički izvještaj od 05.06.1992./30.06.1992., ERN br. 02117080;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-129	Blagajnički izvještaj od 05.06.1992./30.06.1992., ERN br. 02117081;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-130	Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta, Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina, Ministarstvo za unutrašnje poslove, Centar službi bezbjednosti Doboj, Stanica javne bezbjednosti Teslić, br.13-9/ od 25.06.1992.godine;	Prigovor relevantnosti O-3;
T-131	Predmet: Kadrovi, Socijalistička Republika Bosna i Hercegovina, Opštinski sekretarijat za unutrašnje poslove, Stanica milicije Teslić, br.13/9-02-196/92 od 29.04.1992.godine;	Prigovor autentičnosti O-3;
T-132	Neovjerena fotokopija Zapisnika o ekshumaciji i sudsko medicinskoj ekspertizi posmrtnih ostataka, Kantonalni sud u Zenici broj: Kri-59/99 od 18.08. do 02.09.1999.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri	Prigovor zakonitosti O-3;
T-133	Neovjerena fotokopija Izvještaja o preliminarnom pregledu tragova pronađenih tokom ekshumacije grobnica na području općine Teslić i Kotor Varoš, Ministarstvo unutrašnjih poslova Zenica, Odjel za krim. tehniku i KDZ br. 10-01/2-4-04-13-2576/99 od 07.12.1999.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-134	Neovjerena fotokopija Zapisnika o reekshumaciji i identifikaciji sačinjen dana 05.12.2003. godine u JKP „Gradska groblja“ Visoko, Kantonalno tužilaštvo u Zenici, broj: KT-231/97 od 15.12.2003.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-135	Neovjerena fotokopija Zapisnika o reekshumaciji, Kantonalno tužilaštvo u Zenici, broj: KT-231/97 od 19.12.2003.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-136	Neovjerena fotokopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Šaćirović Mustafa, JKP Gradska groblja Visoko, Služba za sudsku medicinu i patologiju, identifikacioni broj: Vukovo 1/1 Tešanj od 05.12.2003.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-137	Neovjerena fotokopija DNK izvještaja Šaćirović Mustafa, oznaka slučaja: KRI 117/02 1/1 Vukovo Tešanj, od 08.11.2003.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-138	Neovjerena fotokopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta	Prigovor

	Šaćirović Husein, JKP Gradska groblja Visoko, Služba za sudsku medicinu i patologiju, identifikacioni broj: Vukovo 1/7 Tešanj od 05.12.2003.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	zakonitosti O-3;
T-139	Neovjerena fotokopija DNK izvještaja Šaćirović Husein, oznaka slučaja: KRI 117/02 1/7 Vukovo Tešanj, od 10.11.2003.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-140	Neovjerena fotokopija Zapisnika o utvrđivanju identiteta Memić Jasmin, JKP Gradska groblja Visoko, Služba za sudsku medicinu i patologiju, identifikacioni broj: Vukovo 1/3 Tešanj od 05.12.2003.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-141	Neovjerena fotokopija Foto-dokumentacije, broj: 08-02/3-5-140/03, mjesto fotografisanja: G. G. Visoko, datum fotografisanja: 05.12.2003 .godine, MUP Zenica (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-142	Neovjerena fotokopija Crteža lica mjesta, broj: 10-01/2-4-04-124/99, mjesto: Bebe, Teslić, datum fotografisanja: 30.08.-01.09.1999.godine, MUP Zenica (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-143	Neovjerena fotokopija Izvještaja Državne agencije za istrage i zaštitu broj:T-16-04/2-3-04-2-287-11/07 od 15.09.2014.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-144	Neovjerena fotokopija Foto-dokumentacije, broj: 16-13/1-7-97/14, mjesto fotografisanja: Teslić, ulica Svetog Save br. 39, datum fotografisanja: 26.08.2014.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-145	Neovjerena fotokopija Foto-dokumentacije, broj: 16-13/1-7-98/14, mjesto fotografisanja: Teslić, ulica Aleksandra Rajkovića br.20-A, datum fotografisanja 26.08.2014.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-146	Neovjerena fotokopija Foto-dokumentacije, broj: 16-13/1-7-100/14, mjesto fotografisanja: Pribinić, opština Teslić, datum fotografisanja 27.08.2014.godine (original uložen u spis predmeta Suda BiH br.S1 1 K 017626 14 Kri);	Prigovor zakonitosti O-3;
T-147	Naredba Suda Bosne i Hercegovine, br.S1 1 K 014931 14 Krn od 21.01.2014.godine	Prigovor zakonitosti O-3;
T-148	Dopis MUP-a RS, Centra javne bezbjednosti Doboj, Policijska stanica Teslić, br. 09-3/01-230.2-41/14 od 20.06.2014.godine, sa Zapisnikom o uviđaju MUP-a RS, Centra javne bezbjednosti Doboj, Policijska stanica Teslić, br.09-3/01-230-1 -14 od 28.01.2014.godine i Foto-dokumentacijom, predmet: eksuhumacija, mjesto: Pijeskovi, Vlajići, opština Teslić, datum fotografisanja: 24, 27, 28.01.2014.godine;	Prigovor zakonitosti O-3;
T-149	Izvještaj (konačna identifikacija posmrtnih ostataka), J.Z.U. Zavod za sudsku medicinu Republike Srpske, datum izrade izvještaja 01.10.2014. godine;	Prigovor zakonitosti O-3;

T-150	Dopis Javne zdravstvene ustanove Dom zdravlja „Sveti Sava“ Teslić, broj protokola 595/15 od 05.05.2015.godine, sa ovjerenim fotokopijama: - Korice Knjige – Protokol bolesnika SHP od broja 5531 od 16.04.1992.godine do 21.07.1992.godine; - Prva stranica knjige protokola SHP od broja 5531 do 5540; - Stranica od broja protokola 6281 do 6290 za Fadil Isić (br.6283)...; - Stranica od broja protokola 6301 do 6310 za Mustafa Šećerović (br.6307); - Stranica od broja protokola 6311 do 6319 za Kopić Salko (br.6312), Jašarević Šaban (br.6315); - Stranica od broja protokola 6316 do 6325; - Stranica od broja protokola 6336 do 6345, za Rašić Alija (br.6345); - Stranica od broja protokola 6346 do 6355, za Jeterić Ramo (br.6347) i Hadžihasanović Muris (br.6348); - Stranica od broja protokola 6356 do 6365, za Rašić Alija (br.6360) i Isić Suad (br.6363); - Stranica od broja 6396 do 6405, za Salkičević Šaban (br.6400); - Stranica od broja 6416 do 6425, za Jeterić Ramo (br.6416); - Stranica od broja 6544 do 6553, za Martinović Marko (br.6544); - Stranica od broja 6644 do 6653, za Delić Ramiz (br.6647); - Stranica od broja 6694 od 6703, za Martinović Marko (br.6696); - Stranica od broja 6734 do 6743, za Martinović Jozo (br.6737); - Stranica od broja 6863 do 6872, za Lugonić Mujo (br.6866);	Prigovor zakonitosti O-2 i O-3;
T-151	izvještaj o preduzetim mjerama i radnjama, Ministarstva sigurnosti BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, br.I 16-06/1-04-2-287-141/07 od 17.04.2015.godine, sa Dopisom Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Centra javne bezbjednosti Doboj, Policijska stanica Teslić, br.11-1/01-230.5-23/15 od 21.04.2015.godine, sa ovjerenim fotokopijama: Redna lista rezervnog sastava policije Teslić, januar-avgust 1992. (10 listova); Redna lista SOP Blatnica, septembar-novembar 1991, mart-oktobar 1992. (13 listova); Radna lista 1992.godina, januar-septembar (7 listova); Redna lista Čečava, septembar novembar 1991, mart-juli 1992. (11 listova); Dnevnik događaja PS Teslić, od 01/92 do 395/92, od 01/93 do 565/93 (14 listova); Knjiga uviđaja 1990 – 1995 (12 listova); Krivični upisnik SJB Teslić (7 listova);	Prigovor zakonitosti O-2 i prigovor autentičnosti O-3;
T-152	Teka sedmičnih događaja Gusak Drago (mala sveska tvrdih korica);	Prigovor autentičnosti

		O-1; Prigovor autentičnosti i zakonitosti O-3;
T-153	Izvod iz kaznene evidencije, MUP RS, Policijska uprava Doboj, Policijska stanica Teslić, br.11-1/01-234.2-150/17 od 04.12.2017.godine, za lica D.K., Predrag Markočević i Marinko Đukić;	Prigovor zakonitosti O-3;
T-154	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka Milice Ignjić, broj: T 20 KTRZ 0003236 05 od 08.11.2016. godine;	/
T-155	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Asima Haušića, broj: 17-04/2-04-2-595/06 od 04.10.2006. godine;	/
T-156	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Samira Kurtovića, broj: 17-04/2-04-2-562/06 od 05.10.2006. godine;	/
T-157	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Damira Glancera, broj: 16-04/2-3-04-2-18/3 od 03.01.2013. godine;	/
T-158	Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Amira Sadikovića, broj: 17-04/2-04-2-263/06 od 03.05.2006. godine.	/
T-159 ***dopuna dokaznog postupka***	Zapisnik o saslušanju svjedoka Josipa Petrovića, broj T20 0 KTRZ 0003241 06 od 18.06.2019. godine	/

(ii) Uloženi materijalni dokazi odbrane optuženog D.K.

Broj dokaza	**Sadržaj dokaza**	**Prigovor**
O1-1	Zapisnik o izvršenom instruktivno- stručnom pregledu i uvidu u rad Stanice javne bezbjednosti Teslić, dana 03.07.1992. godine, obavljen od strane „ekipe“ CSB Banja Luka u sastavu Drljić Rade, Kos Dušan, Savić Milenko i Oljača Srđan.	Prigovor zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-2	Zakon o narodnoj odbrani,objavljen u Službeni glasniku srpskog naroda u BiH broj 4 /92 od 23. marta 1992. godine.	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-3	Odluka Predsjedništva Republike BiH o proglašenju neposredne ratne opasnosti od 8 aprila 1992. godine objavljena u Službenom listu Republike Bosne i Hercegovine 1/92 od 09.aprila 1992. godine;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)

O1-4	Uredba Predsjedništva Republike BiH o ukidanju dosadašnjeg Republičkog štaba teritorijalne odbrane i organizovanju štaba teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine od 8 aprila 1992. godine objavljena u Službenom listu Republike Bosne i Hercegovine 1/92 od 09.aprila 1992. godine;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-5	Odluka Vlade BiH o zavođenju radne obaveze od 9 aprila 1992. godine objavljena u Službenom listu Republike Bosne i Hercegovine 1/92 od 09.aprila 1992. godine;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-6	Uredba Vlade Srpske Republike BiH o organizovanju i izvršavanju radne obaveze za potrebe odbrane. od 02.06.1992. godine Službeni glasniku srpskog naroda u BiH broj 8 /92 od 8.juna 1992. godine;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-7	Rješenje o rasporedu na radnu obavezu Službeni glasniku srpskog naroda u BiH broj 8 /92 od 8.juna 1992. godine;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-8	Uredba Vlade Srpske Republike BiH o obaveznoj predaji ratnog plijena stečenog na drugi način u republičke robne rezerve. Službeni glasniku srpskog naroda u BiH broj 8 /92 od 08.juna 1992. godine;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-9	Naredba Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine o proglašenju opšte mobilizacije na cijeloj teritoriji Republike Bosne i Hercegovine od 20 juna 1992. godine Službeni list R BiH 7/92 od 20.juna 1992. godine;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-10	Odluka Predsjedništva Srpske Republike Bosne i Hercegovine o proglašenju neposredne ratne opasnosti broj 03-11/92 od 15.04.1992. godine;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-11	Izvod iz Službenog glasnika Republike Srpske broj 22/93 od 26.novembra 1993. godine u kome je objavljena Odluka o strateškim ciljevima Srpskog naroda u Bosni i Hercegovini str.866;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-12	Odluka o obrazovanju Ratnih predsjedništava u opštinama za vrijeme neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja objavljene u Službenom glasniku srpskog naroda u BiH broj 8/92 od 8 juna 1992. godine kada je i stupila na snagu;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-13	Odluka o osnivanju , sjedištu i nadležnosti vojnih sudova i vojnih tužilaštava službeni glasnik broj 8/92 od 8 juna 1992. godine kada je i stupila na snagu;	/
O1-14	Izvod iz časopisa Veterani . ba od 8 februara 2018. godine;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo

		BiH)
O1-15	Izvod iz knjige ,, U ime istine Tešanj 1992-1995.autora mr.sc Sakiba Kurtića i Esmira Subašića izdata 2016. godine u Tešnju od strane izdavača Udruženje dobitnika najvećih ratnih priznanja 7 – Jug Tešanj;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
-	*O1-16 PRESKOČEN U NUMERACIJI* *Obrana odustala od dokaza*	/
O1-17	Akt službe nacionalne bezbjednosti Doboj od 23.06.1992. godine;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-18	Akt službe nacionalne bezbjednosti Doboj od 22.06.1992. godine;	Prigovor relevantnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O1-19	Zapisnik SJB Teslić o pronađenim novčanim sredstvima i zlatnim predmetima u tašni Savić Milana, radnika CSB-SNB Doboj sačinjen dana 30.06.1992. godine u SJB Teslić;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-20	Krivična prijava SJB Teslić Broj 13-9/01-211-39/92 KU 132 od 09.07.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-21	Spisak uhapšenih lica u Tesliću milicionara Dujaković Gorana;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-22	Zahtjev za sprovođenje istrage Osnovnog javnog tužilaštva broj KT: 149/92 od 10.07.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-23	Izvještaj SJB Teslić – dopuna krivične prijave broj Broj 13-9/01-211-39/92 KU 132 od 15.07.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-24	Dopis SJB Teslić broj 13-9 od 10.07.1992. godine upućen Načelniku službi bezbjednosti Banja Luka (urgencija za obezbjeđenje sudsko medicinske ekipe iz Banja Luke za obdukciju ubijenih lica);	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-25	Dopis komande Operativne grupe Doboj broj pov 572/92 od 17.07.1992. godine upućen Osnovnom sudu u Tesliću (puštanje vojnih lica iz pritvora);	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-26	Dopis MUP-a CSB Doboj broj 01-66/92 od 17.07.1992. godine upućen Istražnom sudiji Osnovnog suda Teslić (zahtjev za puštanje na slobodu;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-27	Izvještaj Marjanović Dragana vodnika VP 1822/1 Teslić upućen dana 23.06.1992. godine komandiru čete vojne policije	Prigovor relevantnosti

	(obezbjeđenje sredstava za uniforme);	(Tužilaštvo BiH)
O1-28	Uvjerenja Opštinske uprave Teslić broj 07-835-4-01, 03,04,05,24.25.26,27,30,31,32/19 VB od 18.02.2019. godine (ukupno 11);	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-29	Prijedlog za određivanje pritvora Tužilaštva Bosne i Hercegovine u predmetu Andrija Bjelošević i drugi broj T20 0 KTRZ 000 3236 od 03.09.2014. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-30	Rješenje MUP.a Srpske Republike Bosne i Hercegovine broj 10-579 od 01.04,1992. godine za Bjelošević Andriju;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-31	Dopis Ministarstva sigurnosti BiH Državne agencije za istrage i zaštitu upućen Tužilaštvu BiH (informacija o kretanju u službi Milana Savića), sa dopisom Ministrastva rada i boračko invalidske zaštite Vlade RS broj 116-03/3,2-1-835-1114/13 od 12.08.2013. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-32	Spisak radnika za isplatu akontacije LD za mjesec juni 1992. godine CSB Doboj;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-33	Rješenje Suda BiH broj S1 1 K 014931 14 Krn 8 od 03.09.2014. godine o određivanju pritvora Bjelošević Andriji i drugim;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-34	Rješenje Suda BiH broj S1 1 K 014931 14 Kv9 od 22.12.2014. godine o produženju pritvora Andriji Bjeloševiću i određivanju mjera zabrane D.K.;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-35	Rješenje Suda BiH broj S1 1 K 014931 14 Krn 33 od 05.10.2015. godine o izmjeni mjera zabrane;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-36	Rješenje Suda BiH broj S1 1 K 014931 14 Krž od 23.10.2014. godine o produženju pritvora Bjelošević Andriji i drugim;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-37	Rješenje Suda BiH broj: S1 1 K 014931 15 Krn 34 od 07.12.2015. godine o ukidanju mjera zabrane Andriji Bjeloševiću i drugim;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-38	Naredba o obustavi istrage protiv Subotić Predraga, Šljivić Radoljuba, Spasojević Slavka i Tadić Zorana, Tužilaštva BiH broj T 20 0 KTRZ 0011657 16 od 25.08.2017. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-39	Presuda Suda BiH u predmetu Dragan Marjanović i drugi broj S1 1 K 017626 14 Kri od 12.07.2018. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-40	Optužnica protiv Milana Ninkovića, Borislava Paravca, Andrije	Prigovor

	Bjeloševića i Milana Savića tužilaštva BiH broj T20 0 KTRZ 11541 15 od 31.12.2015. godine;	relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-41	Presuda Okružnog suda u Doboju protiv Pijunović Miroslava broj 13 0 K 002141 16 K2 od 10.01.2017. godine sa dopisom suda upućenom advokata od 18.02.2019. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-42	Uvjerenje Opštine Teslić broj 07-835-1-198/2014 /VB od 12.09.2014. godine o učešću u oružanim snagama Republike Srpske za D.K.;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-43	Zapisnici Tužilaštva BiH o ispitivanju osumnjičenog D.K. broj T20 0 KTRZ 0003236 05 od 01.09.2014. godine, broj T20 0 KTRZ 0003241 06 od 02.07.2018 I 12.12.2017. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-44	Dopis Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T20 0 KTRZ 0003241 06 od 01.11.2022. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-45	Izvještaj o radu Opštinskog štaba civilne zaštite Teslić za period od 27.05.do 30.06.1992. godine, broj OŠ -149/92 od 01.07.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-46	Izvještaj o radu Opštinskog štaba civilne zaštite Teslić za period od 25.05.do 15.11.1992. godine, broj 2173/92 od 15.11.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-47	Informacija Opštinskog štaba civilne zaštite Teslić, broj OŠ103/92 od 26.06.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-48	Dopis Opštinskog štaba civilne zaštite broj 50 /92 od 19.06.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-49	Dopis Opštinskog štaba civilne zaštite broj 89/92 od 24.06.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-50	Naredba Opštinskog Štaba civilne zaštite o izvršavanju radne obaveze od 04.07.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-51	Rješenje Štaba civilne zaštite Mjesne zajednice I.maj, Teslić od 14.07.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-52	Dopis Opštinskog štaba civilne zaštite Teslić broj 572792 od 06.08.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-53	Naredba Ministarstva odbrane Odsjek Teslić od 21.09.1992.	Prigovor

	godine o izvršenju radne obaveze;	relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-54	Naredba Ministarstva odbrane Odsjek Teslić broj 05/2-992 od 18.11.1992. godine sa zapisnikom o privremenom angažovanju kuće;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-55	Ovlaštenje Opštinskog štaba civilne zaštite Teslić, broj 872/92 od 10.08.1992. godine (o angažovanju povjerenika CZ u mjesnim zajednicama);	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-56	Potvrda Ministarstva odbrane Odsjek Teslić broj 2039/92 od 11.11.1992. godine , sa zapisnikom od 10.11.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-57	Naredba Ministarstva odbrane Odsjek Teslić broj 2215/92 od 22.11.1992. godine o formiranju radne jedinice. Saglasnost Opštinskog štaba civilne zaštite o putovanju načelnika civilne zaštite, od 30.09.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-58	Obavijest Ministarstva Odbrane, Odsjek Teslić o korišćenju slobodnih dana radno angažovanih lica broj 1378 792 od 20.09.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-59	Potvrde Ministarstva odbrane Odjeljenje Teslić o slobodnim danima za liječenje pripadnika radne obaveze broj : 1306/92 1312/92, od 15.09.1992. godine , broj 1318/92 i 1322/92 od 16.09.1992. godine, broj 1387/92 od 22.09.1992. godine , broj 1481 /92 od 01.10.1992. godine, broj 1986/92 od 28.10.1992. godine;	Prigovor relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O1-60	Nalaz i mišljenje vještaka policijske struke, prof. dr Mileta Matijevića od 03.05.2023. godine; *Dokaz uložen pod oznakom O1-60, zajednički je dokaz svih odbrana*	/

(iii) Uloženi materijalni dokazi odbrane optuženog Predraga Markočevića

Broj dokaza	**Sadržaj dokaza**	**Prigovor**
O2-1	*Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KTRZ 0003236 05 od 15.10.2014. godine o saslušanju svjedoka „KD-8“ (povjerljivo);*	/
O2-2	*Zapisnik Državne agencije za istrage i zaštitu o saslušanju svjedoka Hasana Iriškića broj: 16-04/2-3-04-2-510/13 od 17.07.2013. godine (povjerljivo);*	/
O2-3	*Zapisnik Tužilaštva BiH o saslušanju svjedoka Hasana Iriškića broj: T20 0 KTRZ 0003241 05 od 20.07.2017. godine (POVJERLJIVO);*	/
O2-4	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka Alekse Petrovića broj: T20 0 KTRZ 0003236 05 od 16.09.2014. godine;	/
O2-5	Zapisnik Državne Agencije za istrage i zaštitu o salušanju svjedoka Sadmira Kopića, broj: 16-06/1-04-2-542/14 od 28.10.2014. godine;	/
O2-6	Zapisnik Tužilaštva BiH o saslušanju svjedoka Rajka Perišića od	/

	16.09.2014. godine, broj: T20 0 KTRZ 0003236 05	
O2-7	Zapisnik Osnovnog suda u Tesliću broj: 35/92 od 15.07.1992. godine o saslušanju svjedoka KD-3 (*bez potpisa svjedoka, sa ovjerom MKSJ-a, neredigovan) povjerljivo;*	Prigovor zakonitosti (TBiH)
O2-8	Zapisnik Službi bezbjednosti Banja Luka, SJB Teslić od 09.07.1992. godine o pronađenim novčanim sredstvima i zlatnim predmetima u tašni Savić Milana, radnika CSB-SNB Doboj, sačinjen dana 30.06.1992. godine u 12:00 h u SJB Teslić (neovjeren);	Prigovor autentičnosti (TBiH)
O2-9	Krivična prijava načelnika SJB Teslić, Predraga Radulovića podnesena Osnovnom javnom tužilaštvu Teslić broj: 13-9/01-211-39/92 KU 192 od 09.07.1992. godine uz kopiju akta pod naslovom „dovela ih vojska“ sa pribilješkama;	Prigovor autentičnosti (TBiH) na dio dokaza koji se odnosi na akt „dovela ih vojska“
O2-10	Uvjerenje broj 07-835-5-02/19/VB, Republika Srpska, opština Teslić, načelnik opštine od 18.02.2019. godine	
O2-11	Zapisnik Državne Agencije za istrage i zaštitu o salušanju svjedoka Marte Reljić broj 17-04/2-04-2-146/07 od 09.02.2007. godine	/
O2-12	Uvjerenje Opštine Teslić, Opštinske uprave, odjeljenje za boračko-invalidsku zaštitu broj: 07-835-1-29/2019/VB od 18.02.2019. godine;	/
O2-13	Izjava Sivić Alije data Stanici javne bezbjednosti Teslić od 29.07.1992. godine (u potpisu OSL Dević Nenad);	/
O2-14	SJB Teslić – Tabelarni pregled izvoda iz Krivičnog upisnika SJB Teslić za 1992. i 1993. godinu sa spiskom lica prijavljenih zbog krivičnog djela nedozvoljeno držanje oružja, municije ili eksplozivnih naprava, služenje u neprijateljskoj vojsci ili oružane pobune, sačinjene hronološkim redosljedom	Prigovor autentičnosti i zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O2-15	SJB Teslić – Tabelarni pregled izvoda iz Krivičnog upisnika SJB Teslić za 1992. i 1993. godinu sa spiskom lica prijavljenih zbog krivičnog djela nedozvoljeno držanje oružja, municije ili eksplozivnih naprava, služenje u neprijateljskoj vojsci ili oružane pobune, sačinjene po mjestu stanovanja;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-16	SJB Teslić – Ovjerene fotokopije krivičnih prijava podnesene tokom 1992. i 1993. godine protiv 341 lica zbog krivičnog djela nedozvoljeno držanje oružja, municije ili eksplozivnih naprava, služenje u neprijateljskoj vojsci ili oružane pobune sa orginalnim propratnim aktom PS Teslić broj 14-1/01-053.2-17/21 od 29.04.2022. godine;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-17	SJB Teslić. Krivična prijava broj 11-26-02-230.1157-93 od 3.7.1993. godine podnesena protiv Isić Mirsada idr. Zbog krivičnog djela ubistva Smiljić Miroslava dana 09.06.1992. godine. Ovjerena fotokopija;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-18	Zapisnik Osnovnog suda u Tesliću broj 35/92 od 15.7.1992. godine o saslušanju svjedoka Spasojević Živka sa ovjerom MKSJ;	Prigovor zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O2-19	Zapisnik Osnovnog suda u Tesliću broj 35/92 od 15.7.1992. godine o saslušanju Gavranović Saše sa ovjerom MKSJ;	Prigovor zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O2-20	Zapisnik Osnovnog suda u Tesliću broj 35/92 od 15.7.1992. godine o	Prigovor

	saslušanju Subotić Predraga sa ovjerom MKSJ;	zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O2-21	Zapisnik Osnovnog suda u Tesliću broj 35/92 od 11.7.1992. godine o saslušanju Dević Vitomira sa ovjerom MKSJ;	Prigovor zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O2-22	Ministarstvo odbrane BiH P-POV-13-04-1-25-1/19 od 03.06.2019. godine. POVJERLJIVO u zapečaćenoj koverti;	Prigovor zakonitosti (Tužilaštvo BiH)
O2-23	Medžlis Islamske zajednice Teslić Broj 01-03-288-22 od 09.08.2022. godine. Porušeni ili oštećeni vjerski objekti IZ na području opštine Teslić;	/
O2-24	Rkt. Ž. Ured sv. JOSIP Teslić broj 6/2022. Rušenje crkve u Tesliću;	/
O2-25	SO Teslić. 07-835-IDK-208/20VB od 30.06.2020. godine. Spisak lica Hrvatske i Muslimanske nacionalnosti – pripadnika oružanih snaga Republike Srpske;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-26	SO Teslić. 03/1-202-1-223/2022 od 15.03.2022. godine Izvod iz MKU za Osivčić Šabana i Jašarević Remziju;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-27	Vojska Republike Srpske – 1. teslićka srpska brigade. 39-495-171/93 od 03.02.1993. godine. Markočević Predrag – Uvjerenje o ranjavanju;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-28	Regionalni medicinski centar Doboj. Otpusna lista od 29.9.1992. i 16.11.1992. godine na ime Markočević Predraga;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-29	SO Teslić. Broj 07-835-IDK-1048/22VB od 19.08.2022. godine. Uvjerenje o učešću u ratu za: Markočević Predraga, Jokić Radomira, Stojanović Mladena, I Glancer Damira te Uvjerenja o ranjavanju za Trifunović Damjana i Dolić Čedomira;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-30	SO Teslić. Broj 07-562-40/93-20 od 01.12.2020. godine. Uvjerenje o pogibiji Babić Petra i Smiljić Miroslava te ranjavanju Stojanović Milenka;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-31	SO Teslić. Broj 07-835-IDK-1823/21VB od 13.12.2021. godine. Uvjerenja o učešću u ratu na ime: Stjepanović Slaviše, Bugarinović Riste, Miličić Brane, Stjepanović Nenada, Gačić Marjana i Mirović Nebojše;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti

		(Tužilaštvo BiH)
O2-32	Vojska Republike Srpske – I teslićka srpska brigada. Broj 39-495-15/93 od 03.01.1993. godine.Ovjerena kopija uvjerenja o ranjavanju Trifunović Dragana;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-33	Vojska Republike Srpske – I teslićka srpska brigada. Broj 39-495-168/93 od 03.02.1993. godine.Ovjerena kopija uvjerenja o ranjavanju Stjepanović Gorana;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-34	Vojska Republike Srpske – I teslićka srpska brigada. Broj 39-495-636/93 od 26.03.1993. godine.Ovjerena kopija uvjerenja o ranjavanju Blagojević Dragana;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-35	Vojska Republike Srpske – I teslićka srpska brigada. Broj 39-495-409/93 od 03.03.1993. godine.Ovjerena kopija uvjerenja o pogibiji Trivunović Radomira;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-36	Vojska Republike Srpske – I teslićka srpska brigada. Broj 39-495-755/93 od 01.05.1993. godine.Ovjerena kopija uvjerenja o pogibiji Kuzmanović Milorada;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-37	Vojska Republike Srpske – I teslićka srpska brigada. Broj 39-495-39/92 od 06.12.1992. godine.Ovjerena kopija uvjerenja o pogibiji Miličić Neđe;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-38	Vojska Republike Srpske – I teslićka srpska brigada. Broj 39-495-23/93 od 04.01.1993. godine.Ovjerena kopija uvjerenja o ranjavanju Despić Srete;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-39	F BiH – Federalno ministarstvo za pitanja branitelja I invalida domovinskog rata, broj 07/1-45-2913-2/20 od 04.01.2021. godine. Učešće u oružanim snagama R BiH. Sa uvjerenjem broj 18-14-02-41-1-297-8/04 od 20-12-2004- godine izdato od Federalnog ministarstva odbrane na ime Đogić Himze;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-40	F BiH – Federalno ministarstvo za pitanja branitelja I invalida domovinskog rata, broj 07/1-45-2913-4/20 od 24.08.2022. godine. Učešće u oružanim snagama R BiH;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)

O2-41	Štab TO R BiH – Strogo pov. 02/2-1 od 12.04.1992. godine. Direktive za odbranu suvereniteta i nezavisnosti R BiH;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-42	SJB Teslić – Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Iriškić Enesa. Broj 13/9 od 22.01.1992. godine;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-43	SJB Teslić – Izvještaj o zaduženosti oružja i municije na dan 24.06.1992. godine, po RSM na području SJB Teslić;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-44	Prilog broj 86 krivičnoj prijavi broj 13-9/01-211-39/92 KU 132 od 09.07.1992. godine podnesenoj od strane SJB Teslić, OJT Teslić. Spisak nađenih stvari od lica lišenih slobode dana 30.06.1992. godine;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-45	Prilog broj 137 i 138 krivičnoj prijavi broj 13-9/01-211-39/92 KU 132 od 09.07.1992. godine podnesenoj od strane SJB Teslić, OJT Teslić. Nalog blagajni 3/92 od 17.06.1992. godine na ime Markočević Predraga na iznos od 4 miliona dinara i Priznanica broj 918/92 od 17.06.1992. godine izdata od Preduzeća ‘’Svila’’ Čelinac na iznos od 4 miliona dinara;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-46	Prilog broj 139 krivičnoj prijavi broj 13-9/01-211-39/92 KU 132 od 09.07.1992. godine podnesenoj od strane SJB Teslić, OJT Teslić. Predračun preduzeća Svila Čelinac na policijske uniforme;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-47	Policijska uprava Doboj – Broj 14-4/01-230.4-14/20 od 27.03.2020. godine. Podatci o zaspoelnim radnicima CSB Doboj;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-48	Prilog broj 17 krivičnoj prijavi broj 13-9/01-211-39/92 KU 132 od 09.07.1992. godine podnesenoj od strane SJB Teslić, OJT Teslić. Službena zabilješka D.K. od 03.07.1992. godine;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-49	Prilog broj 18 krivičnoj prijavi broj 13-9/01-211-39/92 KU 132 od 09.07.1992. godine podnesenoj od strane SJB Teslić, OJT Teslić. Službena zabilješka Markočević Predraga od 03.07.1992. godine sa numeracijom MKSJ;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-50	Prilog broj 19 krivičnoj prijavi broj 13-9/01-211-39/92 KU 132 od 09.07.1992. godine podnesenoj od strane SJB Teslić, OJT Teslić. Službena zabilješka Đukić Marinka od 03.07.1992. godine sa	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i

	numeracijom MKSJ;	relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-51	Centar javne bezbijednosati Doboj – Broj 09-04-110.1-100/15 od 19.03.2015. godine. Markočević Predrag – uvjerenje o radu u Ministarstvu unutrašnjih poslova;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-52	Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske – Broj 08/4-110.1-284/21 od 04.03.2021. godine. Markočević Predrag – uvjerenje o radu u Ministarstvu unutrašnjih poslova;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-53	Ministarstvo za unutrašnje poslove SR BiH – Broj 09/4-120-1/2176 od 25.09.1991. godine. Markočević Predrag – Rješenje o rasporedu na poslove i zadatke načelnika Odjeljenja za poslove i zadatke sprečavanja i otkrivanja kriminaliteta;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-54	Izvršni odbor opštine Teslić – Broj 01-111-51/92 od 29.12.1992. godine. Markočević Predrag – rješenje o imenovanju za v.d. sekretara Sekretarijata za inspekcijske poslove;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-55	SJB Teslić – Službena zabilješka od 19.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-56	SJB Teslić – Službena zabilješka od 21.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-57	SJB Teslić – Službena zabilješka od 22.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-58	SJB Teslić – Službena zabilješka od 23.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-59	SJB Teslić – Službena zabilješka od 24.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)

O2-60	SJB Teslić – Službena zabilješka od 27.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša. Odnosi se na Jašarević Envera idr.;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-61	SJB Teslić – Službena zabilješka od 27.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša. Odnosi se na Osivčić Tahira idr;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-62	SJB Teslić – Službena zabilješka od 27.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša. Odnosi se na Jašarević Amira idr.;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-63	SJB Teslić – Službena zabilješka od 28.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-64	SJB Teslić – Službena zabilješka od 31.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša. Odnosi se na Šabić Redžu idr.;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-65	SJB Teslić – Službena zabilješka od 31.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša.Odnosi se na Karabegović Nezira idr.;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-66	SJB Teslić – Službena zabilješka od 31.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša. Odnosi se na Garić Haju idr;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-67	SJB Teslić – Službena zabilješka od 31.07.1992. godine – Zabilješku sačinilo ovlašćeno službeno lice Mirović Nebojša. Odnosi se na Kopić Adema idr.;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-68	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-592/06 od 05.10.2006. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Aličković Ibrahima;	/
O2-69	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-249/06 od 03.10.2006. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Aličković Ibre;	/
O2-70	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-563/07 od 02.03.2007. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Tomić Stjepana	/
O2-71	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-564/06 od 05.10.2006. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Aličković Alije;	/

O2-72	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-502/06 od 06.09.2006. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Hodžić Safeta;	/
O2-73	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-255/07 od 07.02.2007. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Vrdoljak Jasminke	/
O2-74	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-/07 od 14.02.2007. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Dujmović Ante	/
O2-75	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-129/07 od 30.01.2007. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Iriškić Rahmana;	/
O2-76	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-145/07 od 08.02.2007. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Martinović Joze;	/
O2-77	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-477/06 od 29.08.2006. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Sadiković Adema	/
O2-78	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-173/07 od 13.02.2007. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Galijašević Vjere;	/
O2-79	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-146/07 od 09.02.2007. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Reljić Marte	/
O2-80	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-478/06 od 30.08.2006. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Jašarević Edhema;	/
O2-81	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-479/06 od 30.08.2006. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Jašarević Emir;	/
O2-82	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-473/06 od 28.08.2006. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Isić Asima.	/
O2-83	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-136/07 od 30.01.2007. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Garić Abdulaha;	/
O2-84	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-264/06 od 04.05.2006. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Huskić Sinana;	/
O2-85	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-562/06 od 05.10.2006. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Kurtović Samira;	/
O2-86	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-147/07 od 09.02.2007. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Martinović Mate;	/
O2-87	Državna agencija za istrage i zaštitu – Broj 17-04/2-04-2-131/07 od 01.02.2007. godine. Zapisnik o saslušanju svjedoka Hodžić Adema;	/
O2-88	Centralna izborna Komisija BiH- Službeni sajt CIKa www.izbori.ba. Lokalni izbori 2004. godine – Opština Teslić, izabran načelnik Pavlović Rade;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-89	Centralna izborna Komisija BiH- Službeni sajt CIKa www.izbori.ba. Lokalni izbori 2004. godine – Opština Teslić, izabran odbornik Skupštine opštine Teslić Markočević Predrag.;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-90	*www.veterani.ba – Podaci o formiranju Općinskog štaba TO Teslić dana 19. Maja 1992. godine;*	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-91	*www.svemirac.com – Odsječene glave srpskih vojnika od strane mudžahedina na lokalitetu Crni vrh;*	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti

		(Tužilaštvo BiH)
O2-92	Vojska Republike Srpske – I teslićka srpska brigada. Broj 39-445-178/92 od 26.12.1992. godine. Kopija uvjerenja o pogibiji Petković Nenada;	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-93	Izvršni odbor opštine Teslić – Broj 01-013-104/92 od 22.05.1992. godine. Zaključak o oduzimanju stranog novca.	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)
O2-94	CSB Banja Luka – Broj 11-1/09-120 od 04.06.1992. godine. Traži se saglasnost za raspoređivanje Markočević Predraga.	Prigovor autentičnosti, zakonitosti i relevantnosti (Tužilaštvo BiH)

(iv) Uloženi materijalni dokazi odbrane optuženog Marinka Đukića

Broj dokaza	**Sadržaj dokaza**	**Prigovor**
O3-1/ O2-3	*Zapisnik Tužilaštva BiH o saslušanju svjedoka Hasana Iriškića broj: T20 0 KTRZ 0003241 05 od 20.07.2017. godine (povjerljivo);*	/
O3-2	*Fotokopija Izjave svjedoka „KD- 8“ data Međunarodnom sudu za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 26.03.1999. godine na engleskom jeziku (potpisana) i prevedena izjava na BHS- bez potpisa; (povjerljivo)*	/
O3-3	Zapisnik o saslušanju svjedoka Nesterović Radivoja, broj: T20 0 KTRZ 0003236 05 od 20.01.2015. godine; *Napomena: uložen kao dokaz T-5 i nalazi se u registratoru dokaza optužbe*	/
O3-4	*Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o saslušanju svjedoka KD- 1 broj: T20 0 KTRZ 0003241 06 od 19.07.2017. godine; (neredigovan- povjerljivo)*	/
O3-5	Zapisnik Tužilaštva Bosne i Hercegovine o salsušanju svjedoka Zijada Redžića, broj: T20 0 KTRZ 0003236 05 od 02.10.2014. godine (kopija);	/
O3-6	Medicinska dokumentacija za lice; Spasojević Slavko zv. Bato, u smislu potvrde iskaza svjedoka o ranjavanju tog pripadnika vojne formacije upućene iz Doboja po nalogu OG Doboj, na dan 08.06.1992.g. u oružanom sukobu na području	Prigovor relevantnosti

	naseljenog mjesta Ranković-opština Teslić, kao jednog od uzročnika događaja koji su se odvijali toga dana, i to; akt JZU Bolnica Sveti Apostol Luka Doboj, br. 3772-1/23, sa istorijom bolesti i pretećom medicinskom dokumentacijom x 7, ukupno 9 dokumenata.	
O3-7	Akt MUP-a, RS PU Doboj, br. 14-8.110-9/23 od 22,02.2023.g. Predmetni dokaz upotpunjunjuje dokaz naveden pod O-3.1. predložen u konekstu statusnog položaja Đukić Marinka tokom inkriminisanog perioda i neposredno prije toga vremena, i sadrži 3. rješenja o rasporedu imenovag na radna mjesta u SJB Teslić.	Prigovor relevantnosti
O3-8	Rješenje Srpska republika Bosna i Hercegovina, MUP-Centar službi bezbjednosti Doboj, broj; 34-90/92 od 29.6.1992, o privremenom raspoređivanju na radno mjesto, na ime Đukić Marinko, (u izjašnjenju Tužilaštva br. 1.);	/
O3-8/a	Zaključak Izvršnog odbora opštine Teslić br. 01-013-103/92 od 29.06.1992.g.(u izjašnjenju Tužilaštva br. 2.);	/
O3-8/b	Zapisnik Tužilaštva BiH br. T20 0 KTRZ 00003246 05 od 10.09.2014. godine;	Prigovor relevantnosti
O3-8/c	Akt Državne agencije za istrage i zaštitu-Potvrda oprivremenom oduzimanju predmeta br.16-04/2-3-04-2-28/14 od 01.09.2014.g.;	Prigovor relevantnosti
O3-9	Depeša- akt MUP- a SR BiH br. 10-70 od 29.04.92. o provođenju naredbe komandanta štaba teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine, o sprovođenju Odluke Predsjedništva Republike BiH broj 02-11-327/92.(u izjašnjenju Tužilaštva br. 6.);	Prigovor relevantnosti
O3-10	Akt Bosne i Hercegovine-Predsjedništvo-Sekretarijat broj; 15-49-1-5177-4/17 od 29.12.2017. godine; Odluka Predsjedništva RBiH br: 02-11-327/92 od 27.04.1992.g, pribavljena u krivičnom predmetu Suda BiH br: S1 1 K 020503 16 Kri; Akt branioca kojim se od Predsjedništva BiH zahtjeva dostavljanje odluke Predsjedništva BiH 02-11-327/92 od 27.04.1992.g. (u izjašnjenju Tužilaštva br. 7.);	Prigovor relevantnosti
O3-11	Odluka o strateškim ciljevima srpskog naroda u BiH broj 02-130/92 od 12. maja 1992. Godine, objavljena u Službenom glasniku Republike Srpske broj 22 strana 866, dana 26. novembra 1993.g. (u izjašnjenju Tužilaštva br. 3.);	/
O3-11/a	Akt odbrane upućen Narodnoj Skupštini Republike Srpske, u krivičnom predmetu Suda BiH br: S1 1 K 020503 16 Kri-zahtjev za utvrđivanje činjenica, od 03.01.2019.g.;	Prigovor relevantnosti
O3-11/b	Akt Narodne Skupštine RepublikeSrpske-Generalni sekretar br. 02/2-260/19 od 6.februara 2019.godine upućen odbrani;	Prigovor relevantnosti
O3-11/c	Zapisnik sa 16. Sjednice Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini koja je održana 12.maja 1992. godine u Banja Luci;	Prigovor relevantnosti
O3-11/d	Dio izvornog stenograma sa 16. Sjednice Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini koja je održana 12.maja 1992. godine u Banja Luci, i to stranice od 1 do 9;	Prigovor relevantnosti
O3-11/e	Dijelovi Ustava Srpske Republike Bosne i Hercegovine;	/
O3-11/f	Dijelovi Poslovnika Skupštine srpskog naroda u Bosni i	Prigovor

	Hercegovini;	relevantnosti
O3-11/g	Hronološki registar propisa koje je u 1992 donijela Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, a nakon promjena Ustava-promjenila naziv u Narodna skupšina Republike Srpske;	Prigovor relevantnosti
O3-11/h	Hronološki registar propisa koje je donijela Narodna skupšina Republike Srpske u 1993. godini (u izjašnjenju Tužilaštva br. 8.-16.);	Prigovor relevantnosti

2. ANEKS II

(i) Rješenje o prihvatanju utvrđenih činjenica na prijedlog Tužilaštva BiH

Broj: S1 1 K 026829 18 Kri
Sarajevo, 14.10.2020. godine

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, u vijeću sastavljenom od sudije Lejle Konjić Dragović kao predsjednika vijeća, te sudija Davorina Jukića i Tatjane Kosović kao članova vijeća, u krivičnom predmetu protiv optuženih D.K. i dr., zbog krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), u vezi sa tačkama a), e), f) i k) istog člana, a sve u vezi sa članovima 21., 29. i 180. stav 1. istog zakona, odlučujući o prijedlogu Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: T20 0 KTRZ 00003241 06 od 28.11.2018. godine, za prihvatanje utvrđenih činjenica iz presuda Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i to: *Tužilac protiv Radoslava Brđanina* (predmet br. IT-99-36-T, presuda od 01.09.2004. godine), *Tužilac protiv Momčila Krajišnika* (predmet br. IT-00-39-T, presuda od 27.09.2006. godine), *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina* (predmet br. IT-08-91-T, presuda od 27.03.2013. godine), *Tužilac protiv Duška Tadića* (predmet br. IT-94-1-T, presuda od 07.05.1997. godine), *Tužilac protiv Miroslava Kvočke i dr.* (predmet br. IT-98-30/1-T, presuda od 02.11.2001. godine) i *Tužilac protiv Milomira Stakića* (predmet br. IT-97-24-T, presuda od 31.07.2003. godine), na osnovu člana 4. Zakona o ustupanju predmeta od strane MKSJ Tužilaštvu Bosne i Hercegovine i korištenju dokaza pribavljenih od strane MKSJ u postupcima pred sudovima u Bosni i Hercegovini (Zakon o ustupanju predmeta) dana 14.10.2020. godine, donio je slijedeće:

R J E Š E N J E

I

Djelimično se prihvata prijedlog Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj: 20 0 KTRZ 00003241 06 od 28.11.2018. godine, za prihvatanje utvrđenih činjenica, te se činjenice utvrđene od strane pretresnih vijeća u predmetima: *Tužilac protiv Radoslava Brđanina* (predmet br. IT-99-36-T, presuda od 01.09.2004. godine), *Tužilac protiv Momčila Krajišnika* (predmet br. IT-00-39-T, presuda od 27.09.2006. godine), *Tužilac*

protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina (predmet br. IT-08-91-T, presuda od 27.03.2013. godine), *Tužilac protiv Duška Tadića* (predmet br. IT-94-1-T, presuda od od 07.05.1997. godine), *Tužilac protiv Miroslava Kvočke i dr.* (predmet br. IT-98-30/1-T, presuda od 02.11.2001. godine) i *Tužilac protiv Milomira Stakića* (predmet br. IT-97-24-T, presuda od 31.07.2003. godine), prihvataju kao utvrđene, u obimu kako slijedi:

1. Nakon što je 19.decembra 1991.godine, Glavni odbor SDS-a objavio dokument pod naslovom "Uputstvo o organizovanju i djelovanju organa srpskog naroda u Bosni i Hercegovini u vanrednim okolnostima", to uputstvo je postalo nacrt za preuzimanje vlasti od strane bosanskih Srba u opštinama u kojima oni predstavljaju većinu stanovništva [Varijanta A] i opštinama gdje su u manjini [Varijanta B]. Formulisani cilj Uputstva s varijantom A i B bio je "provođenje plebiscitarne odluke kojom se srpski narod u Bosni i Hercegovini opredijelio da živi u jedinstvenoj državi" i "povećanje mobilnosti i spremnosti za odbranu interesa srpskog naroda". (paragraf 69. presude u predmetu Brđanin);

2. Uputstvo s varijantom A i B sadržavalo je, između ostalog, i direktivu prema kojoj će opštinski odbori SDS-a formirati krizne štabove srpskog naroda u svojim opštinama. "Zadaci, mjere i druge aktivnosti" o kojima se govori u Uputstvu s varijantom A i B provodiće se isključivo po nalogu predsjednika SDS-a. (paragraf 70. presude u predmetu Brđanin);

3. U razdoblju od kraja decembra 1991. do aprila 1992. SDS je ubrzao pripreme za preuzimanje političke vlasti na opštinskom nivou na onim područjima koja je odredio za ulazak u novu državu bosanskih Srba. Skupština Srpske Republike BiH 11.decembra 1991. usvojila je preporuke u vezi s osnivanjem opštinskih skupština srpskog naroda u BiH u opštinama u kojima su bosanski Srbi bili u manjini, a 19.decembra 1991. Glavni odbor SDS-a objavio je Uputstvo s varijantom A i B. Prema tome, "srpske opštine" proglašene su i u opštinama u kojima SDS nije imao kontrolu (dalje u tekstu: opštine iz Varijante B). (paragraf 93. presude u predmetu Brđanin);

4. Sastav opštinskih kriznih štabova 1992.godine bio je zamišljen tako da se osigura ne samo da štab ima autoritet u očima javnosti, nego i da to budu ljudi koji će se pobrinuti da se donesene odluke provedu. Među članovima su bili predsjednik skupštine dotične opštine ili predsjednik izvršnog odbora opštine (varijanta A) ili predsjednik opštinskog odbora SDS-a (varijanta B), komandant opštinskog štaba TO-a i načelnik policije. Osim toga, sastancima opštinskog kriznog štaba redovno su prisustvovali predstavnici vojske. (paragraf 95. presude u predmetu Brđanin);

5. Početkom 1992., dok su trajali međunarodni pregovori kojima se pokušavalo riješiti pitanje statusa BiH, rukovodstvo bosanskih Srba provelo je svoj plan da teritorije koje su smatrali svojima odvoje o postojećih struktura SRBiH i stvore zasebnu državu bosanskih Srba. Skupština Srpske Republike BiH proglasila je 9.januara 1992. Srpsku Republiku BiH, koja će 12.avgusta 1992. biti preimenovana u Republiku Srpsku (dalje u tekstu: RS), Ona se sastojala od tzv. srpskih autonomnih regija i oblasti, među kojima je bila i Autonomna Regija Krajina. (paragraf 71. presude u predmetu Brđanin);

6. Krajem marta 1992. rukovodstvo bosanskih Srba preduzelo je u cilju provođenja Strateškog plana mjere za odvajanje policijskih snaga bosanskih Srba od nesrpskih policijskih snaga, te za stavljanje policije bosanskih Srba pod civilnu komandu bosanskih Srba. Skupština Srpske Republike BiH osnovala je 27.marta 1992. Srpsko ministarstvo unutrašnjih poslova (dalje u tekstu: MUP). (paragraf 73. presude u predmetu Brđanin);

7. Ministarstvo narodne odbrane Srpske Republike BiH 16.aprila 1992. donijelo je odluku o tome da Teritorijalna odbrana (dalje u tekstu: TO) predstavlja oružanu snagu Srpske Republike BiH, te da komandovanje i rukovođenje TO-om vrše opštinski, oblasni i regionalni štabovi, kao i štab TO-a Srpske Republike BiH. Istom odlukom Ministarstvo narodne odbrane proglasilo je neposrednu ratnu opasnost i naredilo opštu javnu mobilizaciju TO-a na cjelokupnoj teritoriji Srpske Republike BiH. Pored toga, naređeno je i formiranje štabova TO-a u novoosnovanim opštinama bosanskih Srba. (paragraf 73. presude u predmetu Brđanin);

8. Saradnja između vojnih i civilnih vlasti bila je uspostavljena i na regionalnom nivou. Veze kroz koje je ona ostvarivana bile su koncentrisane u Kriznom štabu ARK-a, čiji su članovi bili i general-major Momir Talić, i potpukovnik Milorad Sajić, kao i major Zoran Jokić. Sastancima Kriznog štaba ARK-a uvijek je prisustvovao barem jedan od njih trojice. Pored toga, Krizni stab ARK-a je 13.maja 1992. ovlastio dvojicu svojih članova, Voju Kuprešanina i Predraga Radića, "da rješavaju sva vojno-politička pitanja na području Autonomne Regije Krajina". (paragraf 221. presude u predmetu Brđanin);

9. (Dana 19.05.1992. godine) osnovana je Vojska Srpske Republike Bosne i Hercegovine (VRS). (paragraf 78. presude u predmetu Brđanin);

10. Dana 27.marta 1992., Skupština Srpske Republike BiH osnovala je srpsko Ministarstvo unutrašnjih poslova (dalje u tekstu: MUP). Zakon o MUP-u stupio je na snagu 31.marta 1992., kada je imenovan ministar koji je bio odgovoran Skupštini Srpske Republike BiH. Tokom proljeća i ljeta 1992., većina nesrba je otpuštena iz policije. (paragraf 211. presude u predmetu Brđanin [225]);

11. Dana 7. aprila 1991., Regionalni odbor SDS-a je donio odluku da se osnuje Zajednica opština Bosanske krajine (dalje u tekstu: ZOBK). (paragraf 165. presude u predmetu Brđanin);

12. ZOBK je činilo šesnaest opština iz Bosanske krajine i bosanski Srbi su u svim tim opštinama izuzev opštine Ključ predstavljali znatnu većinu stanovništva. (paragraf 165. presude u predmetu Brđanin);

13. Dogovor o osnivanju ZOBK-a i Statut ZOBK-a koji je usvojen na drugoj sjednici Skupštine ZOBK-a, održanoj 14.maja 1991., pokazuju da je ZOBK zamišljen kao nešto više od puke privredne zajednice. Za razliku od Zajednice opština Banja Luka (dalje u tekstu: ZOBL) koja je postojala ranije, mandat ZOBK-a je obuhvatao jaku odbrambenu

[225] U prijedlogu Tužilaštva BiH za prihvatanje utvrđenih činjenica navedeno je da se radi o paragrafu broj 221;

komponentu. Odluke Skupštine ZOBK-a i zapisnici s njenih sjednica pokazuju da je to bila zajednica koja je trebala da koordinira sve glavne oblasti uprave u opštinama koje su se pridružile ZOBK-u, te da je njen program bio političke prirode. (paragraf 165.)

14. Skupština ZOBK-a se na svojoj 7. sjednici, održanoj 16.septembra 1991., transformisala u Autonomnu Regiju Krajina. U toj odluci o transformisanju objavljuje se osnivanje ARK-a kao "neodvojivog dijela Savezne države Federativne Jugoslavije i sastavnog dijelam Federativne jedinice BiH". (paragraf 166. presude u predmetu Brđanin);

15. Dana 16.09.1991. je usvojen i Statut ARK-a, koji je bio gotovo identičan Statutu ZOBK-a. Sjedište ARK-a, kao i ZOBK-a, bilo je u Banjoj Luci. (paragraf 166. presude u predmetu Brđanin);

16. ARK su činile opštine koje su bile u sastavu ZOBK-a, kao i nekoliko novih opština. U većini tih novih opština Srbi su bili u manjini. (paragraf 168. presude u predmetu Brđanin);

17. U jesen 1991., u SRBiH su osnovane još četiri srpske autonomne oblasti. To su bile Srpska Autonomna Oblast Hercegovina, Srpska Autonomna Oblast Romanija-Birač, Srpska Autonomna Oblast Semberija i Srpska Autonomna Oblast Sjeverna Bosna. Dana 21. novembra 1991., Skupština srpskog naroda u BiH je na svojoj 2. Sjednici verifikovala osnivanje ARK-a i još četiri srpske autonomne oblasti. Tom ratifikacijom su ARK i druge četiri srpske autonomne oblasti postale sastavni dijelovi Srpske Republike BiH. (paragraf 167. presude u predmetu Brđanin);

18. Savjet SDS-a raspravljao je 15.oktobra 1991. o strategiji uspostave srpske vlade, što je obuhvatalo formiranje paralelnih organa vlasti, regionalizaciju BiH i vojnu organizaciju. (paragraf 66. presude u predmetu Brđanin);

19. Dana 4.marta 1992., Skupština ARK-a je na svojoj 15. sjednici usvojila odluku da osnuje Centar službi bezbjednosti (dalje u tekstu: CSB) ARK-a sa sjedištem u Banjoj Luci. Dana 27.aprila 1992., Skupština ARK-a je donijela odluku da u okviru CSB-a osnuje "Odred milicije za posebne namjene". (paragraf 175. presude u predmetu Brđanin);

20. U proljeće 1992. na cijeloj teritoriji Bosanske krajine osnovani su logori i drugi zatočenički objekti u kasarnama i vojnim kompleksima, fabrikama, školama, sportskim objektima, policijskim stanicama i drugim javnim zgradama. Te logore i zatočeničke objekte uspostavljale su i kontrolisale vojska bosanskih Srba, civilne vlasti ili policija bosanskih Srba. Civili nesrbi masovno su hapšeni i zatočavani u tim logorima i zatočeničkim objektima. (paragraf 115. presude u predmetu Brđanin);

21. (...) Zajednica opština Bosanske krajine transfomisala se 16.septembra 1991. ili otprilike tog datuma u Autonomnu Regiju Krajina (dalje u tekstu: ARK), koja je na kraju obuhvatala (između ostalih) sljedeće opštine: Banju Luku, Bihać-Ripač, Bosansku Dubicu, Bosansku Gradišku, Bosansku Krupu, Bosanski Novi, Bosanski Petrovac, Čelinac, Donji Vakuf, Ključ, Kotor-Varoš, Prijedor, Prnjavor, Sanski Most, Šipovo i Teslić. (paragraf 2. presude u predmetu Brđanin);

22. Dana 24. oktobra 1991. konstituisana je odvojena Skupština srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, u kojoj je dominirao SDS. Skupština je 9. januara 1992. usvojila deklaraciju kojom je proglašena Srpska Republika Bosna i Hercegovina. Geografsko područje obuhvaćeno ARK-om postalo je dio tada proglašene Srpske Republike Bosne i Hercegovine. (paragraf 2. presude u predmetu Brđanin);

23. Od 3.juna 1992. je u zgradi "apoteke" u Pribiniću, koja se prije izbijanja sukoba koristila kao skladište, osnovan zatvor za muškarce bosanske Muslimane sa tog područja. U zatvoru je u svako doba bilo od sedam do 25 zatvorenika. (paragraf 464. presude u predmetu Brđanin);

24. Društveni dom u Pribiniću, mjestu 15 kilometara udaljenom od Teslića, pretvoren je u zatočenički centar za lokalne stanovnike, bosanske Muslimane i bosanske Hrvate. (...) Stražari su svakog jutra prilikom prozivke za doručak tukli zatočenike. (paragraf 521. presude u predmetu Brđanin);

25. U periodu od jula do oktobra 1992. pripadnici policije bosanskih Srba i VRS-a silovali su više bosanskih Muslimanki u opštini Teslić. (paragraf 523. presude u predmetu Brđanin);

26. Vojska je napadala gradove i sela koji nisu bili vojni ciljevi. Snage bosanskih Srba vršile su napade, između ostalog, i u Prijedoru, Sanskom Mostu, Bosanskom Novom, Ključu, Tesliću i Kotor-Varoši. Konkretna svrha tih vojnih operacija bila je istjerivanje bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata. Po izvođenju napada po gradovima i selima, sakupljani su muškarci, žene i djeca, bosanski Muslimani i bosanski Hrvati, a potom su često razdvajani. (paragraf 549. presude u predmetu Brđanin);

27. U maju 1992. nanesena je šteta poslovnim prostorima bosanskih Muslimana u Tesliću. (paragraf 635. presude u predmetu Brđanin);

28. U Tesliću je rimokatolička crkva razorena u napadu srpskih snaga sredinom 1992. godine. Snage bosanskih Srba uništile su i džamije u okolnim selima Barići i Ruževići. (paragraf 657. presude u predmetu Brđanin);

29. U periodu od kraja juna do oktobra 1992., otprilike 200 bosanskih Muslimana i Hrvata, muškaraca, među njima i jedna mentalno hendikepirana osoba, prošlo je kroz logor u Pribiniću. (paragraf 899. presude u predmetu Brđanin);

30. Osoblje logora u Pribiniću činili su pripadnici vojne policije bosanskih Srba. (paragraf 900. presude u predmetu Brđanin);

31. Logor (u Pribiniću) je ostao otvoren do oktobra (1992. godine). (paragraf 900. presude u predmetu Brđanin);

32. Zatočenike u Pribiniću su tukli pendrecima, kundacima i lancima, toljagama, nogama, gumenim palicama, lancima i drvenim predmetima. Zatočenike su tukli svakog dana. Zatočenici su bili premlaćivani i umirali – među njima i pomenuti mentalno hendikepirani muškarac - pred drugim zatočenicima. (paragraf 901. presude u predmetu Brđanin);

33. Premlaćivanja su vršili pripadnici vojne policije bosanskih Srba, a jednom prilikom su zatočenike tukla tri srpska vojnika koji su u logor došli izvana. (paragraf 902. presude u predmetu Brđanin);

34. Neki zatočenici u logoru u Pribiniću proveli su 105 dana. U prostorijama dimenzija približno 3x4 metra držano je od pet do sedam zatočenika. U nekim prostorijama prozori su bili pokriveni tako da nije bilo svjetla. Zatočenici su spavali na drvenim paletama. Cijelo vrijeme boravili su unutra, izlazili bi samo na nužnik. (paragraf 955. presude u predmetu Brđanin);

35. Zatočenici su dobijali jedan obrok dnevno. Dobijali su dovoljno vode. (paragraf 956. presude u predmetu Brđanin);

36. Higijenski uslovi bili su loši: postojao je jedan vanjski nužnik. Zatočenici nisu mogli prati odjeću i nisu imali presvlaku. (paragraf 957. presude u predmetu Brđanin);

37. Jedan zatočenik dobio je upalu pluća. Odveli su ga u bolnicu zajedno s još jednim muškarcem koji je bio ustrijeljen u nogu, ali neki drugi zatočenici imali su manje sreće i umrli su od povreda jer im nije pružena nikakva ljekarska pomoć. (paragraf 958. presude u predmetu Brđanin);

38. (...) Na teritoriji Bosne i Hercegovine oružani sukobi su izbili najkasnije u aprilu 1992. godine, u vezi sa proglašenjem nezavisnosti Bosne i Hercegovine i Srpske Republike, i oni su nastavljeni i poslije decembra 1992. godine“. (paragraf 707. presude u predmetu Krajišnik);

39. Oružane snage Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (SFRJ) su se sastojale od savezne armije (poznate kao JNA) i sistema teritorijalne odbrane (TO), opremljene lakim naoružanjem smještenim u opštinska skladišta.“ (paragraf 18. presude u predmetu Krajišnik);

40. Dana 21. novembra 1991.g., Skupština bosanskih Srba je usvojila rezoluciju kojom se daje puna podrška JNA u odbrani zajedničke države Jugoslavije i proglašava mobilizacija svih Srba u Bosni i Hercegovini. (paragraf 75. presude u predmetu Krajišnik);

41. U povjerljivom dokumentu „organa Republike Srpska Bosna i Hercegovina“, koji prema kontekstu potiče iz januara ili početkom februara 1992., upućenom načelniku Generalštaba JNA u Beogradu i komandantima 2. i 4. vojne oblasti (koje su obuhvatale Bosnu i Hercegovinu i manja područja Hrvatske), (...) u tekstu se kaže da organi republike bosanskih Srba uskoro treba da uspostave punu kontrolu nad tim srpskim teritorijama (...), „organi“ su zatražili da JNA odredi oficire za pomoć opštinskim TO-ima, stanicama javne bezbjednosti i centrima službi bezbjednosti, te da nabavi materijalno-tehnička sredstva, uključujući oružje, municiju, vozila, helikoptere, sredstva veze i uniforme (...) „organi“ su zatražili podršku JNA u preuzimanju kontrole nad “srpskim teritorijama u BiH koje ostaju u sastavu Jugoslavije.“ (paragraf 109. presude u predmetu Krajišnik);
42. Dana 6.aprila 1992. Evropska zajednica je priznala nezavisnost Bosne i Hercegovine. Sljedećeg dana skupština bosanskih Srba (...) proglasila je nezavisnost Srpske

Republike Bosne i Hercegovine (dana 12. avgusta 1992. naziv republike promijenjen je u „Republika Srpska“). (paragraf 128. presude u predmetu Krajišnik);

43. (...) 15.aprila 1992. g. jedan pukovnik JNA imenovan je za komandanta srpskog TO i zadužen za nadzor i kontrolu lokalnih štabova TO-a. Dana 16.aprila 1992. godine Ministarstvo odbrane Republike bosanskih Srba javno je potvrdilo stanje neposredne ratne opasnosti, koje je dan ranije proglasilo predsjedništvo bosanskih Srba u skladu sa svojim vanrednim ovlaštenjima, i obavjestio je ARK, vlade SAO i sve srpske opštine o odluci predsjedništva bosanskih Srba donesenoj prethodnog dana da srpski TO postaje „oružana snaga“ republike bosanskih Srba.“ (paragraf 192. presude u predmetu Krajišnik);

44. (...) Od 1.aprila do 15. juna 1992. opštinski i regionalni organi SDS imali su najistaknutiju ulogu u organizovanju jedinica TO-a. Nakon toga su te jedinice, ponekad u sadejstvu s JNA, obezbjeđivale srpske opštine (...) (paragraf 261. presude u predmetu Krajišnik);

45. Krizni štabovi su se iz organa SDS-a pretvorili u republičke organe poslije saopštenja za javnost od 4.aprila 1992., u kojem je SNB naredio njihovo aktiviranje i uputio TO i rezervni sastav policije da budu u pripravnosti.“ (paragraf 263. presude u predmetu Krajišnik);

46. Trećom odlukom Skupštine (Srpskog naroda u BiH) od 21.novembra potvrđeno je proglašenje srpskih autonomnih oblasti u Bosni i Hercegovini. U sastavu ARK-a, sa sjedištem u Banjoj Luci, našle su se sljedeće opštine: Banja Luka, Bosanski Novi, Bosanski Petrovac, Čelinac, Ključ, Kotor-Varoš, Prijedor, Prnjavor, Sanski Most, “kao i dijelovi drugih opština sa ove regije sa većinskim srpskim narodom”. (paragraf 76. presude u predmetu Krajišnik);

47. Dana 14.februara 1992., na zajedničkom sastanku Glavnog odbora i Izvršnog odbora SDS-a, Karadžić je pozvao na “polako” uvođenje drugog “stepena” Uputstva od 19.decembra 1991., naročito onog dijela koji se odnosi na kontrolu policije i lokalnih vlasti s ciljem praćenja kretanja ljudi. Tri dana kasnije, na sastanku Opštinskog odbora SDS-a Prijedor zabilježeno je da je “nužno aktivirati drugi stepen stava Glavnog odbora SDS BiH. Obavezno aktivistima i povjerenicima pokriti prostor i stanovništvo (Srbe). Bezbjedonosno zaštićavanje svako svoga područja. (paragraf 112. presude u predmetu Krajišnik);

48. Prema popisu stanovništva Bosne i Hercegovine iz 1991.godine, u nacionalnom sastavu stanovništva opštine Teslić bilo je 32.962 (55%) Srba, 12.802 (21%) Muslimana, 9.525 (16%) Hrvata, 3.465 Jugoslovena i 1.100 osoba druge ili nepoznate nacionalnosti. (paragraf 534. presude u predmetu Krajišnik);

49. U aprilu 1992., u gradu Tesliću postavljene su barikade i pojavili su se saobraćajni znakovi pisani ćirilicom. (paragraf 535. presude u predmetu Krajišnik);

50. Stanica javne bezbjednosti Teslić, koja je bila u sklopu MUP-a Bosne i Hercegovine i pripadala CSB-u Doboj, priključila se CSB-u Banja Luka. (paragraf 535. presude u predmetu Krajišnik);

51. Predsjednik opštine kojeg je na tu funkciju imenovao SDS otpustio je sve policajce nesrbe. (paragraf 535. presude u predmetu Krajišnik);

52. U maju 1992. ili približno u to vrijeme, u grad Teslić došle su mnoge paravojne grupe, poput arkanovaca, "Belih orlova" i "Crvenih beretki". Njihovi pripadnici su tukli i ubijali ljude po gradu, uništavali imovinu Muslimana i Hrvata i nanosili joj štetu, uključujući pet-šest džamija u gradu Tesliću i okolnim selima, kao i katoličke crkve. (paragraf 536. presude u predmetu Krajišnik);

53. Teslićki javni tužilac i istražni sudija pokrenuli su postupak protiv osoba koje su navodno počinile teška krivična djela nad ljudima i imovinom u opštini Teslić.1220 Optuženi su kasnije uhapšeni i stavljeni u istražni zatvor, no, zbog pritiska i prijetnji Komande Operativne grupe Doboj, paravojne formacije poznate i pod imenom "Miće", ubrzo su iz banjalučkog zatvora pušteni na slobodu. (paragraf 536. presude u predmetu Krajišnik);

54. U oktobru 1992., lokalni srpski TO izdao je jednom od bivših zatočenika dokument u kojem je stajalo da mu je zabranjeno da uđe u svoj dom i iz njega bilo što iznese, jer ti predmeti sada pripadaju opštini Teslić. (paragraf 538. presude u predmetu Krajišnik);

55. Osim u gorepomenutim objektima, srpske vlasti su 1992. godine u toj opštini civile pretežno hrvatske i muslimanske nacionalnosti držale zatočene u sljedećih pet zatočeničkih centara: u zatočeničkom centru u Pribiniću, u školi "Mladost", u teslićkom zatvoru, na Stadionu fudbalskog kluba "Proleter" i u lječilištu Banja Vrućica. (paragraf 539. presude u predmetu Krajišnik);

56. Do 1997.godine, broj Muslimana koji su živjeli u Tesliću opao je na 3.726 (2,2%), a broj Hrvata na 347 (0,9%). (paragraf 823. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

57. Rezervni sastav milicije u Tesliću mobilisan je već u septembru 1991.godine, a srpski funkcioneri i pripadnici milicije pomogli su da se naoružanje i oprema uklone iz vojnih skladišta i smjeste na za to predviđenim mjestima u okolnim selima. To je bio način da se pruži pomoć SDS-u u njegovom radu i da se izvrše pripreme za odbranu srpskog naroda. (paragraf 824. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

58. Dana 6.aprila 1992.godine, Skupština opštine Teslić je usvojila odluku kojom je ta opština proglašena sastavnim dijelom RS-a. Sve javne ustanove trebale su da djeluju u sastavu organa ARK-a, a SJB Teslić je postao dio CSB-a Banja Luka. Poslije te odluke, zaposlenici SJB-a Teslić muslimanske i hrvatske nacionalnosti napustili su SJB. (paragraf 824. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

59. Na 15.redovnoj sjednici Skupštine opštine Teslić, održanoj 2.aprila 1992.godine, predsjednik Skupštine opštine insistirao je na tome da Teslić mora da bude dio srpskog kantona zbog svog nacionalnog sastava. (paragraf 825. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

60. Početkom maja 1992.godine, Krizni štab je donio odluku da se mobilizacija Srba treba nastaviti, uključujući i one Srbe koji su posjedovali lovačko oružje. SJB i TO su bili zaduženi za poslove vezane za mobilizaciju, i to, konkretno, za regrutovanje 250–300

pripadnika rezervnog sastava koji bi odmah popunili jedinice TO-a. (paragraf 828. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

61. Preduzećima i javnim ustanovama je naređeno da pređu "na rad u ratnim uslovima od 7. maja 1992. godine", što je obuhvatalo uvođenje radne obaveze za sve građane. (paragraf 828. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

62. Pripadnici paravojnih formacija i pojedinci koji su nelegalno posjedovali naoružanje i municiju pozvani su da ih predaju Opštinskom štabu TO-a najkasnije do 11. maja 1992. godine. (paragraf 828. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

63. Početkom aprila 1992.godine, prije nego što je došlo do bilo kakvih borbenih dejstava, po naređenju organa vlasti u Tesliću, svi latinični natpisi s imenima ulica i ulični znakovi u Tesliću zamijenjeni su ćirilićnim. (paragraf 830. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

64. Izvršni odbor opštine Teslić uveo je 5.maja 1992.godine policijski čas, shodno kojem su civili od 23:00 do 05:00 sati morali da budu u svojim domovima i svako kretanje, bilo pješke ili u prevoznim sredstvima, tokom tih sati bilo je zabranjeno; a SJB je bio ovlašten da postavi kontrolne punktove u svrhu provođenja policijskog časa na cijelom području opštine, u saradnji s organizovanim noćnim stražama u mjesnim zajednicama. (paragraf 830. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

65. Ljudi su počeli da se osjećaju nesigurno i raspitivali su se o onome što se dešavalo. (paragraf 830. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

66. Neki lokalni Srbi su dobili uniforme i naoružanje. (paragraf 830. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

67. Počev već od 21.marta 1992.godine, unutar CSB-a su pravljeni planovi za podjelu CSB-a na nacionalnoj osnovi. (paragraf 832. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

68. U jutarnjim satima 2.juna 1992.godine, u grad su se uvezli tenkovi, koji su se uputili ka kasarni JNA. (paragraf 833. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

69. Osim nekoliko dana zatišja, grad je dan za danom neprekidno granatiran, i noću i danju. U tom granatiranju poginulo je približno 10–15 ljudi. Nesrpsko stanovništvo nije pružalo nikakav otpor. (paragraf 833. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

70. Shodno jednoj odluci koju je Skupština opštine Teslić donijela u julu 1992.godine, građanima koji su tu opštinu napustili prije 1.jula 1992.godine bio je zabranjen povratak. Skupština opštine Teslić je od Muslimana i Hrvata koji su htjeli "dobrovoljno" otići iz Teslića zahtijevala da se prijave Crvenom krstu. (paragraf 863. presude u predmetu Stanišić i Župljanin);

71. Početkom devedesetih godina održavani su mitinzi na kojima (…) su prisustvovali srpski rukovodioci. Radoslav Brđanin, predsjednik Kriznog štaba Srpske Autonomne Oblasti za područje Banja Luke, izjavio je 1992. godine da se može prihvatiti prisustvo najviše 2% svih ne-Srba na tom području. Brđanin je zastupao tri faze čišćenja područja od ne-Srba: (1) stvaranje nemogućih uslova zbog kojih bi sami otišli sa tog

područja, uključujući taktiku pritisaka i zastrašivanja; (2) protjerivanje i izgnanstvo i; (3) likvidiranje preostalih koji se ne bi uklapali u njegov koncept ovog područja. (paragraf 89. presude u predmetu Tadić);

72. U proljeće 1992. u mnogim dijelovima Bosne i Hercegovine mogli su se pratiti samo kanali i programi koje je kontrolisala srpska strana. To je postignuto zauzimanjem televizijskih releja širom područja pod srpskom kontrolom, uključujući relej na Kozari koji su zauzeli Vukovi, paravojna formacija koja je djelovala u potpunoj saradnji sa vojskom i sa političkim vođama. Posljedica toga bila je da u proljeće 1992.godine stanovnici Prijedora i drugih područja istočne Bosne i Hercegovine nisu više mogli pratiti televizijske programe iz Sarajeva ili Zagreba, već samo iz Beograda ili Novog Sada u Srbiji, sa Pala ili iz Banja Luke u Bosni i Hercegovini, a svi oni emitovali su antimuslimansku i antihrvatsku propagandu. (paragraf 92. presude u predmetu Tadić);

73. U aprilu 1991.godine nekoliko zajednica udružilo se u srpsku zajednicu opština. Takve strukture formirane su u područjima nastanjenim uglavnom bosanskim Srbima, i to uglavnom glasanjem pretežno srpskih lokalnih skupština. U početku je to udruživanje bilo vid ekonomske i kulturne saradnje bez upravne vlasti. Međutim, ubrzo su se razvile nezavisne milicijske snage i odvojene skupštine. U septembru 1991.godine objavljeno je proglašenje nekoliko srpskih autonomnih oblasti u Bosni i Hercegovini, između ostalih Krajina, Romanija i Stara Hercegovina, kojima je cilj bio odvajanje od republičkih državnih organa u Sarajevu i stvaranje Velike Srbije. (paragraf 97. presude u predmetu Tadić);

74. Bosanska krajina, kako se Srpska autonomna regija Krajina (ARK) prvobitno zvala, sastojala se od područja Banja Luke i okolnih opština u kojima su Srbi predstavljali značajnu većinu. (paragraf 98. presude u predmetu Tadić);

75. U novembru 1991.godine održan je plebiscit pre svega za bosansko srpsko stanovništvo pod pokroviteljstvom i u organizaciji SDS. Glasači su dobili različite listiće zavisno od toga da li su ili nisu bili Srbi. Razlika među listićima bila je značajna. Pitanje na listiću za bosanske Srbe glasilo je: “Da li ste za odluku koju je 24.oktobra 1991.godine donijela Skupština srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, po kojoj bi Srbi ostali u zajedničkoj državi Jugoslaviji koja bi obuhvatala Srbiju, Crnu Goru, Srpsku autonomnu oblast Krajinu, Srpsku autonomnu oblast Slavoniju, Baranju i zapadni Srem, te sve ostale koji žele ostati u takvoj državi?” Pitanje za ne-Srbe glasilo je: “Da li ste za to da Bosna i Hercegovina ostane republika sa ravnopravnim statusom u zajedničkoj državi Jugoslaviji sa svim ostalim republikama koje se takođe izjasne tome u prilog?” Velika većina onih koji su glasali bili su Srbi, a oni Srbi koji nisu smatrani su izdajicama. Većina ne-Srba je smatrala da je plebiscit namijenjen samo Srbima. (paragraf 99. presude u predmetu Tadić);

76. Na plebiscitu se navodno 100% glasača izjasnilo “za”. Rukovodstvo SDS iskoristilo je ovaj rezultat kao osnovu za razvijanje odvojene srpske političke strukture. Plebiscit je korišten kao opravdanje za sve naknadne poteze, kao što su konačni odlazak SDS iz Skupštine Bosne i Hercegovine, razni pregovori vođeni na saveznom i međunarodnom nivou, i proglašavanje Republike srpskog naroda u Bosni i Hercegovini 9.januara 1992.godine. (paragraf 100. presude u predmetu Tadić);

77. Isto tako na osnovu plebiscita, SDS i vojne snage na svakom području, uključujući JNA, paravojne organizacije, lokalne jedinice srpske Teritorijalne odbrane (TO) i specijalne jedinice milicije, počele su ostvarivati fizičku i političku kontrolu nad izvjesnim opštinama u kojima je nisu ostvarili putem izbora. (paragraf 101. presude u predmetu Tadić);

78. U martu 1992. Skupština srpskog naroda u Bosni i Hercegovini proglasila je Ustav Srpske republike Bosne i Hercegovine i svoju republiku. Ovu sjednicu Skupštine, kao i konačne izjave, televizija je direktno prenosila. U toku sjednice, Radoslav Brđanin, član Skupštine Srpske republike rekao je: "Na kraju sam doživio da Bosanska krajina postane zapadna Srbija"; a Radislav Vukić, predsjednik opštinskog odbora SDS u Banjaluci rekao je: "Sada će se Turci tresti od straha", koristeći pri tom izraz "Turci" kao pogrdan naziv za bosanske Muslimane. (paragraf 102. presude u predmetu Tadić);

79. U Srpskim autonomnim oblastima osnovani su krizni štabovi kako bi preuzeli funkcije vlasti i opštu upravu u opštinama. (paragraf 103. presude u predmetu Tadić);

80. Članovi kriznog štaba bili su vođe SDS, komandanti JNA u tim područjima, funkcioneri srpske milicije i komandant srpske Teritorijalne odbrane. (paragraf 103. presude u predmetu Tadić);

81. Krizni štab ARK, osnovan je u aprilu ili maju 1992. kao organ ARK, čiji je statut predviđao osnivanje kriznih štabova u slučaju rata ili neposredne ratne opasnosti. Početkom maja, nakon što je Izvršni odbor Krajine donio službenu odluku o njegovom osnivanju, Krizni štab SAO preuzeo je svu vlast državnih i drugih organa. Bio je to najviši organ u Srpskoj autonomnoj regiji Krajina i njegove odluke morale su se provoditi širom Srpske autonomne regije Krajina putem opštinskih kriznih štabova. Opštinski krizni štabovi morali su svaki dan izvještavati glavni Krizni štab ARK o mjerama koje su preduzimane za provođenje odluka Glavnog Odbora, čije je sjedište bilo u Banja Luci. (paragraf 103. presude u predmetu Tadić);

82. Svo oružje TO tradicionalno se skladištilo lokalno, u okviru svake opštine. (paragraf 107. presude u predmetu Tadić);

83. Prije maja 1992.godine, JNA je odigrala značajnu ulogu u obuci i opremanju paravojnih snaga bosanskih Srba. U 1991. godini i dalje tokom 1992. godine, paravojne snage bosanskih Srba i hrvatskih Srba su sarađivale sa JNA i djelovale pod komandom i u okviru JNA. Ove snage su uključivale Arkanovu Srpsku dobrovoljačku gardu i različite snage koje su sebe nazivale četnicima, naziv koji je, kako je rečeno, značajan iz borbi u Drugom svjetskom ratu protiv njemačkih, italijanskih i hrvatskih snaga u Jugoslaviji. Neke su čak obučavane u krugu 5. korpusa JNA u Banja Luci. Oslanjanje JNA na takve snage bilo je odraz opšte nestašice ljudstva. (paragraf 593. presude u predmetu Tadić);

84. Preuzimanje vlasti od strane vojske uglavnom je praćeno granatiranjem, snajperskim napadima i sakupljanjem ne-Srba sa područja. Posljedica ovakve taktike često je bila pogibija civila i bijeg ne-Srba. Zatim su preostali ne-Srbi prisiljavani da se okupe na sabirnim mjestima u gradovima kako bi bili protjerani sa tog područja. Brojni ne-Srbi su zatvarani, premlaćivani i prisiljavani da pjevaju četničke pjesme, oduzimane su im

dragocijenosti, a sve je to praćeno raširenim uništavanjem lične imovine i nekretnina. (paragraf 126. presude u predmetu Tadić);

85. Formalno povlačenje JNA iz Bosne i Hercegovine izvršeno je 19.maja 1992.godine. (paragraf 115. presude u predmetu Tadić);

86. VRS je zapravo bila proizvod raspada stare JNA i povlačenja njenih nebosanskih dijelova u Srbiju. (paragraf 115. presude u predmetu Tadić);

87. Banjalučki korpus, 5. korpus bivše JNA, postao je sastavni dio VRS u Bosni i Hercegovini i nazvan je 1. krajiški korpus, ali mu je komandant ostao isti. (paragraf 120. presude u predmetu Tadić);

88. Bez pozadinskih trupa, korpus je imao oko 100.000 ljudi, u odnosu na mirnodopsko stanje od 4.500 ljudi. (paragraf 120. presude u predmetu Tadić);

89. Do maja 1992. ne-Srbi koji su živjeli na teritoriji ARK bili su u izuzetno teškoj situaciji. Kao i za Srbe koji se nisu odazvali pozivu za mobilizaciju, ograničena im je sloboda kretanja i uveden policijski sat. (paragraf 148. presude u predmetu Tadić);

90. U autonomnim oblastima formirani su krizni štabovi, koji su preuzeli funkciju vlasti i općenito upravljanje opštinama; članovi tih štabova bili su vođe SDS-a, komandanti JNA u tim područjima i pripadnici srpske policije. Krizni štab ARK-a osnovan je u aprilu ili maju 1992.godine. (paragraf 11. presude u predmetu Kvočka);

91. Službe bezbjednosti (u Republici Srpskoj) imale su sljedeći lanac komandovanja: minister za unutrašnje poslove bio je na čelu službe na ministarskom nivou. Sljedeći u lancu komandovanja bili su regionalni organi, a najrelevantniji za ovaj predmet je Centar službi bezbjednosti (CSB) Banja Luka. (paragraf 26. presude u predmetu Kvočka);

92. CSB se dijelio na dvije glavne službe, Službu državne bezbjednosti (SDB) i Službu javne bezbjednosti (SJB). Služba državne bezbjednosti bavila se obavještajnim radom. U Službi javne bezbjednosti bilo je nekoliko pod-sektora koji su se bavili, na primjer, kriminalistikom, saobraćajem, kadrovima, pasošima i stranim državljanima. Jedna od tih službi bila je služba opšte bezbjednosti, odnosno milicije, koja se zvala opšta stanica policije. (paragraf 26. presude u predmetu Kvočka);

93. Srpska skupština Bosne i Hercegovine je 31.maja 1992. donijela "Odluku o obrazovanju ratnih predsjedništava u opštinama za vrijeme neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja". (paragraf 98. presude u predmetu Stakić);

II

Ostale činjenice predložene u prijedlogu Tužilaštva odbijaju se iz razloga koji slijede u obrazloženju rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

U skladu sa članom 4. Zakona o ustupanju, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (Tužilaštvo) je dana 28.11.2018. godine podnijelo Sudu Bosne i Hercegovine (Sudu) prijedlog broj: T20 0 KTRZ 00003241 06 za prihvatanje činjenica utvrđenih presudama MKSJ u predmetima: *Tužilac protiv Radoslava Brđanina* (predmet br. IT-99-36-T, presuda od 01.09.2004. godine), *Tužilac protiv Momčila Krajišnika* (predmet br. IT-00-39-T, presuda od 27.09.2006. godine), *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina* (predmet br. IT-08-91-T, presuda od 27.03.2013. godine), *Tužilac protiv Duška Tadića* (predmet br. IT-94-1-T, presuda od 07.05.1997. godine), *Tužilac protiv Miroslava Kvočke i dr.* (predmet br. IT-98-30/1-T, presuda od 02.11.2001. godine) i *Tužilac protiv Milomira Stakića* (predmet br. IT-97-24-T, presuda od 31.07.2003. godine). U obrazloženju prijedloga Tužilaštvo je navelo da bi se prihvatanjem predloženih činjenica kao utvrđenih postigla značajna ekonomičnost predmetnog krivičnog postupka te da bi, u slučaju odbijanja prihvatanja istih, Tužilaštvo moralo zatražiti prihvatanje brojnih dodatnih dokaza (svjedoka, vještaka i materijalnih dokaza) koji su potrebni za dokazivanje navedenih činjenica.

Branilac optuženog D.K., advokat Vesna Tupajić Škiljević, izjašnjavajući se povodom prijedloga Tužilaštva, najprije je istakla kako je Sud u obavezi primarno primjenjivati odredbe ZKP BiH, između ostalih i odredbu člana 15. pomenutog zakona, kojom je propisan princip slobodne ocjene dokaza iz kojeg, prema mišljenju ove odbrane, jasno proizlazi da Sud nije u obavezi prihvatiti određene činjenice, a naročito nije u obavezi na istim zasnivati svoje odluke. Suprotno navodima iz prijedloga optužbe, branilac je istakla kako se Zakon o ustupanju nikako ne može tretirati kao *lex specialis* i imati primat u odnosu na odredbe ZKP BiH, obzirom da je isti sačinjen na osnovu Pravilnika o postupku i dokazima, koji nije usklađen sa odredbama ZKP BiH niti sa EKLJP. U vezi sa navedenim, ova odbrana je mišljenja da bi došlo do kršenja osnovnih konvencijskih garancija optuženih iz člana 6. kada bi Sud, koristeći svoje diskreciono pravo, prihvatio određene činjenice iz presuda MKSJ- a kao utvrđene, uz napomenu da bi takvo postupanje rezultiralo i kršenjem osnovnog pravila o teretu dokazivanja, čime bi se umnogome olakšao posao optužbe i faktički teret dokazivanja "prebacio" na odbranu. Odbrana optuženog Kuzmanovića je nadalje istakla kako je većina činjenica preuzeta iz paragrafa presuda MKSJ- a koji se odnose na uloge i funkcije optuženih lica po tim presudama, koji činjenični navodi su, obzirom na pozicije optuženih u ovom krivičnom postupku, irelevantni, a naročito kada se uzme u obzir da se većina predloženih činjenica ne odnosi na vremenski period i lokalitet koji inkriminiše ova optužnica. Slijedom iznesenog, odbrana je istakla kako se ne protivi prihvatanju činjenica pod tačkama: 10. (izuzev posljednje rečenice), 58., 59., 69., 71., 74., 89., 90., 92., 123. i 124, te predložila da se prijedlog u preostalom dijelu odbije.

Branilac optuženog Predraga Markočevića, advokat Duško Panić, istakao je kako je prijedlog Tužilaštva neosnovan i u suprotnosti sa pozitivnim propisima. Dajući obrazloženje dostavljenog izjašnjenja, branilac je istakao kako se u Bosni i Hercegovini, temeljem člana 2. stav 2. Ustava BiH, direktno primjenjuju prava i slobode garantovane EKLJP, sa načelima koje Konvencije su usklađene i odredbe ZKP BiH. Suprotno navodima iz prijedloga optužbe da je Zakon o ustupanju predmeta *lex specialis* u odnosu na ZKP BiH, ova odbrana je stava kako odredbe Zakona o

ustupanju imaju karakter upotpunjujućih normi, privremenog karaktera, te da se iste imaju tumačiti u svjetlu zakonskih rješenja pozitivnog prava Bosne i Hercegovine. Ova odbrana je nadalje istakla kako Tužilaštvo nije dalo obrazloženje relevantnosti predloženih činjenica, te da je propustilo dostaviti konkretne dokaze koji bi pretresnom vijeću, za svaku činjenicu koja je predložena za prihvatanje, omogućili da razmotri na osnovu kojih dokaza je utvrđena, a sve kako bi sud mogao krenuti od pretpostavke pouzdanosti i tačnosti. Slijedom iznesenih razloga, branilac je istakao kako se nijedna od predloženih činjenica ne može smatrati utvrđenom, u skladu sa ustanovljenim kriterijima, te da bi njihovo usvajanje bilo suprotno osnovnim pravima optuženog zagarantovanim članom 13. ZKP BiH i članom 6. EKLJP, iz kojih razloga je predložio da Sud u cjelosti odbije prijedlog Tužilaštva.

Branioci optuženog Marinka Đukića, advokati Branko Ristić i Branko Lukić, dostavili su zajednički podnesak, naslovljen kao odgovor na prijedlog Tužilaštva za prihvatanje utvrđenih činjenica sa protivprijedlogom da se isti u cjelosti odbije. Odbrana je najprije istakla kako se u Bosni i Hercegovini direktno primjenjuju prava i slobode garantovane EKLJP i njenim protokolima, koji akti imaju prioritete nad svim drugim zakonima. Odbrana je nadalje istakla kako prijedlog, prije svega mora biti snadbjeven činjenicama za koje se može provjeriti na koji način su o njima stečeni sudovi kao o istinitim i pouzdanim. Budući da takva pretpostavka u konkretnom ne postoji, prema mišljenju ove odbrane predložene činjenice se imaju smatrati neprovjerljivim. Odbrana optuženog Đukića je stava kako niti jedna od predloženih činjenica ne ispunjava kriterije ustanovljene pravnom praksom Suda, te se protivi njihovom prihvatanju. Odbrana je takođe istakla namjeru da se koristi pravom da eventualno prihvaćene činjenice osporava tokom izvođenja dokaza odbrane. Takođe, ova odbrana je stava da je elementarno netačan stav Tužilaštva da Zakon o ustupanju predstavlja *lex specialis* u odnosu na odredbe ZKP BiH, te da se u konkretnom radi o upotpunjujućim normama, privremenog karaktera, koje se imaju tumačiti u svjetlu zakonskih rješenja pozitivnog prava Bosne i Hercegovine. Odbrana je nadalje istakla da se da zaključiti da je sudećem vijeću onemogućeno ispitati predložene činjenice i utvrditi da su bile predmetom pažljivog ispitivanja, da su pouzdane i tačne, budući da Tužilaštvo uz svoj prijedlog nije dostavilo dokaze na osnovu kojih su činjenice u drugim predmetima utvrđene. Odbrana se pridružila navodima drugih odbrana uz pozivanje na princip *beneficium coahesionis.* Iz dostavljenog odgovora nadalje proizlazi kako je evidentno da se većina činjenica predloženih za utvrđivanje po svojoj sadržini i kontekstu odnosi na tumačenja- donošenja zaključaka o sadržini dokumenata iz kojih proizlaze, pa je po mišjenju ove odbrane neprihvatljivo da u situaciji kada dokumenti mogu biti predloženi kao materijalni dokazi zaključci o njihovoj sadržini budu preuzimani iz citiranih presuda, koji su fragmentirani i nedoslijedni. Konačno, odbrana je istakla kako predložene činjenice ne zadovoljavaju kriterij da su utvrđene pravosnažnom odlukom MKSJ- a, te da treba imati u vidu praksu MKSJ da se žalbeno vijeće ne upušta u ispitivanje činjenica utvrđenih prvostepenom presudom, nego ispitivanjem povreda materijalnog prava i bitnim povredama postupka. Slijedom naprijed iznesenih razloga, odbrana optuženog Marinka Đukića predložila je da pretresno vijeće u cjelosti odbije prijedlog Tužilaštva.

Nakon što je razmotrilo podneseni prijedlog Tužilaštva, te navode branilaca optuženih, vijeće je donijelo odluku kao u dispozitivu iz slijedećih razloga.

Članom 15. ZKP BiH propisano je da pravo Suda (...) da ocjenjuje postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno posebnim formalnim dokaznim pravilima (slobodna ocjena dokaza). Prihvatanje utvrđene činjenice kao dokazane u sebi sadrži pretpostavku pravne valjanosti takve činjenice. Ona, naime, predstavlja dokaz u postupku čime je podložna diskvalifikaciji od suprotne strane, dok će se po provedenom dokaznom postupku, a slijedom slobodne ocjene dokaza u smislu citirane odredbe iz člana 15. ZKP BiH, i vrednovati.

Zakon o ustupanju je u konkretnom slučaju *lex specialis,* i to *in concreto* član 4. navedenog zakona, koji propisuje da Sud može, nakon saslušanja stranaka, na vlastitu inicijativu ili na prijedlog jedne od stranaka (što je u konkretnoj situaciji i slučaj), odlučiti da prihvati kao dokazane činjenice koje su utvrđene pravnosnažnom odlukom u drugom postupku pred MKSJ- om ili da prihvati pismeni dokazni materijal iz postupka pred MKSJ- om ako se odnosi na pitanja od značaja u tekućem postupku.

Pravilo 94. (B) Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ navodi da: *˝ Na zahtjev jedne od strana ili proprio motu pretresno vijeće može, nakon što je saslušalo strane, odlučiti da formalno primi na znanje činjenice o kojima je presuđeno ili pismeni dokazni materijal iz drugih postupaka pred Međunarodnim sudom koji se odnose na pitanja od važnosti za tekuće suđenje ˝.*

Saslušanjem stranaka u postupku, odnosno davanjem mogućnosti odbrani da se pismeno izjasni na prijedlog Tužilaštva, ispunjena je prva formalna pretpostavka citiranog propisa za odlučivanje o prihvatanju utvrđenih činjenica.

Prvenstvena svrha formalnog primanja na znanje utvrđenih činjenica jeste osiguranje efikasnosti postupka, jer na ovaj način Sud postiže pravosudnu ekonomiju, u smislu da sažima konkretni postupak na ono što je od suštinskog značaja za izvođenje dokaza strana u postupku, čime se eliminiše neophodnost ponovnog dokazivanja činjenica koje su već ranije utvrđene u prethodnim postupcima.

Navedeni ciljevi međutim ne mogu ići na uštrb pretpostavke nevinosti, prava na pravično suđenje i principa neposrednog izvođenja dokaza. Naglašava se da je prva i osnovna briga Suda obezbijediti optuženom pravično suđenje bez odlaganja u skladu sa članom 13. ZKP- a BiH i članom 6. stav 1. Evropske konvencije.

Imajući u vidu da ni Zakon o ustupanju, niti ZKP BiH ne sadrže kriterije koji moraju biti ispunjeni da bi se određene činjenice prihvatile kao utvrđene od strane MKSJ, vođeno svojom obavezom poštovanja prava na pravično suđenje koje garantuje Evropska konvencija i ZKP BiH, vijeće je primjenjivalo kriterije koje je MKSJ utvrdio u predmetu *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih* (predmet br. IT-05-88-T) i *Tužilac protiv Momčila Krajišnika* (predmet br. IT-00-39-T).

Prema ustaljenoj sudskoj praksi MKSJ- a i Suda BiH, procjena o tome da li već presuđena činjenica može biti prihvaćena predstavlja dvostepeni postupak: prvo Sud mora utvrditi da li činjenica ispunjava niz kriterijuma koji su navedeni u pravnim aktima MKSJ- a, a drugo, sud mora utvrditi, za svaku činjenicu koja ispunjava ove kriterijume, da li treba odbiti ove činjenice po osnovu toga što prihvatanje takvih činjenica ne bi služilo interesima pravde.[226]

Navedeni kriteriji su da: činjenica mora biti jasna, konkretna, da se može identifikovati, odnosno da je precizna, relevantna za neko pitanje u postupku koji je u toku, ograničena na činjenični nalaz i ne smije sadržavati karakterizaciju pravne prirode, da je dijelom presude koja nije osporavana žalbom, odnosno koja je utvrđena pravosnažnom odlukom u žalbenom postupku, pobijana u postupku i čini dio presude koja se trenutno osporava po žalbi, ali spada u pitanja koja u žalbenom postupku nisu sporna. Takođe, činjenica ne smije potvrđivati krivičnu odgovornost optuženog, odnosno, ne smije se odnositi na djela, postupke ili duševno stanje optuženog, te se ne može zasnivati na sporazumu o priznanju krivice u ranijim predmetima i uticati na pravo optuženog na pravično suđenje, niti smije biti predmetom racionalnog spora između strana u postupku.

Nakon što je razmotrilo predložene činjenice u kontekstu gore pobrojanih kriterija, vijeće je zaključilo da činjenice taksativno pobrojane u izreci rješenja zadovoljavaju navedene kriterije, zbog čega je iste prihvatilo kao utvrđene. Iako Sud nalazi da navedene činjenice ispunjavaju kriterijume, istovremeno naglašava da iste nisu neoborive, te će u konačnici podlijegati slobodnoj ocjeni dokaza od strane ovog vijeća, kada će biti sagledane u kontekstu svih provedenih dokaza u postupku, pri čemu Sud nije vezan formalnim dokaznim pravilima, niti utvrđene činjenice imaju veću dokaznu snagu od drugih dokaza u ovom predmetu.

Vijeće nije prihvatilo činjenice navedene u paragrafima: 85. (tačka 20. prijedloga), 110. (tačke 24. i 25. prijedloga), 463. (tačke 26. i 27. prijedloga), 519. (tačke 29. i 30. prijedloga), 635. (tačka 35. prijedloga), 888. (tačka 37. prijedloga), 891.[227] (tačka 38. prijedloga), 892. (tačka 39. prijedloga), 893. (tačka 40. prijedloga), 894. (tačka 41. prijedloga), 895. (tačka 42. prijedloga), 896. (tačka 43. prijedloga), 897. (tačka 44. prijedloga), 959. (tačka 54. prijedloga), 960. (tačka 55. prijedloga), 961. (tačka 56. prijedloga), 962. (tačka 57. prijedloga) presude MKSJ Tužilac protiv Radoslava Brđanina, činjenice navedene u paragrafima: 537. (tačke 75., 76. i 77.) i 538. (tačka 78. prijedloga) presude MKSJ Tužilac protiv Momčila Krajišnika i činjenice navedene u paragrafima: 826. (tačka 85. prijedloga), 827. (tačka 87. prijedloga), 832. (tačka 96. prijedloga), 833. (tačka 98. prijedloga), 865. (tačka 101. prijedloga) presude MKSJ

---

[226] *Tužilac protiv Dragomira Miloševića,*, predmet br. IT-98-29/1-T, Rješenje o Prijedlogu Tužilaštva za prihvatanje činjenica o kojima je već presuđeno i Katalogu Tužilaštva o usaglašenim činjenicama sa izdvojenim mišljenjem sudije Harhoff-a, od 10. aprila 2007., paragraf 23.
[227] U prijedlogu Tužilaštva BiH za prihvatanje utvrđenih činjenica navedeno je da se radi o paragrafu broj 890.

Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina, iz razloga što se iste odnose na elemente krivičnog djela koje se optuženima stavlja na teret, dok neke od navedenih predloženih činjenica predstavljaju pravne zaključke čijim prihvatanjem bi se prekršilo pravo optuženih na pravično suđenje kao i pretpostavka nevinosti optuženih.

Nadalje, vijeće nije prihvatilo činjenice navedene u paragrafu 603. (tačka 113. prijedloga) presude MKSJ Tužilac protiv Duška Tadića, cijeneći da su iste irelevantne za predmetni krivični postupak.

Takođe, vijeće nije prihvatilo ni činjenicu iz paragrafa 86. (tačka 61. prijedloga) presude MKSJ Tužilac protiv Momčila Krajišnika i činjenicu iz paragrafa 827. (tačka 86. prijedloga) presude MKSJ Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina, obzirom da ih je vijeće već jednom prihvatilo kao utvrđene (činjenice iz stava I tačke 1. i 52. dispozitiva ovog rješenja).

Na kraju, vijeće napominje da se u konkretnom radi o procesnoj odluci vijeća, koja se prema članu 239. stav 4. ZKP BiH, „*uvijek objavljuje i uz kraće obrazloženje relevantnih činjenica unosi na zapisnik o glavnom pretresu*“, i može se pobijati samo u žalbi na presudu. Ipak, vijeće se opredijelilo da ovo rješenje donese u pisanoj formi, kako bi na ovaj način i optuženi i javnost mogli biti bolje informisani o toku ovog krivičnog postupka.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Lejla Konjić Dragović

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja nije dozvoljena posebna žalba (član 318. stav 2. ZKP BiH).

(ii) Rješenje kojim se odbija prijedlog odbrane optuženog Predraga Markočevića za prihvatanja utvrđenih činjenica

Broj: S1 1 K 026829 18 Kri
Sarajevo, 03.04.2023. godine

Sud Bosne i Hercegovine, Odjel I za ratne zločine, u vijeću sastavljenom od sudije Davorina Jukića kao predsjednika vijeća, te sudija Brace Stupara i Tatjane Kosović kao članova vijeća, u krivičnom predmetu protiv optuženih D.K. i dr., zbog krivičnog djela Zločini protiv čovječnosti iz člana 172. stav 1. tačka h) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), u vezi sa tačkama a), e), f) i k) istog člana, a sve u vezi sa članovima 21., 29. i 180. stav 1. istog zakona, odlučujući o prijedlogu odbrane drugooptuženog Predraga Markočevića, advokata Duška Panića i Ratka Kesića od

13.03.2023. godine, za prihvatanje utvrđenih činjenica iz presuda Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i to: *Tužilac protiv Radoslava Brđanina* (predmet br. IT-99-36-T, presuda od 01.09.2004. godine), *Tužilac protiv Momčila Krajišnika* (predmet br. IT-00-39-T, presuda od 27.09.2006. godine), te *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina* (predmet br. IT-08-91-T, presuda od 27.03.2013. godine), na osnovu člana 4. Zakona o ustupanju predmeta od strane MKSJ Tužilaštvu Bosne i Hercegovine i korištenju dokaza pribavljenih od strane MKSJ u postupcima pred sudovima u Bosni i Hercegovini (Zakon o ustupanju predmeta) dana 03.04.2023. godine, donio je sljedeće:

R J E Š E N J E

Odbija se prijedlog odbrane drugooptuženog Predraga Markočevića, advokata Duška Panića i Ratka Kesića od 13.03.2023. godine, za prihvatanje utvrđenih činjenica, utvrđene od strane pretresnih vijeća u predmetima: *Tužilac protiv Radoslava Brđanina* (predmet br. IT-99-36-T, presuda od 01.09.2004. godine), *Tužilac protiv Momčila Krajišnika* (predmet br. IT-00-39-T, presuda od 27.09.2006. godine) i *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina* (predmet br. IT-08-91-T, presuda od 27.03.2013. godine), u cjelosti.

O b r a z l o ž e n j e

U skladu sa članom 4. Zakona o ustupanju, odbrana drugooptuženog Predraga Markočevića, advokati Duško Panić i Ratko Kesić (Odbrana) je dana 13.03.2023. godine podnijela Sudu Bosne i Hercegovine (Sudu) prijedlog za prihvatanje činjenica utvrđenih presudama MKSJ u predmetima: *Tužilac protiv Radoslava Brđanina* (predmet br. IT-99-36-T, presuda od 01.09.2004. godine), *Tužilac protiv Momčila Krajišnika* (predmet br. IT-00-39-T, presuda od 27.09.2006. godine), *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina* (predmet br. IT-08-91-T, presuda od 27.03.2013. godine).

Odbrana prvooptuženog D.K., advokat Vesna Tupajić-Škiljević, izjašnjavajući se povodom predmetnog prijedloga, istakla je da se ne protivi navedenom prijedlogu i predloženim činjenicama.

Odbrana trećeoptuženog Marinka Đukića nije se izjašnjavala povodom prijedloga za prihvatanje utvrđenih činjenica.

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, istaklo je da je prijedlog odbrane drugooptuženog za prihvatanje utvrđenih činjenica neprihvatljiv, te da su branioci, u najvećem dijelu prijedloga iznijeli proizvoljne komentare i mišljenja, te tumačenja navedenih paragrafa. Tužilaštvo konačnu odluku ostavlja Sudu, pozivajući se na Rješenje broj S1 1 K 026829 18 Kri od 14.10.2020. godine, a kojim je odlučeno o Prijedlogu Tužilaštva, imajući u vidu da će se Sud rukovoditi istim stavovima kakvim se i rukovodio prilikom donošenja navedenog Rješenja.

Nakon što je razmotrilo podneseni prijedlog odbrane, te navode branioca prvooptuženog i Tužilaštva, vijeće je donijelo odluku kao u dispozitivu iz sljedećih razloga:

Članom 15. ZKP BiH propisano je da pravo Suda da ocjenjuje postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno posebnim formalnim dokaznim pravilima (slobodna ocjena dokaza). Prihvatanje utvrđene činjenice kao dokazane u sebi sadrži pretpostavku pravne valjanosti takve činjenice. Ona, naime, predstavlja dokaz u postupku čime je podložna diskvalifikaciji od suprotne strane, dok će se po provedenom dokaznom postupku, a slijedom slobodne ocjene dokaza u smislu citirane odredbe iz člana 15. ZKP BiH, i vrednovati.

Zakon o ustupanju je u konkretnom slučaju *lex specialis,* i to *in concreto* član 4. navedenog zakona, koji propisuje da Sud može, nakon saslušanja stranaka, na vlastitu inicijativu ili na prijedlog jedne od stranaka (što je u konkretnoj situaciji i slučaj), odlučiti da prihvati kao dokazane činjenice koje su utvrđene pravnosnažnom odlukom u drugom postupku pred MKSJ- om ili da prihvati pismeni dokazni materijal iz postupka pred MKSJ- om ako se odnosi na pitanja od značaja u tekućem postupku.

Pravilo 94. (B) Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ navodi da: *˝Na zahtjev jedne od strana ili proprio motu pretresno vijeće može, nakon što je saslušalo strane, odlučiti da formalno primi na znanje činjenice o kojima je presuđeno ili pismeni dokazni materijal iz drugih postupaka pred Međunarodnim sudom koji se odnose na pitanja od važnosti za tekuće suđenje ˝.*

Prvenstvena svrha formalnog primanja na znanje utvrđenih činjenica jeste osiguranje efikasnosti postupka, jer na ovaj način Sud postiže pravosudnu ekonomiju, u smislu da sažima konkretni postupak na ono što je od suštinskog značaja za izvođenje dokaza strana u postupku, čime se eliminiše neophodnost ponovnog dokazivanja činjenica koje su već ranije utvrđene u prethodnim postupcima.

Navedeni ciljevi međutim ne mogu ići na uštrb pretpostavke nevinosti, prava na pravično suđenje i principa neposrednog izvođenja dokaza. Naglašava se da je prva i osnovna briga Suda obezbijediti optuženom pravo na pravično suđenje bez odlaganja u skladu sa članom 13. ZKP- a BiH i članom 6. stav 1. Evropske konvencije.

Prema ustaljenoj sudskoj praksi MKSJ- a i Suda BiH, procjena o tome da li već presuđena činjenica može biti prihvaćena predstavlja dvostepeni postupak: prvo Sud mora utvrditi da li činjenica ispunjava niz kriterijuma koji su navedeni u pravnim aktima MKSJ- a, a drugo, sud mora utvrditi, za svaku činjenicu koja ispunjava ove kriterijume,

da li treba odbiti ove činjenice po osnovu toga što prihvatanje takvih činjenica ne bi služilo interesima pravde.[228]

Navedeni kriteriji su da: činjenica mora biti jasna, konkretna, da se može identifikovati, odnosno da je precizna, relevantna za neko pitanje u postupku koji je u toku, ograničena na činjenični nalaz *i ne smije sadržavati karakterizaciju pravne prirode*, da je dijelom presude koja nije osporavana žalbom, odnosno koja je utvrđena pravosnažnom odlukom u žalbenom postupku, pobijana u postupku i čini dio presude koja se trenutno osporava po žalbi, ali spada u pitanja koja u žalbenom postupku nisu sporna. Takođe, *činjenica ne smije potvrđivati krivičnu odgovornost optuženog*, odnosno, ne smije se odnositi na djela, postupke ili duševno stanje optuženog, te se ne može zasnivati na sporazumu o priznanju krivice u ranijim predmetima i uticati na pravo optuženog na pravično suđenje, niti smije biti predmetom racionalnog spora između strana u postupku.

Vijeće je razmotrilo prijedlog odbrane, ali cijeni da se isti ima odbiti, imajući u vidu da je ovaj postupak u odmakloj fazi (fazi izvođenja dokaza odbrane drugooptuženog), da je na okolnosti na koje su predložene činjenice, saslušano jako puno svjedoka u dosadašnjem toku postupka, kako tužilaštva, tako i odbrane, ali također i da je odbrana drugooptuženog predložila određene svjedoke na iste okolnosti.

Osim toga, vijeće cijeni da u predloženim činjenicama ima dosta pravnih zaključaka vijeća iz Haaga, citiranje i analiziranje pojedinih materijalnih dokaza i iskaza svjedoka (primjera radi predložene činjenice iz pravosnažne presude Pretresnog vijeća MKSJ protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina broj IT-08-91-T od 27. marta 2013 godine, predložene u podnesku pod brojem 1, 4, 7). Takođe, pojedine predložene utvrđene činjenice se tiču i direktno optuženih (imenom i prezimenom navedeni optuženi), njihovog statusa i odgovornosti (primjera radi predložene činjenice iz pravosnažne presude Pretresnog vijeća MKSJ protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina broj IT-08-91-T od 27. marta 2013 godine, predložene u podnesku pod brojem 1, 3, 4, 5).

Sve naprijed navedene okolnosti koje sadrže predložene činjenice (pravni zaključci, pitanje statusa i odgovornosti optuženih), su takve prirode da onemogućavaju njihovo prihvaćanje kao utvrđene. Naime, prema naprijed navedenim kriterijima, činjenice koje se prihvataju kao utvrđene, ne smiju sadržavati između ostalog ni „*karakterizaciju pravne prirode*“, niti *potvrđivati krivičnu odgovornost optuženog*, što činjenice predložene od strane odbrane u konkretnom slučaju sadrže, iz kog razloga vijeće iste ne može prihvatiti.

Osim toga, pojedine predložene činjenice sadržavaju i zaključke koje treba da utvrdi ovo Vijeće odlučujući o krivičnoj odgovornosti optuženih u ovom krivičnom predmetu,

---

[228] *Tužilac protiv Dragomira Miloševića,*, predmet br. IT-98-29/1-T, Rješenje o Prijedlogu Tužilaštva za prihvatanje činjenica o kojima je već presuđeno i Katalogu Tužilaštva o usaglašenim činjenicama sa izdvojenim mišljenjem sudije Harhoff-a, od 10. aprila 2007., paragraf 23.

na osnovu suprostavljenih dokaza strana u postupku, i prihvatanje istih u ovog fazi postupka, kao utvrđene, bilo bi kršenje člana 15. ZKP BiH, odnosno principa slobodne ocjene dokaza.

Dakle, vijeće cijeni da nema potrebe ni osnova za prihvatanjem predloženih činjenica u ovoj fazi postupka, obzirom da je u dosadašnjem toku postupka, izvedeno dovoljno dokaza na predložene okolnosti, kao i da će se u nastavku postupka tek izvesti određeni dokazi (svjedoci, vještačenja, materijalni dokazi) po prijedlogu odbrane, kao i zbog okolnosti da pojedine činjenice i ne ispunjavaju kriterij da bi bile prihvaćene.

Na kraju, vijeće napominje da se u konkretnom slučaju radi o procesnoj odluci vijeća, koja se prema članu 239. stav 4. ZKP BiH, „*uvijek objavljuje i uz kraće obrazloženje relevantnih činjenica unosi na zapisnik o glavnom pretresu*“, i može se pobijati samo u žalbi na presudu. Ipak, vijeće se opredijelilo da ovo rješenje donese u pisanoj formi, kako bi na ovaj način i optuženi i javnost mogli biti bolje informisani o toku ovog krivičnog postupka.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Davorin Jukić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja nije dozvoljena posebna žalba (član 318. stav 2. ZKP BiH).